

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

ÍNDEX	Pàg.
INTRODUCCIÓ	2
MARC LEGAL	3
I. ANÀLISI DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN ESCOLAR	4
II. VALORS, OBJECTIUS I PRIORITATS D'ACTUACIÓ	8
III. CONCRECIÓ DELS CURRÍCULUMS	14
IV. TRACTAMENT TRANSVERSAL DE L'EDUCACIÓ EN VALORS EN LES DIFERENTS MATÈRIES I ÀMBITS	18
V. PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	25
VI. DISSENY DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ BILINGÜE	27
VII. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL	32
VIII. PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT	45
IX. PLA PER AL FOMENT DE LA LECTURA	54
X. PLA DE MILLORA. MESURES ADOPTADES COM A CONSEQÜÈNCIA DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA	99
XI. PLA DE TRANSICIÓ DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A E.S.O.....	119
XII. CRITERIS PER A L'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DE L'INSTITUT	129
XIII. PARTICIPACIÓ DELS DIVERSOS ESTAMENTS DE LA COMUNITAT EDUCATIVA	130
XIV. LA COORDINACIÓ AMB ELS SERVICIS DEL MUNICIPI I LES RELACIONS PREVISTES AMB ALTRES INSTITUCIONS	134
ANNEX I PLA DE CONVIVÈNCIA	135
ANNEX II REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR.....	167
ANNEX III. PLA D'EVACUACIÓ DEL CENTRE	229
DISPOSICIONS ADDICIONALS	236

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

INTRODUCCIÓ

El present **Projecte Educatiu de Centre** (PEC) és un document en què s'arreglen un conjunt d'idees i decisions assumides per tota la comunitat educativa de l'IES «Sant Vicent», referides a les opcions educatives bàsiques i a l'organització general del centre. En este projecte es plasmen els principis que fonamenten l'activitat educativa de l'institut, els seus senyals d'identitat. En conseqüència, el projecte ve a ser:

1. La teoria que sustenta la pràctica diària educativa i als seus protagonistes.
2. L'expressió:
 - a. De la nostra identitat.
 - b. De la nostra voluntat.
 - c. De la nostra forma de conviure.
3. Un compromís de tota la comunitat educativa.
4. Una garantia de convivència i de creació d'ambient educatiu adequat.

D'acord amb la *Resolució* de final de curs de la Conselleria d'Educació, el Projecte Educatiu de l'IES «Sant Vicent» consta dels apartats següents:

- ✓ Anàlisi de les característiques de l'entorn escolar.
- ✓ Valors, objectius i prioritats d'actuació.
- ✓ Concreció dels currículums.
- ✓ Tractament transversal de l'educació en valors en les diferents matèries i àmbits, amb especial referència a l'educació en la convivència escolar, familiar i social, així com a la resolució de conflictes, respectant el principi de no discriminació.
- ✓ Pla de normalització lingüística.
- ✓ Disseny particular del programa d'educació bilingüe.
- ✓ Els criteris bàsics que han d'orientar:
 - L'organització i funcionament de l'institut.
 - La participació dels diversos estaments de la comunitat escolar.
 - La coordinació amb els serveis del municipi i les relacions previstes amb institucions públiques i privades, per a la millor consecució dels fins establits.
- ✓ El Pla d'acció tutorial.
- ✓ El Pla d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- ✓ El Reglament de Règim Interior, amb les normes bàsiques de convivència.
- ✓ El Pla de convivència.
- ✓ El Pla d'evacuació del Centre.

MARC LEGAL

- ✚ **Constitució espanyola de 1978**, especialment l'art. 27, referent a l'Educació.
- ✚ **Llei 4/1983**, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià.
- ✚ **Decret 79/1984**, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre l'aplicació de la llei 4/1983 en l'àmbit de l'ensenyança no universitària.
- ✚ **Decret 234/1997**, de 2 de setembre, del govern valencià, pel que s'aprova el reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària.
- ✚ **Orde de 31 de març del 2006**, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la que es regula el pla de convivència dels centres docents.
- ✚ **Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació** (L.O.E.)
- ✚ **Decret 112/2007**, de 20 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria en la Comunitat Valenciana.
- ✚ **Reial Decret 1467/2007**, de 2 de novembre, pel que s'estableix l'estructura del batxillerat i es fixen les seues ensenyances mínimes.
- ✚ **Decret 39/2008**, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis.
- ✚ **Decret 102/2008**, d'11 de juliol, del Consell, pel que s'estableix el currículum del batxillerat en la comunitat valenciana.
- ✚ **Orde de 14 de desembre del 2007**, de la Conselleria d'Educació, sobre avaluació en educació secundària obligatòria.
- ✚ **Orde de 27 de maig del 2008**, de la Conselleria d'Educació, per la que es regulen les matèries optatives en l'educació secundària.
- ✚ **Orde de 19 de maig del 2008**, de la Conselleria d'Educació, per la que es regulen els programes de qualificació professional inicial en la Comunitat Valenciana.
- ✚ **Resolucions** de final de curs de les direccions generals d'Ordenació i Centres Docents, d'Avaluació, Innovació i Qualitat Educativa i Formació Professional i de Personal, per les que es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent en els centres d'ensenyança secundària.

I. ANÀLISI DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ENTORN ESCOLAR

1. HISTÒRIA DEL CENTRE

L'IES "Sant Vicent" està ubicat en Sant Vicent del Raspeig, a uns 6 Km. De la ciutat d'Alacant i a uns 175 de València, la capital de la Comunitat Autònoma. La població censada actual supera lleugerament els 50.000 habitants, encara que la població resident ronda, segons estadístiques del propi Ajuntament, els 70.000, pel fet que en el terme municipal es troba situada la Universitat d'Alacant.

El Centre es troba en la zona nord del municipi de Sant Vicent del Raspeig, davant de l'Hospital i el Centre de Salut I. No està allunyat del centre de la ciutat i disposa en la mateixa porta d'una parada d'autobús urbà i de l'interurbà que uneix a Sant Vicent del Raspeig amb la ciutat d'Alacant.

L'IES "Sant Vicent" va començar a funcionar com a Institut Nacional Mixt de Batxillerat en el curs 1970-71 en la mateixa ubicació actual, però en un altre edifici, perquè l'actual, totalment nou, s'està ocupant des del curs 2004-2005. Es tracta del primer centre de la localitat d'Educació Secundària (o Mitja, segons terminologia de plans educatius anteriors). En l'actualitat hi ha 3 Instituts d'Educació Secundària més un centre de Formació Professional.

L'edifici actual està construït en rajola de cara vista, amb una estructura en forma de H. El centre posseeix un laboratori de Ciències Naturals, un laboratori de Física i un altre de Química, 2 aules de Música, 2 tallers per a Tecnologia, 2 aules per a Dibuix Tècnic i Educació Plàstica i Visual, 11 aules d'Informàtica, un gimnàs, una sala d'Usos Múltiples, preparada a manera de xicotet teatre, i una Biblioteca amb una bona dotació bibliogràfica.

1.2. L'ENTORN SOCIAL

L'alumnat d'ESO procedix en la seua immensa majoria dels col·legis públics adscrits al centre, dos d'ells aporten alumnes que han estat escolaritzats seguint un Programa d'Immersió Lingüística en valencià i que ho segueixen a l'arribar a l'Institut en el Programa d'Educació en Valencià (PEV). En Batxillerat i Cicles Formatius s'amplia la procedència dels alumnes, perquè ens arriben de la veïna localitat d'agost, on hi ha una Secció del nostre Institut en què només s'imparteix l'ESO, ni Batxillerat ni Cicles Formatius.

L'alumnat pertany en un alt percentatge a la classe social mitja o mitja-alta. També cal destacar que hi ha un percentatge molt davall d'alumnes no nascuts al nostre país i que no coneixen cap dels idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

Ens trobem amb alumnes i pares de distint nivell cultural, amb distintes aspiracions en la vida, de distintes procedències, amb costums diferents, amb nivells econòmics dispars i amb llengua vehicular distinta.

Quant a l'alumnat immigrant, en els últims cursos el seu número oscil·la entre els 40 i 50 en diferents nivells i procedeixen de diferents països, a saber: Algèria, Argentina, Bolívia, Brasil, Xile, Colòmbia, Equador, Guinea Equatorial, Alemanya, Guatemala, Itàlia, El Marroc, Països Baixos, Perú, Portugal, Romania, Suïssa, Ucraïna, EE.UU, Uruguai i Veneçuela. El major percentatge d'estos alumnes són hispanoamericans.

No obstant això, a tots els membres d'esta comunitat els uneix una lògica preocupació per la formació dels alumnes i l'interés per millorar les seues condicions de vida. Això els porta a facilitar i proporcionar tots els suports que siguin necessaris per a la consecució d'estos fins.

Pensem que els alumnes i pares que pertanyen a este Centre estan contents de formar part d'esta Comunitat Educativa, i satisfets dels distints sistemes d'ensenyança i mètodes didàctics que en ell s'imparteixen.

És evident que, en una jerarquia de valors, les expectatives dels pares respecte a l'ensenyança que reben els seus fills se centren especialment en la progressió i formació científica dels mateixos. No obstant això, no oblidem les activitats complementàries (esportives, musicals, artístiques, participatives, etc.), com a element bàsic en la formació integral dels jòvens.

1.3. ASPECTES EDUCATIUS I CULTURALS

ÀMBIT EDUCATIU

La localitat de Sant Vicent del Raspeig compta amb els següents centres educatius:

- ✓ 12 Col·legis d'Educació Infantil i Primària.
- ✓ 4 Instituts d'Educació Secundària.
- ✓ 1 Centre Integrat Públic de Formació Professional.
- ✓ 2 Centres concertats que imparteixen Educació Infantil, Primària, Secundària i Formació Professional.
- ✓ 1 Centre Públic de Formació de Persones Adultes.
- ✓ 1 Conservatori Professional de Música.
- ✓ 1 Conservatori Elemental de Dansa.
- ✓ 1 Aulari dependent de l'Escola Oficial d'Idiomes d'Alacant.

En el Consell Escolar Municipal de Sant Vicent del Raspeig estan representats els diferents sectors de la comunitat educativa (administració educativa, tant municipal com autonòmica, pares, professors, alumnes i personal d'administració i servicis).

ÀMBIT CULTURAL I ESPORTIU

RECURSOS CULTURALS

Sant Vicent del Raspeig compta amb els següents recursos quant a infraestructures:

- ✓ 1 Biblioteca Pública Municipal.
- ✓ 1 Biblioteca Pública Infantil.
- ✓ 1 Auditori amb un aforament de 350 localitats.

La Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Sant Vicent organitza al llarg de l'any diverses activitats com són:

- ✓ Setmana de Teatre.
- ✓ Mostres de pintors de la localitat.
- ✓ Setmana de Música clàssica

RECURSOS ESPORTIUS

El Patronat d'Esports de l'Ajuntament de Sant Vicent compta amb les instal·lacions següents:

- ✓ Pavelló poliesportiu, camp d'herba artificial, camps de terra, piscina coberta i piscines descobertes, pistes de tenis, pàdel i frontó, pistes poliesportives cobertes i descobertes, pista de BMX, etc.

A més, realitza una àmplia oferta d'activitats dirigides a jòvens i adults.

ALTRES RECURSOS

- ✓ La Regidoria de Joventut de l'Ajuntament ofereix servicis d'informació, assessorament i documentació al servici dels jóvens com són: borsa de treball, orientació laboral, assessoria jurídica, ajudes al transport d'alumnes universitaris, consulta de butlletins oficials, punt d'informació mòbil, organització de viatges, etc.
- ✓ L'Ajuntament de Sant Vicent compta amb una agrupació de voluntaris de Protecció Civil per a donar resposta adequada tant en els servicis preventius com en el cas de catàstrofe.
- ✓ L'Agència de Desenrotllament Local realitza diverses activitats de formació i orienta les iniciatives empresarials.
- ✓ Els Servicis Socials municipals Gestionen la prestació bàsica d'informació i orientació, responnent a la necessitat dels ciutadans d'accedir als recursos socials.

La localitat de Sant Vicent disposa, a més, de:

- ✓ Dos Centres de Salut.
- ✓ Residències per a la 3a edat.
- ✓ Quatre jutjats d'Instrucció.

1.4. INSTAL·LACIONS DEL CENTRE

El centre té un edifici distribuït en tres plantes i uns annexos on s'ubiquen el gimnàs, les pistes esportives i el trinquet.

 En la *planta baixa* es troben els espais següents:

- 10 aules ordinàries de Secundària i Cicles Formatius.
- 3 aules de Batxillerat.
- Sala d'Usos Múltiples.
- Biblioteca.
- Consergeria.
- 3 magatzems.
- Cafeteria.
- El Departament d'Orientació.
- 1 aula per a l'atenció d'alumnes amb necessitats educatives especials.
- 3 aules de Pedagogia Terapèutica.
- El Departament d'Informàtica.
- Aula de Logopèdia.
- El vestuari, el gimnàs i el Departament d'Educació Física.
- Lavabos.

 En la *primera planta* s'ubiquen:

- 18 aules ordinàries de Secundària i Cicles Formatius.
- 2 aules de Batxillerat i Cicles Formatius.
- 5 aules d'Informàtica.
- 2 Laboratoris per a Física i Química.
- El Departament de Física i Química.
- La Sala de professors.

- Secretaria.
- 2 sales de visites.
- Direcció d'Estudis.
- Direcció.
- Aula de tutoria.
- 1 Laboratori per a Biologia-Geologia.
- El Departament de Biologia-Geologia.
- El Departament d'Economia.
- Lavabos.

✚ En la *segona planta* el Centre disposa dels espais següents:

- 7 aules ordinàries per a Batxillerat, Informàtica, PCPI i Cicles Formatius.
- 2 aules de Dibuix
- 4 aules d'Informàtica.
- El Departament de Dibuix.
- 2 aules-tallers de Tecnologia.
- El Departament de Tecnologia.
- 2 aules de Música.
- El Departament de Música.
- 8 dependències per a la resta de Departaments didàctics.
- Lavabos.

1.5. RECURSOS HUMANS

● PERSONAL DOCENT

El professorat constitueix el recurs humà fonamental de qualsevol centre, perquè d'ell depén el desenvolupament de la pràctica educativa, així com la qualitat de la mateixa.

El Centre compta en el curs actual 2014-2015 amb uns 128 professors/as, 21 departaments didàctics i el Departament d'Orientació. En la plantilla –aproximadament, un 60% són professors definitius–, hi ha una gran diversitat (per la seua procedència, cossos, especialitats, etc.), el que contribueix a l'enriquiment de les experiències i de la pràctica comuna.

La participació del professorat en activitats de formació permanent i actualització científica i didàctica, així com la seua col·laboració en distints programes de formació, permet al Centre disposar d'una coherència metodològica i científica que contribueix a un millor aprofitament dels recursos educatius i a una millora de la qualitat de l'ensenyança.

● PERSONAL NO DOCENT

El Centre disposa de:

- Una educadora per als / a les alumnes es amb necessitats educatives especials.
- Personal de gestió: tres gestors.
- Personal auxiliar de servicis: quatre subalterns amb funcions de consergeria i dos persones encarregades de la neteja, amb plaça en el Centre, a més de quatre persones més contractades per l'empresa concessionària.

II. VALORS, OBJECTIUS I PRIORITATS D'ACTUACIÓ

2.1. PRINCIPIS DE LA POLÍTICA EDUCATIVA DEL CENTRE

L'IES «Sant Vicent» reconeix el dret a l'educació, tenint com a objectiu el ple desenvolupament de la personalitat del nostre alumnat, el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals.

Tots els membres de la Comunitat Educativa són lliures i iguals davant de la llei, sense distinció de raça, sexe, llengua, opinió, religió, lloc de residència, o raons socioeconòmiques.

Es garanteixen les següents llibertats i drets:

- Llibertat de pensament, opinió i expressió.
- Llibertat i dret d'associació i reunió.
- Dret i respecte a l'honor i a la intimitat personal i familiar, a la pròpia imatge.
- Dret a la integritat física i moral.
- Dret a participar en la Comunitat Educativa.
- Dret a la petició individual i col·lectiva per escrit de documentació acadèmica i administrativa conforme determine la llei.
- Dret a la protecció de la salut. Es fomentarà en els alumnes l'educació sanitària, física i l'esport.
- Dret a una formació integral. Es fomentaran els hàbits i les tècniques d'estudi, científiques, tècniques, humanístiques i estètiques.
- Dret a la cultura i respecte a la pluralitat lingüística i al patrimoni cultural.
- Dret a accedir a nivells superiors segons aptituds, capacitats i vocació.
- Dret a la capacitat per a la vida activa, laboral, social i cultural.
- Dret a la formació per a la pau, la solidaritat entre els pobles.
- Dret i llibertat de càtedra dels professors.

Tots els membres de la Comunitat Educativa tenen deures respecte a la mateixa, dins del marc legal.

L'IES “Sant Vicent”, en relació amb l'alumnat amb necessitats educatives especials, manté els següents **principis de l'educació especial**:

— *Principi de Normalització*, implica que els deficients no han d'utilitzar servicis excepcionals mes que en els casos estrictament imprescindibles. Oferint-los pautes i condicions el més paregudes possibles a les considerades com habituals de la societat.

— *Principi d'Integració*, es referix al dret de tots els individus a ser inclosos en els programes escolars. Es tracta d'adaptar els programes escolars a les necessitats i possibilitats de cada subjecte. En conseqüència els alumnes necessitats compensació educativa hauran de ser tinguts especialment en compte fins a aconseguir que el seu desavantatge de partida siga anul·lada o almenys reduïda al màxim.

— *Principi d'Individualització*, respon a les necessitats i aspiracions de cada un i no als criteris estereotipats de classificació i tipologia, de tal forma que cada alumne rep precisament l'educació que requereix en cada moment de la seua evolució. Partim de l'existència d'un sol currículum, que caldrà adaptar a l'alumnat amb necessitats educatives especials a través d'adaptacions curriculars.

— *Principi de Sectorització*, a través del qual l'alumnat deficient rebrà el servei que precise pel Departament d'Orientació.

2.2. TRETOS D'IDENTITAT

✓ Intentem practicar una educació per a la igualtat sense discriminacions, llimant qualsevol tracte diferencial i promovent accions que minimitzen els desavantatges de qualsevol orde que pateixen els i les alumnes prèviament a la seua incorporació al centre.

✓ Pretenem suscitar en els / les alumnes l'esperit de superació i treball personal, alhora que un clima de col·laboració i aprenentatge entre iguals.

✓ Establim com a principi inspirador de les nostres actuacions la col·laboració dels docents per a sumar-se a les activitats comunes acceptades per consens, una vegada debatudes.

✓ La nostra labor educativa es basa en el respecte mutu, el diàleg i la col·laboració.

✓ Volem una educació que afavorisca el desenrotllament integral dels alumnes i alumnes atenent a les seues característiques individuals, i que facilite al màxim la participació de l'alumnat amb necessitats educatives especials en la vida del centre.

✓ El nostre institut es manifesta com obert, lliure i democràtic, on tota la comunitat educativa té cabuda i les relacions siguen de col·laboració, tolerància i respecte.

✓ L'institut és de tots i, a més de les vies legals, obrim altres vies de participació per a pares i alumnes. Afavorim qualsevol iniciativa d'alumnes, professors o pares tendent a formar grups o associacions, l'objectiu del qual siga la participació i integració de tots en la tasca educativa del centre.

✓ L'institut aposta per una formació permanent del professorat.

✓ Fomentem en els nostres alumnes i alumnes una actitud crítica i investigadora.

✓ El clima de treball en les nostres aules tendeix a que l'alumne se senta respectat pels seus companys i pel professor, quan manifeste en classe la seua opinió.

✓ El nostre centre considera les noves tecnologies com a instrument de suport i de la màxima importància en el procés d'ensenyança i aprenentatge.

2.3. OBJECTIUS GENERALS DE L'INSTITUT

a) Formar en el respecte als drets i llibertats fonamentals i en l'exercici de la tolerància, la llibertat i la responsabilitat.

b) Potenciar les actituds de respecte a tots sense tindre en compte les diferències individuals derivades de l'ètnia, religió, condicions socioeconòmiques, etc, a partir de la valoració positiva i enriquidora de la diversitat.

c) Fomentar la disciplina des de la conscienciació i la responsabilitat dels alumnes.

d) Conscienciar i motivar els alumnes per a millorar el seu aprenentatge.

- e) Potenciar la participació de tots els professors en les activitats del Centre.
- f) Realitzar agrupaments que donen resposta als problemes que es plantegen i a la diversitat de l'alumnat.
- g) Fomentar la participació dels pares en la vida del centre.
- h) Demandar formació específica per i per al professorat.
- i) Proporcionar als alumnes i alumnes orientació quant a les seues possibles eixides educatives i laborals.
- j) Conscienciar els pares de la necessitat crear en els seus fills hàbits d'estudi.
- k) Crear i fomentar hàbits i tècniques d'estudi entre els alumnes.
- l) Fomentar la lectura i desenrotllar l'expressió oral i escrita correctament.
- m) Realitzar les adaptacions curriculars pertinents dirigides a atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- n) Potenciar la participació d'alumnes amb necessitats educatives especials en les situacions educatives normalitzades del centre.
- o) Construir un centre obert a tot projecte i iniciativa d'investigació, estudi i innovació pedagògica.
- p) Formar un esperit crític davant de les informacions rebudes dels mitjans de comunicació.
- q) Aprofitar les iniciatives oferides per les institucions públiques i privades, per a completar les àrees transversals i organitzar activitats fora de l'horari escolar
- r) Col·laborar amb els serveis socials de l'ajuntament per a controlar l'absentisme i afavorir l'acostament les famílies.
- s) Incidir en la neteja i bona conservació del Centre i fomentar hàbits i conductes saludables, ecològiques i d'higiene personal.
- t) Crear un bon clima de convivència entre tots els membres de la comunitat escolar.
- u) Desenrotllar una actitud crítica i positiva davant dels problemes humans i socials de l'entorn i tractar de conscienciar a tota la comunitat educativa de la seua importància.
- v) Conscienciar a la comunitat educativa de la importància de la integració amb l'entorn natural i del respecte i la conservació del medi ambient.

2.4. PRIORITATS D'ACTUACIÓ

Les prioritats d'actuació de l'IES "Sant Vicent" aniran enfocades en tot moment a potenciar les destreses bàsiques en els nostres alumnes i donar resposta a les seues necessitats educatives. Per a aconseguir este objectiu ens marquem una sèrie de prioritats, com ara la realització de desdoblements i agrupaments flexibles, potenciar l'ensenyança d'idiomes, fomentar l'ús de noves tecnologies, potenciar l'acció tutorial i minimitzar el fracàs escolar, a fi de poder encaminar els nostres alumnes i alumnes cap a una formació mitjana o superior.

A. Minimitzar el fracàs escolar.

Una de les prioritats bàsiques del nostre centre és la de minimitzar en la mesura que siga possible el fracàs escolar, donant resposta individualitzada a les necessitats nostres alumnes.

Per a aconseguir-ho es fa necessari:

- Afavorir l'acció tutorial.
- La intervenció del Departament d'Orientació.
- La comunicació amb les famílies.
- En funció de les possibilitats del centre i dels recursos disponibles, assignar desdoblements i agrupaments flexibles en les distintes matèries, per a aconseguir una atenció més individualitzada. Les prioritats d'assignació d'estos desdoblements, serien les següents:
 - Potenciar les matèries instrumentals (Castellà, Valencià i Matemàtiques), principalment en 1r i 2n d' ESO, on l'alumnat requereix major atenció individualitzada.
 - Afavorir els desdoblements per a efectuar pràctiques de laboratori en les matèries de Biologia-Geologia i Física i Química.
 - En l'ensenyança d'idiomes.

B. Ensenyança d'idiomes.

Fomentar l'aprenentatge d'idiomes ha de ser i és una prioritat en el nostre centre, oferint un aprenentatge actual i pràctic, i per a això és important la possibilitat de tindre, en funció dels recursos del centre, grups flexibles i desdoblements que faciliten la pràctica oral. Sempre hem ofert intercanvis d'alumnes amb centres de secundària de països de parla anglesa, com el Regne Unit o els Estats Units, o francesa i inclús d'altres països, com Polònia, utilitzant com *Lingua franca* l'anglès.

Hi ha gran interès per part de pares i alumnes a participar en els dits intercanvis, perquè és una experiència molt satisfactòria. L'alumne, a més de millorar l'idioma estranger, enriqueix la seua personalitat i els seus coneixements al conviure durant uns dies amb famílies d'altres països. En estos moments nostre objectiu és formar part del Programa d'agrupacions bilaterals o multilaterals *Comènius* que ha posat en marxa la Comissió Europea. És evident, perquè, que hi ha una motivació entre els nostres alumnes cap als idiomes, sent la nostra aposta de futur. A més, des del curs 2008-2009 el nostre centre ha rebut la Carta *Erasmus* concedida per la Comissió Europea que permet dur a terme la formació en Centres de Treball dels alumnes de Cicles Formatius en estats membres de la Unió Europea.

C. Fomentar l'ús de les noves tecnologies.

El I.E.S. «Sant Vicent», d'acord amb els avanços tecnològics que experimenta la nostra societat, ha de donar resposta als dits canvis i fomentar en l'alumnat l'accés i ús de les noves tecnologies. Per a això, disposem d'una pàgina *web*, on es reflecteix l'activitat diària del centre, recursos acadèmics, informació sobre els departaments didàctics, així com l'organigrama del centre i documents diversos. D'altra banda, l'equip docent podrà usar en les seues activitats i presentació de materials recursos informàtics que siguen educatius i motivadors per a l'alumne, ja que el centre disposa d'una xarxa per a accés a Internet.

A més, tenim com a projecte dotar totes les aules de projectors i instal·lació necessària per a utilitzar ordinadors en la docència diària.

D. Potenciar l'acció tutorial. Informació i comunicació.

Per a aconseguir una educació en valors i una bona orientació acadèmica, creiem necessari i imprescindible la potenciació de l'acció tutorial, mitjançant la qual busquem la col·laboració de les famílies, mantenint informades del procés d'ensenyança-aprenentatge dels seus fills, orientem acadèmicament i personalment el nostre alumnat i coordinem el treball que es realitza en cada nivell educatiu.

2.5. COMPROMISOS DE LA COMUNITAT EDUCATIVA DEL CENTRE PER A MILLORAR EL RENDIMENT ACADÈMIC I LA CONVIVÈNCIA.

La comunitat educativa de l'IES «Sant Vicent» assumeix els compromisos següents:

- Els pares dels alumnes i alumnes del centre es comprometen a realitzar un seguiment continuat de les tasques escolars encomanades als seus fills i a promoure en l'àmbit familiar els valors de tolerància, esforç i respecte, així com a col·laborar activament en la correcció d'actituds o comportaments contraris a les normes de convivència del centre.

- Els alumnes es comprometen a respectar a tots els membres de la comunitat educativa i a contribuir activament a la creació d'un clima de treball i disciplina en les aules com a condició necessària per a obtenir bons resultats acadèmics.

- El professorat i l'equip directiu de l'institut es comprometen a informar els pares i mares dels alumnes i alumnes de qualsevol incidència que poguera tindre rellevància en el procés de maduració i ensenyança-aprenentatge dels seus fills, i a establir uns canals o estratègies de col·laboració eficaç.

2.6. OFERTA EDUCATIVA DE L'IES «SANT VICENT»

En el centre s'ofereixen les ensenyances següents:

- L'Educació Secundària Obligatoria.

- El Batxillerat en les modalitats de Ciències i Tecnologia i Humanitats i Ciències Socials.

- Cicles Formatius de les famílies de «Informàtica i Comunicacions» i «Administració i Gestió»:

- Formació Professional Bàsica

- De Grau Mitjà:

- Sistemes Microinformàtics i Xarxes: 1r i 2n curs.

- Gestió Administrativa: 1r i 2n curs.

- De Grau Superior:

- Administració de Sistemes Informàtics en Xarxa: 1r i 2n curs.

- Desenvolupament d'Aplicacions Informàtiques: 1r i 2n curs.

- Administració i Finances: 1r i 2n curs.

- Tres Programes de Qualificació Professional Inicial (P.C.P.I.):

- De «Informàtica i Comunicacions»: Operacions auxiliars de muntatge i manteniment de sistemes microinformàtics.

- De «Administració i Gestió»: Operacions auxiliars de servicis administratius i generals.

- De «Operacions auxiliars en l'organització d'activitats i funcionament d'instal·lacions esportives. Activitats físiques i esportives».

■ L'OPTATIVITAT que s'oferta en el Centre és la següent:

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

1r ESO	
Francés 2n Idioma	Optativa instrumental: Castellà
Informàtica	Optativa instrumental: Valencià
	Optativa instrumental: Matemàtiques

2n ESO	
Francés 2n Idioma	Optativa instrumental: Castellà
Informàtica	Optativa instrumental: Valencià
Taller de disseny	Optativa instrumental: Matemàtiques
Taller de Tecnologies	

3r ESO		
Cultura Clàssica	Laboratori de Física i Química	
Dramatització / Teatre	Laboratori de Biologia i Geologia	Informàtica
Francés 2n Idioma	Orientació i Formació Laboral	

4t'ESO		
Agrupació de les matèries troncales de què l'alumne ha de triar una per bloc:		
BLOC A	BLOC B	BLOC C
Educació Plàstica i Visual	Biologia i Geologia	Francés 2n Idioma
Física i Química	Llatí	Informàtica
Música	Tecnologia	Tecnologia
OPTATIVES		
Anglès Pràctic		
Treball monogràfic d'investigació		

BATXILLERAT

1r BATXILLERAT DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

ASSIGNATURES DE MODALITAT	OPTATIVES
Matemàtiques I + Física i Química + Biologia i Geologia	Informàtica
Matemàtiques I + Física i Química + Dibuix Tècnic I	Francés 2n Idioma I Anglès Pràctic

1r BATXILLERAT D'HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS

ASSIGNATURES DE MODALITAT	OPTATIVES
Llatí + Història del món Contemporani + Grec	Psicologia
Llatí + Història del M. C. + Matemàtiques ACS I	Francés 2n Idioma II
Economia + Història del M. C. + Matemàtiques ACS I	Informàtica
	Anglès Pràctic

2n BATXILLERAT DE CIÈNCIES I TECNOLOGIA

ASSIGNATURES DE MODALITAT	OPTATIVES
Ciències de la Terra	Biologia Humana
Biologia	Educació Física
Dibuix Tècnic II	Francés 2n Idioma II
Matemàtiques II	Informàtica
Física	
Química	

2n BATXILLERAT D'HUMANITATS I CIÈNCIES SOCIALS

ASSIGNATURES DE MODALITAT	OPTATIVES
Economia...	Educació Física
Grec II	Francés 2n Idioma II
Matemàtiques ACS	Història de l'Art
Llatí II	Informàtica
Literatura Universal	Referents Clàssics...

● L'optativitat en els Cicles Formatius és pràcticament inexistent.

III. CONCRECIÓ DELS CURRÍCULA

3.1. CONCRECIÓ DELS OBJECTIUS GENERALS DE L'ETAPA D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA I EL BATXILLERAT.

Els objectius d'etapa estan reflectits en el *Decret 112/2007* pel que s'estableix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria en la Comunitat Valenciana, en el seu *art. 4*, i el *Decret 102/2008*, pel que s'estableix el currículum de Batxillerat en el seu *art. 5*. El resultat d'adaptar eixos objectius al context del centre i a les característiques de l'alumnat és el que es concreta a continuació. La dita concreció servirà com a base per a l'elaboració de les programacions didàctiques dels diferents departaments i guiaran el desenrotllament de la pràctica docent diària, amb un grau d'aprofundiment diferent en cada una de les etapes i matèries.

a. Comprendre la importància del llenguatge com a ferramenta de comunicació i d'aprenentatge.

- Valorar la importància de la comprensió lectora i l'expressió oral i escrita.
- Potenciar l'ensenyança d'idiomes com a vehicle per a ampliar coneixements científics i humanístics, i possibilitar l'acostament cap a altres cultures.
- Desenrotllar capacitats creatives, comunicatives i expressives a través d'altres llenguatges i codis (visual, sonor) com a part de la formació integral dels alumnes.

b. Utilitzar les noves tecnologies com a font d'aprenentatge.

- Saber aprofitar les possibilitats de comunicació de les noves tecnologies.
- Integració de les TIC en el centre, per a la utilització d'Internet amb fins educatius.

c. Valorar la importància de la interdisciplinarietat.

- Inculcar la necessitat relacionar diferents assignatures per a establir el coneixement científic.
- Apreciar com el coneixement de diferents matèries és necessari per a la resolució de problemes.
- Potenciar l'observació, la investigació i l'anàlisi.

d. Promoure l'autonomia de l'alumne en el seu aprenentatge.

- Fomentar l'autoconfiança en les seues possibilitats per a superar les possibles dificultats.
- Potenciar l'atenció, la memòria, el raonament.
- Aprendre a desenrotllar, dins de l'entorn familiar, el temps d'estudi en unes condicions adequades.
- Establir estratègies per a interpretar i analitzar la informació obtinguda en les diferents matèries, que conduïsquen a l'obtenció de resultats.
- Valorar l'esforç i la capacitat de treball com a premisses d'èxit.

**e. Conèixer el medi social i cultural del nostre país i la interculturalitat
Dins d'un món global.**

- Analitzar esdeveniments i processos del medi natural, social i cultural.
- Adquirir un vocabulari específic per a la comprensió de textos científics, històrics i geogràfics.
- Adaptar el model cultural a la nova realitat social basada en la interculturalitat.
- Dotar l'alumnat d'instruments que fomenten la defensa i el respecte al nostre patrimoni històric.
- Conscienciar en la defensa del nostre entorn natural, respectant l'entorn i fomentant hàbits d'estalvi energètic i reciclatge de residus.

f. Aprendre a conviure.

- Formar els / les nostres alumnes per a viure en una societat plural.
- Valorar i respectar la pluralitat, evitant desqualificacions i comparacions ofensives.
- Fomentar la mediació i el diàleg enfront de la violència.
- Potenciar la igualtat entre hòmens i dones, promovent pràctiques escolars que ajuden a corregir estereotips, i formar l'alumnat en l'autonomia personal.
- Fomentar el treball en equip, com a mitjà de compartir idees i interessos, on les aportacions de cada un contribueixen a l'èxit de l'objectiu marcat.

g. Contribuir a la formació de ciutadans lliures.

- Desenrotllar valors que fomenten la dignitat, l'autoestima i la responsabilitat.
- Basar les relacions amb els altres en el respecte i la tolerància.
- Potenciar en els nostres alumnes una manera de pensar autònoma, crítica i analítica.
- Aprendre a argumentar i a dialogar en espais de debat.

h. Desenrotllar en els nostres alumnes l'adquisició d'hàbits i estils de vida saludables, per a millorar la seua qualitat de vida.

- Fomentar hàbits correctes d'alimentació, descans i higiene.
- Inculcar els beneficis de l'exercici físic dins i fora de l'àmbit escolar.

**3.2. LA CONTRIBUCIÓ DE CADA ÀREA A LA CONSECUCIÓ DE LES COMPE-
TÈNCIES BÀSIQUES ESTABLIDES.**

El Reial Decret 1631/2006 de 29 de desembre pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes de la E.S.O., en el seu annex I defineix les **competències bàsiques** com «*aquelles que han d'haver desenrotllat els alumnes al finalitzar l'ensenyança obligatòria per a poder aconseguir la seua realització personal, exercir la ciutadania activa, incorporar-se a la vida adulta de manera satisfactòria i ser capaços de desenrotllar un aprenentatge permanent al llarg de la vida*».

La inclusió de les competències bàsiques en el currículum té diverses finalitats:

1. Integrar els diferents aprenentatges.
2. Permetre a tots els alumnes integrar els seus aprenentatges, posar-los en relació amb distints tipus de continguts i utilitzar-los de manera efectiva quan els resulten necessaris en diferents situacions i contextos.
3. Orientar l'ensenyança, al permetre identificar els continguts i els criteris d'avaluació i inspirar les distintes decisions relatives al procés d'ensenyança i d'aprenentatge.

Amb les àrees i matèries del *currículum* es pretén que tots els alumnes aconseguen els objectius educatius i, conseqüentment, també que adquirisquen les competències bàsiques. No obstant això, no hi ha una relació unívoca entre l'ensenyança de determinades àrees o matèries i el desenvolupament de certes competències.

Cada una de les àrees contribueix al desenvolupament de diferents competències i, al seu torn, cada una de les competències bàsiques s'aconseguirà com a conseqüència del treball en diverses àrees o matèries. El treball en les àrees i matèries del currículum per a contribuir al desenvolupament de les competències bàsiques ha de complementar-se amb diverses mesures organitzatives i funcionals.

Així, l'organització i el funcionament del centre i les aules, la participació de l'alumnat, el reglament de règim intern, l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics, o la concepció, organització i funcionament de la biblioteca, entre altres aspectes, poden afavorir o dificultar el desenvolupament de competències associades a la comunicació, l'anàlisi de l'entorn físic, la creació, la convivència i la ciutadania, o l'alfabetització digital.

Igualment, l'acció tutorial permanent pot contribuir de mode determinant a l'adquisició de competències relacionades amb la regulació dels aprenentatges, el desenvolupament emocional o les habilitats socials. Finalment, la planificació de les activitats complementàries i extraescolars pot reforçar el desenvolupament del conjunt de les competències bàsiques.

En el marc de la proposta realitzada per la Unió Europea s'han identificat huit competències bàsiques:

1. Competència en comunicació lingüística.
2. Competència matemàtica.
3. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.
4. Tractament de la informació i competència digital.
5. Competència social i ciutadana.
6. Competència cultural i artística.
7. Competència per a aprendre a aprendre.
8. Autonomia i iniciativa personal.

1. Competència en comunicació lingüística.

És la capacitat d'utilitzar correctament el llenguatge tant en la comunicació oral com escrita, i saber interpretar-ho i comprendre-ho en els diferents contextos. En el cas de llengües estrangeres, significa poder comunicar-s'hi i enriquir les relacions socials.

2. Competència matemàtica.

És l'habilitat per a utilitzar i relacionar números, les seues operacions bàsiques i el raonament matemàtic per a interpretar la informació, ampliar coneixements i resoldre problemes.

3. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

És l'habilitat per a desenvolupar-se de forma autònoma en distints àmbits com la salut, el consum o la ciència, de manera que se sàpia analitzar, interpretar i obtindre conclusions personals en un context en què els avanços científicotecnològics estan en continu desenvolupament.

4. Tractament de la informació i competència digital.

Es referix a la capacitat per a buscar, obtindre, processar i comunicar informació i transformar-la en coneixement. Suposa habilitat per a accedir a la informació i transmetre-la en diferents suports, i fer ús dels recursos tecnològics per a resoldre problemes reals.

5. Competència social i ciutadana.

Es referix a habilitats com el conèixer-se i valorar-se, saber comunicar-se en diferents contextos, expressar les idees pròpies i escoltar les alienes, comprenent els diferents punts de vista i valorant els interessos individuals i els del grup, habilitats, en definitiva, per a participar activament i plenament en la vida cívica.

6. Competència cultural i artística.

Esta competència es referix a la capacitat de conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament les distintes manifestacions culturals o artístiques, així com saber usar alguns recursos de l'expressió artística per a realitzar creacions pròpies.

7. Competència per a aprendre a aprendre.

Es referix a l'aprenentatge al llarg de la vida, és a dir, a l'habilitat de continuar aprenent de manera eficaç i autònoma una vegada finalitzada l'etapa escolar. Açò implica, a més de tindre consciència i control de les pròpies capacitats i coneixements i estar degudament motivat, el saber utilitzar adequadament estratègies i tècniques d'estudi.

8. Autonomia i iniciativa personal.

Responsabilitat, perseverança, autoestima, creativitat, autocrítica o control personal són algunes de les habilitats relacionades amb esta competència, que permeten a l'alumne tindre una visió estratègica dels reptes i oportunitats i li faciliten la presa de decisions.

La contribució de cada àrea a la consecució de les competències bàsiques estan reflectides en les Programacions didàctiques dels Departaments.

IV. TRACTAMENT TRANSVERSAL DE L'EDUCACIÓ EN VALORS EN LES DIFERENTS MATÈRIES I ÀMBITS.

4.1. INTRODUCCIÓ

Davant de la gran responsabilitat que tots tenim per a este gran repte que és la tasca educativa, davant de la deshumanització de la societat, el professor ha d'involucrar-se en l'educació de valors ètics i morals.

Actualment ens trobem en una època de crisi, on els valors comencen a perdre's. Històricament, l'evolució de les distintes societats ha portat implícits canvis que han exigit l'aparició i destrucció de valors i formes de conducta. Un dels factors que més ha influït en estos canvis ha sigut l'econòmic, ja que es demostra que en èpoques de benestar la preocupació per problemes socials i morals és molt menor.

No obstant això, hi ha grans expectatives depositades en el paper moralitzador dels Instituts d'Ensenyança Secundària i en l'educació en valors, davant de la desorientació i desmotivació dels nostres alumnes i alumnes enfront dels reptes que els ofereix la societat.

4.2. OBJECTIUS EDUCATIUS DELS TEMES TRANSVERSALS

Els **temes transversals** estan basats, prioritàriament, en tres objectius educatius:

1. Generar i potenciar la il·lusió i motivació per una actitud positiva davant de la vida, de manera que afavorisca el desenrotllament social i intel·lectual de l'individu.
2. Buscar una formació personalitzada, on les actituds vagen dirigides a una millor formació integral de l'individu i a un equilibri intern que li faça sentir-se millor.
3. Crear un nou model de societat, utilitzant com a fonaments unes relacions socials més humanes, lliures i solidàries.

Els temes transversals són una proposta curricular concreta que pot definir-se com el desenrotllament d'una planificació educativa demandada per la nostra societat, que ens porta a incloure valors humanistes a tots els nostres projectes educatius.

Són considerats com a tals els següents:

 Educació mediambiental.

 Educació del consumidor.

 Educació viària.

 Educació sexual

 Educació per a la salut.

 Educació per a la convivència i per a la pau.

 Educació per a la igualtat.

Segons les necessitats nostre centre, és en el disseny i programació del currículum de cada etapa educativa, on han d'estar en harmonia els valors intrínsecs que comporten els temes transversals amb el projecte educatiu i amb els objectius generals d'etapa. I, per tant, han d'estar presents en totes i cada una de les distintes àrees i matèries.

1. EDUCACIÓ MEDIAMBIENTAL

La mala aplicació del desenrotllament industrial pot causar danys irreparables al propi ser humà i al seu hàbitat, com ara:

- Nivells perillosos de contaminació de l'aigua, de l'aire, de la terra i dels sers vius.
- Grans trastorns de l'equilibri ecològic de la biosfera.
- Destrucció de recursos insubstituïbles i greus deficiències, nocives per a la salut física, mental i social del ser humà, en el medi creat per ell.
- Milions de persones viuen per davall dels nivells mínims necessaris per a una existència humana decorosa, privats d'alimentació i vestit, de vivenda i educació, de sanitat i higiene adequades.
- Augment de la població que planteja problemes relatius a la preservació del medi.

Davant d'esta situació, és imprescindible una labor d'educació en qüestions ambientals, dirigida tant a les generacions joves com als adults per a canviar la conducta dels individus, de les empreses i de les col·lectivitats, inspirada en el sentit de la responsabilitat quant a la protecció del medi ambient.

Considerem que els objectius que se citen a continuació han de ser integrats transversalment en el currículum de l'ensenyança obligatòria de cara a l'educació ambiental.

→ Objectius:

1. Conèixer el funcionament del medi ambient com un sistema complex d'interaccions múltiples que tendeixen a assegurar un estat d'equilibri entre els sers vius.
2. Adquirir la capacitat d'observació i escolta, individual i col·lectivament, del medi de forma espontània, lliure i divergent, i ser capaç de reflexionar sobre les dades obtingudes amb vista a organitzar-los, relacionar-los entre si, i a interpretar-los críticament.
3. Desenrotllar la capacitat de disfrutar de l'entorn, compatibilitzant el dit gaudi amb la seua conservació i mantenint un equilibri entre els seus usos, individual i col·lectiu.
4. Conèixer i aprofundir sobre l'inventari dels perills i dels atemptats que amenacen al planeta i investigar sobre les seues possibles causes i solucions per a restablir l'equilibri del medi ambient quan este córrega perill.
5. Ser conscients de les incidències de les pròpies actituds i comportaments sobre l'entorn, creant així una major sensibilitat, interès i respecte cap al medi ambient.
6. Descobrir i comprendre que la solució dels problemes del medi ambient passa per la col·laboració entre les persones i la cooperació entre les nacions.
7. Col·laborar amb altres administracions i organitzacions perquè conèixer les implicacions de les seues actuacions i la importància de la seua participació en la conservació del medi.

2. EDUCACIÓ DEL CONSUMIDOR

El consum, des de sempre, ha sigut un fet social íntimament relacionat amb la nostra existència quotidiana i caracteritzada per la relació comercial establida entre els productors, els distribuïdors i els consumidors. Esta relació de conflicte, típica de la nostra actual societat de consum, es caracteritza per dos trets fonamentals:

— D'una banda, els productors i distribuïdors no sols es limiten a cobrir la demanda de productes, sinó que creen nous i a vegades innecessaris hàbits de consum. Es genera així la creació de necessitats i la intervenció en les actituds del consumidor, per a les que s'utilitzen les més refinades i agressives tècniques de venda o de compra per impuls, a través del màrqueting i la publicitat, utilitzant-se recursos i sistemes molt persuasius i, amb prou freqüència, poc verax o descaradament manipuladors.

— I d'altra banda, la que fa referència al consumidor/a, al deixar-se influenciar inconscientment i irreflexivament per la publicitat, consumix més del que necessita, fent-se esclau d'este consum i donant origen a actituds d'insolidaritat enfront de les necessitats dels altres, principalment enfront dels sectors socials més necessitats.

→ Objectius:

a) Descobrir i donar prioritat al “ser” sobre el valor del “tindre” en la presa de decisions sobre el consum.

b) Descobrir, analitzar i valorar els processos d'elaboració i distribució dels productes o béns de consum, reconeixent, en eixos processos, la importància i el valor de la intervenció humana com un treball i un esforç al servei dels consumidors.

c) Descobrir i prendre consciència de les necessitats bàsiques per a la vida, a fi de poder prendre, davant d'elles, decisions raonades, equilibrades i responsables sobre el consum.

d) Prendre consciència de la desigual distribució dels recursos naturals bàsics i de la seua escassetat o esgotament, i desenrotllar una actitud de respecte i atenció cap a ells.

e) Aprendre a usar, a disfrutar i a cuidar dels béns que es posseeixen o que es consumixen, reconeixent la seua utilitat real per a la vida i valorant-los en funció d'ella.

f) Ser capaços de llegir i interpretar, críticament, les estratègies de venda i, en concret, els missatges publicitaris en els seus components verbals i icònics, per a saber discernir sobre la veracitat i per a poder actuar, lliure i conscientment, enfront d'ells.

g) Reconèixer i sentir-se sensibilitzats davant dels problemes de les persones que no tenen els béns de consum bàsics per a la vida, i mostrar cap a elles una actitud generosa i solidària, tant a nivell individual com en col·laboració amb els organismes i institucions pertinents.

h) Fomentar l'adquisició de criteris racionals de consum mitjançant la col·laboració amb altres organismes oficials i organitzacions no governamentals.

3. Educació viària.

L'educació viària té com a finalitat conscienciar l'alumne o alumna que el tràfic vial constitueix una situació de convivència regulada per signes, senyals i normes l'objectiu de la qual és, fonamentalment, el respecte als drets de les persones, facilitar la resolució de conflictes i evitar o reduir els costos personals, socials i econòmics derivats de tal situació i, per tant, es pretén adequar el seu comportament com a vianant, com usuari/a dels mitjans de transport públics i privats, i com conductor/a de bicicletes i ciclomotors.

El desenrotllament dels valors i actituds anteriorment presentats, dins d'un programa d'Educació Viària, implicarà plantejar-nos en els instituts els següents objectius educatius:

→ Objectius:

a) Aprendre a usar, a fruir i a cuidar dels béns públics ciutadans, mitjans de transports, zones verdes, parcs, vies públiques, etc.

b) Apreciar amb sentit crític, els avantatges de la utilització dels transports públics sobre els privats, descongestió del tràfic, menor contaminació, estalvi d'energia, etc.

c) Prendre consciència que el tràfic constitueix una situació de relació i de convivència regulada per signes, senyals i normes, l'incompliment de la qual pot posar en perill la vida i els béns propis i dels altres.

d) Identificar, llegir i interpretar correctament els missatges bàsics de la circulació vial (signes i senyals de circulació).

e) Reconèixer i prendre consciència dels problemes vials i de les situacions de risc o de perill que puguin presentar-se en la vida ciutadana, descobrint les seues causes i reflexionant sobre elles, i sent capaçes de prendre iniciatives i decisions enfront d'aquests.

f) Desenrotllar una actitud crítica davant de situacions de comportament incívic que alteren la convivència, agressivitat, competitivitat, insolidaritat, etc.

g) Fomentar la participació i la col·laboració amb organitzacions que prestin servicis a la comunitat ciutadana, com a Direcció General de Tràfic, Creu Roja, etc., així com amb fundacions o empreses privades que desenrotllen programes relacionats amb l'educació viària.

4. EDUCACIÓ SEXUAL

La sexualitat i amb ella l'afectivitat, és una dimensió fonamental de la persona, que impregna el seu cos, les seues vivències i les seues expressions, comença amb la vida mateixa i comprén aspectes físics, psicològics, socials, culturals, ètics i religiosos. És també una realitat dinàmica i roman en contínua evolució.

La responsabilitat inicial i fonamental de l'educació afectivosexual correspon als pares per ser estos els primers educadors del seu/s fill/s i per ser la família el lloc més adequat per a la creació d'un clima afectiu que difícilment pot aconseguir-se en altres ambients. Però no oblidem que el centre escolar del que els xiquets i adolescents formen part es converteix en un agent de socialització transcendental pel nombre d'hores que passen en ell durant grans períodes de la seua vida.

Els xiquets i els adolescents aprenen per observació i imitació. Els models reals que posseeixen una importància major són els pares per la seua presència constant, el seu vincle afectiu, ser figura d'identificació, i perquè, inevitablement, la pròpia relació patern-materna amb el seu llenguatge verbal i corporal suposa el primer exemple de la relació entre els sexes. Però un altre model real fonamental són els educadors, que, igual que succeeix amb pares i mares, eduquen amb les seues paraules, però també amb les seues conductes, les seues valoracions i les seues actituds.

L'educació sexual no suposa la creació d'una assignatura més dins del currículum escolar, sinó la preparació adequada del professorat, perquè des de les diverses àrees i al llarg de tots els nivells, es faça la referència oportuna als aspectes sexuals dins del procés de globalització orientat al desenrotllament integral de la personalitat de l'alumne/a.

→ Objectius:

a) Facilitar un espai de reflexió sobre l'educació afectivosexual, treballant actituds i formant en una comprensió integral de la sexualitat humana.

b) Conèixer la sexualitat com a dimensió de la persona, que comprén aspectes biològics, psicològics, socials, ètics, culturals...

c) Comprendre les diverses etapes del desenrotllament afectiu i sexual i posar en pràctica pautes educativoformatives.

d) Afavorir el respecte a la dignitat humana del baró i de la dona amb el reconeixement de la igualtat de drets en l'orde polític, econòmic i legal.

e) Descobrir l'educació afectiu-sexual com marc cultural que fa possible la creativitat i la trobada del masculí i femení.

f) Identificar les causes (problemes afectius, incomunicació, falta d'autoestima...) i conseqüències (consum de substàncies, embarassos no desitjats...), buscant pistes de prevenció dels riscos de l'adolescència, a través de l'educació sexual i l'educació en valors.

5. EDUCACIÓ PER A LA SALUT

L'OMS defineix la salut com «*un estat complet de benestar físic, mental i social*», i no consisteix només en l'absència de malalties. La possessió del millor estat de salut que s'és capaç d'aconseguir constitueix un dels drets fonamentals del ser humà, siga quina siga la seua raça, religió, ideologia política i condició economicosocial. La salut de tots els pobles és una condició fonamental de la pau mundial i de la seguretat, i depèn de la cooperació més estreta possible entre els estats i els individus.

→ Objectius:

a) Capacitar als alumnes per a participar, activa i responsablement, en la creació i la gestió de la seua salut.

b) Conèixer i apreciar el propi cos i utilitzar el coneixement sobre el seu funcionament i sobre les seues possibilitats i limitacions per a desenvolupar i refermar hàbits autònoms d'atenció i de salut personals.

c) Reforçar l'autonomia i l'autoestima com a realitats personals bàsiques en la construcció d'un projecte de vida saludable.

d) Reconèixer críticament situacions i conductes que puguin implicar riscos per a la salut i ser capaços d'enfrontar-se a elles i evitar-les amb responsabilitat i amb criteris propis.

e) Conèixer i interioritzar les normes bàsiques per a la salut, la higiene, l'alimentació, l'atenció corporal...

f) Despertar i estimular l'interés per l'esport i l'activitat física com a mitjà per a aconseguir una vida saludable i per al foment de la camaraderia, la solidaritat i l'amistat.

g) Relacionar l'ecologia amb la salut, i desenvolupar hàbits i capacitats per a mantindre un medi ambient saludable.

h) Desenvolupar la sensibilitat i la tendresa davant dels ancians i ancianes i davant de totes aquelles persones que pateixen qualsevol tipus de malaltia o minusvalidesa física o psíquica.

i) Descobrir les situacions personals i socials en les que se no té els mitjans mínims per a la salut o en les que no es posseeixen els recursos sanitaris imprescindibles.

j) Col·laborar i coordinar-se amb l'administració sanitària en el que es referix al desenrotllament d'actuacions preventives i de foment d'hàbits de vida sans. Convindria la participació del Centre de Salut o algun centre de planificació familiar en activitats d'este tipus.

6. EDUCACIÓ PER A LA CONVIVÈNCIA I PER A LA PAU

En relació amb este tema transversal, és imprescindible fer un esforç d'aproximació al significat profund del terme «pau» en el context de la nostra societat contemporània i des de la perspectiva dels valors.

La R.A.L. defineix el terme «pau» amb les accepcions següents: *“Situació i relació mútua dels que no estan en guerra”/“Pública tranquil·litat i quietud dels Estats, en contraposició a la guerra o a la turbulència”/“Assossec i bona correspondència d'unes persones amb altres, especialment en les famílies, en contraposició a les dissensions, baralles i pleits.”*

A continuació, a l'hora de plantejar este tema transversal hem de tindre en compte els objectius educatius que desenrotllarem, ja que estos contribueixen a fixar el sistema de valors i actituds que hem de construir:

→ Objectius:

- a) Respectar l'autonomia dels altres.
- b) Utilitzar el diàleg com a forma de solucionar les diferències existents entre els distints alumnes del grup / classe.
- c) Reconèixer i valorar la pròpia agressivitat com una forma positiva d'autoafirmació de la personalitat i ser capaç de canalitzar-la, permanentment, cap a conductes i activitats que promouen i afavorisquen el bé comú.
- d) Desenrotllar la sensibilitat, l'afectivitat i la tendresa amb les persones que ens rodegen.
- e) Construir i potenciar unes relacions de diàleg, de pau i d'harmonia en l'àmbit escolar i, en general, en totes les nostres relacions quotidianes.
- f) Reconèixer i prendre consciència de les situacions de conflicte que poden presentar-se, descobrint i reflexionant sobre les seues causes i sent capaçes de prendre decisions enfront d'elles per a solucionar-les d'una forma creativa, fraterna i no violenta.
- g) Desenrotllar l'atenció i l'interés davant del fet de la diversitat de les persones i de les cultures dels pobles, reconeixent i potenciant eixa diversitat com un gran valor i actuant sempre, davant d'aquesta, amb una actitud oberta, respectuosa i tolerant.
- h) Conèixer i potenciar els drets humans i desenrotllar la sensibilitat, solidaritat i el compromís enfront d'aquelles situacions de violència, en les que s'atempta contra ells.
- i) Mostrar especial atenció i sensibilitat davant de les situacions de violència, d'injustícia i de subdesenrotllament que es viuen hui en el món.
- j) Conèixer la realitat que viuen altres pobles i comunitats actualment, ja siga a través de les connexions que es poden establir amb entitats i organitzacions no governamentals, de la seua participació i de la presentació de treballs o projectes dels nostres alumnes a concursos per elles organitzats.

7. EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT

L'objectiu que es persegueix amb l'educació per a la igualtat podria definir-se com:

“Relacionar-se amb altres persones i participar en activitats de grup amb actituds solidàries i tolerants, superant inhibicions i prejudis, reconeixent i valorant críticament les diferències de tipus social i rebutjant qualsevol discriminació basades en diferències de raça, sexe, classe social, creences i altres característiques individuals i socials”.

Prenent com a base els valors democràtics de la Constitució, es fa necessària una Educació Intercultural, ja que esta rebutja el predomini d'unes cultures sobre altres i defén que els distints grups que conviuen en les actuals societats multiculturals puguin aconseguir una interdependència enriquidora basada en la valoració i reconeixement mutus.

És convenient organitzar el nostre treball atenent als prejuís i falses creences que poden existir en l'alumnat, i que poden arribar a ocasionar actituds racistes, masclistes, xenòfobes i discriminatòries.

→ Objectius:

a) Descobrir, potenciar i desenrotllar totes les possibilitats o capacitats personals sense deixar-se influir o mediatitzar per cap tipus de condicionant o limitació de caràcter sexista.

b) Desenrotllar la pròpia autonomia i la identitat personal amb independència de la variable gènere, és a dir, evitant la jerarquització o la classificació dels valors o de les capacitats en masculines o femenines.

c) Desenrotllar la capacitat de sentir i ser capaços d'expressar i de comprometre els propis sentiments en les activitats quotidianes.

d) Descobrir en les experiències diàries, escolars i extraescolars, i en tot l'àmbit de la vida social i cultural, present i passada, la igualtat de possibilitats i d'aportacions dels hòmens i de les dones.

e) Acceptar, respectar i valorar les característiques i les qualitats de les altres persones sense deixar-se influir per cap tipus d'actitud discriminatòria en relació amb el sexe o amb qualsevol altre tret diferenciador.

f) Descobrir i integrar el fet de la diversitat i de les diferències (biològiques, culturals, racials, etc.) com un valor i una riquesa.

g) Participar de forma igualitària, constructiva i solidària en la realització de jocs, activitats grupals i situacions de comunicació i en el repartiment de responsabilitats i tasques, rebutjant la divisió del treball i de les funcions en raó del sexe.

h) Col·laborar en la construcció i en el desenrotllament d'una societat i d'unes relacions interpersonals basades en el profund reconeixement i respecte a la individualitat, a la singularitat i als drets de tota persona.

i) Ser capaços d'identificar i de realitzar una anàlisi crítica de totes les manifestacions sexistes o discriminatòries que es produeixen en el llenguatge quotidià, en l'àmbit social i cultural i, en concret, en els missatges de publicitat i, en general, els mitjans de comunicació.

j) Potenciar actituds contra la violència de gènere.

k) Col·laborar amb estructures de l'Administració que treballen en l'intent d'eradicar les situacions de comportaments que se sustenten en la desigualtat entre sexes, com l'Institut de la Dona, l'Institut de la Joventut, els Consells de la Joventut, etc.

V. PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

5.1. INTRODUCCIÓ

Una de les característiques del centre ha de ser el tindre una actitud oberta de les llengües tant en el seu estudi com en la seua utilització. L'aspiració màxima seria utilitzar-les indistintament o millor que la seua utilització en un moment determinat es considerara normal.

Per això la conveniència d'este Pla, en el que s'ha tingut en compte:

- a) El context sociolingüístic de l'entorn.
- b) L'experiència dels alumnes en els programes d'ensenyança en valencià.
- c) Els coneixements del valencià dels alumnes que ens arriben al centre.
- d) Els bons resultats de les experiències realitzades en el centre en anys anteriors.

5.2. OBJECTIUS

L'objectiu del Pla de Normalització Lingüística ha de ser el convertir el mateix en l'instrument bàsic d'actuació en cada curs escolar perquè el valencià siga la llengua d'ús habitual en les activitats del Centre i per això, és necessari privilegiar tots aquells usos comunicatius en què no s'utilitza normalment el valencià.

És necessari actuar en els àmbits següents:

Administratiu

Potenciar l'ús del valencià en la documentació administrativa del centre, tant de la secretària, com de la Direcció d'Estudis i de la Direcció.

Acadèmic

Potenciar l'ús en totes aquelles actuacions relacionades amb la gestió acadèmica, com són l'elaboració del Projecte Educatiu, Projecte Curricular, Programació General Anual, Programacions didàctiques dels Departaments...

Docent

Potenciar l'ús en els relaciones professorat-alumnat, incidint tant en els grups d'ensenyança en valencià com en els d'incorporació progressiva.

D'interrelació amb l'entorn

Potenciar l'ús, tant a nivell oral com escrit, en les relacions del centre amb el seu entorn, sobretot pel que fa als pares i mares de l'alumnat.

5.3. ABAST DEL PLA: ÀMBITS D'ACTUACIÓ

Àmbit administratiu

En este àmbit continuarà elaborant-se en valencià:

- El programa informàtic de gestió.
- Documents administratius: comunicacions, convocatòries, avisos, certificats ...

- Documentació econòmica: inventaris, balanços, pressupostos...
- La simbologia: retolació, horaris, cartells, taulers d'anuncis, biblioteca...

Així s'actuarà també en els aspectes següents:

- Comunicació oral. Potenciar l'ús del valencià en les reunions de Claustre, Consell Escolar, Comissió de Coordinació Pedagògica, Departaments didàctics, etc.).
- Creació d'un fons documental de formularis.
- Creació d'un servei de correcció i assessorament.
- Potenciar l'assistència del personal d'administració i servicis a cursos de reciclatge.

Àmbit acadèmic

— S'aprofundirà en els aspectes relacionats amb l'àmbit administratiu, butlletins de notes, expedients d'alumnes i elaboració de la PGA del Centre.

— Es potenciarà l'ús del valencià en els Programacions dels Departaments, en les documentacions del Dpt. d'Orientació i en els informes dels equips d'avaluació.

Àmbit docent

Es continuarà actuant en els aspectes següents:

- Retolació, símbols, cartells, calendaris, avisos en els taulers d'anuncis...
- Llengua d'interrelació entre professorat i alumnat.
- Potenciar els Programes d'Ensenyança en Valencià augmentant el núm. d'alumnes.
- Potenciar l'ús del valencià per part dels professors.
- Promoure la utilització de material curricular en valencià.

Àmbit d'intervenció amb l'entorn

— Comunicacions orals: exposicions en actes oficials, campanyes informatives del centre, activitats extraescolars, jornades culturals, atenció al públic...

— Comunicacions escrites: circulars, fulls informatius, cartes, anuncis...

— S'actuarà en els aspectes següents: reunió amb els pares, activitats extraescolars, jornades culturals, actuacions teatrals i musicals, revista del centre.

5.4. TEMPORALITZACIÓ. CRITERIS D'AVALUACIÓ DEL PLA.

La Comissió de Coordinació Pedagògica té, entre altres, la funció d'analitzar el context cultural i sociolingüístic de l'institut. Donada la situació actual del predomini d'utilització del castellà, el procés de normalització ha de ser lent, continu i progressiu. La Comissió de Coordinació Pedagògica farà un seguiment al llarg de tot el curs i una avaluació al final per a veure el grau de compliment del Pla de Normalització Lingüística.

El Consell Escolar assignarà, dins de les disponibilitats del centre, els recursos necessaris amb tal de portar avant este Pla.

VI. DISSENY DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ BILINGÜE

6.1. INTRODUCCIÓ: ELS PROGRAMES D'EDUCACIÓ BILINGÜE.

■ L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana (Llei Orgànica 5/1982) estableix en el seu article 7.1 que “els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tots tenen dret a conèixer-los i a usar-los”. I també que “la Generalitat Valenciana garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós llengües, i adoptarà les mesures necessàries amb tal d'assegurar el coneixement” (Art. 7.2.) i que “s'atorgarà protecció i respecte especials a la recuperació del valencià”. Finalment reconeix el valencià com una “llengua pròpia de la Comunitat” (Art. 7.6).

■ La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià de 1983, en el Preàmbul, qualifica la situació sociolingüística de la nostra Comunitat com “diglòsica” i afirma el compromís de la Generalitat Valenciana de retornar al valencià (“llengua històrica i pròpia del nostre poble, del qual constitueix el més peculiar senyal d'identitat”) a la categoria i el lloc que mereix, acabant amb la situació de deixadesa i deteriorament en què es troba. La nostra irregular situació sociolingüística exigeix una actuació legal, que amb la postració i propicie l'ús i ensenyament del valencià amb tal d'aconseguir l'equiparació total amb el castellà. Així, doncs, l'art. 19.2 estableix: “... al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyança, qualsevol que haja sigut la llengua habitual a l'iniciar els seus estudis, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà”. I l'art. 23 diu: “1. Atesa la cooficialitat del valencià i del castellà, els professors han de conèixer les dos llengües. 2. Els professors que quan entre en vigor esta llei no tinguen un coneixement suficient del valencià seran capacitats progressivament mitjançant una política de voluntarietat, gradualidad i promoció professional”.

■ El Decret 79/1984, de 30 de juliol, sobre l'aplicació de la Llei d'Ús en l'àmbit de l'ensenyança no universitària de la Comunitat Valenciana, estableix que “els programes, les orientacions i els horaris dels nivells educatius no universitaris garanteixen als alumnes un domini igual de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana” (art.2).

■ El Decret 234/1997, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària, estableix (art. 102.1) que “en els municipis de predomini lingüístic valencià, que figuren en l'art. 35 de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (que és el cas de la ciutat de València), tots els centres aplicaran un o més dels programes d'educació bilingüe. (...) Estos programes són el Programa d'Ensenyança en Valencià (PEV) i el Programa d'Incorporació Progressiva (PIP).”

■ La Resolució de 9 de juliol de 1998 (DOGV, 28-VII-1999), per la qual es dicten instruccions en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent en els centres que durant el curs 1998-99 impartisquen ensenyances d'ESO, estableix:

— Per al PEV que “el Programa d'ensenyança en valencià continua de forma coherent el Programa d'ensenyança en valencià o el programa d'immersió lingüística de l'Educació Primària. En este programa la major part de les àrees no lingüístiques tenen el valencià com a llengua vehicular d'aprenentatge” (Art. 30).

— Per al PIP que “el Programa d'incorporació progressiva garantirà la continuïtat del Programa d'incorporació progressiva aplicat en l'Educació Primària. Este programa comporta l'ús del valencià com a llengua vehicular en una part de les àrees no lingüístiques, segons les especificacions del Disseny particular del programa d'educació bilingüe. Este disseny tractara de garantir, almenys, l'ús del valencià com a llengua d'aprenentatge en dos àrees no lingüístiques en cada un dels grups. El Programa d'incorporació progressiva afectarà tot l'alumnat del centre, excepte dels que hagen sol·licitat formar part d'un grup en què s'aplique el Programa d'ensenyança en valencià”.

6.2. DEFINICIÓ I CONTINGUT DEL DISSENY PARTICULAR DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ BILINGÜE (DDP).

La Resolució de 9 de juliol de 1998, ja mencionada, diu en l'article 33:

“1. El Disseny particular del programa d'educació bilingüe és la concreció i contextualització d'este en la realitat particular de cada centre i, al mateix temps, constitueix el conjunt de decisions prèvies per a l'elaboració dels documents d'organització i gestió educativa: el Projecte Curricular, el Pla de Normalització Lingüística i la resta de decisions organitzatives. El conjunt de decisions que conformen el Disseny particular del programa haurà d'incorporar-se als documents de gestió i organització corresponents”.

2. El contingut del Disseny particular del programa d'educació bilingüe inclourà:

a) Els objectius generals del currículum prescriptiu de l'ESO, contextualitzats i atenent a la realitat educativa del centre i les exigències del programa.

b) El tractament metodològic de les diferents llengües.

c) La previsió d'actuacions amb l'alumnat de nova incorporació que necessita una atenció específica per a suplir la baixa competència d'estos en alguna de les llengües oficials.

d) La proporció d'ús vehicular de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana en els diferents cursos i grups.

e) La previsió del centre sobre la distribució del professorat, segons els diferents nivells de formació lingüísticotècnica i la seua competència en valencià.

f) La indicació de les necessitats específiques que l'aplicació del programa d'educació bilingüe puga ocasionar al pla d'actuació de l'assessoria didàctica del valencià.

3. Amb tal de garantir el funcionament correcte dels programes d'educació bilingüe, el Cap d'Estudis, a l'hora de distribuir els grups que tinguen assignatures en valencià, tindrà en compte la capacitat lingüísticotècnica en valencià i/o l'experiència docent prèvia en valencià del professorat del centre.”

A. Els objectius generals del currículum de l'ESO contextualitzats i atenent a la realitat educativa del centre i a les exigències del programa.

En coherència amb l'Estatut d'Autonomia, la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià i el Decret 79/1984, els objectius de l'ESO (assenyalats en l'article 19 del Decret 47/1992, de 30 de març), equiparen el valencià i el castellà quant al nivell que han d'aconseguir els alumnes i les alumnes al finalitzar esta etapa educativa.

En el Disseny Particular del Programa d'Educació Bilingüe incideixen directament els objectius següents:

a) Comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat en valencià i en castellà i, almenys, en una llengua estrangera, de manera que els puga utilitzar per a comunicar-se i per a organitzar els propis pensaments, i també reflexionar sobre l'ús del llenguatge respectant les distintes formes d'expressió.

b) Interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzen codis artístics, científics i tècnics, amb la finalitat d'enriquir les seues possibilitats de comunicació i reflexionar sobre els processos implicats en el seu ús.

c) Obtindre i seleccionar informació utilitzant els fonts que habitualment es troben disponibles; tractar-la de forma autònoma i crítica, amb una finalitat prèviament establida, i transmetre-la als altres de manera organitzada i intel·ligible.

d) Elaborar estratègies d'identificació i de resolució de problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència, mitjançant procediments intuïtius i de raonament lògic, contrastant-les i reflexionar sobre el procés seguit.

e) Formar-se una imatge ajustada de si mateix i desenrotllar activitats de manera autònoma i equilibrada, valorant l'esforç i la superació de les dificultats.

f) Relacionar-se i participar en activitats de grup de manera solidària i tolerant, lliures d'inhibicions i prejudis, i rebutjant qualsevol tipus de discriminació per la raça, el sexe, la classe social, les creences o altres característiques individuals, socials i culturals.

g) Conèixer les creences, actituds i valors de la nostra tradició i patrimoni cultural, valorar-los críticament i triar les opcions que afavorisquen el seu desenrotllament integral com a persones.

h) Conèixer i apreciar el patrimoni natural i cultural, i contribuir activament a la seua conservació i millora.

i) Entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus a la seua identitat, i desenrotllar una actitud d'interès i respecte cap a l'exercici d'este dret.

B. El tractament metodològic de les diferents llengües.

En el preàmbul del Decret 47/1992, de 30 de març, es diu que *«l'àrea de Llengua i Literatura: valencià i castellà no pot ser considerada, dins del currículum, com una mera àrea d'estudi deslligada dels processos de culturització, sinó que s'ha de convertir en instrument d'anàlisi i busca de la realitat, d'adquisició d'una consciència d'identitat, de pertinença a una cultura i d'assumpció de normes i valors compartits»*.

I en la introducció a l'àrea de Llengua i Literatura, de l'esmentat Decret, es diu que *«l'ensenyança i l'aprenentatge en l'àrea de Llengua i Literatura té com a finalitat la formació de parlants competents en les dos llengües oficials i també l'adquisició i el desenrotllament de la competència per a llegir i interpretar textos literaris en cada una d'estes llengües»*.

Prenent en consideració estos aspectes, es pot fonamentar una proposta integradora per a l'ensenyança de les diferents llengües del currículum basada en la necessitat adquirir, desenrotllar i transferir els capacitats de la competència comunicativa d'unes llengües a altres.

Amb esta finalitat, des de la perspectiva de la integració, la planificació de les activitats didàctiques haurà de:

— Fomentar actituds reflexives i crítiques enfront de les llengües, l'aprenentatge i els continguts que transmeten.

— Partir de la mateixa concepció de l'objecte de l'aprenentatge, amb les adaptacions curriculars subsegüents en cada llengua.

— Utilitzar una metodologia que tinga com a base els mateixos principis i plantejaments i que preveja la complementarietat dels aprenentatges.

— Tindre en compte que la llengua primera ha generat una competència i uns coneixements que funcionen com preconceptes en les altres.

La situació específica de la Comunitat Valenciana, on conviuen dos llengües oficials (valencià i castellà), presenta a més característiques que obliguen a tindre encara més en compte la necessitat integració i complementarietat de les llengües.

En efecte, s'ha de tindre en compte la gran diversitat de situacions de partida segons la procedència de l'alumne o alumna, que pot tindre com a llengua primera el castellà o el valencià, el grau de coneixement d'una altra llengua (llengua segona), la relació afectiva amb cada una d'estes, d'acord amb la consideració social que els dóna en l'entorn particular.

Estes diferències tenen també conseqüències pel que fa a la diversitat dels processos d'aprenentatge que es generen, que mai presenten les mateixes característiques en persones monolingües o bilingües.

Un treball complementari de les llengües que configuren l'àmbit lingüístic permetria millorar la capacitat d'aprenentatge en totes elles, des de l'enriquiment que comporta el plurilingüisme, desenrotllant les destreses psicolingüístiques i cognoscitives de forma harmònica. Això faria possible prendre consciència i superar els prejuís que, derivats de la situació sociolingüística de la Comunitat Valenciana, poden afectar les actituds davant de les llengües i, sobretot, davant de la llengua minoritzada.

C. La previsió d'actuacions amb l'alumnat de nova incorporació al sistema educatiu valencià i que necessita una atenció específica per a suplir la baixa competència d'estos en alguna dels llengües oficials.

a) Els professors de valencià i els que impartisquen les àrees en valencià assenyalades en este DPP, tindran en compte les característiques específiques d'este tipus d'alumnat quant a la valoració del seu aprenentatge, i podran desenrotllar activitats exclusives per a augmentar la seua competència lingüística en valencià.

b) La Direcció d'Estudis, en col·laboració amb el Departament de Valencià, organitzarà classes específiques per a este tipus d'alumnat, la programació de les quals serà elaborada pel dit Departament, i les classes seran impartides pels seus membres.

c) Qualsevol altra actuació que es considere necessària a proposta de la COCOPE i aprovada pel Claustre de Professors.

D. La proporció d'ús vehicular de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana en els diferents cursos i grups.

El I.E.S. "Sant Vicent" assumeix el que estableix la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià i el Decret 79/1984 que la desenrotlla ("*... al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià en l'ensenyança, i qualsevol que haja sigut la llengua habitual a l'iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà*"; "*...els programes, les orientacions i els horaris dels nivells educatius no universitaris garanteixen als alumnes un domini igual de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana*").

No obstant això, la situació actual presenta dificultats per dos raons fonamentals:

— L'alumnat que rep el centre, en gran manera castellanoparlant, respon al context sociolingüístic de l'àrea comarcal de l'institut.

— La insuficiència en els centres de Primària de grups amb Programes d'Educació Bilingüe (PEV) i dels PIPs que s'estan aplicant.

Per tant, si es vol assumir els objectius mencionats i els objectius generals de l'ESO, potenciar l'ús del valencià com a llengua vehicular serà l'única forma de superar la situació disglòsica de la que partim per a arribar a un autèntic i real bilingüisme.

El Consell Valencià de Cultura en el seu dictamen de 13 de juliol de 1998 sobre “qüestions lingüístiques” va manifestar: *«Hui, la situació del valencià és certament paradoxal: quant a l'ús culte i oficial, i a pesar de les insuficiències notòries en este camp, estem millor que hem estat en els últims segles; en canvi, quant a l'ús popular no pareix que assistim a cap tipus de repressió i continuem en una situació de desafecció lingüística, amb un empobriment i una castellanització de la parla quotidiana francament alarmants»*.

Per a superar esta situació el Consell Valencià de Cultura proposa, entre altres mesures, el “*reforç de l'ensenyança del valencià i en valencià en tots els nivells educatius*”. I acaba dient: “*Tenim dos llengües oficials en la nostra Comunitat, el valencià i el castellà, ambdós realment usats pels ciutadans, encara que siga d'una manera desequilibrada entre ells. Afortunadament, el castellà és una llengua tan estesa i potent internacionalment que es pot tranquil·lament promoure més i més l'ús del valencià entre nosaltres amb la tranquil·litat que coneixem una segona llengua, també la nostra, que ens facilita la comunicació internacional, sense perdre així gratuïtament una part impagable de la nostra identitat com a poble diferenciat: la nostra llengua pròpia*”.

En coherència amb l'abans mencionat, i per a donar continuïtat als programes d'educació bilingüe seguits pels alumnes en Primària, el programa que desenrotlla el centre tindrà la següent proporció de l'ús vehicular del valencià i del castellà en l'ESO:

■ **PEV:** Es procurarà que totes les àrees i matèries es donen en valencià, excepte Llengua i Literatura castellana i Llengües estrangeres, i que en este últim cas, quan un professor no utilitze com a llengua vehicular la de la seua àrea o matèria, ho farà preferentment en valencià. Les Atencions Educatives i la Tutoria també es faran en valencià.

■ **PIP:** Entre dos i quatre àrees no lingüístiques seran en valencià en cada curs de l'ESO, intentant augmentar la presència del valencià en el 2n cicle. Atés que no hi ha cap Departament en què la totalitat dels seus membres haja manifestat la seua disponibilitat a donar les classes de l'ESO en valencià, no és possible determinar de forma general quines matèries es donaran en valencià en 3r i quins en 4t, i, per tant, serà Direcció d'Estudis qui ho decidisca, en funció de la disponibilitat del professorat assignat a cada grup. Seria convenient que el professorat que imparteix les classes en castellà utilitze sovint el valencià per a dirigir-se als seus alumnes sobre assumptes no estrictament curriculars, a fi de contribuir a l'equiparació real entre les dos llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma.

E. La previsió del centre sobre la distribució del professorat, segons els diferents nivells de formació lingüística i la seua competència en valencià.

El centre no disposa de professors suficients per a portar a bon terme els dos Programes d'Educació Bilingüe. Així, doncs, és necessari que tot el professorat que se sol·licite per a les àrees no lingüístiques puguem utilitzar el valencià com a llengua vehicular.

F. La indicació dels necessitats específiques que l'aplicació dels programes d'educació bilingüe puga ocasionar, si són de la seua competència, al pla d'actuació de l'Assessoria didàctica del valencià.

A proposta de l'Equip Directiu i de la Comissió de Coordinació Pedagògica i amb l'aprovació del Claustre de Professors, en la Programació General Anual (PGA) es determinaran, si de cas, estes necessitats per al curs corresponent.

VII. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

“La tutoria i orientació dels alumnes formarà part de la funció docent. Correspon als centres educatius la coordinació d'estes activitats. Cada grup d'alumnes tindrà un professor-tutor” (art.60.1).

7.1. INTRODUCCIÓ

El Pla d'Acció Tutorial és el marc en què s'especifiquen els criteris i procediments per a l'organització i funcionament de les tutories.

En el Pla d'Acció Tutorial s'inclouen les línies d'actuació que els tutors desenrotllaran amb els alumnes i les famílies, així com amb l'equip educatiu corresponent. Haurà d'assegurar la coherència educativa en el desenrotllament de les programacions dels distints professors del grup, determinant procediments de coordinació de l'equip educatiu.

El seu objectiu final és l'orientació de l'alumne en tots els camps de la seua formació, arribant a aconseguir una formació integral i contribuint a crear l'ambient adequat per al seu desenrotllament, així com tractar de previndre possibles desajustos.

L'orientació educativa és un procés d'ajuda inserit en l'activitat educativa, l'objectiu del qual és contribuir al desenrotllament integral de l'alumnat, a fi de capacitar-li per a un aprenentatge autònom i una participació activa, crítica i transformadora de la societat.

La funció tutorial l'entenem com una tasca compartida per tots els integrants de l'equip educatiu: tutor/a, professors/es, Direcció i Departament d'Orientació.

7.2. OBJECTIUS GENERALS DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

- ✱ Afavorir l'educació integral de l'alumne com a persona.
- ✱ Assegurar la coherència educativa en el desenrotllament de les programacions dels distints professors del grup.
- ✱ Concretar mesures que permeten mantindre una comunicació fluida amb les famílies.
- ✱ Facilitar la presa de decisions respecte al seu futur acadèmic i professional.
- ✱ Afavorir la integració i participació dels alumnes en la vida del Centre.
- ✱ Potenciar una educació que tinga en compte les necessitats de cada alumne.

La finalitat última de l'Acció Tutorial és aconseguir un desenvolupament integral i harmònic de l'alumne que li permeta donar resposta a les necessitats i situacions de caràcter personal, educatiu i professional que es va trobant al llarg de la seua vida. És a dir, ensenyar-li a ser persona, a pensar, a conviure, a respectar les individualitats i peculiaritats de cada persona, a saber comportar-se amb si mateix i amb els altres, a decidir-se en qualsevol situació de la vida...

Per a això, és necessari que l'acció tutorial adopte un major protagonisme en l'acció educativa a través d'un *currículum* més formatiu que oriente per a la vida.

7.3. AMBITS DESENROTLLATS

L'orientació personal

- Aconseguir la integració de l'alumne en el grup-classe i en el Centre.
- Afavorir actituds personals de respecte, bona convivència i col·laboració.

- Fomentar la participació i interacció en el grup, la cohesió i la col·laboració.
- Fomentar la participació i integració dels alumnes que necessiten reforç o suport.
- Desenvolupar la capacitat per a relacionar-se amb si mateix i amb els altres.
- Treballar actituds de responsabilitats i autorealització.
- Ajudar en l'aprenentatge de la resolució de conflictes.
- Afavorir l'autoconeixement per part dels alumnes de les seues motivacions, interessos, capacitats i expectatives.
- Desenvolupar l'autonomia personal des de la implicació gradual i responsable.
- Respectar a l'alumne com a persona.
- Prestar atenció als alumnes amb problemes sociofamiliars.
- Contribuir a l'educació en valors dels alumnes.
- Desenvolupar la seua sensibilitat cap als temes transversals: educació per a la bona convivència, educació per a la salut, educació per a la igualtat dels sexes...

L'orientació acadèmica

- Efectuar un seguiment global del procés i detectar les necessitats educatives per a oferir les intervencions adequades.
- Fomentar actituds positives cap a l'estudi.
- Ajudar els alumnes en el coneixement de les tècniques instrumentals i les habilitats i estratègies per a l'estudi.
- Coordinar l'acció de l'equip educatiu.
- Procurar que es complisca el pla de convivència dissenyat, modificant les conductes o comportaments no desitjables.
- Coordinar el procés avaluador i les decisions sobre la promoció de l'alumnat.
- Desenvolupar l'aprenentatge de l'autoavaluació.

L'orientació professional

- Ajudar l'alumne a elaborar el seu propi projecte personal vocacional, guiant-lo en l'anàlisi de la seua realitat acadèmica i del mercat laboral.
- Informar i assessorar els alumnes sobre les distintes opcions acadèmiques i les possibles eixides laborals.
- Proporcionar als alumnes informació sobre beques i possibles itineraris d'estudis.
- Col·laborar en la resolució dels seus problemes vocacionals.
- Col·laborar que l'aprenentatge de la presa de decisions es vaja integrant progressivament en el *currículum* escolar.

- Assessorar l'alumne en els procediments d'inserció en el món laboral.
- Ajudar els alumnes en la presa de decisions en relació amb l'itinerari acadèmic i professional més adequat a les seues capacitats, interessos i motivacions.

L'orientació familiar

- Informar els pares sobre les característiques personals i comportaments dels seus fills en el Centre, la seua afectivitat, el seu rendiment acadèmic, el moment evolutiu que viuen (l'adolescència) i les formes d'abordar els problemes que sorgisquen.
- Realitzar entrevistes amb els pares quan siga necessari.
- Conèixer els pares i l'ambient familiar: estructura familiar, relació amb els fills i amb els germans, fets significatius que ocorreguen (separacions, defuncions), etc.
- Contribuir a l'establiment de relacions fluides amb les famílies.
- Fomentar la col·laboració i la coordinació família-Centre.
- Ser mediador de les famílies davant de l'equip educatiu.
- Sol·licitar informació sobre l'alumne, a fi de conèixer millor les seues circumstàncies personals i poder orientar-lo de manera adequada.
- Fomentar la participació dels pares per mitjà de l'APA en la vida del centre.
- Informar periòdicament de la marxa del grup i de l'evolució de cada alumne.
- Suggestir derivacions a altres especialistes (Sanitat, treballadors socials...).
- Col·laborar amb el Departament d'Orientació en el procés d'ensenyança-aprenentatge, en l'orientació personal i vocacional i en la presa de decisions dels alumnes.

7.4. BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

BLOC A: UN NOU CURS

Tracta d'afavorir l'accés dels alumnes en les millors condicions d'adaptabilitat.

A-I JORNADA D'ACOLLIDA

- Facilitar la incorporació al Centre de l'alumnat de nou ingrés.
- Coneixement de l'estructura organitzativa del Centre.

Activitats:

- Presentació del tutor i dels alumnes.
- Coneixement del Centre.
- Horaris-Comentaris generals.

A-II INICI DEL CURS

- Facilitar la integració dels alumnes en el nou curs escolar.

Activitats:

El tutor es presenta els alumnes i proposa les activitats següents:

- Distribució per parelles i cada alumne es presenta el seu company i viceversa.
- Es formen grups de 5/7 alumnes.
- En gran grup, un alumne de cada grup presenta a la resta dels seus companys.

A-III CONEIXEMENT PERSONAL

- Potenciar el coneixement mutu dels membres del grup.

Activitats:

— El tutor reparteix un qüestionari als alumnes i els explica en què consistirà l'activitat que desenrotllaran (treball individual, en xicotet grup o en gran grup)

— La classe es divideix en xicotets grups de 5/7 persones, discuteixen sobre respostes donades pels uns i els altres i consensuen les respostes més representatives del grup.

— Finalment, posada en comú sobre els interessos i temes que els agradaria tractar en hora de tutoria al llarg del curs.

ANNEX. QÜESTIONARI D'EXPECTATIVES I INTERESSOS DAVANT DEL NOU CENTRE.

Objectiu: Conèixer les expectatives del grup respecte a qualsevol tipus d'àrea.

1. Et consideres actualment preparat/a per a fer l'ESO?

Molt --- Prou --- Normal --- Poc ---.

2. Tens alguna dificultat que et preocupe?. No----- Sí----- Quina?

3. Com penses solucionar-la?

4. En un professor el que més valors és:

- ☐ Amistat
- ☐ Senzillesa
- ☐ Camaraderia
- ☐ Que siga treballador
- ☐ Responsabilitat
- ☐ Respecte
- ☐ Sinceritat
- ☐ Confiança
- ☐ Alegria
- ☐ Acceptació

5. Assenyala amb una creu el que més et desagradaria trobar en un company:

☐ Egoisme	☐ Indiferència
☐ Rebuig	☐ Competitivitat
☐ Burles	☐ Apatia

QÜESTIONARI PER A ALUMNES I ALUMNES

Nom i cognoms: _____

Curs: _____

Grup: _____

HISTÒRIA ESCOLAR

1. Edat a què vas començar la teua escolarització:
2. Centre de què procedeixes:
3. Has repetit algun curs? _____
4. Si has repetit Quin? _____ Per què? _____
5. El teu rendiment escolar en els últims anys ha sigut:
☐ Molt bo ☐ Bueno ☐ Regular ☐ Roïn
6. Les assignatures o àrees que mes t'han interessat van ser:

7. Les que menys t'han interessat:

8. Qualifica la teua preparació en els aspectes següents:
☐ Bona ☐ Normal ☐ Roïna
— Comprensió lectora
— Expressió oral
— Expressió escrita
— Ortografia
— Vocabulari
— Resolució de problemes

SITUACIÓ PERSONAL I FAMILIAR

1. Estàs en general content amb la teua forma de ser, amb el teu caràcter?
☐ Sí ☐ No ☐ A vegades ☐ Per què?
2. Descriu amb les teues pròpies paraules aquelles qualitats tant positives com negatives més rellevants de tu.
3. Tens amics?
☐ Cap ☐ Pocs ☐ molts
4. T'enfades o irrites amb facilitat?
☐ Sí ☐ No ☐ Quan?

5. En general t'afecten molt les coses?
- ☐ Sí ☐ No ☐ Quines coses?
6. En este moment de la teua vida el que més t'importa és:
-

7. Ara la teua situació en ta casa és:

- ☐ Molt bona
- ☐ Regular
- ☐ Roïna
- ☐ Per què?

8. Si no estàs a gust a casa creus que es deu a:

- Els meus pares no em comprenen.
- M'exigeixen massa.
- Em protegeixen en excés i no em deixen fer res.
- Els meus germans em molesten i es fiquen amb mi.
- Hi ha problemes econòmics.
- Hi ha moltes tensions i discussions.
- Altres motius Quins?

ORIENTACIÓ FUTURS ESTUDIS

1. Quins estudis estàs animat a realitzar quan acabes l'ESO?

- ☐ Cicles Formatius
- ☐ Batxillerat
- ☐ altres

2. Tens ja decidida la teua futura professió?

- ☐ Sí
- ☐ No

3. Quines creus que és el factor decisiu a l'hora de triar professió?

- ☐ Les teues aptituds.
- ☐ La teua preparació.
- ☐ Els teus gustos.

4. Escribeu per orde de preferència (si són més d'una), la carrera o estudis que penses realitzar en un futur i explica els motius de la teua elecció

1a _____ Per què? _____

2a _____ Per què? _____

3a _____ Per què? _____

A-IV PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

- Informar de l'alumnat el PAT i consensuar-ho.

Activitats:

- El tutor presenta els alumnes el Pla d'Acció Tutorial en la sessió de tutoria.
- Divideix la classe en xicotets grups de 5/7 alumnes i els entrega una còpia de la proposta del PAT parell que la comenten entre ells.
- Els secretaris de cada grup prenen nota de les aportacions que facen els seus companys i posteriorment en activitats de gran grup les exposarà.
- El pla definitiu que sorgisca del consens i acceptació de tots serà el que s'adopti deixant un marge de flexibilitat per a tractar temes que puguin sorgir durant el curs.

BLOC B: EL GRUP-CLASSE

Partim de la definició donada per molts autors del terme grup. Grup és «un determinat nombre de persones que treballen i interactuen entre si amb objectius comuns».

En el grup educatiu volem aconseguir que tant el professor com els alumnes tinguin actituds positives cap a l'experiència, que les relacions interpersonals es desenrotllen aconseguint les metes proposades i que l'aprenentatge siga efectiu.

Estos èxits depenen de la grandària i de la composició dels grups, de la comunicació positiva entre ells i que l'estructura i metes que es persegueixen siguen les mateixes per a tots.

Desitgem que els grups funcionen de manera efectiva i per a això és fonamental:

- La comprensió, acceptació i cooperació entre els membres.
- La comunicació efectiva.
- La responsabilitat per a aprendre a treballar, ajustant-se a unes normes de conducta en l'establiment de les quals han participat.
- Establir processos per a prendre decisions.
- La capacitat per a resoldre conflictes i situacions problemàtiques.

B.1.1. MILLORAR LES RELACIONS

- Crear un clima d'amistat entre el grup d'alumnes i alumnes.
- Fomentar la identitat i cohesió del grup.
- Crear un clima d'acceptació que ajude a augmentar l'autoconcepte d'ells i d'elles.
- Facilitar l'expressió dels sentiments dels altres.
- Saber observar les bones qualitats dels altres.
- Crear major capacitat d'empatia entre distints participants d'un grup.
- Establir valors i conceptes morals.

Activitats:

La consecució d'estos objectius es durà a terme a través de les dinàmiques grupals.

B.1.2. COMUNICACIÓ

- Desenrotllament de la comunicació interpersonal.
- Resoldre conflictes.
- Escoltar amb atenció, saber escoltar empàticament.
- Saber acceptar crítiques.
- Incentivar l'ús d'altres formes de comunicació diferents de la verbal.
- Ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre.

Activitats: Dinàmiques de grup.

B.1.3. ORGANITZACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA

- Conscienciar l'alumnat sobre la importància d'establir normes positives de convivència i funcionament del grup.
- Elaborar i acceptar les normes dins de la normativa general del Centre.

Activitats:

- Cada alumne proposa dos normes imprescindibles per al funcionament del grup i altres dos per al funcionament del Centre.
- Dinàmica de grups; reflexió sobre les normes que aporta cada persona del grup i selecció de les quatre més importants.
- Exposició en classe de les conclusions dels grups, discussió de les mateixes.
- El professor-tutor fa una anàlisi sobre la necessitat de les normes per a una convivència efectiva.
- És més convenient que s'evolucione des del que fins ara coneixem com a Reglament de Règim Interior cap a l'organització d'una convivència consensuada i efectiva que implique a tota la Comunitat Educativa.

B.1.4. FACILITAR APRENENTATGE GENERAL

- Estimular la reflexió i les respostes actives dels membres del grup mitjançant la formulació oportuna de les preguntes.
- Facilitar els diferents mètodes pels quals es produeix l'aprenentatge.
- Augmentar l'eficàcia de l'aprenentatge dels subjectes.
- Augmentar la memòria i pensar amb rapidesa.
- Prendre consciència dels interessos personals en el treball.

Activitats: Dinàmiques grupals.

B.1.5. FACILITAR APRENENTATGES SIGNIFICATIUS

- Donar resposta a les exigències que l'educació actual planteja.
- Desenrotllar habilitats diferents al simple coneixement.
- Afavorir la comunicació.
- Potenciar l'ús correcte del vocabulari, la comprensió i l'expressió oral i escrita.
- Facilitar estratègies d'aprenentatge d'aprendre a aprendre.
- Partir de coneixements previs ja adquirits i desenrotllar.

B.1.6. SOLUCIÓ DE PROBLEMES

- Aprendre nous modes de pensar.
- Estimular el pensament creatiu.
- Dividir un problema en els seus elements, secuencialitzat cada pas reflexivament.
- Analitzar un problema des de diversos angles.
- Prendre consciència de les estratègies que usem en les situacions de conflicte.

B.1.7. MILLORA DEL CLIMA DEL GRUP-CLASSE

- Millorar el clima de convivència del grup-classe.
- Reflexionar sobre les accions i mitjans que afavoriran un clima de convivència.
- Buscar objectius reals i factibles que milloren el clima del grup-classe.

Activitats:

- Presentació d'un qüestionari sobre l'avaluació del clima-grup- classe.
- Una vegada contestat el qüestionari, s'arregla i es reparteix a l'atzar entre els propis alumnes i es procedeix al seu buidatge. Mentre un alumne anota en la pissarra els resultats ítem per ítem, el tutor els arregla per a utilitzar després eixa informació.
- En la següent sessió, s'obri un debat entorn dels resultats, tenint en compte les directrius següents: investigar els fets, delimitar els problemes, analitzar les causes i pensar en les solucions possibles que siguin assumides per tots.
- Mitjançant la tècnica Phillips-66 en els ítems es tracta de comprometre a la classe amb almenys cinc propostes fàcils de complir.
- Posteriorment, es realitza una avaluació sobre el compliment de les conclusions anteriors i es reflexiona sobre si hi ha hagut millora en el clima i convivència de la classe.

B.2. ANÀLISI DE LES RELACIONS PERSONALS

- Conèixer l'estructura i dinàmica interna del grup lideratge, subgrups.
- Conèixer les interaccions entre els diferents membres del grup.

Activitats:

Per a desenrotllar estos objectius l'activitats més adequades són:

- L'estudi sociomètric de la classe.
- Les tècniques d'observació.

● *L'estudi sociomètric* consta de: sociogram, escala de distància social, escales d'integració i tècniques d'emplaçament.

Ens basem en les següents estructures bàsiques que apareixen en el *sociogram*:

- ✓ *Estrelles*: són els alumnes amb un ampli cercle de relació i centre constant d'atracció entre els seus companys.
- ✓ *Aïllats*: són els alumnes que no reben elecció i la presència dels quals en la classe és només física, a causa de la seua incomunicació amb la resta del grup.
- ✓ *Oblidats*: són els alumnes que reben poquíssims vots, constitueixen generalment focus d'interès només en funció d'una o altra particularitat.
- ✓ *Rebutjats*: són els alumnes inscrits en forma negativa, persones que per un o altre aspecte negatiu són rebutjades en tots els grups.
- ✓ *Parells*: són els elements que es trien mútuament.
- ✓ *Colles*: el terme busca designar subgrups de la classe, els elements del qual, triats mútuament, pràcticament s'aïllen d'altres subgrups.
- ✓ *Cadenes*: són eleccions que s'estenen sovint sense reciprocitat dels alumnes.

● En les tècniques d'observació incloem: suggeriments pràctics, guia per a observar conductes grupals, anàlisi d'interacció de Beles, l'autoinforme, l'anàlisi de la dinàmica interna del grup, registre anecdòtic.

En les tècniques de l'observació individual de l'alumne seguim a Lener. Comprén les etapes següents:

- Definició dels seus objectius.
- Plantejament.
- Observació i registre dels comportaments observats.
- Anàlisi i recomanacions.

Quant a la guia per a observar conductes grupals proposem la de Román i Pastor:

- a. *Com reacciona el grup davant de les pràctiques del dia a dia?*
- b. *Quina reacció té el grup davant de situacions noves?*
- c. *Com reacciona davant de canvis sobtats i inesperats?*
- d. *Espera el grup la reacció de certs dirigents abans d'obrar?*
- e. *Espera el grup que el professor intervinga?*

- f. Triaria el grup els mateixos dirigents en diferents situacions?*
- g. Com actua el grup quan alguns dels líders estan absents?*
- h. Usa el grup a un dels seus membres com a víctima expiatòria o manifesta d'una altra manera els seus sentiments?*
- i. Com tracta el grup a un alumne nou?*
- j. S'uneix el grup davant d'un treball col·lectiu?*
- k. Hi ha subgrups o colles que competeixen uns amb altres o que es mantenen distanciats de la classe?*
- l. Es guia la conducta del grup per regles establides per ell?*
- m. Hi ha una comunicació sincera i es comparteix la informació pel grup sencer?*
- n. Hi ha satisfacció en el grup pels seus èxits?*
- o. Hi ha algunes divisions o coalicions, basades en el sexe, la política o la religió?*
- p. Com reacciona el grup davant de diferents professors?*
- q. Quin gènere de pressió exerceix el grup per a estimular o constrènyer a la conformitat?*
- r. Quina proporció de temps i d'esforç posa el grup en la conducta de tasca o en la conducta sense tasca?*

B.3. ELECCIÓ DE DELEGAT

Objectiu: Donar representativitat i participació als alumnes en la vida del centre, afavorint al seu torn l'aprenentatge per part d'estos de formes de convivència democràtica.

Activitats:

- a) En una 1a sessió es realitzarà una breu reflexió sobre els fins de l'ensenyança per a passar després a la lectura i consegüent comentari dels drets i deures dels alumnes
- b) En una 2a sessió el tutor entregarà un qüestionari de característiques personals perquè els alumnes ho ompliguen.
- c) Una vegada omplit, s'analitzarà el mateix.

Si hi ha algun alumne aïllat el professor-tutor li ajudarà:

- Lloant el seu treball.
- Utilitzant la situació o situacions de l'aula parell que tinga oportunitat de sobreixir.
- Donant-li tasques de responsabilitat.
- Permetent-li que treballi amb companys de la seua preferència.
- Aprofitant tota oportunitat que sorgisca i li siga favorable per a fer-li adonar-se que és acceptat.

- Utilitzant tècniques pedagògiques de dinàmica de grup com ara el joc de paraules.

Per a integrar a un subgrup el professor-tutor, davant de problemàtiques especials que alteren el bon funcionament de grup-classe, deu:

- Reforçar el lideratge de l'alumne que serveix d'enllaç entre dos subgrups.
- Desenrotllar activitats que obliguen als subgrups a dividir-se perquè d'esta manera s'introduïsquen nous alumnes que puguin actuar a manera d'enllaç.
- Parlar amb les estrelles de cada subgrup, fent-los veure la importància de la seua relació mútua, per a una integració total del curs a través d'ells, és a dir, concedir-los importància i responsabilitat.

B.4. RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Objectiu: Incrementar els recursos tècnics dels professors, de manera que siguin capaços de contribuir que els conflictes no apareguen i de resoldre'ls puntualment quan sorgisquen.

BLOC C: TÈCNiques I HABILITATS PER A L'ESTUDI

Exposició de les mateixes (veure annex).

BLOC D: AVALUACIÓ

D.1. AVALUACIÓ INICIAL I

- Conèixer el nivell d'adaptació dels alumnes al Cicle educatiu.
- Elaborar propostes d'intervenció que donen respostes a les seues necessitats.

Activitats:

— El tutor entregarà a cada un dels alumnes un qüestionari, aclarint cada un dels ítems que han de contestar i, una vegada omplit, es reuniran en grup de 5/7 alumnes per a traure un resum de les seues contestacions.

— Posteriorment, cada secretari exposarà les conclusions del seu grup a tota la classe i, després d'un debat general, el tutor prendrà nota per a comentar-ho amb els professors del grup.

D.2. AVALUACIÓ INICIAL II

- Conèixer el nivell d'adaptació dels alumnes al Curs.
- Elaborar propostes d'intervenció que donen resposta a les seues necessitats.

Activitats:

— Després de contestar a la fitxa entregada pel Tutor, es reuniran en xicotets grups per a traure conclusions de les respostes.

— Els representants de cada grup exposaran a la resta de companys les seues opinions i el tutor tornarà nota d'estes per a traslladar-les al conjunt dels professors del grup.

D.3. PRE-EVALUACION

- Preparar els alumnes que representaran al grup en la sessió d'avaluació.
- Analitzar el treball realitzat durant el període que es va a avaluar.

Activitats:

— Els alumnes es distribuïran en grups de cinc i analitzaran els distints aspectes, tant d'acadèmic com personal i a nivell de relació que ha concorregut en l'últim període escolar.

— En sessió de gran grup, la informació que exposen els distints secretaris a la resta de la classe es debatrà i les conclusions que es traguin seran portades al Tutor. Els aspectes bàsics a tindre en compte pel tutor són:

- a) Valoració dels resultats obtinguts.
- b) Causes que han motivat dita resultada.
- c) Actituds del grup amb professors, amb els altres companys, propostes per a la sessió d'avaluació.

D.4. POST-EVALUACION

— Informar el grup de la sessió d'avaluació.

— Prendre decisions sobre les propostes elaborades en la sessió d'avaluació.

Activitats:

— El tutor informarà el grup-classe.

— En grups s'analitzaran els acords presos i se suggeriran els mitjans per a aconseguir els objectius que s'hagen proposat.

— En sessió de gran grup, els secretaris transmetran les decisions dels seus grups per a posteriorment tots junts prendre les decisions definitives.

BLOC E: ASSESSORAMENT VOCACIONAL I PROFESSIONAL

— Planteja la presa de decisions al llarg de tots els cursos acadèmics i no sols en la fase final d'estudis.

— Seguiment del Programa experimental de Formació Professional interactiu dissenyat en la Conselleria d'Educació, *quieroser.Net*, en les aules d'informàtica del Centre.

7.5. COORDINACIÓ, SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

 La **coordinació** i el **seguiment** del Pla d'Acció Tutorial es durà a terme en les reunions periòdiques de Direcció d'Estudis i orientadores del departament d'Orientació amb els equips educatius i els tutors. En estes reunions també s'oferiran els recursos didàctics i materials, així com exemplificacions de sessions tutorials i materials amb l'assessorament i suport necessaris perquè siga possible el desenrotllament del Pla d'una forma coordinada.

 L'**avaluació** es realitza a partir de les valoracions que fan els professors i els tutors en les reunions periòdiques anteriorment assenyalades i a través de la informació arreglada, al final de curs, de l'ompliment d'uns qüestionaris que podran realitzar respectivament tutors i alumnes dels diferents grups. El Departament d'Orientació també participa en l'avaluació del Pla a l'incloure en la memòria del Departament el compliment dels objectius del Pla a través de les intervencions grupals i individuals. També en la dita memòria, es proposaran els suggeriments de millora per a cursos posteriors en funció de la informació i dels resultats obtinguts.

VIII. PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT DE L'ALUMNAT

8.1. INTRODUCCIÓ

L'Orde de 18 de juny de 1999 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana contempla una sèrie de mesures d'atenció a la diversitat que cada centre docent podrà adoptar perquè el seu alumnat trobe resposta a les seues necessitats educatives, especialment aquell que pertanga a minories ètniques, que estiguen en situacions socials o culturals desfavorides, que presente dificultats greus d'aprenentatge i de convivència, o que patisca discapacitats físiques, sensorials o psíquiques.

Una educació bàsica, comú i obligatòria per a tots els ciutadans, es tradueix necessàriament en una ordenació curricular integradora, capaç d'oferir les mateixes oportunitats de formació i, en les qüestions fonamentals, les mateixes experiències educatives a tots, evitant les desigualtats que es poden derivar de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'una altra índole.

Un dels indicadors de qualitat de l'ensenyança, es referix a la capacitat que ha de tindre el sistema educatiu, en el seu conjunt i en tots els seus àmbits d'actuació, per a oferir i proposar un disseny i una pràctica educativa adequats a la diversitat de capacitats, interessos i motivacions de tots els alumnes i de totes les alumnes.

El Centre ha elaborat un Pla d'actuacions per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria, tenint en compte que no totes les mesures tenen el mateix caràcter, com s'indicarà a continuació, i que una bona aplicació de les mesures de caràcter general ha de permetre arribar a tots els alumnes i alumnes i que siga necessari proposar alguna de les mesures "específiques" al menor número possible d'alumnes.

Ja des del propi preàmbul de la LOE, s'insisteix en la importància de l'atenció a la diversitat com a principi fonamental que ha de regir tota l'ensenyança bàsica, amb l'objectiu de proporcionar a tot l'alumnat una educació adequada a les seues necessitats.

8.2. PLA D'ACTUACIÓ PER A L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

El Centre ha anat incorporant els programes i mesures organitzatives dirigides a l'atenció a la diversitat que pogueren afavorir els alumnes matriculats com una disminució de la ràtio professor-alumne i/o una adaptació dels currículums a la realitat del nostre alumnat.

En termes generals, el nostre alumnat es pot agrupar en:

- Alumnes amb altes capacitats.
- Alumnes que cursen de manera ordinària l'ESO però que presenten distints interessos i opcions acadèmiques i/o professionals
- Alumnes amb dificultats d'aprenentatge transitòries en determinats moments o àrees curriculars.
- Alumnes amb un important retard global de l'escolaritat i/o amb dificultats d'aprenentatge en diverses àrees.
- Alumnes amb condicions personals de discapacitat sensorial (visual en 1r d'ESO, auditiva en 1r de Batxillerat, motora o mental (alumnes atesos en la seua aula normal, en suport o en tallers per a reforçar àrees que no han aconseguit objectius bàsics).

L'Educació Secundària Obligatoria és el tram més complex del sistema educatiu. L'atenció a la diversitat en l'ESO l'entnem com el disposar d'una metodologia didàctica que s'adapte a les característiques de cada alumne.

Per a això l'organització de la docència es planifica tenint en compte, d'una banda, la pluralitat d'interessos, les motivacions i les capacitats de l'alumnat, permetent que l'alumne que no haja aconseguit els objectius del primer cicle pugui romandre un any més en ell i inclús un altre en el segon cicle en funció de les seues necessitats educatives detectades en el procés d'avaluació, i, d'un altre, el pes creixent de l'optativitat en el currículum de l'ESO.

APARTATS DEL PLA D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

El Pla d'atenció a la diversitat en el nostre Centre contempla els apartats següents:

A. Mesures de caràcter general

1. Concreció del currículum.
2. Organització de l'opcionalitat.
3. Organització d'activitats de reforç. AC no significatives.
4. Mesures educatives complementàries per a l'alumnat que romanga un any més en el mateix curs.
5. L'orientació educativa, psicopedagògica i professional i la tutoria.

B. Mesures específiques

1. Adaptacions d'accés al currículum.
2. Adaptacions curriculars individuals significatives.

En el Pla d'atenció a la diversitat s'inclouen:

— Els criteris bàsics que orienten el Pla. Dins del Projecte Educatiu de Centre, contemplem l'atenció a la diversitat com un principi general i pedagògic molt consensuat en l'elaboració i avaluació del PEC.

— Els criteris en el Projecte Curricular de l'ESO es basen en la utilització de procediments per a organitzar l'atenció a la diversitat, amb una gran flexibilitat, especialment per als alumnes amb necessitats suport que permeta el tractament dinàmic dels temps, grups i espais. Requereix molta coordinació i treball en equip i un estil docent on predomina l'adaptació a les condicions del centre i els alumnes.

Els *criteris i acords* aniran enfocats en els aspectes següents:

● Les decisions relatives a què ensenyar:

Es tracta de determinar l'organització i secuencialització dels aprenentatges, els objectius a desenrotllar en cada nivell educatiu per a seleccionar els continguts i per a formular els criteris d'avaluació:

— Seqüenciar els objectius i continguts responenent per un costat a la lògica de l'aprenentatge de l'alumnes.

— Coordinar els Departaments didàctics, ja que cal interrelacionar aprenentatges per a treballar adequadament fins que els alumnes no tinguin superat altres mínims.

— Prioritzar en les capacitats de comprensió oral i escrita.

— La selecció i la priorització de continguts bàsics, és a dir, aquells que resulten imprescindibles per a posteriors aprenentatges, i que seran els objectius mínims que caldria treballar amb aquells alumnes que presenten determinades dificultats.

— L'elecció de temes transversals tenint en compte l'alumnat a qui van dirigits, així com la seua etapa evolutiva.

— El treball de les actituds positives i del respecte a si mateix i als altres.

— L'educació mediambiental, la informació sexual i la prevenció d'addiccions.

Respecte a la realització de tasques ens plantegem les següents:

a) Establir competències mínimes per cicles i etapes.

b) Realitzar protocols d'avaluació inicial de les àrees o nivells corresponents.

c) La determinació de les competències curriculars del grup classe.

d) L'adaptació de la programació de l'aula.

e) Les mesures organitzatives basades en *grups cooperatius, grups de reforç educatiu, desdoblaments, tallers i agrupaments flexibles*.

f) Les mesures adoptades amb alumnes amb dificultats en la realització d'adaptacions no significatives de les àrees o nivells per a alumnes que presenten dificultats inicials.

g) La realització d'adaptació significativa de les àrees corresponents al Departament amb els objectius mínims per a poder adaptar-los als alumnes que les precisen.

Les decisions relatives a com ensenyar:

La metodologia és un dels àmbits de la programació que ofereix més possibilitats per a afavorir l'atenció a la diversitat. Ens basem en el criteri de la màxima diversificació possible d'estratègies didàctiques:

✓ Combinar diferents formes d'agrupament dels alumnes (treball individual, per parelles, en xicotet grup, en gran grup).

✓ Utilitzar recursos i materials didàctics diversos i de distinta complexitat, una mateixa activitat la plantegem a través de recursos diferents.

✓ Elaborar tasques obertes en les que els alumnes puguem prendre decisions sobre continguts concrets i implicar-se en la seua resolució

✓ Programar activitats d'ensenyança i aprenentatge diversificades i de distint nivell de dificultat amb una autonomia creixent, arribar a la total autoregulació.

✓ Estimular la motivació de l'alumnat permetent-los descobrir l'interés, l'aplicació i el sentit del que aprenen.

✓ Programar diverses activitats per a tractar un mateix contingut amb nivells d'exigència diferents, programar activitats complementàries.

✓ Preveure una organització flexible de l'espai i del temps que atenga a les diferències en el ritme d'aprenentatge i a possibles dificultats. En l'aula pot haver-hi distints agrupaments amb tasques diferents, segons les necessitats i el ritme d'aprenentatge de cada u.

✓ Utilitzar el reforç educatiu per a explicacions complementàries que realitza el professor a un alumne determinat que no va comprendre un concepte.

✓ En la Programació General Anual, les actuacions concretes per a l'atenció a la diversitat, assenyalant les que tinguen caràcter prioritari.

● **Les decisions relatives a què, com i quan avaluar:**

Els criteris que seleccionem són els següents:

✓ Procediments i instruments d'avaluació que oferisquen informació sobre el procés d'ensenyança i aprenentatge.

✓ Procediments i instruments d'avaluació tenint coherència amb els objectius, si ha aconseguit les capacitats i en quin grau.

✓ Utilització de diversos procediments d'avaluació.

✓ Elaborar activitats per a l'avaluació inicial per a conèixer els interessos, coneixements i actituds de l'alumnat davant dels aprenentatges que es proposen.

✓ Seleccionar instruments per a realitzar el seguiment del seu procés d'aprenentatge (com a fitxes d'observació del treball en l'aula, revisió periòdica del quadern de classe, correcció de deures de casa, d'exercicis per a casa i problemes), activitats que permeten fer balanç del que aprén globalment per cada alumne al final de les seqüències d'aprenentatge.

✓ Dividir el grup d'alumnes d'un curs en diversos grup homogenis, encara que la permanència en ells no ha de sobrepassar el temps necessari parer resoldre les seues dificultats.

En la Memòria de final de curs, avaluarem actuacions concretes previstes en la PGA.

I. MESURES DE CARÀCTER GENERAL

A. Concreció del *curriculum*

El *curriculum* bàsic de l'ESO a la Comunitat Valenciana defineix les intencions educatives en termes d'objectius generals de l'etapa i de les àrees, així com dels grans nuclis de contingut i dels criteris d'avaluació de cada una d'aquestes.

El propi caràcter **obert i flexible** del *curriculum* permet, a través dels distints nivells de concreció previstos, una pràctica educativa adaptada a les característiques de l'alumnat de l'Institut, de cada grup-aula i, en definitiva, adaptada a cada alumne concret, la qual cosa obri la via general d'atenció a la diversitat del conjunt de l'alumnat.

En el conjunt dels continguts seleccionats atenem a la pluralitat de dimensions que presenta la cultura del nostre temps: la *dimensió humanística*, la *científica*, la *tecnològica* i l'*ètica*, tenint compte els continguts actitudinals. Amb la idea que el centre mantinga una postura d'inclusió general, atenem tot l'alumnat tenint en compte les seues característiques personals i intel·lectuals, i la seua procedència d'altres ètnies o cultures. Contemplem l'atenció a la diversitat en l'elaboració del *Projecte educatiu* i del *Projecte Curricular*.

Incorporem aspectes que promoguen, entre tot l'alumnat, el coneixement, el respecte i la valoració de la diversitat social i cultural.

Cada Departament didàctic, de manera col·legiada i en coherència amb el Projecte curricular d'etapa, concreta en la seua programació els elements curriculars de les àrees o matèries que imparteix, realitzant l'adequació, organització i seqüència dels elements prescriptius del *curriculum* per a respondre a les necessitats educatives de l'alumnat.

En l'elaboració de les programacions, els departaments didàctics, amb la finalitat d'atendre a la diversitat de l'alumnat, determinaran:

- Els diversos graus d'adquisició de les capacitats expressades en els objectius generals de l'àrea o matèria.
- Els continguts bàsics per a aconseguir un desenrotllament adequat dels objectius de l'àrea o matèria.
- Els continguts d'ampliació o de reforç per a l'alumnat que ho necessite.
- Activitats i metodologies diferents per al desenrotllament d'un mateix contingut, en funció del grau de dificultat del mateix, i, en coherència amb les mateixes, els criteris i els instruments d'avaluació més adequats.

El professorat programa les activitats d'acord amb les decisions adoptades en les programacions i les adapta a les característiques de l'alumnat dels grups que imparteix.

Assenyalem mesures més generals com l'adaptació del currículum al context del centre i a l'alumne en particular, fins mesures més particulars com l'opcionalitat i l'optativitat, que serà creixent a mesura que avanç l'etapa, els programes de reforç, l'adaptació no significativa del currículum i la millora dels aprenentatges i el suport educatiu

Per això, l'atenció a la diversitat suposa un repte a nivell curricular i organitzatiu dels centres, un canvi en el paper del professorat a l'haver d'adaptar noves perspectives educatives en el treball docent; un repte organitzatiu quant a l'adopció de mesures d'ajust i treball amb grups heterogenis per al desenrotllament d'una *ensenyança adaptativa*.

Contemplem *la resposta a la diversitat en l'aula* en distints àmbits:

— En la selecció dels continguts atenent a: la *comprensió i expressió, resolució de problemes, busca i selecció d'informació*. Treballarem amb els alumnes establint prioritats, distribuint el temps d'acord amb elles i fixant uns mínims per a tot el grup, sense que això supose que la totalitat de l'alumnat haja d'aconseguir necessàriament els mateixos aprenentatges amb el mateix ritme i amb el mateix grau per a tot tipus de continguts.

— En les estratègies didàctiques, optem per un *aprenentatge significatiu* a partir del nivell de desenrotllament de l'alumnat i dels seus coneixements previs, per a donar una resposta educativa adequada. Es pretén que els alumnes realitzen els aprenentatges per si sols, que siguin capaços d'*aprendre a aprendre*, amb un grau d'autonomia cada vegada major. Les estratègies vindrien donades per activitats d'aprenentatges variades, amb distints graus de dificultat; materials didàctics diversos, secuencialitzats per índex de complexitat; distintes *formes d'agrupament flexible d'alumnes* quant a espai i a temps, combinant activitats de treball en gran grup i en xicotets grups, organitzant agrupaments flexibles quan determinats alumnes necessiten suports específics...

— En l'organització dels continguts, usem la *metodologia de resolució de problemes*: seqüències d'aprenentatge amb activitats per a la definició dels objectius, formulació dels mateixos per part del docent, comunicació als alumnes i comprovació de la representació que d'ells es fa l'alumnat; activitats per a elaborar un pla de treball; *activitats de desenrotllament d'investigació i d'aplicació-consolidació, activitats de síntesi*.

— En l'elaboració de les programacions didàctiques, els departaments tenen en compte que hi ha *alumnes amb alguna discapacitat* psíquica o física o sensorial o amb dificultats greus de conducta, o per trobar-se en una situació social o cultural desfavorida, o per dificultats temporals d'aprenentatge derivades d'hospitalització o de causes familiars o per tindre altes capacitats intel·lectuals necessiten temporal o permanentment mesures específiques.

Hem tingut en anys anteriors des de 3r de l'ESO fins a 2n de Batxillerat una alumna en cadira de rodes amb tetraplegia, gran espasticitat i greus problemes de comunicació oral. Els professors han hagut d'adaptar-li el currículum, els objectius i els continguts, i en els exàmens se li han fet proves objectives de vertader-Fals. Se li va posar una taula especial més alta, feta a mesura, es va demanar una educadora i la logopeda l'atenia diverses vegades a la setmana.

Actualment, a més de la professora educadora i de dos professors de suport, hi ha una professora especialista en llenguatge i audició, que atén aquells alumnes amb problemes auditius i d'expressió i comprensió oral i/o escrita, coordinant-se amb els professors de curs. Es desenrotllen estratègies en la ubicació de l'aula de referència, quant a situació, i el professorat realitza les adaptacions curriculars necessàries dels diversos elements inclosos en la programació, *marcant els objectius mínims a aconseguir, continguts, material requerit i seguiment* de la mateixa a nivell personalitzat.

B. Organització de l'opcionalitat

L'espai de l'opcionalitat previst en els dos cicles de l'Educació Secundària Obligatoria és una altra manera d'atendre a la diversitat des del currículum bàsic, pel fet que hi ha diversitat d'interessos dels alumnes, perquè cada un prenga les seues pròpies decisions en funció de les seues expectatives o de les seues preferències, reforçant així la seua motivació pels aprenentatges.

Les matèries optatives permeten:

- Desenrotllar els objectius generals d'algunes àrees mitjançant continguts diferents i més pròxims a les necessitats i interessos dels alumnes.
- Treballar els continguts interdisciplinàriament per a desenrotllar els objectius de l'etapa
- Reforçar els aprenentatges bàsics de les àrees instrumentals a través d'uns continguts i una metodologia diferents.
- Ampliar l'oferta curricular amb matèries que no formen part del currículum comú.
- Afavorir la incorporació de l'alumnat a la vida activa amb les pràctiques dels diferents cicles formatius.
- Orientar en l'elecció dels cicles formatius de grau mitjà o de les modalitats de batxillerat que s'imparteixen en el centre, a partir de 2n de l'ESO.
- Informar sobre els PCPI i futurs itineraris, perquè l'elecció d'optatives responga a les necessitats de l'alumnat.

C. Organització d'activitats de reforç

Amb esta mesura pretenem que els alumnes superen les dificultats d'aprenentatge en aquella àrea o àrees en què ho necessiten. Estes activitats ajuden a un seguiment més individualitzat per a poder assolir els objectius previstos. Van a reforç els alumnes que han promocionat sense haver superat les àrees instrumentals. En l'avaluació inicial es decideix quins alumnes poden rebre reforç, que podrà ser de caràcter temporal o per a tot el curs, coordinant-se ambdós professors de la matèria i fent el seguiment per a veure si les mesures adoptades són suficients.

Adoptem per al reforç el model de:

- Organitzar-se simultàniament a alguna de les hores de les àrees corresponents en els grups de referència de l'alumne participant, realitzant els corresponents desdoblaments d'eixos grups. Per a això, els esmentats grups han de tindre el mateix horari en les àrees corresponents per a la realització de les activitats de reforç.

— En algunes matèries, la classe es divideix en dos grups amb dos professors per a afavorir el procés d'ensenyança i aprenentatge. Al ser menys alumnes es poden atendre d'una manera individualitzada i personalitzada.

Seguint el mateix criteri, en l'ESO s'han creat tallers en les àrees instrumentals.

D. Mesures educatives complementàries per a l'alumnat que romanga un any més en el mateix curs

L'avaluació la considerem *personalitzada, contínua i integradora* i facilita, en gran manera, l'atenció a la diversitat de l'alumnat, ja que té en compte el nivell de partida dels mateixos i permet orientar i ajustar el procés d'aprenentatge al progrés de cada alumne.

L'avaluació així entesa ens permet analitzar situacions en què és convenient que un alumne romanga un any més en el mateix curs. Esta decisió es pot prendre dos vegades durant l'Educació Secundària Obligatoria i la portem a la pràctica quan presenta dificultats d'aprenentatge en els continguts bàsics i es considera que pot superar-ho quedant-se un any més en el mateix curs. S'adopta esta mesura al finalitzar el 2n curs de l'ESO i en el segon cicle en el curs que es considere més adequat. Cal tindre en compte que alguns alumnes s'incorporen a 3r d'ESO amb dificultats importants en les àrees instrumentals, que els impedeixen seguir el currículum ordinari, i, si hagueren romàs un curs més en algun dels cicles de Primària, és probable que no tindrien les dites dificultats.

E. L'orientació educativa, psicopedagògica i professional i la tutoria

Es contempla en el Pla d'Orientació Psicopedagògica i professional i en el Pla d'Acció Tutorial del Centre, on entren totes les sessions de tutoria, així com el material per al seu desenrotllament, i protocols de la primera reunió i entrevistes posteriors amb els pares.

● **L'orientació educativa** és un procés d'ajuda a l'alumnat que tracta d'adequar l'educació a cada alumne, facilitant el seu caràcter personalitzat. Per tant, constitueix un element decisiu d'atenció a la diversitat. Es marquen estratègies per al treball acadèmic i per a la presa de decisions i el Consell orientador.

● **L'orientació de l'alumnat** forma part de la funció docent i correspon exercir-la a tot el professorat, des de l'àmbit de la seua àrea o matèria; als tutors, des de la coordinació del procés d'aprenentatge i avaluació de l'alumnat, i als membres del Departament d'Orientació.

● **El Departament d'Orientació** planifica i coordina les activitats d'orientació del centre i intervé directament amb els alumnes que requereixen suports específics.

II. Mesures específiques

L'avaluació psicopedagògica és requisit necessari per al disseny i desenrotllament de les mesures generals d'atenció a la diversitat. És un procés de recollida i anàlisi d'informació sobre els distints elements que intervenen en el procés d'ensenyança-aprenentatge. Serveix per a identificar les necessitats educatives de determinats alumnes que presenten dificultats en el seu desenrotllament personal o desajustos respecte al currículum escolar per diferents causes, així com per a concretar el tipus d'ajudes que precisen per a progressar en el seu desenrotllament.

Seguint la normativa en el nostre Centre, quan les mesures generals d'atenció a la diversitat de vegades no són suficients per a satisfer les necessitats educatives de determinats alumnes estan previstes les mesures específiques de:

- Adaptacions d'accés al currículum.
- Adaptacions curriculars significatives.

Alguns alumnes, per les seues condicions personals de discapacitat motora, psíquica o sensorial (pèrdues visuals, hipoacúsicos), tenen greus dificultats per a utilitzar els mitjans i els recursos ordinaris per a accedir al currículum.

Prèvia avaluació psicopedagògica i firma de confirmació dels pares, hem adoptat esta mesura específica d'atenció a la diversitat donant les ajudes tècniques i el personal especialitzat (suport, logopèdia). Per a l'alumna amb dificultats greus visuals es compta amb la coordinació de l'ONCE. La Direcció de l'IES va sol·licitar al seu dia els materials individuals i els professionals especialitzats. Amb l'alumna en cadira de rodes, en els dos cursos de Batxillerat, es va ubicar la classe en la planta baixa, adaptant-se-li un pupitre especial.

Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS)

L'adaptació curricular individual significativa és una mesura extraordinària que només s'aplicarà a l'alumnat amb necessitats educatives especials, quan es concloga que no són suficients les altres mesures ordinàries d'atenció a la diversitat previstes en la legislació vigent, com les mesures educatives complementàries o de reforç.

La decisió que un alumne prossegueisca la seua ensenyança amb adaptacions curriculars individuals significatives únicament s'ha adoptat després de determinar si l'alumne té necessitats educatives especials, amb caràcter permanent o temporal, mitjançant l'avaluació psicopedagògica, on es marca els tipus de necessitats l'alumne.

L'adaptació curricular individual significativa introdueix modificacions importants en els elements prescriptius del currículum, conforme es concreta en el Projecte Curricular, que és el referent educatiu per al mateix grup d'alumnes.

En l'ESO, es considera que una adaptació curricular individual és significativa quan la distància entre el currículum ordinari que segueix el grup a què pertany l'alumne i el currículum adaptat per a eixe alumne siga com a mínim d'un cicle (dos cursos).

 Respecte a les mesures de caràcter curricular, quant a les adaptacions i criteris generals que s'adopten en el centre, hem de:

- ✧ Partir del *currículum* ordinari.
- ✧ Efectuar adaptacions amb el menor grau de significativitat possible.
- ✧ Atendre als principis de realitat i èxit.
- ✧ Establir el perfil de l'alumnat que serà objecte d'adaptació.
- ✧ Establir els protocols de selecció, realització, aplicació i supervisió de les AC.

L'avaluació psicopedagògica

L'avaluació psicopedagògica és requisit necessari per al disseny i desenrotllament de les mesures generals d'atenció a la diversitat. És un procés d'arreglada i anàlisi d'informació rellevant, sobre els distints elements que intervenen en l'ensenyança-aprenentatge. Serveix per a identificar les necessitats educatives de determinats alumnes que presenten dificultats en el seu desenrotllament personal o desajustos respecte al currículum escolar per diferents causes, així com per a concretar el tipus d'ajudes que precisen per a progressar en el seu desenrotllament.

Es realitza l'avaluació psicopedagògica dels alumnes que arriben nous al Centre i tenen algun tipus de dificultat en Primària, detectada pel tutor. Així mateix, se'ls fa un estudi als alumnes i/o alumnes que vénen d'un altre sistema educatiu, per si fóra necessari algun tipus d'ajuda o compensació puntual, fins a la seua total adaptació al nivell que es troben.

ANNEX: ESTRATÈGIES PER A PREVINDRE DIFICULTATS I FRACASSOS

- ✳ Forçar l'èxit:
 - L'experiència d'èxit real augmenta l'autoestima.
 - Tindre objectius i expectatives adequats a la situació educativa dels alumnes.
 - Assolir els objectius en un període temporalment limitat.
 - Triar tasques que els resulten interessants.
- ✳ Dividir les tasques en etapes (casa-classe, classe-casa, respondre a preguntes, etc.).
- ✳ Proporcionar més o menys ajudes en funció de les necessitats dels alumnes.
- ✳ Ser ferm (els treballs han de concloure's).
- ✳ Informar regularment del seu procés d'aprenentatge.
- ✳ Aconsellar els pares.
- ✳ Recórrer a la tutoria realitzada pels companys i al treball cooperatiu per a l'aprenentatge de determinats continguts.
- ✳ Consensuar límits de comportaments en classe. Regles de classe i regles del professor/de la professora

És fonamental que, tant des de la tutoria com des de les distintes àrees i matèries, es tinguin en compte estos principis d'actuació:

- ✓ El respecte a la diversitat cultural, ideològica, de costums.
- ✓ Fomentar actituds i comportaments crítics, reflexius i no violents.
- ✓ Respectar la igualtat de drets i deures sense discriminació.
- ✓ Afavorir la cooperació i la participació, desenrotllant el treball en equip.
- ✓ Despertar o desenrotllar l'interés pel saber, l'esforç i l'autonomia personal.
- ✓ Aplicar una pedagogia activa i oberta a la diversitat.
- ✓ Promoure les relacions interpersonals positives.
- ✓ Personalitzar els processos d'ensenyança-aprenentatge.
- ✓ Tindre en compte les circumstàncies personals de cada alumne.
- ✓ Atenció individualitzada a les necessitats específiques de cada un.
- ✓ El suport davant de la presa de decisions sobre el futur academicovocacional.
- ✓ Connexió amb l'àmbit familiar.
- ✓ Connexió amb l'entorn productiu.

IX. PLA PER AL FOMENT DE LA LECTURA

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA

El pla naix com una necessitat de donar resposta a la sol·licitud de la Conselleria d'Educació de la Comunitat Valenciana de posar en pràctica en tots els centres d'educació secundària un pla per al foment de la lectura i el desenrotllament de la comprensió lectora que ajude als nostres alumnes a millorar estos aspectes bàsics del seu desenrotllament educatiu. Al mateix temps, naix de la consideració que l'hàbit lector entre els nostres alumnes és davall, per la qual cosa requerix d'un esforç específic que actue a manera d'instrument pal·liatiu de la dita situació. Finalment, este projecte naix també en un context d'infrautilització de la Biblioteca del centre, i, per extensió, del desenrotllament personal i intel·lectual que a través d'ella es pot oferir als nostres alumnes.

Davant de la proposta de promoure un pla de millora, el claustre de professors ha trobat l'oportunitat per a renovar i posar en funcionament de forma conjunta i coordinada distintes activitats motivadores en el camp de l'animació a la lectura així com de dinamitzar la biblioteca, i així aprofitar l'ocasió per a moure, des del dit pla, aspectes diversos de la vida del Centre i del treball en equip. Interessa per tant el paper d'agent dinamitzador del PLA que ha d'incidir en els alumnes, els professors i en la resta de la comunitat educativa.

Potser seran les paraules de Víctor García de la Concha les més adequades per a centrar, des del principi, la nostra idea del valor de la lectura: *«Ara que tant es parla de qualitat de l'ensenyança i es perfilen noves línies programàtiques, seria bo que els responsables de fixar-les compregueren que l'art de llegir no és un capítol més de l'educació i, menys encara, de l'ensenyança, sinó la base d'ambdós». L'escola —deia Pedro Salinas— ha de practicar l'ensenyança de la lectura com un centre d'activitat total de l'esperit, en la pràctica del qual es mobilitzen i ensinistren les qualitats de la intel·ligència, de la sensibilitat; s'ensenya a discernir els valors morals dels estètics; en resum, s'educa al xiquet per tots els costats. »*

Coincidint amb l'anteriorment exposat, podem dir que la lectura:

- Contribuïx a l'enriquiment personal, al descobrir coneixements i conductes reflectides en la vida dels personatges. D'ací la importància de la mimesi en la possible identificació entre el lector adolescent i els personatges.
- Exercita la capacitat crítica dels lectors, en la mesura que és una font de coneixements que el lector ha d'assimilar i sobre els quals ha de reflexionar i crear-se una opinió.
- Coadjuva a ampliar el cabal lèxic dels alumnes, així com a familiaritzar-se amb les estructures sintàctiques més eficaços en cada moment compositiu.
- Alimenta la capacitat imaginativa i creativa dels lectors.
- Porta a l'escriptura i viceversa.
- El lector pot aconseguir eixe gaudi inconcret a què amb tanta freqüència s'al·ludix quan es parla del "plaer de la lectura".
- Millora les relacions humanes, enriquint els contactes personals.
- Facilita l'exposició dels pensaments i possibilita la capacitat de pensar, d'ací que puga considerar-se un instrument extraordinari per al treball intel·lectual.

Independentment del paper de la família i de les distintes campanyes de conscienciació social sobre el valor de la lectura, cal incidir en la responsabilitat que té el sistema educatiu, no sols en l'aprenentatge de la lectura, sinó en el de l'hàbit lector, perquè és diferent saber llegir que posseir l'hàbit lector; saber llegir és una tècnica i posseir l'hàbit lector és una actitud, un comportament (Cerrillo, Larrañaga i Yubero). En esta idea incidix José María Merino quan reivindica el

valor de llegir en l'aula: «*Seria més fructífer, des de la perspectiva de l'edat de l'alumnat i de la seua formació en matèria de literatura, que un centre educatiu siga, sobretot, un taller de lectura. Perquè només llegint s'aprén a escriure*».

Ara bé, l'existència d'un pla de foment de la lectura no és prou per a reclamar dels alumnes i professors l'atenció cap al seu ús ple. És necessari programar *estratègies* i *activitats* per a la seua implantació. I ací han sorgit diverses preguntes: Com aconseguir que els alumnes assenten atracció per quelcom que veuen com llunyà i avorrit? Com utilitzar la lectura en les distintes àrees i matèries sense que se solapen les estratègies o les activitats? Com dinamitzar la biblioteca en la situació del nostre centre? Què s'ha d'entendre per comprensió lectora? Quins mitjans o eines són els més adequats per a portar-la a la pràctica? Quines possibilitats pràctiques hi ha de poder estendre-ho a l'entorn del centre?

S'ha fet necessària una reflexió que, en part, s'ha incorporat en el següent pla de lectura però que, en gran manera, haurà d'anar trobant les seues respostes en els progressius acostaments que a través de les distintes activitats i metodologies es vagen a posar en pràctica per a complir a l'ací exposat.

En tot cas, afrontem el repte d'abordar un pla tan ambiciós des de la consideració que, ben utilitzat, pot convertir-se en un magnífic instrument que permeta un treball d'un equip interdisciplinari, una ferramenta per a impulsar la renovació pedagògica, un servei de suport a la maduració de l'alumne i a l'estudi en general, un element d'obertura del centre a la comunitat, i... un camp obert de possibilitats.

Les paraules de Salinas tenen hui més vigència i veritat que mai: «*No hi ha tractament més seriós i radical que la restauració de l'aprenentatge del bon llegir en l'escola, el qual s'aconsegueix posant a l'escolar en contacte amb els millors professors de lectura: els bons llibres*».

2. OBJECTIUS GENERALS

De conformitat amb el que disposa l'ORDE 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els plans per al foment de la lectura en els centres docents d'Educació Secundària de la Comunitat Valenciana, els objectius generals seran els següents:

- a) Millorar la competència lectora de l'alumnat.
- b) Fomentar l'hàbit lector.
- c) Dissenyar activitats lectores que s'integren en el context de la classe i en el treball diari, que responguen a les característiques de cada matèria.
- d) Proposar activitats d'animació a la lectura per cursos i cicles.
- e) Potenciar l'ús i la dinamització de la biblioteca del centre i adequar-la als objectius i actuacions arrellegats en el pla.
- f) Implicar al professorat de cada àrea o matèria en el pla de foment per a la lectura i el desenrotllament de la comprensió lectora.
- g) Ajudar els alumnes a què descobrisquen el plaer que proporciona la lectura.
- h) Fomentar en l'alumnat, a través de la lectura, una actitud reflexiva i crítica davant de les manifestacions de l'entorn.
- i) Establir, en el marc de la programació didàctica de cada una de les àrees i matèries, les estratègies metodològiques que es consideren adequades per al desenrotllament de la competència lectora i el foment de l'hàbit lector.

- j) Elaborar un pla de lectura individual.
- k) Promoure en l'alumnat la capacitat d'expressar-se sobre diferents temes amb claredat, coherència i senzillesa.
- l) Aconseguir que els alumnes aprenguen a analitzar amb sentit crític la informació que transmeten els diferents Mitjans de comunicació (televisió, ràdio i premsa, entre altres).
- m) Millorar l'expressió i capacitar a l'alumnat per a la creació de textos orals i escrits.
- n) Utilitzar mitjans informàtics i audiovisuals com a consulta, millora i suport a la lectura.

3. ACTIVITATS

3.1. ACTIVITATS DIRIGIDES A FOMENTAR LA LECTURA I A DESENROTLLAR LA COMPRENSIÓ LECTORA DES DE TOTES LES ÀREES CURRICULARS.

DEPARTAMENT DE CASTELLÀ: LLENGUA I LITERATURA

El pla per al foment de la lectura té com a objectiu principal motivar els nostres alumnes perquè troben en la mateixa no sols un mitjà d'entreteniment, sinó també d'aprenentatge i millora de la seua comprensió de les coses i del món.

Els nostres objectius pensats per a portar-ho a terme han de ser actius i participatius i han de comptar amb tots els mitjans podamos que tindre a disposició pares, professors i el centre d'ensenyança, tenint també en compte el seu propi entorn geogràfic.

Així, el nostre pla ha de centrar-se en tres objectius bàsics. A saber:

1. **La formació personal de l'alumne, fomentant-los** hàbits d'estudi, higiene, respecte, control i expressió de sentiments, atenció, autoestima, anàlisi i crítica constructiva.
2. **La necessària importància de les relacions socials** obviant el valor dels sentiments aliens, les seues opinions, el treball en equip potenciant els valors personals per a aprendre a resoldre els conflictes que es produïsquen en l'aula, com a mitjà necessari per a la convivència.
3. **Conscienciació dels valors interculturals, científics i mediambientals com** un bé comú.

Es tracta, per tant, de que lligen contes, revistes, còmics, llibres, manuals..., d'acord amb les seues característiques afectives i cognitives, els seus interessos i les seues necessitats..Que lligen per a comprendre, per a analitzar, sintetitzar, valorar i emetre juís crítics sobre textos escrits relacionats amb les ciències, les humanitats, la tecnologia, les arts, l'esport, la creació literària i la cultura, en general.

És important que la seqüència de llibres per a llegir siga determinada pels propis alumnes, amb l'orientació del docent, perquè disfruten així de les seues lectures i les assumisquen com pròpies.

És bo, també, que aprenguen a usar les biblioteques escolars, les comunitàries i municipals. Els llibres i materials bibliogràfics de casa i les noves tecnologies, en la mesura que estes faciliten la labor bibliogràfica amb prou comoditat.

El nostre treball com a docents ha d'anar encaminat, per tant, a fomentar els hàbits de lectura amb tot tipus de suports i, des dels autors clàssics fins als més actuals, i podem centrar-ho en els següents QUATRE aspectes:

1. Lectura i comprensió de textos (científics, tècnics, periodístics, literaris, etc), en els que diferenciar la informació, exposició i argumentació, així com descobrir el plaer en la recreació de la llengua, la bellesa de la mateixa i el desenrotllament de la imaginació.

2. El coneixement de contextos, autors, obres literàries i tendències dels distints períodes de la Història de la Literatura per a entendre les lectures en la seua complexitat, el nostre present i el passat, per a avançar.

3. Foment del plaer per la lectura, l'ampliació i riquesa del vocabulari, la importància de l'oralitat i la necessitat de la correcció ortogràfica per a una bona expressió, enteniment i comunicació inequívoca.

4. Afavorir l'assumpció, a través de la lectura, d'experiències d'altres escriptors, com necessàries per a la nostra formació personal i intel·lectual.

Estos quatre punts bàsics tractaran de fer entendre la lectura com una ferramenta fonamental per al desenrotllament de la personalitat, de socialització per a convida en democràcia i per a desemolicar-se en la societat de la informació.

A part d'este treball personal en les aules, el Departament de Castellano, dins del Pla de millora per al centre, fomenta una activitat d'animació a la lectura que hem titulat "*Jo llig, pense i escriu, i tu?*", que tracta de traure fora de l'aula les experiències dels alumnes, els que, després de la lectura de cada obra proposada, treballen, manejan tot tipus de suports, la intercomunicació i la creació personal, abocant el resultat del seu treball en diversos taulers, col·locats "ad hoc" en les instal·lacions del nostre centre, per a compartir-los. Cada alumne o grup d'alumnes assumix així la lectura, la reflexió sobre la mateixa (he après, amb què ho relacione, em servix...) i la creació, a través de l'opinió, la crítica i la imaginació.

Ens pareix innecessari estendre'ns més en altres aspectes del pla lector en la mesura que tots elaborem, a través de les distintes àrees del currículum, assumim i compartim un que es detalla en la PGA del nostre centre, l'IES "Sant Vicent". Si aconseguim que la lectura comprensiva de textos escrits es convertisca en un hàbit quotidià, estarem contribuint a un canvi important en la mentalitat i el futur dels nostres alumnes.

La proposta de lectures que fem per a treballar-les al llarg del curs és la següent:

1º de l'ESO i Taller de Llengua Castellana:

- *L'escarabat d'Horus*. Rosada Roda. Ed. Oxford
- *La teixidora de la mort*. Concha López Narváez. Ed. Bruny
- *El secret de l'home mort*. J.M. Gisbert. Ed. Bruny
- *El fantasma de Canterville*. Arthur Conan Doyle. Edebé
- *Cartes d'hivern*. Cèsar Mallorquí. S.M.
- *Relats de fantasmes*. Antologia. Vicens Vives
- *La rosa dels vents*. Antologia poètica. Vicens Vives
- *El gegant egoista i altres contes*. Oliver Twist. Oscar Wilde. Vicens Vives
- *Simbad, el marí*. Adaptació. Vicens Vives
- *L'assassinat de la professora de llengua*. Jordi Serra i Fabra. Anaya
- *El laberint de pedra*. Alfredo Gómez Cerdá. Bruny
- *La vall dels llops*. Laura Gallego. Edebé
- *Relats fantàstics*. Antologia. Antologia. Vicens Vives
- *El secret del casalot abandonat*. Pilar López Bernués. Bruny
- *El secret dels ballarins i un altre*. Arthur Conan Doyle. Vicens Vives
- *Boabdil i el final del regne de Granada*. Josefina Careaga Ribelles. Akal.
- *Amics robots*. Isaac Asimov. Vicens Vives
- *Relats de monstres*. Steven zorn. Vicens Vives
- *La veu dels sons i altres contes prodigiosos*. Hugo Lupton. Vicens Vives
- *El geperut i altres contes de Les mil i una nits*. Ed. Vicens Vives
- *El rossinyol i altres contes*. Hans C. Andersen. Ed. Vicens Vives

- *L'ull de vidre. Charlie eixirà esta nit.* Cornell Woolrich. Vicens Vives
- *La llacuna d'or i altres llegendes d'Amèrica llatina.* Versió de Jesús Ballaz. Edit. Vicens Vives.
- *Biografia de Scott i Amundsen.* Vicens Vives

2º de l'ESO:

- *Finis mundi.* Laura Gilego. S.M.
- *Sis cireres i mitja.* Aurora Majoral. Bruny.
- *El senyor Quixot de la Manxa.* Cervantes. *Adaptació.* Vicens Vives.
- *Les llàgrimes de Shiva.* Cèsar Mallorquí. Ed. Edebé
- *Pigall de Tormes.* *Adaptació.* Ed. Vicens Vives.
- *Història de dos ciutats.* Ch. Dickens. Vicens Vives.
- *El secret dels ballarins.* A. Conan Doyle. Vicens Vives
- *Mites grecs.* Maria Angelidou. Vicens Vives.
- *Maribel i l'estranya família.* Miguel Mihura. Espasa Calp
- *El rei dels captaires i altres contes hebreus.* Peninnah Schram. Vicens Vives.
- *Els viatges de Gulliver.* Jonathan Swift. Vicens Vives
- *Boabdil i el final del regne de Granada.* Josefina Careaga Ribelles. Ed. Akal.
- *La creu d'El Daurat.* Cèsar Mallorquí. Edebé
- *El rossinyol i altres contes.* Ed. Vicens Vives
- *El curs en què em vaig enamorar de tu.* Blanca Álvarez. Oxford.
- *Rebels.* Susan Hinton. Aiguanaix.

3r de l'ESO:

- *La catedral.* Cèsar Mallorquí. S.M.
- *Scratch.* Fernando Lalana. S.M.
- *Marina.* Carlos Ruiz Zafón. Planeta.
- *El comte Lucanor.* D. Juan Manuel. Ed. Aguacilar.
- *Pigall de Tormes.* Tormes. Vicens Vives.
- *Campos de maduixes.* Jordi Serra i Fabra. S.M.
- *Relats fantàstics.* Antologia. Vicens Vives.
- *Selecció de Novel·les Exemplars de Cervantes.* Vicens Vives.
- *El xiquet del pijama a ratlles.* J. Boyne. Salamandra.
- *Maribel i l'estranya família.* Miguel Mihura. Vicens Vives.
- *El capità Alatriste.* Arturo Pérez Reverte. Aiguanaix.
- *Eloísa està davall d'un ametler.* E. Jardiel Poncela. Vicens Vives.
- *Mites grecs.* Griegos. Maria Angelidou. Vicens Vives.
- *Contes de Canterbury.* Vicens Vives
- *Història de dos ciutats.* C. Dickens. Vicens Vives.

4t de l'ESO:

- *Com aigua per a xocolata.* Laura Esquivel. Planeta.
- *Rimes i llegendes de Bécquer.* Oxford
- *Bresquilla en almívar.* M. Mihura. Lliure ed.
- *La vida sobre rodes.* Miguel Delibes. Oxford.
- *El camí.* Miguel Delibes. Destí.
- *Contes,* de Clari. Aguacilar.
- *Antologia poètica* de Miguel Hernández. Aguacilar.
- *El senyor Álvaro o la força del sinó.* Duc de Rivas. Càtedra.
- *Els amants de Terol.* Hartzembusch.
- *La dama de l'alba.* Alejandro Casalo. Vicens Vives.
- *Quatre cors amb fre i marxa arrere.* E. Jardiel Poncela. Vicens Vives.
- *Don Juan Tenorio.* J. Zorrilla. Ed, Lliure.

1º de Batxillerat:

- *Dies de Reis Mags.* Emilio Pascual. Anaya
- *La Celestina.* Vicens Vives

- *El llapis de fuster*. Manuel Rivas. Planeta.
- *El cavaller d'Omar*. Lope de Vega. Lliure ed.
- *Novel·les exemplars*. Cervantes. Lliure ed.
- *La vida és son*. Calderón de la Barca. Ed. lliure.
- *Cárcel d'amor*. Diego de Sampedro.

2n Batxillerat:

- *Llums de Bohèmia*. Valle-Inclán. Espasa Calp.
- *Antologia poètica* de Miguel Hernández
- *La casa dels esperits*. Isabel Allende. Planeta.

NOTA A LES LECTURES DE L'ESÒ:

Este Departament considera que la lectura dels llibres proposats no és requisit imprescindible per a superar l'avaluació. Es valorarà, sí, com una nota més, que podrà influir positiva o negativament en l'avaluació final.

DEPARTAMENT DE VALENCIÀ. LLENGUA I LITERATURA

Objetius:

- Fer que els alumnes es recomanen obres de caràcter literari. Convé fomentar la confiança en les seues recomanacions.
- Incidir en la importància del plaer de la lectura i, per tant, en el valor de les lectures no prescrites.
- Oferir lectures de temàtica diversa, amb el treball didàctic corresponent, perquè el professorat en faça la selecció que considere oportuna en cada trimestre.
- Anar a la biblioteca del centre o de la població i fer que els alumnes es recomanen els uns als altres obres de LIJ.
- Lectura de textos de LIJ, per a després veure la pel·lícula, si és el cas.
- Reconèixer obres dels diferents gèneres literaris estudiats.
- Portar a classe antologies poètiques adequades a l'edat dels estudiants.
- Llegir una rondalla d'Enric Valor i completar-la en una excursió per a conèixer millor el paisatge descrit. A més a més, la riquesa lèxica que la caracteritza donarà peu a treballar el text des del punt de vista de la sinonímia.

El Departament de valencià sempre ha considerat bàsic el fet que l'alumnat llija i a més és pilar bàsic en els seus criteris de qualificació, els objectius a aconseguir són:

- Augmentar l'interés de l'alumnat per la lectura.
- Ampliar el lèxic i el coneixement de la llengua.
- Estimular la capacitat creativa de l'alumnat.
- Contribuir a la millora de l'escriptura.
- Fer que descobrisquen en la lectura una font de gaudi personal.
- Fomentar una actitud reflexiva i crítica.
- Fomentar l'ús de la biblioteca per a l'aprenentatge.

Les **propostes** per a aconseguir-ho són:

1. Valorar la possibilitat de poder apujar nota llegint llibres d'una sèrie que li proposa el/la professor/a, fins a un màxim de 1'5 punts (apareéis reflectit als criteris de qualificació)
2. Participar en la revista del centre *Ascla*, incita els/les alumnes a llegir les publicacions dels seus companys/es.

LECTURES PER A 1r E.S.O.

Adolescència, amor, llibertat, relacions personals...

Teresa Broseta _____	<i>L'illa a la deriva</i> (Bromera)
Glòria Llobet _____	<i>A l'ombra d'un germà bessó</i> (Bromera)
Adela Ruiz i Manel Sánchez _____	<i>Tres dies fora de casa</i> (Tabarca)
Glòria Llobet _____	<i>Què t'angoixa</i> , Núria (Bromera)

Aventures, intriga, misteri, suspens...

Pasqual Alapont _____	<i>Cagadets de por</i> (Bromera)
Jesús Cortés _____	<i>Àlex i Cia. Delinqüents</i> (Bromera)
Jesús Cortés _____	<i>Àlex i Cia. Detectius</i> (Bromera)
Carme Miquel _____	<i>Uns papers en una capsula</i> (Bromera)

Creació, fantasia, imaginació...

Roald Dalh _____	<i>Les bruixes</i> (Empúries)
Vicent Pardo _____	<i>111.111 idees per a escriure 111.111.111 contes en un any</i> (Bromera)

Rondalles, contes

Maria Dolors Pellicer _____	<i>Rondalles de la marjal</i> (Camacuc)
Enric Valor _____	<i>Rondalles valencianes. Volumes 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, i 8</i> (Tàndem)

Adaptacions

Homer. Adaptació de Jesús Cortés _____	<i>La Ilíada</i> (Bromera)
Homer. Adaptació de Jesús Cortés _____	<i>L'Odissea</i> (Bromera)
Herman Melville _____	<i>Moby Dick</i> (Bromera)
Marco Polo. Adaptació Pasqual Alapont _____	<i>Els viatges de Marco Polo</i> (Bromera)

Còmics

René Goscinny i Albert Uderzo _____	<i>Astèrix el gal</i> (Salvat)
René Goscinny i Albert Uderzo _____	<i>La volta a la Gàl·lia</i> (Salvat)
Hergé _____	<i>El lotus blau</i> (Joventut)
Hergé _____	<i>Els cigars del faraó</i> (Joventut)

LECTURES PER A 2n E.S.O.

Adolescència, amor, llibertat, relacions personals...

Jack London _____	<i>La crida salvatge</i> (Bromera)
Aidan Macfarlane i Ann McPherson _____	<i>Nou diari d'un jove maniàtic</i> (Bromera)
Aidan Macfarlane i Ann McPherson _____	<i>Nou diari d'una jove maniàtica</i> (Bromera)
Fina Casalderrey _____	<i>Dues llàgrimes per màquina</i> (Bromera)

Aventures, intriga, misteri, suspens...

Carme Miquel _____	<i>L'amenaça de de les gures</i> (Bromera)
Vicent Pascual _____	<i>El guardià de l'anell</i> (Tabarca)
Joan Pla _____	<i>La secta del Graal</i> (Bromera)
Josep Lluís Rico i Verdú _____	<i>El geòmetra</i> (Marfil)

Creació, fantasia, imaginació...

Rondalles, contes

Adaptacions

Herman Melville _____	<i>Moby Dick</i> (Bromera)
Marco Polo. Adaptació Pasqual Alapont _____	<i>Els viatges de Marco Polo</i> (Bromera)
Mary Shelley _____	<i>Frankenstein</i> (Bromera)
Bram Stoker. Adaptació Jesús Cortés _____	<i>Dràcula</i> (Bromera)

LECTURES PER A TERCER E.S.O.

Traduccions

A. Macfarlane _____	<i>El nou diari d'un jove maniàtic</i> (Bromera)
A. McPherson _____	<i>Jo també sóc una maniàtica</i> (Bromera)

Teatre

D. Fo _____	<i>Ací no paga ni Déu</i> (Bromera)
-------------	-------------------------------------

Clàssics

R. Lull _____	<i>Llibre de les bèsties</i> (Bromera)
---------------	--

Rondalles

J. González Caturla _____	<i>Rondalles de l'Alacantí</i> (Marfil)
J. González Caturla _____	<i>Rondalles del Vinalopó</i> (Marfil)

LECTURES PER A QUART E.S.O.

Teatre

Guimerà, A. _____	<i>Terra baixa</i> (Ed. Teide)
-------------------	--------------------------------

Narrativa

Rodoreda, Mercè _____ *Aloma* (Edicions 62)
Pasqual, Gemma _____ *L'últim vaixell* (Ed. Barcanova)
Vilaplana, Silvestre _____ *L'estany de foc* (Bromera)

Assaig

Fuster, Joan _____ *Ser Joan Fuster. Antologia de textos fusterians* (Bromera)

Poesia

Estellés, Vicent Andrés _____ *69 poemes d'amor* (Bullent Edicions)

Narrativa curta

Sarrià, Xavi _____ *Històries del paradís* (Bromera)
Calders, Pere _____ *Aquí descansa Nevares i altres narracions mexicanes* (Ed. 62)

Sociolingüística

Tusón, Jesús _____ *Mal de llengües* (Empúries)

LECTURES PER A 1r BATXILLERAT

Literatura medieval, els clàssics

- Anònim
 - *Blandín de Cornualla* (Bromera. Els Nostres Autors)
 - *Curial i Güelfa* (Bromera. Els Nostres Autors)
 - *Història de Jacob Xalabín* (Bromera. Els Nostres Autors)
- Francesc Eiximenis
 - *Regiment de la cosa pública* (Bromera. Els Nostres Autors)
- Ramon Llull
 - *El llibre de les bèsties* (Bromera. Els Nostres Autors)
- Jaume I
 - *Llibre del fets* (Bromera. Els Nostres Autors)
- Ausiàs March
 - *Antologia poètica* (3 i 4. Llibres Clau)*
- Joanot Martorell
 - *Tirant lo Blanch* (Laertes)
- Ramon Muntaner
 - *Crònica* (Bromera. Els Nostres Autors)
 - *Els almogàvers* (3 i 4. Llibres Clau)

- Jaume Roig
— *Llibre de les dones* (Laertes)
- Joan Roís de Corella
— *Leandre i Hero* (Bromera. Els Nostres Autors)
— *Història de Josep* (Bromera. Els Nostres Autors)

Novel·la històrica

- Antoni Dalmau
— *El testament de l'últim càtar* (Columna)
- Francesca Forrellad
— *La vostra sang* (Angle Editorial)
- Josep Lozano
— *Crim de germania* (Bromera. Els Nostres Autors. Biblioteca Josep Lozano)
— *El mut de la campana* (Bromera. Els Nostres Autors. Biblioteca Josep Lozano)
- Joan Francesc Mira
— *Borja Papa* (3 i 4)
— *Els treballs perduts* (Proa)
— *Purgatori* (Proa)
— *El professor d'Història* (Proa)
- Josep Piera
— *Jo sóc aquest que em dic Ausiàs March* (Edicions 62. El Balanci)*
— *Francesc de Borja, el duc sant* (Edicions 62. Biografies i memòries)*
- Xavier Renau
— *L'engany de Casp* (Proa)
- Albert Salvadó
— *Jaume I el Conqueridor. El punyal del Sarraí* (Columna)
— *Jaume I el Conqueridor. La reina hongaresa* (Columna)
— *Jaume I el Conqueridor. Parleu o mateu-me* (Columna)
- Oriol Vergés
— *Els Borja en un xip* (3 i 4. El Grill)
- Silvestre Vilaplana
— *Les cendres del cavaller* (Bromera. Esguard)
— *Les urpes del diable* (Marfil)
— *L'estany de foc* (Bromera. L'eclèctica)

Literatura contemporània

Assaig

- Núria Cadenes
 - *Vine al sud! Guia lúdica del País Valencià* (Columna)
- Joan Fuster
 - *Diccionari per a ociosos* (Edicions 62)
 - *Nosaltres els valencians* (Edicions 62)
 - *Ser Joan Fuster. Antologia de textos fusterians* (Bromera. Biblioteca Joan Fuster)
- Carme Miquel
 - *A cau d'orella* (Tàndem)
 - *Murmuris i crits* (Tàndem)
- Jesús Tusón
 - *Mal de llengües* (Empúries. Biblioteca universal)
 - *El luxe del llenguatge* (Empúries. Biblioteca universal)
 - *Històries naturals de la paraula* (Empúries. Biblioteca universal)
 - *Una imatge no val més que mil paraules* (Empúries. Biblioteca universal)
- Gemma Lienas
 - *Pornografia i vestits de núvia* (Empúries. Narrativa)

Contes

- James Finn Garner
 - *Contes per a nens i nenes políticament correctes* (Quaderns crema)
- Quim Monzó
 - *Mil cretins* (Quaderns Crema)
 - *Uf va dir ell* (Quaderns Crema)
- Xavi Sarrià
 - *Històries del Paradís* (Bromera)
- Isabel-Clara Simó
 - *Dones* (Bromera. L'eclèctica)
 - *Homes* (Bromera. L'eclèctica)

Novel·la

- Manuel de Pedrolo
 - *Joc Brut* (Edicions 62. El Cangur)
 - *Mecanoscrit del segon origen* (Edicions 62. El Cangur)

- Mercè Rodoreda
 - *Aloma* (Edicions 62)
 - *La plaça del diamant* (Bromera. Els Nostres Autors)
 - *Mirall trencat* (Edicions 62)
- Enric Valor
 - *La idea de l'emigrant* (Gregal llibres)
 - *L'ambició d'Aleix* (Tàndem)

Poesia

- Monserrat Ferrer
 - *66 poemes imprescindibles* (Tàndem)*
- Vicent Andrés Estellés
 - *69 poemes d'amor* (Bullent)*

Teatre

- Pasqual Alapont
 - *Tres tristos traumes* (Bromera Teatre)
- Pasqual Alapont i Carles Alberola
 - *Curriculum* (Bromera. Teatre)
- Carles Alberola
 - *Mandíbula Afilada* (Bromera. Teatre)
- Jordi Galceran
 - *Paraules encadenades* (3 i 4. Teatre)
- Rodolf Sirera
 - *El Triomf de Tirant* (Bromera. Teatre). *Escrit conjuntament amb Josep Lluís Sirera.
 - *El verí del teatre. L'assassinat del doctor Moraleda* (Edicions 62. El cangur)
 - *La ciutat perduda* (3 i 4. Teatre)

LECTURES PER A 2n BATXILLERAT

Calders, Pèrè _____	<i>Cròniques de la veritat oculta</i>
Moncada, Jesús _____	<i>Camí de sirga</i>
Quim Monzó _____	<i>El perquè de tot plegat</i>
Cabré, Jaume _____	<i>Les veus del Pamano</i>
Riera, Carme _____	<i>Dins el darrer blau</i>
Mira, Joan Francesc _____	<i>Borja papa</i>
Sánchez Piñol, Albert _____	<i>La pell freda</i>
Baulenas, Lluís-Anton _____	<i>La felicitat</i>

Rodoreda, Mercè _____	<i>Mirall Trencat</i>
Rodoreda, Mercè _____	<i>La plaça del diamant</i>
Villalonga, Ll. _____	<i>Bearn</i> (Ed. 62)
Torrent, Ferran _____	<i>Gràcies per la propina</i>
Fuster, Joan _____	<i>Nosaltres els valencians</i>
Tuson, Jesús _____	<i>Mal de llengües</i>
Estellés, Vicent Andrés _____	<i>69 poemes d'amor</i> (Edicions del Bullent)
Estellés, Vicent Andrés _____	<i>Llibre de meravelles</i> (Ed. 3 i 4)
J. Teixidor _____	<i>El retaule del flautista</i> (Ed. 62)

DEPARTAMENT D'ANGLÉS

1. INTRODUCCIÓ

La importància de la lectura per a l'educació del nostre alumnat és fonamental, ja que els beneficis que aporta són tan variats que no sols li ajuden a obtindre un bon rendiment escolar, sinó a formar-se com a persones en la societat.

La lectura potència una bona comprensió lectora, l'adquisició de vocabulari, el desenvolupament de l'expressió oral i escrita, la millora de l'ortografia, etc. contribuint que l'alumnat assimile la competència lingüística.

D'altra banda, a més d'estos aspectes purament relacionats amb l'anàlisi de la llengua, la lectura proporciona a l'alumnat coneixement, cultura, formes de comportament, facilitat per a relacionar-se i expressar-se, potència la capacitat d'atenció i observació i desenvolupa la fantasia i la capacitat per a imaginar.

2. APORTACIÓ DE LA LECTURA A LA MATÈRIA D'ANGLÉS

La lectura és una de les habilitats bàsiques a l'hora d'aprendre un idioma estranger. Encara que totes les habilitats del llenguatge aporten beneficis al procés d'aprenentatge de l'idioma, la lectura sol destacar per la gran quantitat d'avantatges que genera, contribuint al mateix temps a l'assimilació de la resta d'habilitats: escoltar, escriure i parlar. És a dir, una persona que llig ben sovint en anglés assimila una gran quantitat de llenguatge fent millorar les seues produccions orals i escrites, i, al mateix temps, millorar la seua comprensió auditiva.

Entre els aspectes positius que aporta la lectura en anglés al procés d'aprenentatge de l'idioma estranger podríem destacar els següents:

- adquirir vocabulari sobre temes molt variats i assimilar el significat de paraules pel context.
- activar el coneixement previ i usar-ho per a entendre el text que se'ls presenta.
- adquirir fluïdesa en l'idioma en relació a la comprensió lectora.
- reconèixer punts gramaticals i veure com funcionen en el context donat.
- observar diferents estils d'escriptura i format.
- adquirir informació sobre la cultura anglosaxona.
- diversió, entreteniment i sobretot, motivació per a continuar aprenent l'idioma.

3. FACTORS QUE FOMENTEN LA LECTURA

La motivació cap a la lectura per part de l'alumnat és fonamental perquè es desenrotlle de forma eficient la pràctica de la mateixa. No obstant això, la motivació varia d'un estudiant a un altre o d'un grup a un altre, resultant, a vegades, una tasca difícil aconseguir motivar-los. Però si és veritat que hi ha una sèrie de factors que poden ajudar a motivar a tot tipus d'alumnat dins de l'aula i que si açò s'aconsegueix, motivaran l'alumnat a llegir a casa.

Els **factors** que contribuïxen al foment de la lectura en anglés en l'aula són els següents:

- *Tema i format*: este punt és molt important perquè quan l'alumnat té davant un text sobre un tema que els crida l'atenció els motiva més a llegir-ho. Entre els temes millor acceptats entre l'alumnat adolescent podem destacar els següents: la música, la moda, el cine, els videojocs, les noves tecnologies, Internet, llocs exòtics, hobbys de risc, personatges famosos, curiositats, etc.

- *Desenrotllament de la lectura*: llegir l'anglés comporta desxifrar un missatge en un altre idioma, i encara que la situació ideal és que l'alumnat comprega el text sense traduir-ho a la llengua materna, açò no ocorre en l'ESO, i en alguns alumnes, ni tan sols en Batxillerat. Així que per a la majoria és una pràctica complexa i necessiten prou concentració per a ser capaços d'entendre el que s'expressa en un text. A causa d'açò, el desenrotllament de la lectura en l'aula ha de facilitar a l'alumnat esta tasca per a demostrar-los que no és tan complex i que ho poden comprendre seguint certes pautes. Per a això, el professorat ha d'establir una sèrie d'etapes en la pràctica de la lectura: abans de llegir, mentres es llig i després de llegir el text. Abans de llegir el text, s'ha de posar a l'alumnat en situació (activar vocabulari relacionat amb el tema, descriure fotos, relacionar imatges amb el titular del text) per a adoptar l'actitud correcta davant del text. Mentres lligen el text, hauran de captar la idea general i intentar comprendre les paraules noves pel context en què apareixen. Finalment, després de llegir el text es realitzaran activitats per a resoldre dubtes de comprensió i comprovar que l'alumnat ha llegit i comprés el text.

- *Ambient de la classe*: és fonamental per al bon desenrotllament de la lectura en l'aula. A causa d'açò, per a aconseguir una lectura adequada en l'aula d'anglés fa falta d'un ambient relaxat en l'aula i d'una actitud participativa per part de l'alumnat.

- *Propòsit de la lectura*: és un aspecte molt interessant perquè marcarà la forma de treballar el text en l'aula. Quan es llig un text es pot dur a terme per motius molt variats: per plaer, per a buscar informació, per a completar una taula, per a aprendre costums culturals, per qüestions didàctiques, etc. Segons l'objectiu de la lectura les tècniques aplicades en la pràctica de la lectura seran diferents. En realitat l'alumnat ha d'estar familiaritzat amb les tècniques de lectura estàndard en anglés: "scanning": lectura ràpida d'un text per a assimilar la idea principal del mateix i "skimming": lectura detallada i minuciosa localitzant informació molt concreta en el text i "extensive reading", que és la lectura feta en profunditat, per exemple al llegir un llibre.

- *Extensió i nivell del text*: estos dos factors són molt significatius si volem motivar l'alumnat a la lectura en anglés. S'ha d'ajustar l'extensió i el nivell a la competència lingüística de l'alumnat amb què estiguem treballant. Cal recordar que, en general, a l'alumnat no els agrada llegir en la seua pròpia llengua. Així que si esta pràctica que ja té una dificultat afegida perquè està en un altre idioma, la compliquem seleccionant textos molt llargs i complicats, aconseguirem que l'alumnat deteste llegir en anglés i no s'esforce per comprendre el que el text exposa.

- *Tipus d'activitats*: totes les pràctiques de lectura en l'aula van acompanyades d'activitats que pretenen explotar el text al màxim i aconseguir que l'alumnat servici partit del que està treballant. Per a aconseguir açò, el tipus d'activitats ha de ser molt variat. És a dir, cada vegada que es treballa un text el tipus d'activitats ha de ser diferent per a no caure en la rutina i arribar a avorrir l'alumnat. Sempre ha d'estar present el factor sorpresa per a tindre l'alumnat motivat i aconseguir que lligen els textos sense resultar-li un esforç. Alguns exemples d'activitats per a treballar textos són els següents: ordenar els paràgrafs d'un text, relacionar textos amb fotografies, crear dibuixos a partir de la lectura d'un text, continuar històries, elaboració de projectes, escriure un correu electrònic a l'autor del text donant la seua opinió sobre el text, crear una escena de teatre a partir

d'un text, etc. Fomentar la creativitat de l'alumnat a partir de la lectura d'un text és una pràctica prou positiva per a aconseguir que es motiven cap a la lectura. El que també és important per a la motivació de l'alumnat és la forma de treballar en l'aula.

És obvi que la pràctica de la lectura és una tasca individual, però la distribució en l'aula per a l'elaboració de les activitats sempre s'ha de realitzar en parelles o en grup, ja que d'esta manera sempre col·laboren molt més i s'integren més satisfactòriament en el desenrotllament de les activitats proposades.

— Finalment, un aspecte a tindre molt en compte, si volem motivar el nostre alumnat cap a la lectura en anglés, és el *tipus de text* que li presentem en l'aula per a realitzar una pràctica de lectura. Hui en dia estem rodejats de missatges en anglés i són eixos textos reals i autèntics els que hem de presentar-los a ells, perquè siguin capaços de comprendre la importància que té l'anglés en la societat actual.

4. TEXTOS QUE MOTIVEN A LA LECTURA A L'ALUMNAT

La lectura en un idioma estranger i aconseguir que el nostre alumnat siga capaç de llegir de forma autònoma amb propòsits diferents és un dels objectius del nostre currículum, i per a aconseguir açò, el professorat ha de tindre molt en compte quin tipus de textos presenta l'alumnat per a intentar motivar-los i potenciar la seua competència lingüística.

Els més interessants són els que segueixen:

— **Revistes i periòdics:** Tant les revistes com els periòdics són exemples de materials autèntics i ens serviran per a mostrar contingut interdisciplinari relacionat amb altres matèries, contingut sociocultural i contingut coeducatiu. Este Tipus de text motiva l'alumnat cap a la lectura perquè inclou formats molt cridaners, titulars significatius, anuncis, curiositats o fotografies que servixen de base per a elaborar una gran varietat d'activitats basades en lectura compressiva en anglés. Un altre aspecte positiu d'estos materials és que, a l'incloure una gran varietat de seccions, es poden treballar amb tots els nivells educatius. Per exemple, amb alumnat del primer cicle de l'ESO es poden treballar titulars, anuncis de publicitat curts o la secció del temps. Amb l'alumnat del segon cicle de l'ESO i batxillerat sí es poden llegir articles complets i organitzar presentacions d'idees, murals, projectes o debats. També és interessant comentar que són una font fantàstica per a presentar l'alumnat vocabulari col·loquial en les revistes d'adolescents i vocabulari formal i específic en els periòdics. En realitat, estos recursos, sobretot les revistes, són ferramentes bàsiques d'ús obligat en l'aula, si es pretén crear en l'alumnat un hàbit de lectura en anglés, ja que són textos que tracten de temes pròxims al seu entorn i que disfruten llegint aconseguint així l'objectiu de la lectura extensiva.

— **Lletres de cançons:** la música rodeja l'ambient juvenil i els agrada o no, hi ha una gran quantitat de cançons en el mercat que estan de moda que procedixen de cantants de parla anglesa, i això els obliga a buscar la lletra de cançons per a intentar comprendre que és el que diuen les cançons que escolten. Per això, cada vegada més, són els propis alumnes els que demanen realitzar este tipus de pràctiques en l'aula, i el professorat ha de motivar-los a llegir este tipus de textos, ja que és una exposició directa a la llengua anglesa que els incita cap a la lectura. En realitat, no deixen de ser lectures compressives en anglés i se'ls pot traure prou profit, si es programen amb anterioritat. És a dir, al treballar la lletra d'una cançó s'activa vocabulari conegut i s'aprén nou vocabulari col·loquial, s'assimilen estructures gramaticals, es treballa la pronunciació i l'entonació, i, sobretot, la comprensió lectora.

— **Textos en Internet:** Internet és un dels recursos més útils per al professorat per a potenciar la lectura en anglés al nostre alumnat. Per a ells el seu món està totalment relacionat amb la web i hem d'aprofitar-nos d'açò per a aconseguir que l'alumnat llija textos en anglés. En realitat, podem aconseguir que molts d'ells creuen el seu hàbit de lectura llegint textos en anglés online. Per a aconseguir este objectiu, Internet ha d'estar present en l'aula d'anglés, per a la qual cosa és necessari comptar amb projectors o pantalles tàctils en totes les aules i s'ha de dedicar una part de l'horari setmanal a treballar amb este recurs. La importància d'utilitzar-ho en l'aula és a causa

del gran potencial de material que podem trobar-nos en la web: anuncis, publicitat, tràilers de pel·lícules, biografies de personatges famosos, itineraris de viatges, entrevistes a cantants, receptes etc. Hui en dia tot està en Internet i hem de fer ús d'això, ja que a més en el futur molts d'ells es trobaran amb l'anglès quan naveguen per internet. Relacionat amb les pràctiques en Internet sobre lectura comprensiva en anglès, ens trobem el sistema de "*penpals*" (amics per correspondència). Esta pràctica es du a terme en molts centres educatius en què es manté relació directa amb un centre europeu i cada alumne/a té un amic/a de correspondència, amb el qual s'envia correus electrònics, en el que intercanvien informació sobre els seus hobbys, tradicions culturals, gastronomia, curiositats dels seus països, etc. Estes pràctiques són molt interessants perquè l'alumne practica la comprensió lectora amb un fi real de comunicació i a més també es desenrotlla l'expressió escrita.

A més del sistema de correspondència, altres pràctiques que són magnífiques per a la comprensió lectora en anglès són les "*webquests*" (treballs d'investigació en Internet en què s'adjunten una sèrie d'activitats programades). En estes pràctiques l'alumnat ha d'elaborar un producte final (un fullet turístic, un representació teatral, un debat) i per a realitzar-ho ha de visitar una sèrie de pàgines webs i elaborar una sèrie d'activitats. Estes *webquests* estan prèviament organitzades pel professorat, així que les pàgines són aptes per a l'alumnat i el nivell d'anglès que s'inclou en elles ha de ser apte per a l'alumnat que les treballa. En realitat, esta és una de les pràctiques més actualitzades per a treballar la comprensió lectora en anglès i que té una gran acceptació en l'alumnat. Per consegüent, s'observa que a més dels textos bàsics de tota la vida hi ha una gran varietat de textos que es poden aplicar en l'aula.

— **Llibres:** com s'ha establert anteriorment, l'objectiu del professorat ha de ser que l'alumnat adquireixca un hàbit de lectura en anglès i que ho assimile com una activitat per a realitzar també en el seu temps lliure.

5. LLIBRES DE LECTURA OBLIGADA

Per a contribuir al foment de la lectura, a més de la resta d'activitats ací descrites, el professorat del Departament d'Anglès hem decidit, a partir del curs 2012-2013, posar llibres de lectura obligatòria en tots els cursos de l'ESO i en l'assignatura d'Anglès Pràctic en Batxillerat. Perquè hi haja un seguiment a la dita lectura es faran les proves pertinents, que seran condició indispensable per a aprovar l'assignatura i que representaran el 10% de la nota total en l'avaluació sumativa. Perquè el sistema funcione, és necessari que s'establisca un servici de préstecs de llibres d'anglès en la biblioteca de l'institut en un determinat nombre d'hores a la setmana per a aquells alumnes que ho necessiten. Este servici hauria d'entrar en funcionament a principis de curs i comptar amb un horari prou ampli. No sols hauria d'haver-hi un número apropiat d'exemplars dels llibres que s'establisquen com a lectura obligatòria, uns 15 o 20 exemplars de cada un d'ells, sinó també altres llibres en anglès que puguin llegir de forma voluntària, a més de revistes en anglès dirigides als adolescents.

6. CONCLUSIÓ

La lectura és una d'habilitats necessàries que cal desenrotllar a l'hora d'assimilar una llengua estrangera. Per això, en l'aula d'anglès s'han d'introduir el nombre més gran d'exposicions a la llengua estrangera però aplicant formats innovadors i cridaners per a l'alumnat amb l'objectiu de motivar-los cap a la lectura comprensiva en anglès. Un altre dels motius més significatius de fomentar la lectura en anglès és que, en molts casos, es convertix en l'habilitat més útil per a la majoria del nostre alumnat en el futur, ja que molts d'ells no utilitzen l'idioma en l'estranger, però sí es troben de forma constant amb missatges en anglès: publicitat, etiquetes de productes, instruccions d'ús, o sobretot, navegant per Internet. Hui en dia, l'anglès és la llengua internacional i està present en el nostre entorn obligant-nos d'alguna forma a entendre eixos missatges.

DEPARTAMENT DE FRANCÉS

A.- OBJECTIUS

- 1.- Posar en pràctica les destreses necessàries per a una correcta lectura expressiva.
 - 1.1. Procurar una adequada entonació, velocitat, pronunciació i ritme quan es lligen textos habituals en veu alta.
 - 1.2. Controlar el procés lector per a assegurar una lectura correcta del que diu el text (preparar-se, mantindre l'atenció, mantindre una adequada velocitat, saber què fer davant de paraules difícils...).
- 2.- Posar en pràctica les destreses necessàries per a una correcta comprensió del que es llig.
 - 2.1. Utilitzar el diccionari per a aclarir el significat de paraules de difícil comprensió.
 - 2.2. Traure profit de les imatges i d'altres indicis que acompanyen un text o utilitzar la imaginació quan falten, per a assegurar una millor comprensió.
 - 2.3. Respondre a preguntes orals o escrites de comprensió referides a textos llegits en classe.
 - 2.4. Utilitzar les estratègies necessàries per a buscar el tema i la idea principal de textos habituals, per a fer un resum general, per a obtenir una Comprensió oral.
- 3.- Llegir textos de tipologia diversa.
 - 3.1. Reconèixer com diferents els textos amb narracions, exposicions, argumentacions, descripcions, etc.
 - 3.2. Reconèixer la utilitat en la vida quotidiana de textos funcionals de tipologia diversa (diaris, cartes, informatius, anuncis).
- 4.- Disfrutar amb la lectura de textos.
 - 4.1. Disfrutar amb la lectura de diferents textos, i traure tot el profit possible a l'acte lector.

B.- CONTINGUTS

- 1.- Destreses necessàries per a una correcta lectura expressiva.
 - 1.1. Entonació, velocitat, pronunciació i ritme.
 - 1.2. Control del procés lector.
- 2.- Destreses necessàries per a una correcta comprensió del que es llig
 - 2.1. Estratègies per a buscar el tema i la idea principal del text, fer un resum, comprendre un text, ordenar i completar textos, reelaborar-los, etc.
 - 2.2. Interpretació de les imatges que acompanyen a un text.
 - 2.3. L'ús del diccionari.
 - 2.4. Textos funcionals.

C.- METODOLOGIA

El procediment per a treballar amb la lectura en el segon cicle de l'ESO és paregut a què s'utilitza en l'àrea de llengua, però tenim una particularitat i és que les classes s'impartixen en llengua estrangera, la qual cosa entraña una dificultat afegida.

Treballarem els diferents aspectes implicats en el procés lector:

Vocabulari

Per a l'ensenyança del vocabulari que després podem trobar en els textos, el professor utilitza, en primer lloc, per a la presentació del mateix, l'objecte real. Si açò no és possible, recorre a la presentació per mitjà dels *Flashcards*, de manera que els alumnes tenen sempre un suport visual. Els alumnes repetixen les dites paraules i les van visualitzant, amb la qual cosa observaran que la grafia no correspon moltes vegades amb el so (el professor se l'explicarà amb deteniment). Per mitjà de jocs variats, el professor verificarà la comprensió del vocabulari i els preguntarà constantment què és?. El dit vocabulari està present en tota la unitat.

Lectura

Quan abordem la lectura, farem sempre un treball previ amb el vocabulari. Per a la lectura dels exercicis del llibre seguirem este procediment:

- El professor llig l'orde en francès.
- Després li explica amb altres paraules, però sempre en francès, la qual cosa deu de fer.
- A continuació, el professor o un alumne llig el que cal fer. Es procurarà que tots els alumnes lligin un poc.
- Finalment, el professor, per a verificar la comprensió, els pregunta què és el que cal fer perquè els alumnes ho expliquen en espanyol.
- Es realitza l'exercici.

Treballarem amb la lectura de textos en francès, textos que han de reunir estos requisits:

- ✓ Estar adaptats al nivell dels alumnes.
- ✓ Ser atractius per a ells.
- ✓ Contindre informació i estructures que s'estiguen treballant en eixe moment.
- ✓ Que el seu contingut siga pròxim i pròxim a l'alumne.

Treballarem amb el grup-classe amb textos informatius, però també de tipologia variada: cartes, receptes de cuina, descripcions, etc. Els alumnes aprofitaran estes produccions per a llegir-les abans els seus companys en classe. Molt interessant és el treball que es va a realitzar, si és possible, amb contes en francès, ja que cada un aportarà un i es treballarà en tots els seus aspectes. Ens referim a contes com pot ser "*Le petit Chaperon rouge*", "*Boucle d'or*", etc.

Les activitats de la classe de llengua són perfectament adaptables a l'àrea de francès i és per això que proposem ara una tipologia d'elles.

Tipologia d'activitats

- Fer la lectura en veu alta d'un text determinat i avaluar aspectes com: velocitat, entonació, correcció, ritme, fonètica...
- En la pissarra figura un text sense nexes. Prèvia lectura del mateix, l'alumne haurà de descobrir, en una segona lectura, els nexes que falten, raonant per què.
- Escoltar gravacions de la pròpia veu i realitzar autocrítiques.

Lectura comprensiva:

- Realitzar prèviament una lectura explorativa.
- Buscar en el diccionari totes les paraules el significat de les quals no es posseïx per complet.
- Reconèixer en un text els paràgrafs d'unitat de pensament.
- Exposar les idees principals i secundàries.
- Perseguir les conclusions i no quedar-se tranquil sense comprendre quins són i com s'ha arribat a elles.

Este seria el procediment general que es completaria amb esta tipologia d'activitats:

- Realitzar per part del professor activitats de comprensió a través de preguntes orals als alumnes i encaminades a verificar si s'aconsegueix la comprensió del que llig.
- Realitzar els propis alumnes preguntes orals a altres companys.
- Resumir textos oralment.
- Completar finals de textos seguint la lògica i el desenrotllament del mateix.
- Canviar parts d'un text utilitzant sinònims o locucions diferents sense alterar el significat del mateix.
- Expressar l'opinió sobre el que llig.
- Inventar títols per a textos.

Diccionari:

- Buscar en el diccionari les paraules de difícil comprensió per a l'alumnat i llegir el significat en classe.
- Confeccionar un fitxer amb totes les paraules que vagen apareixent en textos orals o escrits, el significat de les quals desconegen.

Aspectes gramaticals:

- Comentar en grup tots els aspectes gramaticals i estructurals dels textos llegits i utilitzar-los com a font de recursos.
- Treballar la lectura de diferents textos i treballar les diferències estructurals entre ells.
- Informar els alumnes sobre els distints tipus de textos funcionals (cartes, diaris)i treballar sobre ells :portar de casa retalls de revistes, practicar en classe la seua lectura, llegir textos elaborats per ells, exposar com seria un informatiu davant del grup de classe..

LECTURES PREVISTES PER NIVELLS

NIVELL 1: LA PARURE de Guy de Maupassant
L'OS MYSTÉRIEUX de Catherine Favret
LI BOUCHON DE VIDRE de Maurice Lablanc

NIVELL 2: LI HORLA de Guy de Maupassant
ARSÈNE LUPIN GENTLEMAN CAMBRIOLEUR de Maurice Leblanc
LI MALADE IMAGINAIRE de Molière

NIVELL 3: L'AVARE de Molière
LA PEAU DE CHAGRIN d'Honoré de Balzac
LI VICOMTE DE BRAGELONNE d'Alexandre Dumes

DEPARTAMENT DE LLATÍ

L'objectiu de tot procés d'ensenyança i aprenentatge és aconseguir que els alumnes comprenguen allò que se'ls ensenya. Però la realitat és que un sector important de l'alumnat no comprenen el que lligen, no tenen tècniques d'estudi que faciliten el seu aprenentatge i, en compte de raonar, aprenen memorísticament.

La comprensió lectora i l'expressió oral i escrita són aprenentatges bàsics que permetran als alumnes seguir amb aprofitament les ensenyances d'esta etapa educativa, i els proporcionarà la capacitat de desenrotllar un aprenentatge permanent al llarg de la seua vida.

Sense perjudi del tractament específic de la lectura en altres matèries, el Departament de Llatí posa a disposició de l'alumnat un pla lector que potenciarà estes capacitats, situant-les, a més, en relació amb els continguts propis de la matèria en estudi.

El llibre de text recomanat a l'alumnat és un material bàsic. El seu propòsit és el d'articular els aprenentatges i partir d'un nucli de coneixements comuns. No obstant això, no és ni hauria de ser l'única font d'informació ni d'activitats. La Biblioteca del centre hauria d'estar proveïda, i ho està en gran manera, d'enciclopèdies, col·leccions o textos que promoguen la lectura divulgativa, així com d'altres llibres que servisquen per a fomentar la lectura literària.

Hui l'accés a enciclopèdies electròniques i a Internet és possible des de la majoria de les llars i centres educatius. A través d'estos mitjans, els alumnes trobaran dades, textos, explicacions, esdeveniments socials, i, sobretot, imatges i altres materials multimèdia. No obstant això, en ells no sol haver-hi lectures pròpiament dites, adequades als alumnes i alumnes d'estes edats.

En les activitats finals de les unitats didàctiques figuren exercicis referits al món romà, a la mitologia i al patrimoni, en els que la comprensió *lectora* es potencia a través de la lectura de textos. També en les fitxes fotocopiables s'incorporen activitats específiques de comprensió lectora, en les que s'acudix a les fonts clàssiques com a font d'informació.

A més dels materials didàctics que li'ls proporciona als alumnes (llibre de text, CD, fitxes fotocopiables...), la utilització de les imatges (dibuixos, vinyetes, fotografies, mapes...) facilita la comprensió de conceptes explicats en cada unitat. En la nostra matèria, la imatge juga un paper important, no sols com a document que recolza allò que s'ha estudiat, sinó també com a font d'informació. Per a ressaltar este paper, les imatges que oferix el llibre de text de l'editorial Santillana s'acompanyen de peus *informatius* i de *retolacions* que ensenyen als alumnes i a les alumnes a «legir» imatges de distint tipus.

Per a fomentar la creativitat i la motivació partirem periòdicament de la lectura comprensiva de textos clàssics traduïts pertanyents al món *mitològic* i *literari*, sobre els quals realitzarem diferents activitats que permeten a l'alumne no sols posar-se en contacte amb les característiques fonamentals de la civilització romana, sinó també treballar, a partir d'ells, la comprensió lectora.

Per mitjà de la realització d'exercicis de lèxic, els alumnes podran ampliar el seu vocabulari i millorar la seua capacitat de comprensió i expressió oral i escrita. I a través de l'estudi i l'observació dels mecanismes de formació de paraules de les llengües clàssiques, els alumnes aprendran a aplicar eixos mateixos recursos a l'estudi i maneig de les llengües castellana o valenciana.

Finalment, hem de remarcar en la importància d'una correcta expressió escrita. D'acord amb els criteris establits en la COCOPE i en el Pla de Millora del Centre, es procurarà esmenar el problema de les faltes d'ortografia per mitjà de la consulta de la regla ortogràfica que no s'haja respectat, i la penalització en les proves de 0,2 punts per error gràfic (quatre títols=1 falta) a partir de la tercera falta, fins a un màxim de 2,5 punts, en funció de la gravetat i reiteració de les mateixes.

En Llatí de 4t d'E.S.O. es disposa que en el primer trimestre els alumnes lligen obligatòriament en castellà una comèdia de Plaute («*La comèdia de l'olla*»), i en el segon i tercer trimestre fragments dels llibres I i II de la «*Eneida*» de **Virgili** o de les «*Metamorfosis*» d'**Ovidi**, lectures que es completaran amb una altra comèdia de Plaute i altres fragments de les obres esmentades de Virgili i Ovidi en 1r i en 2n de Batxillerat. Després de la seua lectura, es realitzarà un treball que mostre el nivell de comprensió de l'obra, consistent en un resum de la mateixa i la resposta a un test de preguntes. La nota que resulte computarà com un 10% de la nota global del trimestre.

A més dels textos inclosos en les unitats didàctiques i de les obres esmentades, es recomana en 4t de l'ESO la **lectura de passatges** d'algunes de les obres següents:

- Andrevon, J.P.: *Herois de Roma en l'Antiguitat*. Ed. Anaya.
- Auger, R.: *Els jocs romans*. Barcelona, 1972.
- Bradley, K.: *Esclavitud i societat a Roma*. Barcelona, 1998.
- Cebrián, J.A.: *L'aventura dels romans a Hispània*. L'Esfera dels Llibres, 2004.
- Codoñer, C., i Fernández Tall, C.: *Roma i el seu imperi*. Ed. Anaya, Madrid, 1991.
- Conolly, P.: *Les legions romanes*. Espasa Calpe, Madrid, 1986.
- Eco, U.: *El nom de la rosa*
- Etienne, R.: *La vida quotidiana a Pompeia*. Temes de Hui, Madrid, 1992.
- Gillot, L.: *Les metamorfosis d'Ovidio*. Ed. Anaya.
- Grenier, Chr.: *Contes i llegendes dels herois de la mitologia*. Ed. Anaya.
- Grimal, P.: *La vida en la Roma antiga*. Edicions Paidós, Barcelona, 1993.
- James, S.: *Roma Antiga*. Pearson Alambra, Madrid, 2004.
- Jenkins, I.: *La vida quotidiana a Grècia i Roma*. Akal, Madrid, 1998.
- Li Bohec, I.: *L'exèrcit romà*. Ariel, Barcelona, 2004.
- Manguel, A.: *Una història de la lectura*, Aliança Editorial.
- Manix, D.P.: *Breu història dels gladiadors*. Madrid, 2004.
- Montanelli, I.: *Història de Roma*. Edit. Plaça&Janés, Barcelona, 1982.
- Paoli, U.E.: *La vida en la Roma antiga*. Edit. Ibèria, Barcelona, 2000.
- Roldán, J.M.: *L'exèrcit de la República romana*. Madrid, 1996.
- Sautereau, F.: *Contes i llegendes del naixement de Roma*. Ed. Anaya.
- Scheid, J.: *La religió a Roma*. Edicions Clàssiques. Madrid, 1991.
- Segura Munguía, S.: *El teatre a Grècia i Roma*. Bilbao, 2001.

DEPARTAMENT DE GREC

LLIBRES DE LECTURA

1r de BATXILLERAT:

- Primera avaluació: la «*Odissea*» d'Homer
- Segona avaluació: la tragèdia «*Antígona*» de Sòfocles i la comèdia «*Lisístrata*» d'Aristòfanes.
- Tercera avaluació: la comèdia «*Les Granotes*» d'Aristòfanes i una tragèdia «*Bacants*» d'Eurípides.

2n de BATXILLERAT:

- Primera avaluació: la «*Iliada*» d'Homer.
- Segona avaluació: la tragèdia «*Èdip rei*» de Sòfocles i la comèdia «*Tesmoforias*» d'Aristòfanes.
- Tercera avaluació: la comèdia «*La Pau*» d'Aristòfanes i la tragèdia «*Els set contra Tebes*» d'Èsquil.

DEPARTAMENT D'ECONOMIA

Amb l'objectiu de promoure l'hàbit i millorar la comprensió lectora entre l'alumnat, el Departament d'Economia participarà en el "Pla de Foment de la Lectura" del centre com a continuació s'exposa.

➔ Tant en 1r com en 2n de Batxillerat, es proposarà en classe la lectura de diversos articles d'actualitat sobre l'Economia i de l'Empresa.

➔ En 1r de Batxillerat s'exigirà com a treball l'elaboració d'un dossier de seguiment d'algun esdeveniment d'indole econòmica, triat entre diversos proposats per la professora, a través de retalls de premsa o altres Mitjans de comunicació escrita (Internet, teletext, etc.). L'alumne haurà de mostrar el seu treball de forma periòdica a la professora.

En ambdós activitats es farà insistència en què l'alumne siga capaç de captar les idees principals que el text tracta de transmetre i comunicar-les de forma resumida i ordenada, tant de forma oral com escrita.

➔ Al llarg del curs els alumnes hauran de llegir els dos llibres que a continuació es proposen, un en la primera avaluació i un altre en la segona, i realitzar les tasques que sobre ells es proposen en l'aula virtual.

A fi que puguem compartir els llibres o bé aconseguir-los en préstec en la biblioteca del centre o en la biblioteca municipal, no s'exigix que seguiscuen un orde en la lectura podent triar un dels dos llibres en cada avaluació segons convinga.

1º de Batxillerat:

📖 *Història de l'Economia*, de Nikolaus Piper.

- Editorial: LOGUEZ EDICIONS
- ISBN: 9788489804968
- Año edició: 2005

📖 *50 coses que cal saber sobre economia* d'Edmun Conway.

- Editorial: ARIEL
- ISBN: 9788434469068
- Año edició: 2010

2º de Batxillerat:

📖 *L'empresa explicada de forma senzilla*, de Paco López

- Editorial: LLIBRES DE CAPÇALERA
- ISBN: 9788493674007
- Año edició: 2009

📖 *Qui s'ha portat el meu formatge?* (Per a jóvens), de Spencer Johnson

- Editorial: URÀ
- ISBN: 9788479535285 Año edició: 2003

DEPARTAMENT DE FILOSOFIA

Els llibres recomanats per al foment de la lectura són els següents:

✚ ARISTÒTIL: *Moral a Nicòmac*:

Llibre I, Capítols I, II, IV, VI, VII, VIII, XI

Resum de:

Capítol I: El bé és el fi de totes les accions de l'home

Capítol II: El fi suprem de l'home és la felicitat

Capítol IV: El bé en cada gènere de coses és el fi en vista del qual es fa tota la resta.

Capítol VI: justificació de la definició de la felicitat donada més amunt

Capítol VII: La felicitat no és un efecte de l'atzar; és al mateix temps un do dels déus i el resultat dels nostres esforços.

Capítol VIII: La virtut és la verdadera felicitat

Capítol XI: Per a donar-se compte de la felicitat és necessari estudiar la virtut que la produïx

S'ha de realitzar un test de comprensió de 160 preguntes

✚ DESCARTES: *Discurs del Mètode*

S'ha de respondre a 11 qüestions i realitzar un test de comprensió de 30 preguntes.

✚ Per a l'assignatura de FILOSOFIA I CIUTADANIA de 1r de BATXILLERAT s'ha proposat com a lectura optativa el llibre "*En defensa d'Espanya*" de Gustavo Bueno y Santiago Abascal, lectura que anirà acompanyada d'un test de comprensió que es dividix en tres parts una –per avaluació de- 480 preguntes. A més, al llarg del curs es llegiran i comentaran els textos següents:

● ARISTÒTIL: Què és la filosofia?

● BERTRAND RUSSELL: Valor de la filosofia

● PLATÓ: — El mite de la caverna, La República
—Origen i evolució de la polis, *La República*

● DESCARTES: —Naturalesa pensant del jo existent
—Demostraciones de l'existència de Déu

● KANT: L'heteronomiade la voluntat com a origen de tots els principis il·legítims de la moralitat.

✚ En la matèria d'HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA, de 2n de BATXILLERAT, se suggerixen les lectures següents :

● PLATÓ: *La República*. Llibre VI (&&18-21, DES DE 506b) i Llibre VII (&&1-5, fins a 521b)

● DESCARTES: *Discurs del Mètode*, parts I, II, III, IV

● NIETZSCHE: *El crepuscle dels ídols, o Com es filosofa a martellades*

● ORTEGA I GASSET: *Meditació de la tècnica*

✚ En ÈTICA de 4t d'ESO es recomana la guia de lectura i qüestions sobre els textos de: EPICUR: *Carta a Meneceo*.

DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS: GEOGRAFIA I HISTÒRIA

El foment de la lectura ha de comprendre no sols l'àmbit d'actuació de l'ESO, sinó també en Batxillerat i PCPI, en qualsevol de les àrees i matèries del currículum, però en algunes, com en les nostres, per la seua pròpia índole, ha de tindre un paper molt principal. Cada professor ha d'adequar la seua labor docent com estime més oportú a l'hora d'aconseguir este objectiu, ja que el desenrotllament de les classes no ha d'estar encotillat, sinó que ha d'evolucionar lliure i naturalment.

Com a indicació i model pot prendre's en consideració seguir una sèrie de passos:

✓ Al començament de curs és molt útil dedicar algun temps a familiaritzar l'alumne amb el seu llibre de text, fent-li observar les seues diferents parts i la seua estructura.

✓ En la labor docent diària es procurarà que cada sessió s'inicie amb la lectura d'algun dels documents del llibre, en totes les seues modalitats: individual o en grup, en silenci o en veu alta, intentant que siga una lectura comprensiva i que els alumnes extraguen d'ella les idees fonamentals per a així obtindre el màxim benefici. En segon lloc, una vegada desenrotllades les corresponents explicacions, és aconsellable insistir en el fet que s'ha de llegir la unitat o pregunta corresponent per a solucionar els dubtes, per exemple de significat, i refermar els coneixements. A més, en l'elecció d'activitats s'han de triar aquelles que incloguen textos i facen insistència en la seua anàlisi.

✓ Com a tercer escaló proposem la lectura d'un o més llibres que complementen o inclús amplien allò que s'ha vist en classe. En un món ideal el més aconsellable seria exigir un llibre per trimestre o avaluació, la lectura i comprensió del qual complementara algun dels aspectes tractats durant el període, i este objectiu caldria fer-ho comú a la resta de les assignatures. No obstant això hem de ser realistes: molt pocs alumnes —per no dir cap—serien capaç de llegir-se huit llibres (u per cada matèria del currículum) al trimestre, o el que és el mateix 24 llibres durant el curs i atendre, a més a l'estudi i les tasques diàries. Per això insistim en el fet que ha de ser criteri del professor de cada grup la decisió d'orientar el foment de la lectura del mode que preferisca, oferint una àmplia gamma de possibilitats que li permeten decidir què seria aconsellable reforçar en cada grup i, inclús, per a cada alumne, d'esta manera, la lectura pot convertir-se més en un passatemps agradable que en una pesada obligació.

No obstant això el Departament s'inclina a pautar una línia d'actuació comuna que pot estar orientada de la manera següent:

1) Marcar, a principi de curs un llibre obligatori que l'alumne ha de llegir. La dita lectura pot ser la mateixa per a tots o diferent, en funció de les disponibilitats del centre i les capacitats de l'alumnat.

2) Realització d'una presentació de la dita lectura en el format que s'indique o es preferisca (treball escrit, presentació en Power Point, etc.)

3) A més s'incentivarà la realització de lectures i treballs complementaris, plenament voluntaris, però també quantificables per a pujar nota.

Els llibres **recomanats** són:

GEOGRAFIA

Primer Cicle (1r i 2n d'ESO)

- Bueno, N.: Geografia fàcil per a l'ESO. Espasa, 2003.
- Van Cleave, J.: Geografia per a xiquets i jòvens. Idees i projectes superdivertits. Biblioteca científica per a xiquets i jòvens. Noriega Editors, 2002.

- Carreres Verdaguer, C.: Geografia Universal. Institut Gallach. Grup editorial Oceà, Barcelona, 1990, 16 toms
- Delibes de Castro, M.: La Terra ferida. Edicions Destí. Barcelona, 2006.
- Llança, A.: Què és el desenrotllament? Editorial Accent, Madrid, 2000.

Segon Cicle (3r d'ESO)

- Alonso, J. i altres: Geografia. Edit. Centre d'Estudis Ramón Areces SA, Madrid, 2000.
- Diversos Autors: Els climes. Un futur imprevisible?, Biblioteca Actual Larousse, 2003.
- Livi Bacci, M.: Història mínima de la població mundial. Ariel, Barcelona, 1990.
- Montguillot, I.: El mar i els seus recursos. Cisell, Madrid, 1982.
- Martínez Roda, F.: Comerç i transport internacionals. Editorial Cisell, Madrid, 1982.
- Abellot, M.: El transport en la societat actual. Temes Clau, núm. 53. Salvat, Barcelona, 1981.
- Zapatero Moliner, M.J.: El món actual. Geografia i política. Editorial Granada, Madrid, 1991.

Batxillerat (2n Curs)

- Bosc Candel, R.: Síntesi de Geografia d'Espanya. Editorial Globus, Madrid.
- Martínez de Picó: El relleu de la Terra. Temes Clau núm. 75. Salvat. Barcelona, 1986.
- Toharia, Manuel: Temps i clima. Temes Clau núm. 14. Barcelona, 1984.
- Díaz Álvarez, J.R.: Geografia i Agricultura. Cisell, Madrid, 1982.
- Juarranz, J.M., i Vicente, M.E.: Geografia Industrial. Akal, Madrid, 1988.

HISTÒRIA I ART

Novel·la

Primer Cicle (1r i 2n d'ESO)

- Marianelli, Sauro: Una història en la història. Madrid, Bruny, 2008
- López Narváez, Concha: Recorreguts del Comte Lucanor. Madrid, Bruny, 2008
- Álvarez, Llum: Alba de Montnegre. Madrid, Bruny, 2008
- Amo, Montserrat del: Recorreguts del Cid Campeador. Madrid, Bruny, 2010

Segon Cicle (3r d'ESO)

- Verne, Jules: La volta al món en huitanta dies. Madrid, Bruny, 2008
- Beryelein, G. i Lorenz, H.: El sol no es deté. Madrid, Bruny, 2007
- Rubalcaba, Hill: Un lloc en el sol. Madrid, Bruny, 2008
- Padoan, Gianni: Concert de llibertat. Madrid, Bruny, 2009

Batxillerat

- Verne, Jules: La volta al món en huitanta dies. Madrid, Bruny, 2008
- Pesat, Eliécer: El misteri Velázquez. Madrid, Bruny, 1998
- Juárez, Jorge M.: La misteriosa farga de Vulcà. Madrid, Bruny, 2011

- Díaz Obstacles, Francisco: Recorreguts dels herois del 2 de maig. Madrid, Bruny, 2008
- Orlev, Uri: Soldats de plom. Madrid, Bruny, 1997

DIVULGACIÓ

Primer Cicle (1r i 2n d'ESO)

- García Revell, L.: Història fàcil per a l'ESO. Editorial Espasa, 2003.
- Carretada, G.: La Prehistòria de l'home. De l'origen al Neolític. Editex, 2000.
- Santacana J., i Camí, M. El Neolític. Biblioteca Bàsica d'Història. Editorial Anaya, Madrid, 1989.
- Ramírez, J.A.: Art prehistòric i primitiu. Biblioteca Bàsica d'Art. Madrid, 1989.
- Molones, Norah: Arqueologia. Barcelona, Edebé, 1997
- Aznar, Fernando: Al-Àndalus. Barcelona, Barcanova, 1992
- Caselli, Giovanni: l'Edat Mitjana. Barcelona, Barcanova, 1989
- Aznar, Fernando: El Camí de Sant Jaume. Pelegrins a l'Europa medieval. Barcelona, Barcanova, 1990
- Caselli, G.: Les primeres civilitzacions. Anaya, Madrid, 1985.
- García Revell, L.: Història fàcil per a l'ESO. Editorial Espasa, 2003.
- Lara Pentinat, F.: Així vivien en Babilònia. Ed. Anaya.
- Ventura, Piero: Venècia el naixement d'una ciutat. Barcelona, Barcanova, 1987
- Macdonald, Fiona i Wood, Gerald: A Babilònia amb Hammurabi. Barcelona, Barcanova, 1992
- Salariya, David i Hewetson, Nicholas: Cap a Amèrica amb els víkings. Barcelona, Barcanova, 1991
- Macdonald, Fiona i James, John: A l'imperi de Carlemany. Barcelona, Barcanova, 1991
- Macdonald, Fiona i James, John: Als croades amb Ricard Cor de Lleó. Barcelona, Barcanova, 1991
- Macdonald, Fiona, Harris, Nik i James, John: A la Roma dels Papes. Barcelona, Barcanova, 1992
- Macdonald, Fiona i Bergin, Mark: Cap a Amèrica amb Cristòfor Colom. Barcelona, Barcanova, 1991
- Macdonald, Fiona i Bergin, Mark: A París amb el rei sol. Barcelona, Barcanova, 1992
- Ventura, Piero. Els vestits. Objectes, formes i usos en el vestir a través dels temps. Madrid, Everest, 1993
- Ventura, Piero. Les cases. Modes, formes i usos de la vivenda en el temps. Madrid, Everest, 1993

Segon Cicle (3r d'ESO)

- García Revell, L.: Història fàcil per a l'ESO. Editorial Espasa, 2003.
- Giralt, D.: Breu història de l'Art. Edicions Globus, Madrid, 1999.
- Tusell, Silvia: La revolució Francesa. Madrid, Santillana, 1997
- Garmendia Galdós, José Antonio: Viatges d'exploració per Àfrica. Madrid, Santillana, 1996

- González de Molina, Manuel: Home i Naturalesa en el segle XIX. Madrid, Santillana, 1996
- Marínez de Velasco, Ángel: Les revolucions industrials. Madrid, Santillana, 1997
- Sepúlveda, Isidro: Història del nacionalisme. Madrid, Santillana, 1997
- Piqueras, José Antonio: El moviment obrer. Madrid, Anaya, 1992
- Bahamonde, Ángel: Les comunicacions del segle XIX al XX. Correu, telègraf i telèfon. Madrid, Santillana, 1996
- Ventura, Piero: La comunicació. Mitjans i tècniques per a intercanviar la informació a través del temps. Madrid, Everest, 1994

1º de Batxillerat

- Tusell, Silvia: La revolució Francesa. Madrid, Santillana, 1997
- Garmendia Galdós, José Antonio: Viatges d'exploració per Àfrica. Madrid, Santillana, 1996
- González de Molina, Manuel: Home i Naturalesa en el segle XIX. Madrid, Santillana, 1996
- Marínez de Velasco, Ángel: Les revolucions industrials. Madrid, Santillana, 1997
- Sepúlveda, Isidro: Història del nacionalisme. Madrid, Santillana, 1997
- Piqueras, José Antonio: El moviment obrer. Madrid, Anaya, 1992
- Bahamonde, Ángel: Les comunicacions del segle XIX al XX. Correu, telègraf i telèfon. Madrid, Santillana, 1996
- Avilés Farré, Juan: La revolució russa. Madrid, Santillana, 1997
- Coma Canella, Manuel: La caiguda dels règims comunistes. Madrid, Santillana, 1997
- Ventura, Piero: Els aliments. L'evolució dels aliments a través del temps. Madrid, Everest, 1994

2º de Batxillerat

- Rivero, I.: Síntesi d'Història d'Espanya. Editorial Globus, 1999.
- Giralt, D.: Breu història de l'Art. Edicions Globus, Madrid, 1999.
- Ramírez, J.A.: Art prehistòric i primitiu. Biblioteca Bàsica d'Art. Madrid, 1989.

CÒMICS

Primer Cicle (1r i 2n d'ESO)

- Barille, Albert i Barbaud, Jean: Això era que l'home. Barcelona, Grujalbo, 1980
- Tena, Santi: Jaume I. València, Generalitat Valenciana, 2008

Segon Cicle (3r d'ESO)

- Millard, Anne i Noon, Steve: Un carrer al llarg dels segles. Barcelona, Blume, 2007
- Pérez-Reverte, Arturo: El Capità Alatriste i l'Espanya del Segle d'Or. Madrid, El País - Aguilar, 2002

ATLES

Primer Cicle (1r i 2n d'ESO)

- Norris, Neil: Atles de l'antic Egipte. Madrid, Anaya, 2000
- Dué, Andrea: Atles del món bíblic. Madrid, Anaya, 1998
- Dué, Andrea (Dir.): De la ciutat a l'aldea: geografia de l'Edat Neolítica. Barcelona, Box, 1994.

COL·LECCIONS (per a tots els nivells)

- Clàssics Juvenils. Editorial Bruny, Barcelona
- Paral·lel Zero. Editorial Bruny, Barcelona
- Biblioteca bàsica d'història, Editorial Anaya, Madrid
- Història hui. Editorial Santillana, Madrid.
- Història il·lustrada de la humanitat, Editorial Everest, Madrid
- Cucanya juvenil. Editorial Vicens-Vives, Barcelona
- Cucanya Biografies. Editorial Vicens-Vives, Barcelona
- Clàssics Hispànics. Editorial Vicens-Vives, Barcelona
- Clàssics Adaptats. Editorial Vicens-Vives, Barcelona

Estos llibres (no les col·leccions) es troben en el Departament, a disposició dels professors i dels alumnes, per a la seua consulta i utilització, però, a més, hi ha una gran quantitat d'altres, adequats a tots els nivells d'ensenyança en la biblioteca del centre, el catàleg de la qual pot ser consultat per Internet a través de la web de l'institut www.iesanvicente.com/biblioteca, en la part la signatura de la qual comença per **3CCSS**.

El Departament recomana, a més, els llibres de **Gemma Pasqual**, perquè tracten temes d'actualitat i de caràcter històric molt apropiats per als nostres alumnes i, tractant-se d'una autora de la nostra Comunitat, es podria inclús gestionar una visita seua al centre per a contactar amb els jòvens lectors i introduir-los en l'apassionant món de la redacció.

DEPARTAMENT DE MATEMÀTIQUES

LLIBRES RECOMANATS PER AL FOMENT DE LA LECTURA

L' ASSASSINAT DEL PROFESSOR DE MATEMÀTIQUES

Autor: Jordi Sierra i Fabra
Editorial: Grup Anaya, SA

Este llibre tracta d'unes aventures que poden motivar l'alumne a l'estudi de la matèria i es podria proposar com a primera lectura del curs.

EL HOME ANUMÉRIC

Autor: Allen Paulos, John
Editorial: Tusquets Editors, 1990

L'autor tracta d'analitzar les causes del per què sabem tan poques matemàtiques i quin pot ser el cost social i personal d'este desconeixement.

EL CRIM DE LA HIPOTENUSA

Autor: Emili Teixidor

Editorial: Edebé

La professora de Matemàtiques, dita la Hipotenusa, desapareix misteriosament deixant taques de sang. En el col·legi, l'inspector Arveja emprén un llarg interrogatori dels sospitosos del crim: alguns dels seus alumnes, a qui la Hipotenusa suspendria. Obra de ritme trepidant i desenllaç imprevisible els racons del qual sorprenen al més ensinistrat lector.

COMPTES DEL ZERO

Autor: Luis Balbuena.

Editorial: Nivola. Tipus: Contes.

Són contes que, de forma amena, ens inviten a conèixer més sobre el món de les matemàtiques. En “*Jo sóc el zero*” recrea la història i la importància del nostre sistema de numeració. Per a introduir-nos en els raonaments lògics ens sorprén emportant-nos de la mà de déus mitològics en “*El rescat*”; o d'un gentilhome que sap ensenyar, en “*Del que va succeir al senyor Quixot...*”.

LA FÓRMULA PREFERIDA DEL PROFESSOR

Autor: Yogo Ogawa,

Editorial: Funambulista, Madrid, 2008).

PÓSE'M UN QUILO DE MATEMÀTIQUES

Autor: Carlos Andradass,

Editorial: SM, col. El barco de vapor, sèrie roja, Madrid, 2003).

ELS MATEMÀTICS NO SÓN GENT SERIOSA

Autor: Claudi Alsina i Miguel de Guzmán,

Editorial: Rubes Editorial, Barcelona, 1996.

DEPARTAMENT DE FÍSICA I QUÍMICA

LLIBRES DE LECTURA

2n DE L'E.S.O.

CIÈNCIES DE LA NATURA

-VIATGE AL CENTRE DE LA TERRA.

J. Verne. Col. Els teus llibres. Ed. Anaya.

-CINC SETMANES EN GLOBUS.

J. Verne. Ed. Anaya.

- ENERGÍA.

Isaac Asimov. Ed. Molí.

-L'HOME INVISIBLE.

H. Wells. Col. Els teus llibres. Ed. Anaya.

-EXPERIMENTS SENZILLS SOBRE IL·LUSIONS ÒPTIQUES.

M. Dispezio. Ed. Oniro.

- LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA.
Armando García. Universitat de València.
- TERRATRÉMOLS I VOLCANS. (Els exploradors de National Geographic)
L. Sutherland. Ed. Molí.
- EL QUÍMIC DELS LUMIERE.
Pedro García Martín. Ed. Coscolla. 2008
- QÜESTIONS CURIOSSES DE CIÈNCIA.
Scientific American. Aliança Ed. 2006.
- COM MULLAR UNA GALLET. LA CIÈNCIA EN LA VIDA QUOTIDIANA.
L. Fisher. Mondadori. Barcelona, 2003.
- DIARIS DEL CO₂.
Saci Lloyd. Col·lecció alerta roja. Editorial S.M.

3r DE L'E.S.O.

FÍSICA I QUÍMICA

- EL PINTOR DE NEURONES.
Vicente Muñoz Puelles. Ed. Anaya. 2006
- LA CIÈNCIA DE LEONARDO. LA NATURALESA PROFUNDA DE LA MENT DEL GRAN GENI DEL RENAIXEMENT.
Fritjof Capra. Ed. Anagrama. 2008
- OXÍGENO.
C. Djerassi i R. Hoffman. Fons de Cultura Econòmica. Mèxic. 2003.
- LES DAMES DEL LABORATORI. DONES CIENTÍFIQUES EN LA HISTÒRIA.
M.J. Casat. Ed. Debat. 2008
- UN PLANETA EN BUSCA D'ENERGIA.
Pedro Gómez Romero. Ed. Síntesi. 2007
- EL MÓN DE MAX. LA CIÈNCIA PER A TOTS.
Javier Fernández Panadero. Ed. Pàgines de Bromera, S.L. 2008
- EL VENT DE LA LLUNA.
Antonio Muñoz Molina. Seix Barral. 2006.
- HIERRO EN ELS ESPINACS... i altres creences.
J.F. Bouvet. Punt de Lectura. Ed. Santillana, 2000.
- ¡ESTO ES IMPOSSIBLE! CIENTÍFICS VISIONARIS ALS QUE NINGÚ VA CREURE, PERÒ QUE VAN CANVIAR EL MÓN.
J. Gregori. Ed. Aguilar, 2000.
- QUANTIC LOVE
Sonia Fernández-Vidal. Lluna Roja. 2012
- LA PUERTA DELS TRES FORRELLATS.
Sonia Fernández Vidal. Lluna Roja, 2011.

4t DE L'E.S.O.

FÍSICA I QUÍMICA

- LA CLAU SECRETA De l'UNIVERS.
Lucy & Stephen Hawking. Ed. Montena. 2008.
- LA TERRA ES MOU. GALILEU I LA INQUISICIÓ.
Donen Hofstadter. Antoni Bosch editor, S.A. Barcelona. 2009.
- ABANS DE HUBBLE, MISS LEAVITT.
G. Johnson. Antoni Bosch editor, S.A. 2009.
- EL QUE EINSTEIN NO SABIA.
Robert L. Wolke. Ed. Robinbook. 2002.
- DE LA TERRA A LA LLUNA.
J. Verne. Edicions Anaya.
- AL VOLTANT DE LA LLUNA.
J. Verne. Edicions Anaya.
- LA MESURA DEL MÓN.
D. Guedj. Ed. Península.
- LES MENTIDES DE LA CIÈNCIA.
F. doni Troicchio. Aliança Editoria.
- CENT PREGUNTES BÀSIQUES SOBRE LA CIÈNCIA.
I. Asimov. Aliança Editorial.
- GRANS IDEES DE LA CIÈNCIA.
I. Asimov. Aliança Editorial.
<http://www.librosgratisweb.com/html/asimov-isaac/grandes-ideas-de-las-ciencias/index.htm>
- NEWTON I EL FALSIFICADOR.
Thomas Llevenson. Alba Editorial. (Ed. Premsa Ibèrica)
- VINT MIL LLEGÜES DE VIATGE SUBMARÍ.
J. Verne. Edicions Anaya.

1r DE BATXILLERAT

FÍSICA I QUÍMICA

- GOETHE I LA CIÈNCIA.
J. Naydler i F. Books. Siruela. Madrid, 2002.
- LA QUÍMICA I LA CUINA.
J.L.Córdova. Fons de Cultura Econòmica. Mèxic, 2002.
<http://lectura.ilce.edu.mx:3000/biblioteca/sites/ciencia/volumen2/ciencia3/093/htm/laquimic.htm>
- ¿POR QUÈ EL CEL ÉS BLAU? LA CIÈNCIA PER A TOTS.
J. Fernández Panadero. ed. Pàgines de Bromera, 2003.
- ELS CAMINS DE LA SAL.
Pierre Laszlo. Editorial Complutense. Madrid, 2001.

- ¿TENÍAN MELIC ADAM I EVA?
Martín Gardner. Ed. Debat. Madrid, 2001.
- CIÈNCIA O VODÚ. De la ingenuïtat al frau científic.
Robert L. Park. Grijalbo Mondadori. Barcelona, 2001.
- EINSTEIN I Cía. LA CIÈNCIA MODERNA A TRAVÉS DELS SEUS PROTAGONISTES.
E.P. Fisher. Aliança Editorial, 2000.
- MOMENTS ESTEL·LARS DE LA CIÈNCIA.
J. Asimov. Aliança Editorial. Madrid, 1999.
- SONS D'EINSTEIN.
A. Lightman. Tusquets.
- LONGITUD.
Dava Sobel. Ed. Anagrama.
- L'AMENANÇA D'ANDRÒMEDA.
Michael Crichton. Ed. Noves Edicions de Butxaca.
- EL VIATGE DE CLOE.
Eugene Chudnovsky i Javier Tejada. Destí, 2011

1r DE BATXILLERAT

CIÈNCIES PER AL MÓN CONTEMPORANI

- EL VIATGE DE L'EVOLUCIÓ.
Vicente Muñoz Puelles. Ed. Anaya. 2007
- LA TESI DE REBECA. APUNTS D'UNA JOVE INVESTIGADORA.
J.A. López. Ed. Hèlice. 2004.
- ORYS I CRAKE.
Margaret Atwood. Edicions B. Barcelona, 2004.
- SUPERVIVÈNCIA O SUÏCIDI. CAP AL FUTUR DE LA HUMANITAT.
F. Armesto i C. Armesto. Alizanza Editorial, 2004.
- BIOLOGIA, VIDA I SOCIETAT.
N. Jouve. Antonio Machado Llibres S.A. Madrid, 2004.
- EL QUE EINSTEIN LI VA COMPTAR AL SEU BARBER.
Robert L. Wolke. Ed. Robinbook. Barcelona, 2003.
- CONSTRUÏM UN FUTUR SOSTENIBLE. DIÀLEGS DE SUPERVIVÈNCIA.
Amparo Vilches i Daniel Gil. Cambirdge University Press, 2003.
- AMALUR. De l'ÀTOM A LA MENT.
I. Martínez i J.L. Arsuaga. Edicions Temes de Hui S.A. Madrid, 2002.
- LA DOBLE HÈLICE.
J. Watson. Ed Plaça & Janés.
- ¿ESTÁ UD DE BROMA Sr. FEYNMAN?
R.P. Feynman. Aliança Editorial.

-¿QUÉ T'IMPORTA EL QUE PENSEN ELS ALTRES?
R.P. Feynman. Aliança Editorial.

-PARC JURÀSSIC.
Michael Crichton. Editorial Debolsillo.

-EL CLAN De l'ÓS CAVERNÓS: ELS FILLS DE LA TERRA.
Jean M. Auel. Ed. Maeva, 2002.

-MALES TERRES.
Jordi Sierra i Fabra. Editorial S.M.

2n DE BATXILLERAT

QUÍMICA

-LA HISTÒRIA QUÍMICA D'UNA VELA.
Michael Faraday. Nívola. 2004

-EL QUE EINSTEIN VA COMPTAR AL SEU CUINER.
Robert L. Wolke. Ed. Robinbook 2003

-INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA DE LA QUÍMICA.
Soledad Estebán Santos. UNED Edicions, 2001.

-EL SECRET DE LA QUÍMICA.
G. Focchi. Ed. Ma non troppo. Barcelona, 2001.

-EL TIO TUNGSTÉ. RECORDS D'UN QUÍMIC PRECOÇ.
O. Sacks. Ed. Anagrama. Barcelona, 2003.

-EL SON DE MENDELEIV. DE L'ALQUÍMIA A LA QUÍMICA.
P. Stratthorn. Segle XXI Editors. Madrid, 2000.

-MOLECULES EN UNA EXPOSICIÓ.
J. Emsley. Ed. Península. Barcelona, 2000.

-BREU HISTÒRIA DE LA QUÍMICA.
I. Asimov. Aliança Editorial. Madrid, 1999.

-EL BREVIARI DEL Sr TOMPKINS.
G. Gamow. Fons de Cultura Econòmica.

-LLIBRE DELS VERINS.
Antonio Gamoneda. Ed. Siruela.

-EL SISTEMA PERIÒDIC.
Cosí Levi. Ed. L'ALEPH.

2n DE BATXILLERAT

FÍSICA

-UN FÍSIC EN EL CARRER.
Eduardo Battaner. Ed. Universitat de Granada. 2005

-PER AMOR A LA FÍSICA.
Walter Lewin. Ed. Debat. 2012.

- FÍSICA PER A FUTURS PRESIDENTS.
R. A. Muller. Antoni Bosch editor, S.A. 2009.
- NANOCIÈNCIA I TECNOLOGIA.
J. Martín. Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia. (FECYT), 2008.
<http://www.fecyt.es/fecyt/docs/tmp/1797493800.pdf> (15,69 Mb)
- PARLANT DE FÍSICA A L'EIXIDA DEL CINE.
A. Amengual Colom. Edicions U.I.B. 2005
- EL SIGNIFICAT DE LA FÍSICA.
C. Sánchez del Riu. Editorial Complutense, 2002.
- BIOGRAFIA DE LA FÍSICA.
G. Gamow, Madrid, 2002.
- LA PARADOXA D'EINSTEIN I ALTRES MISTERIS DE LA CIÈNCIA RESOLTS PER SHERLOCK HOLMES.
Colin Brosse. Edicions Granica, 2002.
- FÍSICA PER A JURISTES ECONOMISTES... I LA RESTA DE GENT CURIOSA.
R. González Amat. Ed. Crítica, 1996
- 2001. UNA ODISSEA ESPACIAL.
Arthur C. Clarke. Ed. Noves Edicions de Butxaca.

DEPARTAMENT DE CIÈNCIES NATURALS

LLIBRES SUGGERITS PER AL PLA DE FOMENT DE LA LECTURA

Curs: 1r de ESO

1. Morris, D. (). El mundo de los animales. Ed. Siruela.
2. Barades, C. (). Por qué se cagó la cebra. Ed. Iamique.
3. O'Neil, Amanda. (). Me pregunto por qué las arañas tejen telas. Ed. Everest.
4. Ballart, E. (). Juguemos con las plantas. Ed. Destino.

Curs: 2n de ESO

1. Durrell, G. Mi familia y otros animales.
2. Durrell, G. Bichos y demás parientes.
3. Durrell, G. El jardín de los dioses.
4. Forsey, D. () Gorilas en la niebla. Ed. Salvat.
5. Diöschner, V. B. () Sobrevivir. Ed. Planeta.
6. Ferré, M. (). Insectos que viven en familia E. Altea.
7. Pelt, J. M. (). La historia más bella de las plantas. Las raíces de nuestra vida. Ed. Anagrama.
8. Crawford, D. H. (). El enemigo invisible: la historia secreta de los virus. Ed. Península

Nivell: 2n cicle de ESO

1. Fraile, R. (). Hamburguesa de mamut. Historia de la alimentación humana. Ediciones de la Torre. (3r ESO).
2. Arnold, N. (). Esa horrible ciencia: Esos microscopios monstruos. Ed. Molino.
3. Araranaz del Río, F. (). Tu amigo el mapa. Ed. MOPTMA-IGM.
4. London, Jack. (1989). La quimera de oro. Colección Tus libros. Ed. Anaya.
5. Verne, Jules (1989). La vuelta al mundo en 80 días. Colección Tus libros. Ed. Anaya.
6. El árbol de la ciencia (2005). Ed. Cátedra.

7. Arsuaga, J.J. & M. Balboa (2010). Elemental, queridos humanos. Vida y milagros del ingenioso planeta Tierra. Ed. Planeta.
8. Silver D.&B. Valley (2002). Lo que tú puedes hacer para salvar la Tierra. Lóguez Edic.
9. Asimov, I. (2010). Cien preguntas básicas sobre la ciencia. Alianza editorial.
10. Lovelock, J. Una ciencia para curar el planeta. Ed. Integral.
11. El clan del osos cavernario (4t ESO)
12. Asimov, I. (2004). Viaje alucinante. Ed. Debolsillo. (Hi ha pel·licula també).
13. Asimov, I. (). Viaje alucinante II. Destino Cerebro.

Nivell: Batxillerat (Totes les assignatures)

1. Durrell, G. (). Cómo cazar un naturalista aficionado
2. Desalle, R & D. Lindley (1999). Como fabricar un dinosaurio. Alianza Editorial.
3. El siglo de los genes (2009). Patrones de explicación genética. Alianza Editorial.
4. Watson, J. (2011). La doble hélice. Alianza Editorial (Biología. 2n Batx.)
5. Henderson, M. (2010). 50 cosas que hay que saber sobre genética. Ed. Ariel.
6. Bryson, B. Una breve historia de casi todo. Ed. RBA.
7. Weihofm de, J. (). La sal cristalina del Himalaya. Ed.
8. Cuaderno de Darwin(Ciències per al Món Contemporani, 1r Batx.)
9. Delibes, M. (). La naturaleza en peligro. Ed. Destino
10. Viajeros científicos (Jorge Juan, Celestino Mutis, Malaspina).
11. Ayala F. (). Teoría de la evolución (2n batx.).
12. Planeta simbiótico: un nuevo punto de vista sobre la evolución. Ed. Debate. (Biología Humana, 2n batx.)
13. Gaona, José Miguel. (). Endorfinas: las hormonas de la felicidad. La Esfera de los Libros S.L (Biología Humana, 2n batx.).

DEPARTAMENT DE TECNOLOGIA

1. JUSTIFICACIÓ DEL PLA DE FOMENT PER A LA LECTURA I ANÀLISI DE NECESSITATS EN L'ÀMBIT DE LECTURA

La llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, disposa en l'article 2.2 que els poders públics prestaran una atenció prioritària al conjunt de factors que afavorixen la qualitat de l'ensenyança i, en especial, el foment de la lectura i l'ús de biblioteques, entre altres.

Els articles 24.7 i 25.5 determinen que, sense perjudici del seu tractament específic en algunes matèries de l'etapa, la comprensió lectora es treballarà en totes les àrees. L'article 26.2 disposa que, a fi de promoure l'hàbit de la lectura, es dedicarà un temps a la mateixa en la pràctica docent de totes les matèries.

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constituïx un factor clau per a conduir l'alumnat a l'èxit escolar; d'ací, la importància que la lectura es trobe present en totes les àrees, matèries, àmbits i mòduls del currículum al llarg de les diferents etapes educatives.

2. OBJECTIUS

Es considera, perquè, un objectiu prioritari la lectura com a eix comú del currículum de les diferents etapes, i per això, s'ha decidit articular les mesures necessàries per al que alumnat desenvolupi i potenciï la seua capacitat lectora, ampliant també el dit concepte a nous mitjans, com les tecnologies de la informació.

3. PLANIFICACIÓ I TEMPORALITZACIÓ DURANT EL CURS ESCOLAR D'ACTIVITATS A REALITZAR AMB LA FINALITAT D'ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS DEL PLA

Este punt s'inclou este curs en la programació. Es va a crear un pla de foment a la lectura en què s'englobaran tots els departaments.

A falta d'algun canvi, quan es pose en comú amb els altres departaments, en el departament de tecnologia, el procediment serà el següent:

En els llibres proposats per a este curs, al final de quasi tots els temes, es planteja l'avaluació de competències, basant-se en la lectura d'uns textos de caràcter tecnològic. Els alumnes hauran de llegir els dits textos i contestar una sèrie de preguntes en què englobem les competències. D'esta manera no sols es fomenta la lectura, sinó que es fomenta una lectura comprensiva. Per tant, a l'acabar cada tema, es proposarà la lectura comprensiva d'uns textos relacionats amb l'assignatura i exercicis o qüestions referents al text, per a avaluar el seu estudi.

En el cas d'Atenció Educativa, es pensa proposar també textos de lectura i afegir exercicis per a avaluar la seua comprensió.

4. RECURSOS MATERIALS, HUMANS I ORGANITZATIUS PER A LA CONSECUCIÓ DEL PLA.

En el cas de les assignatures de Tecnologia, s'utilitzarà el mateix llibre de text que s'usa en classe ja que, com s'ha explicat, hi ha textos i qüestions al final de quasi tots els temes.

En el cas d'Atenció Educativa, es buscaran textos en Internet i llibres específics i es prepararan fotocòpies.

Els llibres **de lectura recomanats** són els següents:

- ✓ *El meu primer llibre de preguntes i respostes*
- ✓ *Invents i transports*
- ✓ *100 coses que hauries de saber sobre els invents*
- ✓ *Què han canviat els invents?*
- ✓ *Màquines sorprenents*
- ✓ *El llibre de la ciència*
- ✓ *Llum i so*
- ✓ *Robots*
- ✓ *Materials*
- ✓ *La comunicació ens unix*
- ✓ *La ciència en un tres i no res*
- ✓ *Em cride...Jules Verne*
- ✓ *El laberint dels navegants*
- ✓ *Einstein el científic genial*
- ✓ *Quins invents*
- ✓ *Galileu enverinat*
- ✓ *Els científics i els seus bojos experiments*

5. AVALUACIÓ DE RESULTATS

L'avaluació es realitzarà a partir dels resultats dels exercicis i qüestions proposats a partir de la lectura comprensiva dels textos llegits.

Tenint en compte l'evolució de dites resultats i posant en comú amb la resta de departaments, s'avaluarà l'avanç i importància del dit pla.

DEPARTAMENT DE MÚSICA

Al llarg del curs es realitzaran lectures d'articles periodístics basat en l'actualitat musical. La temàtica d'estos articles pot ser de diferents aspectes: entrevistes, crítica musical, articles d'opinió, etc. Es considera que este tipus d'articles poden ser més pròxims als interessos i coneixements dels alumnes pels quals són molt adequats per a aconseguir els objectius del Pla de Foment a la Lectura de l'IES Sant Vicent.

Per un altre costat es pot proporcionar el següent llistat **de llibres** juvenils que, en algun sentit, són pròxims a la temàtica musical i de nivell lector adequat als alumnes i alumnes d'Educació Secundària.

Bel: Amor més enllà de la mort

Capritx 24

Quan la música es va alliberar: Mozart i la seua època

Contes de música i músics

L'assassinat del professor de música

El cantant d'òpera

El fabulós món del rock

A...

El fantasma de l'òpera

El jove Lennon

El local

El Rock i la seua història

La síndrome Mozart

El violí negre

La partitura rota

Santos, Care

Álvarez, Blanca

Salvi, Francesco

Hoffmann, Ernst T

Núñez,P; Sierra i Fabra, J.

Fragueiro Cabaleiro, Reis

Bonis, N; Califa, O; Cascioli,

Leroux, Gaston

Sierra i Fabra, Jordi

Gipi

Bergamini, Andrea

Moure, Gonzalo

Andrés Belenguer, Sandra

Álvarez, Crespo, del Riu....

Mayordux O el dia en què va ser prohibida la música!

El meu amic Albéniz

Música clàssica: Guia visual

Nocturn

Nodame Cantabile

Òperes comptades per a xiquets

Ruta de Falla

Si decidisc quedar-me

Sonata d'amor

Sons del cor: una història sobre la música que va canviar el món

The Beatles : La seua història en anècdotes

Tres històries i tres microrrelatos sorprenents de música i músics

Baltscheit, M; Bob, B

Sturniolo, Norma

Burrows, John

Herraiz, Santiago

Ninomiya, Tomoko

Sierra i Fabra, Jordi

Flor, Antonio

Formen, Gayle

Álvarez, Blanca

Sierra i Fabra, Jordi

Blair, William

Flames Rodríguez, J. Cèsar

DEPARTAMENT DE DIBUIX

Les matèries contribuiran al Pla de Foment de la Lectura de la manera següent:

EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL

L'assignatura s'impartix en 3 i 2 sessions setmanals en 1r i 3r d'ESO i en tres en el cas de 4t. Pel que no es disposa de temps material per a la proposta de lectures extenses.

Des de la matèria i al llarg de tota l'E.S.O., els alumnes hauran d'adquirir hàbits de lectura seguint instruccions escrites facilitades pel professor, el llibre de text o el quadern d'activitats. Es farà especial insistència en l'obligació de llegir estes instruccions i interpretar-les com a requisit necessari per a la realització de molts dels exercicis proposats.

En el cas de continguts que precisen d'un llenguatge específic i unes instruccions més particulars, de contingut més abstracte i específic, com pel que fa al dibuix geomètric, tècnic o sistemes de representació, estes instruccions o passos que s'ha de seguir es manifestaran sempre per escrit,

bé amb material entregat pel professor, bé a través del llibre de text o per mitjà d'apunts presos pels propis alumnes. Adquirint, com diem, una importància manifesta la seua lectura, comprensió, interpretació i reinterpretació, ja que es tracten conceptes abstractes que precisen d'una atenció particular, tant pel seu contingut com per la novetat que suposa per als alumnes el llenguatge empleat. La consecució dels exercicis confirma la comprensió del text, així com el plantejament de preguntes i la capacitat d'expressar oralment o per escrit manifesten l'adquisició del llenguatge específic.

Els alumnes investigaran temes relacionats amb l'art i la plàstica i es podran plantejar exercicis basats en la busca d'informació sobre alguna obra, algun autor, peces del nostre patrimoni artístic, etc. Així com la realització d'anàlisis orals i escrits d'imatges de l'entorn visual de l'alumne, com s'indica en els propis continguts de la matèria.

La utilització de llenguatges específics: imatge seqüenciada (còmic), imatge en moviment, fotografia, pintura, publicitat... proposa un tipus de lectura sobre la qual l'alumne no sol reflexionar si no és amb l'ajuda del professor i el seu plantejament en l'aula. Des d'esta assignatura, ens proposem facilitar l'accés a este tipus de manifestacions visuals, i més concretament el món del còmic i els llenguatges que integren imatge i text, elaborant treballs, analitzant els treballs ja realitzats i comentant treballs d'altres autors en l'aula i/o per escrit.

DIBUIX TÈCNIC I I II

A causa del caràcter pràctic de l'àrea, contribuirà al pla de lectura per mitjà de la realització de les lectures que recomana el propi llibre de text a través de les activitats extraordinàries proposades en el mateix.

La teoria necessària per a la matèria, així com els textos exposats en el llibre es lliguen i es comenten en l'aula de manera habitual i imprescindible per a la realització dels exercicis proposats, i la seua comprensió es manifesta amb la consecució d'estos.

L'accés a un llenguatge tan específic i de conceptes tan abstractes, contribuïx al tractament i comprensió de textos que d'una altra manera no es donarien, per la qual cosa l'alumne, per mitjà d'apunts, anotacions, esquemes, desenrotllaments i textos en general adquirirà la capacitat per a comprendre i reflexionar sobre els continguts de la matèria en si.

DEPARTAMENT D'INFORMÀTICA

El **pla de foment de la lectura** naix com una necessitat de donar resposta a la sol·licitud de la Conselleria d'Educació de la Comunitat Valenciana, per a posar en pràctica en tots els centres d'educació secundària un pla de foment a la lectura i, el desenrotllament de la comprensió lectora que ajude als nostres alumnes de tots els nivells educatius a millorar estos aspectes del seu desenrotllament educatiu i cultural.

Les actuacions proposades des del departament d'informàtica són les següents:

- ✓ Proposar diferents lectures científiques de l'àmbit de la informàtica el més actuals possibles i altres amb caràcter històric. També obres literàries de l'àmbit de la ciència-ficció relacionada amb la branca de l'assignatura. Les dites lectures, haurien d'agrupar-se per nivells educatius, cursos o grups d'edat.

- ✓ Campanya per a potenciar els hàbits de lectura en les sessions de tutoria.

- ✓ Activitats educatives ordinàries i extraordinàries relacionades amb la lectura.

- ✓ Cineclub.

- ✓ Realització de presentacions multimèdia per part dels alumnes.

✓ Inclusió en les webs d'assignatures, matèries o mòduls, de llibres digitals tècnics o clàssics, respectant els drets d'autor i el copyright.

✓ Promoció de les webs amb llibres digitals : " Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes "UOC, ...

✓ Facilitar la consulta de fons bibliogràfics a través de la web de l'institut o de la seua aula virtual.

✓ Promoció de l'ús del préstec de biblioteca. Elaboració d'un llistat de llibres d'interés per a l'alumnat agrupats per matèries, perquè el centre procedisca a la seua compra i, posteriorment, puguin ser prestats en la biblioteca.

✓ Organització dels llibres de text del departament per a la ubicació dels llibres excedents en la biblioteca de centre.

✓ Inclusió en totes les programacions d'un pla de foment a la lectura específic per nivells educatius, cursos o grups d'edat.

A continuació, s'indica una relació de **lectures científiques i obres literàries**, que pel seu contingut, redacció i estil narratiu són apropiades per a tots els nivells educatius: ESO, Batxillerat, PCPI's i Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior.

— Philip K. Dirk.: *Històries Curtes*, entre les que podem destacar:

- ✓ "¿Sueñan els andròides amb ovelles elèctriques?", va influir en la pel·lícula *Blade Runner* (1982).
- ✓ "Podem recordar-ho per vosté a l'engròs", va influir en la pel·lícula *Desafiament total* (1990).
- ✓ "El informe de la minoria", va influir en la pel·lícula *Minority Report* (2002).
- ✓ "La paga", va influir en la pel·lícula *Paycheck* (2003).
- ✓ "El home daurat", va influir en la pel·lícula *Next* (2007).
- ✓ "Lo recordarem per vosté perfectament, inclòs en Els Millors Relats de Ciència-ficció", Aiguanaix, 1998.

— Isaac Asimov:

- "El home bicentenari", de 1976.
- Serie dels robots:
 - ✓ "Jo, robot", de 1950. Posteriorment ampliat amb més relats en les recopilacions "El robot complet", de 1982, i "Visions de robot" de 1990.
 - ✓ "Voltes d'acer", de 1954.
 - ✓ "El sol nu", de 1957.
 - ✓ "Els robots de l'alba", de 1983.
 - ✓ "Robots i Imperi", de 1985.

— Diversos autors

- "Els millors relats de ciència-ficció"
Pàgines: 200
Data de publicació: 16/9/1998
Col·lecció: Sèrie Roja. A partir de 14 anys
Editorial Aiguanaix ISBN: 978-84-204-4494-9

■ **DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ FÍSICA**

Des d'esta assignatura es podria fomentar la lectura utilitzant sempre documentació i bibliografia relacionada amb les unitats didàctiques que es treballen en cada una de les avaluacions. Els alumnes han de llegir i comprendre cada un dels continguts que es treballen per a després transferir-los a les distintes situacions pràctiques que es duen a terme en les classes d'Educació Física. Existixen a més unitats didàctiques relacionades amb la Història de l'esport, educació física i salut...que sempre es recolzen en documentació que després es debat i es treballa en classe de forma teòrica. El Departament disposa de material bibliogràfic per al foment de la lectura, però seria convenient que la biblioteca del centre comptara a més amb una bibliografia específica d'Educació Física perquè els nostres alumnes la puguem consultar.

■ **DEPARTAMENT DE RELIGIÓ**

Des d'este Departament es pot i s'ha de fomentar que els alumnes lligen i intenten desenrotllar una bona comprensió lectora, a fi d'eradicar en ells les faltes d'ortografia, la pobresa de vocabulari i potenciar que sàprien expressar-se amb correcció. Per a això, al llarg del curs, se'ls anirà proposant la lectura d'articles de premsa, revistes i llibres.

3.2. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES O EXTRAESCOLARS

Depenent de la disponibilitat horària i del grau d'implicació del professorat i de l'alumnat, se suggereix la realització d'alguna de les activitats següents:

➔ Ocupació de les hores d'ATENCIÓ EDUCATIVA per a la lectura

A l'inici del curs es pot emprar este temps per a treballar tècniques d'estudi de forma breu, perquè adquirisquen els rudiments o els recorden. En les assignatures que hagen establert llibres de lectura i l'alumnat puga comptar amb ells, per mediació de la biblioteca de l'institut, departament de llengua, o per ser propietari dels exemplars, es podrà començar a la lectura si es considera oportú. Això exigix una coordinació entre el professorat del grup i l'encarregat d'atendre l'hora d'AE per a conèixer els llibres que cal llegir, els terminis, les tasques a realitzar... De la mateixa manera, s'organitzarà una lectura en veu alta del mateix llibre per part del grup o en silenci, per a respectar els ritmes individuals, lectures d'altres llibres o elaboració en silenci de les tasques que s'hagen proposat en relació amb els llibres.

➔ Assistència a una representació teatral

Assistència a alguna representació teatral al llarg del curs, per a tots o només per a alguns dels cursos i grups d'alumnes, en funció de la programació teatral que s'incloga en la cartellera provincial o nacional al llarg del curs i del calendari escolar i de les representacions. Uns dies abans de l'espectacle es farà una breu exposició sobre l'obra i sobre el seu contingut, personatges i temes, perquè els alumnes acudisquen orientats a la representació.

Departaments que tenen prevista esta activitat:

– Departament de Llengua Castellana i Literatura	– Departaments de Llatí i Grec
– Departament d'Anglès	– Departament de Francès

➔ Visita a centres culturals relacionats amb la lectura.

➔ Visita a la rotativa d'un periòdic local. Es proposarà com a activitat complementària i extraescolar la visita a un periòdic local perquè els alumnes puguem veure de forma pràctica tot el procés d'elaboració d'un periòdic. Previ a la visita es treballarà en classe amb els alumnes el procés de comunicació que seguix un periòdic (des de les fonts d'informació fins que el periòdic acaba formant-se en la rotativa) i de les seccions que consta.

→ **Visita a la Biblioteca Pública de Sant Vicent del Raspeig.** Una altra activitat complementària que pot incardinar-se amb l'anterior, és la visita a la Biblioteca Pública de Sant Vicent perquè puguem conèixer la seua ubicació i la seua organització i funcionament intern. Igual que en l'activitat anterior, es realitzaran en classe unes activitats inicials que aporten una informació prèvia sobre la CDU i les distintes seccions que solen constar les grans biblioteques. Es determinarà que grups o nivells són els més adequats per a assistir.

→ **Convocatòria de concursos literaris**

El Departament de Llengua té la intenció de posar en pràctica una iniciativa relacionada amb la creació literària en primer cicle d'ESO. Es vol que la dita activitat es consolide en cursos pròxims i que pugui arribar a convertir-se en una tradició en este centre i estendre's a altres grups. Es tracta de la convocatòria d'un Concurs Literari.

→ **Exposicions**

Preparades per ells i relatives a una època, autor representatiu en eixe any des de distintes perspectives: curiositats de l'època, de l'autor, selecció de frases o fragments que els resulten curiosos, murals amb aspectes fonamentals de l'època: dades històriques, personatges destacats en diversos camps... També murals relacionats amb la Cultura Clàssica, la Geologia...

→ **Concursos**

A proposta de qualsevol departament didàctic o el centre, entre grups d'una classe, o entre classes, resolució de preguntes extretes de la lectura d'algun llibre proposat o de diversos que hi haja en la biblioteca. Uns poden dissenyar les preguntes, altres poden ser el jurat.

→ **Grup de teatre**

→ **Club de lectura**

La proposta és reprendre la idea, amb reunions els dilluns durant el pati, i fer que els propis alumnes proposen activitats com a exposicions o cartells que motiven a la lectura de tipus artístic o amb Selecció de textos, elaboració de marcapàgines.

Així mateix es podrien organitzar jornades sobre un gènere literari acompanyades de la projecció de pel·lícules del mateix gènere. També activitats en relació amb el Dia del llibre (23 d'abril). No obsta perquè des de distintes departaments es programen actuacions semblants.

→ **Xarrades literàries en la Biblioteca Pública i altres institucions**

El Departament de Llengua, des de fa anys, selecciona diversos grups que acudixen a les xarrades literàries que s'organitzen en la Biblioteca de Zamora per a prendre un contacte més directe amb els escriptors i amb el món de la lectura dels adults.

→ **Sóc un llibre**

Una activitat duta a terme en altres centres i que es pot estudiar si es du a terme este curs. És invitar els alumnes a identificar-se amb un llibre i presentar-se davant dels companys com a tal, comptant l'argument, les raons que li han portat a triar eixa obra... Esta activitat pot estar organitzada dins de la programació del Departament de Llengua, però també com a activitat a nivell de centre per al dia del llibre el 23 d'abril, preparant amb antelació l'activitat i seleccionant alumnes voluntaris o els més destacats de cada aula.

Semblant a l'activitat anterior, però és la classe en conjunt la que s'identifica amb un llibre i en la porta de l'aula exposa un cartell amb la portada del llibre, acompanyada d'un breu resum de l'argument i els valors que senten afins.

→ Temàtica del mes

Una activitat duta a terme en altres centres i que es pot estudiar si es du a terme este curs. S'organitza un calendari de temes per a cada mes o dos mesos, segons el grau de participació, disponibilitat horària, etc., i es fan cartells amb fragments d'obres literàries i artístiques-cinematogràfiques, s'exposen llibres relacionats amb la temàtica (terror, aventures, amor, ciència-ficció, fantasia, històrics...), s'anima als alumnes a crear el seu propi relat, poema, cançó... en l'assignatura de llengua o com a concurs literari. També hi ha la possibilitat de projectar alguna pel·lícula relacionada amb el tema, però segons l'acollida de l'alumnat, el comportament i la disponibilitat horària de professorat.

3.3. ACTIVITATS ADAPTADES PER ALS ALUMNES AMB NECESSESSITATS EDUCATIVES ESPECÍFIQUES (ESPECIALS I ALUMNES ESTRANGERS)

Una de les característiques en l'etapa d'Educació Secundària és l'accentuació de la diversitat que afecta l'alumnat, tant en l'habilitat mecànica (velocitat, comprensió, expressivitat) com en el gust literari (satisfacció i hàbits). Hem de donar resposta quant a la selecció de llibres a aquells alumnes/as amb deficiències lectores, inclús severes, i a la dispersió que es produïx en els hàbits i gustos de lectura.

Es tracta de planificar l'activitat docent incorporant recursos i estratègies que permeten oferir respostes diferenciades a les diverses necessitats que vagen sorgint.

—Promoció de la lectura en l'alumnat ACNEE i ANCE

La biblioteca adquirirà fons bibliogràfics per a este tipus d'alumnat, seguint els suggeriments del Departament d'Orientació i el professor de PT.

Una altra manera d'atraure la seua atenció i interès és projectant, en les aules amb canó i pantalla-pissarra digital, DVD de pel·lícules o documentals perquè lligin i escolten al mateix temps, detenint la projecció per a fer comentaris, aclarir vocabulari o el desenrotllament de l'argument...

—Hora de lectura

Almenys una hora setmanal s'ha de dedicar a la lectura ja que estos alumnes presenten més dificultats de comprensió per distintes raons. El professorat decidirà el contingut de les lectures, com a anuncis de premsa, notícies curioses, fulls informatius d'institucions, recomanacions sanitàries, receptes de cuina, publicitat turística, prospectes de medicaments, instruccions de funcionament o manteniment d'electrodomèstics... i, per descomptat, contes, poemes, llegendes que siguen atractius i assequibles per a este alumnat.

—Adaptació del material escolar a les necessitats de l'alumnat

A partir de les necessitats particulars dels alumnes, s'elaboraran textos accessibles quant al vocabulari, grandària de la lletra, traduccions... Este material pot ser bibliogràfic, però també multimèdia (CD-Rom) o informació sobre pàgines web que puguin emprar tant en l'aula com en la biblioteca.

4. ACTIVITATS REFERIDES A L'ORGANITZACIÓ, FUNCIONAMENT I DINAMICA DE LA BIBLIOTECA DEL CENTRE

4.1. ORGANITZACIÓ DE LA BIBLIOTECA

Un projecte de foment de la lectura requerix una biblioteca que responga a les necessitats dels membres de la comunitat escolar. Perquè una biblioteca siga, perquè, un servici comú bàsic és necessari que estiga organitzada; la seua organització garantix l'accés als fons i crega un marc necessari per a la igualtat d'oportunitats i per a la democratització de la cultura. Però no servix

qualsevol organització sinó que esta, perquè siga eficaç i de fàcil accés, ha de respondre més o menys al model organitzatiu de les biblioteques públiques.

Estes raons ens han portat a dissenyar un pla de dinamització i actualització de la biblioteca escolar el primer pas del qual ha sigut el d'escometre la reorganització i catalogació informàtica dels fons, que possibilita el control dels mateixos (préstecs, llistats per matèries, estadístiques, etc.), i permeta l'emissió d'un carnet informatitzat para cada un dels alumnes, professors del centre i personal de servicis. Pensem, a més, que si els alumnes es familiaritzen en l'institut amb la utilització de la biblioteca, el seu ús els reportarà un aprenentatge útil per al gaudi d'altres biblioteques públiques (municipals o autonòmiques).

Finalment, però no menys important, està la necessitat d'anar actualitzant la biblioteca amb fons apropiats a l'edat i interessos dels nostres alumnes. Els dits fons seran consensuats entre tots els departaments que hauran d'elaborar un breu catàleg amb possibles adquisicions per a incorporar-los als de la biblioteca, fons que poden i han de servir d'instrument didàctic i de consulta als alumnes al llarg del curs.

4.2. FUNCIONAMENT I DINÀMICA DE LA BIBLIOTECA

La biblioteca basarà el seu funcionament en els següents objectius, que, al mateix temps, han de convertir-se en el marc de referència per al seu desenrotllament en futurs cursos:

– Revisar les normes i funcions del professorat de biblioteca

En el RRI del Centre es concreten les normes d'ús de la biblioteca. Si es considera oportú es mantindran o s'actualitzaran segons noves necessitats o propostes. S'han de definir amb més claredat les funcions del professorat encarregat de la Biblioteca i dels professors de guàrdia.

– Coordinar els professors a càrrec de la biblioteca

Es planteja com convenient una reunió al trimestre, almenys, en una recreació, per a demanar informació, intercanviar idees, fer propostes d'animació a la lectura i el mode de continuar la catalogació dels llibres que estan en els departaments i han de quedar registrats, com s'ha fet en altres centres.

– Realitzar una campanya d'informació sobre biblioteca de l'institut per als alumnes

Funcionament d'una biblioteca: com es classifiquen, ordenen i busquen els llibres. Es pot fer en les hores de tutoria, per torns.

– Establir llocs atractius per a novetats, anuncis bibliotecaris i hemeroteca

– Crear llaços entre la biblioteca i les TIC

Se suggerix la incorporació d'un espai de lectura i biblioteca a la web del centre, que incorpore el pla de foment de la lectura, activitats realitzades d'animació (fotografies o powerpoint amb lectura en veu alta de tots els alumnes el Dia del Llibre, decoració del centre amb un motiu literari...), o textos dels alumnes premiats o seleccionats en classe que destaquen per la seua qualitat.

5. RECURSOS HUMANS, MATERIALS I ORGANITZATIUS

5.1. RECURSOS HUMANS

Els alumnes són l'element primordial, als que cal motivar i escoltar per a conèixer quins són els temes de lectura i gèneres que desperten el seu interès per a conduir les nostres iniciatives.

El professorat del Centre és conscient de la importància que té la lectura en totes les etapes educatives com a clau que dóna accés a molts coneixements i mig fonamental per a la formació permanent de les persones, per la qual cosa tot ell en el seu conjunt (organitzant-se des dels diferents departaments i compartint experiències i activitats) veu la necessitat de participar en la realització d'este Pla de Lectura del Centre. Tot el que fem perquè els alumnes prenguen gust per la lectura i arriben a sentir el plaer de llegir serà un treball i un esforç rendible i estarem contribuint a evitar el fracàs escolar.

Si hi ha un instrument bàsic per a aprendre en qualsevol matèria, és la lectura; però ens resultarà molt difícil despertar el gust per ella si abans no els hem proporcionat les ferramentes necessàries que els permeten dominar l'acte lector, i açò és labor de conjunt de tot el professorat, ja que la lectura comprensiva no és tasca exclusiva de l'àrea de llengua, perquè a tots afecta el fet de que els alumnes han de comprendre les explicacions de classe i el significat dels textos escrits amb els que es treballa. A més, en l'organització de determinades activitats s'hauria de comptar amb personal alié al centre (animadors culturals, escriptors, bibliotecaris, periodistes...) que seran els encarregats de portar a la pràctica les dites activitats. Finalment, es fa necessària la participació del CEFIRE d'Alacant en cursos i activitats de formació en el camp del foment de la lectura.

5.2. RECURSOS MATERIALS

Per a dur a terme les activitats proposades és necessari comptar amb:

- Espai de l'institut: biblioteca, departaments didàctics, aules, sala d'usos múltiples (teatre, xarrades).
- Els llibres, revistes, material multimèdia, partitures... de la biblioteca i departaments destinats a l'alumnat amb caràcter didàctic i lúdic.
- Fons econòmics per a la possible ampliació de la dotació de la biblioteca escolar actualitzant-la i adequant-la a les ensenyances que impartixen en el centre i a les edats dels alumnes.
- Fons econòmics per a la possible contractació de conferenciant, premis de concursos i viatges literaris, obres teatrals...
- Recursos facilitats per la Conselleria d'Educació, el CEFIRE, Biblioteca Municipal, etc.
- La pàgina web de l'institut, a través de l'enllaç amb activitats extraescolars, per a donar a conèixer el pla de foment de la lectura, posar en contacte a la comunitat educativa amb la lectura per mitjà d'un recurs cada vegada més present en les vides dels nostres alumnes.

6. ESTRATÈGIES PER A AFAVORIR LA COL·LABORACIÓ ENTRE EL CENTRE I LES FAMÍLIES, INSTITUCIONS I ORGANISMES.

Es planteja la possibilitat de fer arribar a les famílies, sobretot en l'ESO, a través dels alumnes, recomanacions de lectura d'acord amb la seua edat d'una forma més sistemàtica i inclús convocar-los a alguna xarrada sobre la lectura en general, sobre algun autor de moda,... i aprofitar estes reunions per a posar en el seu coneixement títols de lectura o edicions noves.

Projecte "*Un estiu lector*". Al finalitzar el curs, el Departament de Llengua i Literatura prepararà una carta per als pares dels alumnes d'ESO invitant-los a implicar-se durant les vacances d'estiu en la promoció de la lectura entre els seus fills, suggerint-los al mateix temps títols que, segons el parer dels membres del Departament, poden resultar interessants i motivadors per als nens; títols que poden ser adquirits o sol·licitar en préstec en la biblioteca pública de la localitat. Amb això s'intenta que els pares continuen durant les vacances la motivació lectora en les seues cases i que, al mateix temps, tinguen una mínima orientació a l'hora de seleccionar lectures adequades a l'edat dels seus fills i pròximes als seus interessos.

De la mateixa manera, el centre estarà en contacte amb l'AMPA a través dels representants dels mateixos en el Consell Escolar per a oferir-los la possibilitat d'utilitzar els fons de la biblioteca escolar del centre i de proposar adquisicions específiques d'interès per a la mateixa.

7. MECANISMES PREVISTOS PER AL SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLA PER AL FOMENT DE LA LECTURA

Es realitzarà un seguiment per departaments i posteriorment en la Comissió de Coordinació Pedagògica i una avaluació del Pla a l'acabar el curs per a incloure-la en la memòria final.

A més, tots els departaments hauran d'incloure en la seua memòria final un punt específic sobre el pla d'animació lectora, en el que es faça una valoració general sobre el compliment i utilitat del pla a partir de les activitats dissenyades i realitzades per cada departament, així com les noves propostes d'actualització d'activitats o de revisió de les mateixes que s'inclouran en la programació didàctica del curs següent. Per a això es fixaran una sèrie d'indicadors comuna per a analitzar els objectius aconseguits, uns per als departaments i altres per als alumnes.

🚦 Quant als **departaments**, s'haurà d'obtenir informació sobre :

- Les activitats realitzades entre les propostes o altres que hagen anat sorgint.
- La valoració de la consecució dels objectius marcats: potenciar l'hàbit de lectura i escriptura, millora de l'ortografia, l'habilitat lectora, la comprensió lectora, etc.
- La utilització de la biblioteca en les activitats de classe.
- L'opinió sobre la possible millora de l'organització i fons de la biblioteca.

🚦 Respecte als **alumnes** hauríem de saber:

- La seua percepció sobre la implicació del professorat en la realització d'activitats entorn de la lectura.
- La seua opinió sobre les activitats realitzades.
- Si han llegit més llibres respecte a altres cursos i si han sigut més variats quant a la seua temàtica (Narrativa: intriga, aventures, amorosa, terror, històrica. Poesia. Teatre. Especialitats: música, medi ambient, esport, cuina, etc.).

X. PLA DE MILLORA. MESURES ADOPTADES COM A CONSEQÜÈNCIA DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA

1. VALORACIÓ GENERAL DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA DEL CURS 2013/2014

Els resultats de l'avaluació diagnòstica celebrada en el mes de maig del curs 2013-2014, han millorat respecte al curs anterior, situant-se en la mitjana obtinguda pels centres d'educació secundària de la Comunitat Valenciana. No obstant això, estos resultats encara no es corresponen del tot amb què els alumnes/as del centre obtenen habitualment en proves externes, com les que es realitzen per a accedir a la universitat, o al nivell que tradicionalment aconseguixen a l'acabar l'ensenyança secundària. Creiem que este desequilibri es pot deure, bàsicament, a les condicions que rodegen el desenrotllament de la prova diagnòstica:

- a) Poc interès dels alumnes i les alumnes que consideren que no té transcendència en els seus estudis.
- b) L'escenografia en què la prova es realitza (aula habitual, temps de realització, etc.) no afavorix que els alumnes es prenguen amb serietat la prova.

Creiem, en conseqüència, que l'alumnat segueix sense estar prou motivat a l'hora de realitzar esta prova i això explicaria que els resultats no es corresponguen amb la realitat acadèmica del centre. Tot això ens fa pensar que esta prova té poca fiabilitat enfront de l'avaluació acadèmica que té en consideració l'evolució general de l'alumnat i s'aplica al llarg d'un llarg període i que té en compte també totes les variables que afecten la població estudiantil d'este tram d'edat, formada per adolescents.

A pesar de l'anteriorment exposat, els resultats es mantenen en una posició central i han millorat respecte als de l'avaluació diagnòstica celebrada en anys anteriors.

Com a aspecte significatiu, caldria destacar el fet de que els millors resultats en totes les competències es corresponen als grups A i B formats per alumnes de l'opció lingüística PEV (Programa d'Ensenyança en Valencià). Per açò creiem que l'ensenyança bilingüe facilita el procés d'ensenyança aprenentatge i açò es manifesta en millors resultats acadèmics.

2. MESURES ADOPTADES PELS DEPARTAMENTS DIDÀCTICS.

DEPARTAMENT DE DIBUIX

L'Àrea d'Educació plàstica i visual contribuïx al Pla de Millora en quatre àmbits d'actuació:

A) CURRÍCULUM

Competència Matemàtica

Aprendre a desembolicar-se amb comoditat a través del llenguatge simbòlic és objectiu de l'àrea, així com aprofundir en el coneixement d'aspectes espacials de la realitat, per mitjà de la geometria i la representació objectiva de les formes. Les capacitats descrites anteriorment contribuïxen que l'alumnat adquireisca competència matemàtica.

Competència Lingüística

Tota forma de comunicació posseïx uns procediments comuns i, com a tal, l'Educació plàstica i visual permet fer ús d'uns recursos específics per a expressar idees, sentiments i emocions al mateix temps que permet integrar el llenguatge plàstic i visual amb altres llenguatges i amb això enriquir la comunicació.

Competència Digital

La importància que adquirixen en el currículum els continguts relatius a l'entorn audiovisual i multimèdia expressa el paper que s'atorga a esta matèria en l'adquisició de la competència en tractament de la informació i en particular al món de la imatge que la dita informació incorpora. L'ús de recursos tecnològics específics no sols suposa una ferramenta potent per a la producció de creacions visuals sinó que al seu torn col·labora en la millora de la competència digital.

B) PRÀCTICA DOCENT

Es va a incidir en activitats complementàries enfocades a desenrotllar les competències bàsiques:

Competència Matemàtica

- Dibuixar utilitzant coordenades.
- Calcular un volum d'una forma arquitectònica.
- Observar la geometria natural i d'obres arquitectòniques.
- Construccions geomètriques bàsiques.
- Formes poligonals i polièdriques.
- Simetries.

Comunicació Lingüística

- Realitzar un glossari de termes artístics.
- Interpretar amb imatges el llenguatge escrit.
- Parlar i conversar sobre una obra clàssica de l'art.
- Cuidar l'ortografia en exàmens escrits.

Competència Digital

- Fotografia digital
- Internet com a ferramenta d'investigació i obtenció d'informació.
- Activitats en l'ordinador (trencaclosques, dibuixos geomètrics...)

C) TUTORIES

S'incidirà amb especial atenció a promoure les tècniques d'estudi, les activitats enfocades a l'atenció selectiva i resolució de problemes.

Amb els pares es tindrà una especial atenció pel que fa a orientació i planificació de les activitats dels seus fills i en les matèries de llengües, matemàtiques i informàtica.

Coordinar amb els professors del grup accions encaminades a millorar les competències bàsiques del currículum.

D) CONVIVÈNCIA

Com a professors del grup-classe, buscarem la millor forma de crear un clima favorable per a la socialització dels alumnes. Evitarem i treballarem sobre les conductes disruptives que impedeixen el normal desenrotllament de les classes. Treballarem específicament amb aquells alumnes líders, aïllats i rebutjats per a millorar el clima de convivència en classe.

Estimularem la col·laboració enfront de la competició. Realitzarem activitats encaminades a afavorir la participació en el centre escolar, que siguin autònoms, tolerants i assertius.

DEPARTAMENT DE MUSICA

Competència en comunicació lingüística

La música presenta les seues pròpies aportacions i necessitats lingüístiques que exigixen posar en comú un vocabulari i una forma d'expressió distintiva. De la mateixa manera, el caràcter de la música com a llenguatge universal, d'una banda, i la seua integració amb la resta d'expressions artístiques, d'un altre, genera una diversitat lingüística, a més compartida i comú, amb àmplia presència en la comunicació diària.

- Proposta d'activitats: realitzar diferents activitats tant escrites com orals dirigides a millorar la comprensió de vocabulari específic, ús adequat del vocabulari musical, correcta elaboració de missatges orals i escrits...
- Des del punt de vista lingüístic s'usaran materials en les 2 llengües oficials de manera totalment natural intentant no generar cap tipus de conflicte en l'ús tant del castellà com del valencià. Cal tindre en compte que en alguns grups conviuen alumnes de les opcions PIP i PEV.

Competència matemàtica

La música per naturalesa és matemàtica sonora, dividint el temps en unitats amb una precisa relació entre si, a fi d'ordenar el so a partir de la unificació d'estructures, creant motius i fent operacions concretes amb aquells (cànons, fugues, contra-temes, variacions,...) Cada aspecte de la música es pot expressar de manera numèrica.

- Proposta d'activitats: la realització de qualsevol activitat basada en el llenguatge musical implica l'aplicació de competències matemàtiques.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

La música realitza la seua aportació a la millora de la qualitat del medi ambient, identificant i reflexionant sobre l'excés de soroll, la contaminació sonora i l'ús indiscriminat de la música, a fi de generar hàbits saludables. A més, els continguts relacionats amb l'ús correcte de la veu i de l'aparell respiratori, no sols per a aconseguir resultats musicals òptims, sinó també per a prevenir problemes de salut, incidixen en el desenrotllament d'esta competència.

- Proposta d'activitats: realització d'activitats de conscienciació mediambiental orientades específicament a la contaminació acústica. En les activitats de grup i en les activitats d'expressió vocal s'han d'incloure aspectes relacionats amb la salut: respiració, fonació...

Tractament de la informació i competència digital

La utilització de les noves tecnologies en els distints mitjans d'aprenentatge proposats en les unitats didàctiques, afavorixen la introducció a les noves fórmules digitals capacitant-los per al maneig i domini de les ferramentes posades al seu abast. La diversitat de formats en què la música és transmesa requereix un desenrotllament especial de destreses encaminades al maneig de la informació específica relacionada amb esta. De la mateixa manera, la disponibilitat de qualsevol tipus de materials musicals que les noves tecnologies posen actualment a disposició de qualsevol usuari ha fet necessari la presència d'esta nova necessitat.

- Proposta d'activitats: realització d'activitats musicals o no relacionades amb l'ús de noves tecnologies (reproductors, editors d'àudio, editors de partitures, caixes de ritmes, busca i desenrotllament d'elements virtuals.. .

Competència social i ciutadana

La matèria de música contribueix a l'adquisició d'esta competència ja que la participació en activitats musicals amb la interpretació i creació col·lectiva que requereixen d'un treball cooperatiu, col·labora en l'adquisició d'habilitats per a relacionar-se amb els altres. Açò dona l'oportunitat d'expressar idees pròpies, valorar les dels altres i coordinar les pròpies accions amb les dels altres integrants del grup responsabilitzant-se en la consecució d'un resultat. Al seu torn, la presa de contacte amb una àmplia varietat de músiques, tant del passat com del present, afavorix la comprensió de diferents cultures i de la seua aportació al progrés de la humanitat i amb això la valoració dels altres i els trets de la societat en què es viu.

- Proposta d'activitats: crear activitats de gran grup per a aconseguir que els alumnes s'assenten integrants i responsables del resultat final.

Competència cultural i artística

La matèria de música contribueix de forma directa a l'adquisició d'esta competència en tots els aspectes que la configuren, ja que fomenta la capacitat d'apreciar, comprendre i valorar críticament diferents manifestacions culturals i musicals, a través d'experiències perceptives i expressives i del coneixement de músiques de diferents cultures, èpoques i estils. Es fomenta d'esta manera a l'alumne, a elaborar juís raonats i respectuosos amb altres manifestacions musicals diferents de les seues pròpies.

- Proposta d'activitats: es poden creuen activitats relacionades amb la creativitat amb l'objectiu d'aconseguir la seua obertura a la resta i el respecte per les creacions de qualsevol tipus que rodegen l'alumne. Per un altre costat s'ha de fomentar l'esperit crític amb l'objectiu de millorar l'autonomia personal.

Competència per a aprendre a aprendre

La música, en el seu caràcter creatiu i participatiu, planteja diferents estratègies de cara a propiciar el treball i aprenentatge autònom. Elements com l'atenció, la concentració i la memòria, el sentit de l'orde i de l'anàlisi són preceptes bàsics inherents a l'assignatura en què es tenen previstos els suports necessaris perquè cada alumne pugua desenrotllar de forma individual i col·lectiva les seues pròpies capacitats.

Autonomia i iniciativa personal

La matèria de música contribueix a l'adquisició d'esta competència per mitjà del treball col·laboratiu a què abans s'ha fet referència i l'habilitat per a planificar i gestionar projectes. La interpretació i la composició són dos clars exemples d'activitats que requereixen d'una planificació prèvia i de la presa de decisions per a obtenir els resultats desitjats. D'altra banda, en aquelles activitats relacionades especialment amb la interpretació musical, es desenrotllen capacitats i habilitats com ara la perseverança, la responsabilitat, l'autocrítica i l'autoestima, sent estos, factors clau per a l'adquisició d'esta competència.

Competència emocional

L'assignatura de música contribueix a l'adquisició d'esta competència ja que esta matèria, igual que la resta de fenòmens artístics en què l'expressió juga un paper important, tenen capacitat de produir emoció, adquirir habilitats per a expressar idees, experiències o sentiments de forma creativa. No sols l'audició provoca l'emoció, sinó també en continguts relacionats amb la interpretació, la improvisació i la composició, tant individual com col·lectiva, que al seu torn estimulen la imaginació i la creativitat. Així, una millor comprensió del fet musical permet la seua consideració com a font de plaer i enriquiment personal

DEPARTAMENT DE TECNOLOGIA

MESURES DE MILLORA

Possibles mesures de millora dissenyades pel departament:

MESURA	COMPETÈNCIA	ÀMBIT	GRUP Y NIVELL
Promoure la lectura	Totes	Tots	Tots
Controlar i sancionar les faltes d'ortografia	Totes	Àmbit de desenrotllament curricular i metodològic	Tots, fent major insistència en els superiors
Repàs de les matemàtiques bàsiques en les hores de guàrdia	Matemàtica	Àmbit organitzatiu i de funcionament	ESO
Repàs de les normes d'ortografia en hores de guàrdia	Comunicació lingüística	Àmbit organitzatiu i de funcionament	ESO
Traducció a l'anglès de paraules/frases més importants de cada assignatura	Totes	Àmbit de desenrotllament curricular i metodològic i Àmbit organitzatiu i de funcionament	ESO

DEPARTAMENT DE VALENCIÀ. LLENGUA I LITERATURA

MESURES DE MILLORA

➤ EXPRESSIÓ ESCRITA.

1. Fer de l'escriptura una necessitat per a l'alumne, ajudant-lo a expressar mitjançant este mitjà els seues idees, sentiments, necessitats, opinions ...
2. Millorar la cal·ligrafia perquè el text seguisca de fàcil lectura per als altres.
3. Millorar la presentació dels textos, mitjançant l'ús de marges, plantilles, separacions, senyaladors ...
4. Realitzar guions per organitzar el text en els seues parts, ajudant-se de frases assaones, vinyetes, paraules clau
5. Aprendre mètodes clars de descripcions i definicions, per incloure'ls en els textos que escriuen de manera adequada.
6. Aprendre l'ús de connectors per donar cohesió als diferents parts del text.
7. Exercitar en la redacció de textos tan variats possible: expositius, narratius, argumentatius, literaris
8. Executar activitats de millora de l'ortografia que repercutisquen en la correcta escriptura.
9. Realitzar textos col·lectius.
10. Millorar l'expressió escrita a través del coneixement d'un ús gramatical correcte.

11. Aprendre i utilitzar en els seus textos un vocabulari ric i variat que evite els repeticions d'una mateixa paraula al text.

12. Utilitzar l'ordinador per escriure i corregir textos, raonant la causa que l'editor ens\$ assenyale una paraula com a mal escrita.

➤ **COMPRENSIÓ DE TEXTOS ESCRITS.**

1. Perfeccionar la tècnica lectora mitjançant els diferents tipus de lectura: silenciosa, veu alta, veloç, intel·ligent.

2. Aplicar tècniques per a millorar la comprensió lectora, com avançar una hipòtesi sobre la lectura i estudiar el vocabulari desconegut del text a llegir.

3. Realitzar exercicis per identificar els diferents gèneres textuais: poema, explicació científica, vaig comptar, descripció literària

4. En textos amb il·lustracions, extreure informació complementària de la il·lustració i relacionar-la amb el text escrit.

5. Aprendre a escriure títols que sintetitzen un tema.

6. Descobrir incoherències en un text.

7. Localitzar informació concreta en els textos, buscant la resposta a determinades preguntes fetes per un company de classe.

8. Reconèixer en un text els seus trets: literaris, descriptius, científics, publicitaris, argumentatius

9. Deduir l'explicació d'una acció implícita en el text, raonant els respostes. .

10. Comprendre i seguir instruccions escrites

11. Reconèixer, localitzar i explicar arguments en un text.

12. Estimular l'hàbit lector mitjançant l'ús de la Biblioteca del Centre i els Biblioteques d'aula.

➤ **COMPRENSIÓ DE TEXTOS ORALS.**

1. Crear un ambient estimulante en què s'aprofiten tots els ocasions per millorar l'expressió oral.

2. Escortar diàlegs de la vida quotidiana i extreure els expressions per, posteriorment, explicar-los.

3. Realitzar descripcions de si mateixos i dels seus sentiments, aprofitant ocasions adequades.

4. Utilitzar estratègies per descriure llocs, animals, itineraris i objectes.

5. Fomentar la concentració en l'escolta de textos mitjançant exercicis d'atenció i discriminació auditiva de diferents informacions.

6. Aprendre trucs per recomptar oralment i amb precisió una narració breu.

7. Realitzar petits debats en què segueixca necessària tant l'escolta atenta de l'altre com l'exposició argumentada dels pròpies idees, amb objectiu de convèncer.

8. Aprendre estratègies per diferenciar, en una exposició oral, els idees principals dels secundàries.
9. Llegir, aprendre i escortar poemes recitats amb expressivitat.
10. Donar instruccions orals amb ordre i precisió i executar els ordres donades per una altra persona.
11. Incloure amb més freqüència als nostres classes els exposicions orals de tems, idees i treballs per part dels nostres alumnes en el quefer diari.

DEPARTAMENT DE FÍSICA I QUÍMICA

ADOPCIÓ DE MESURES DE MILLORA

A) PUNTS FORTS I ÀREES DE MILLORA

- El punt fort del nostre centre és el conjunt de persones que ho formen i el seu treball diari.
- La causa dels resultats de la prova està en el propi disseny de la prova que no fa que siga factible traure conclusions d'ella.
- Considerem que una de les necessitats per a millorar els resultats seria la disminució d'alumnes per aula el que no ocorre enguany precisament. També haurien de ser contemplades les hores de formació del professorat dins del seu horari i no augmentar el nombre d'hores lectives com ocorre este curs.

B) DISSENY DE MESURES DE MILLORA

- El nostre departament pot actuar, principalment, amb mesures de millora en l'àmbit de desenrotllament curricular i metodològic.
- També en l'àmbit de desenrotllament professional o formació nostre departament treballa tots els cursos.
- El nostre departament està íntimament lligat amb la competència matemàtica i per això ens preocupem de reforçar-la contínuament en tota la nostra programació, fent-li veure l'alumne la necessitat de posseir les ferramentes necessàries per a desenrotllar tots els aspectes de l'assignatura.
- Quant a la competència en comunicació lingüística és important insistir que esta competència a vegades es desprecia pels alumnes al creure-la poc científica. Molt al contrari, el llenguatge científic exigix d'una gran precisió per a no canviar el significat de les lleis físiques i químiques. Per això ens ocuparem també de la seua millora.
- En Física i Química, a més dels usos habituals, els mitjans digitals ens proporcionen un instrument molt valuós en l'estudi dels nostres temes per mitjà del material precís com els sensors de mesures associats a ordinadors i calculadores gràfiques. Per tant el departament està involucrat contínuament en la seua formació per a utilitzar adequadament eixos materials.

MESURES DE MILLORA I COMPETÈNCIES INVOLUCRADES

MESURES DE MILLORA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	ÀMBIT	NIVELL
--------------------	--------------------------	-------	--------

-Mesura de magnituds senzilles com són el temps, massa, longitud, etc. I expressió adequada de les mateixes utilitzant diferents unitats. -Càlcul de magnituds derivades com a superfícies i volum d'objectes senzills, densitats de diversos materials, velocitats... -Elaboració experimental de taules de mesures per a estudiar la proporcionalitat matemàtica: massa-volum, pes-massa, espai-temps, massa-pes... -Utilització de taules de dades, obtinguts experimentalment, per a elaborar gràfiques i analitzar la relació matemàtica entre les variables. -Càlcul de la mitjana aritmètica com una forma de compensar els errors en les mesures que es realitzen. -Utilització freqüent de la calculadora compronent l'avantatge que ens proporciona però analitzant els resultats. -Anàlisi dels enunciats dels problemes utilitzant les estratègies pròpies del treball científic. -Realització d'exercicis que impliquen les operacions elementals de càlcul que aniran fent-se més complexes al llarg dels cursos. -Resolució de problemes oberts i anàlisi dels resultats. -Resolució de problemes amb diferents mètodes i comparació de resultats. Per exemple dinàmica i cinemàtica amb treball i energia. -Traducció dels enunciats clàssics dels problemes en enunciats que arrepleguen la problemàtica que ens rodeja (casos reals) per a augmentar l'interès en la seua resolució.	MATEMÀTICA	ADCM	TOTS
-Presentació d'informes escrits sobre les experiències realitzades en les que es tracte d'extraure conclusions. -Lectura comprensiva de textos científics i d'actualitat extrets de periòdics, internet,...relacionats amb l'assignatura com les energies alternatives, l'energia nuclear, problemes energètics actuals... Debat i reflexió sobre allò que s'ha llegit, amb respostes a preguntes sobre el contingut, i la realització de breus exposicions. -Descripció, per mitjà de textos, dels diferents fenòmens físics o químics utilitzant amb precisió el llenguatge matemàtic. -Traducció de les lleis i principis en fórmules i gràfiques a explicacions orals i escrites amb el llenguatge científic adequat. -Realització de treballs escrits per a ampliar o reforçar els temes estudiats amb la consegüent busca d'informació. -Obtenció d'informació dels Mitjans de comunicació (TV, ràdio, premsa...) sobre temes relacionats amb: El canvi climàtic (control del CO₂, estimacions de la pujada de la temperatura); Disminució de l'eficiència de l'ozonosfera per a filtrar RAÏM, influència dels CFC;	COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA	ADCM	TOTS

Vulcanisme; Sismologia; Tectònica de plaques... -Lectura dels enunciats dels exercicis i anàlisi de les preguntes de forma oral. -Projecció de pel·lícules o vídeos sobre temes estudiats i síntesi d'ells per mitjà d'exposicions orals o escrites. -Valoració en els treballs escrits de la presentació, la cal·ligrafia, la neteja, els marges, la redacció amb vocabulari adequat i la correcció ortogràfica -Expressió oral i escrita, utilitzant el llenguatge científic correcte, de les equacions, fórmules i lleis estudiades tant en la seua forma qualitativa i com en la quantitativa. -Adquirir un llenguatge científic adequat, que permeti comprendre i comunicar informació amb precisió.			
---	--	--	--

-Utilització de les TIC com a font de consulta i com a instrument de presentació de documents. -Valoració de la competència de l'alumnat per a integrar les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés investigador, com a mitjà per a obtenir imatges i gràfics, i com a ferramenta per a representar textual i gràficament la informació arreplegada en els experiments, així com per a elaborar documents de treball. -Simulació i visualització de fenòmens que no poden realitzar-se en el laboratori a través de les TIC. Com per exemple la representació de models atòmics, reaccions químiques... -Utilització dels sensors de mesura, per a arreplegar dades de pràctiques de laboratori, connectats a ordinadors i calculadores gràfiques. Per mitjà d'ells s'obtingran taules i gràfiques. -Realització de gràfiques i interpretació matemàtica de les dades obtinguts, buscant les equacions adequades per mitjà dels programes inclosos en els programes dels sensors associats amb les calculadores gràfiques (data mat, physics...) i amb els ordinadors (data studio).	DIGITAL I TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ	ADCM	TOTS
--	---------------------------------------	------	------

-Aprendre els conceptes i procediments essencials de cada una de les Ciències de la Naturalesa. -Analitzar sistemes complexos en què intervenen diversos factors. -Utilitzar el treball científic per a tractar situacions d'interès, veient el seu caràcter tentatiu i creatiu. -Discutir sobre diverses situacions proposades i analitzar-les fitant-les per al seu estudi. -Elaborar estratègies per a obtenir conclusions. -Realitzar dissenys experimentals i analitzar els resultats. -Relacionar hàbits personals amb les formes de vida i	CONEIXEMENT I LA INTERACCIÓ AMB EL MÓN FÍSIC	ADCM	TOTS 2º i 3r 3r
--	--	------	-----------------------

salut. -Reconèixer les implicacions de l'activitat científica i tecnològica en el medi ambient, evitant caure en actituds simplistes. -Conèixer els grans problemes a què s'enfronta la humanitat i la busca de solucions per a aconseguir un desenvolupament sostenible. -Formació bàsica per a poder participar en la presa de decisions entorn dels problemes locals i globals plantejats. -Conèixer la diferència entre mesurar i observar la realitat i les interpretacions teòriques que es presenten a la resta de la humanitat. -Conèixer les aplicacions de l'electricitat en la vida quotidiana i valorar l'avanç tecnològic que han suposat. -A partir del coneixement dels imants i electroimants, comprendre el funcionament de dispositius que els usen, com a altaveus, motors d'electrodomèstics, motor d'arrancada de vehicles...			
---	--	--	--

-Estudi de la contribució de les Ciències de la Naturalesa per a aconseguir ciutadans capaços de participar activament en la presa de decisions. -Tractament de problemes d'interés que provoquen el debat. -Coneixement de l'avanç de la ciència i la seua relació amb l'evolució de la societat. -Alfabetització científica per a aconseguir la llibertat del pensament i els drets humans. -Prendre consciència de les implicacions del desenvolupament de la ciència i la tecnologia i la seua influència sobre les persones i el medi ambient. -Adquisició d'una actitud crítica davant del maneig de productes químics a causa de l'efecte negatiu que poden tindre un mal ús d'estos en la salut i la conservació del medi ambient. -Reconèixer la importància que pot tindre la conservació del nostre entorn natural i adoptar hàbits que fomenten l'estalvi d'energia. -Comprendre els conceptes d'energia i potència elèctrica i aplicar-los correctament als electrodomèstics que usualment es troben en les nostres llars. -Adaptar-se al treball en equip per mitjà de la cooperació en les pràctiques de laboratori.	SOCIAL I CIUTADANA	ADCM	TOTS 2º i 4t
--	--------------------	------	-----------------

-Conèixer les bases físiques dels diferents colors i sons, i la percepció que es té d'ells. -Conèixer les bases físiques d'alguns efectes acústics habituals com la reverberació i l'eco. -Conèixer les ordenacions històriques dels elements com les basades en les octaves musicals.	CULTURAL I ARTÍSTICA	ADCM	2º i 4t 3º i 4t
---	----------------------	------	--------------------

-Adquirir els conceptes essencials lligat al coneixement del món natural. -Utilitzar els procediments d'anàlisi de causes i conseqüències habituals en les Ciències de la Naturalesa. -Practicar les destreses lligades al desenrotllament del caràcter tentatiu i creatiu del treball científic. -Adquirir responsabilitats i compromisos personals sent perseverant en l'aprenentatge. -Manejar de forma eficient un conjunt de recursos, tècniques i estratègies tant en el treball individual com en el col·lectiu per a emprendre nous aprenentatges i garantir la seua eficàcia. -Comprendre i valorar l'ús de models en la ciència com a mètode de comunicació i interpretació de la realitat. -Valorar la unificació de teories, el tractament de dades, l'ús d'unitats... com a base de l'aprenentatge científic. -Integrar en la vida quotidiana els coneixements exposats en cinemàtica per a planificació de viatges, distància de seguretat...	APRENDRE A APRENDRE		2º i 4t
-Potenciar l'esperit crític enfrontant-se a problemes oberts. -Participar en la construcció temptativa de solucions, intentant fer ciència. -Fomentar l'habilitat per a iniciar i dur a terme projectes. -Desenrotllar la capacitat d'analitzar situacions, valorant els factors que han incidit en elles i les conseqüències que poden tindre. -Ser capaços de transferir el pensament hipotètic propi del quefer científic a altres situacions. -Formar l'esperit crític capaç de qüestionar dogmes i desafiar prejudis. -Analitzar i valorar les informacions i suggeriments rebudes, de manera crítica i sense cap tipus de manipulació, per a formar-se una idea ajustada de la realitat. -Reconèixer la provisionalitat de les explicacions científiques com quelcom propi del coneixement científic. -Valorar la iniciativa de gran quantitat de científics que es llancen a l'estudi d'un problema com el del coneixement de l'estructura de la matèria. -Aprendre que de la curiositat i el dubte d'alguns científics sorgeix el coneixement real i l'enriquiment cultural. -Detectar la presència de la ciència en multitud de processos de la vida quotidiana. -Valorar l'actitud mostrada pels científics que amb la seua contribució ajuden a construir la ciència.	AUTONOMIA I INICIATIVA PERSONAL		

DEPARTAMENT DE CIÈNCIES NATURALS

ELEMENTS DE REFLEXIÓ I MESURES PROPOSADES PEL DEPARTAMENT DE CIÈNCIES NATURALS PER AL PLA DE MILLORA DE LES COMPETÈNCIES (CONCEPTES, HÀBITS, ACTITUDS I CAPACITATS) DE L'ALUMNAT DE 1r CICLE DE L'E.S.O.

Introducció.

El sector de l'Educació és un sector més de la societat. Les directrius i formes de percebre la realitat social per part de les famílies, influeix significativament en el nostre treball. Una societat que sobrevalora l'adquisició de béns i productes de consum de la manera més ràpida i poc o gens ètica, una societat que menysté la igualtat d'oportunitats i la selecció acurada i equitativa dels millor capacitats, és una societat malalta.

Es tracta, doncs, de frenar la percepció del “trinca i corre” que s'està instal·lant dia rere dia des de fa temps, i que es concreta, entre d'altres manifestacions, en l'abandonament dels estudis i en el fracàs escolar per una part molt significativa de l'alumnat amb 16 o més anys. Des d'aquest punt de vista la resta dels sectors de la societat també té, i molta, responsabilitat en els plans de millora. Sectors com ara **la Premsa, sobretot audiovisual** (valors transmesos en els programes, publicitat, etc.), les **Administracions estatal, autonòmica i local** (fiscalitat i despesa honesta i acurada dels recursos públics, càstig efectiu de la corrupció i del frau, oferta laboral i selecció de personal de forma lògica, equitativa, transparent i segons la capacitat dels candidats; instal·lacions esportives, biblioteques, foment de les activitats a la Natura, etc.; horaris i activitats d'oci més compatibles i respectuosos amb la resta de les activitats i amb la salut personal i col·lectiva, etc.).

Nosaltres, des de la humilitat i experiència de la nostra manera de fer, proposem la reflexió sobre aquestes qüestions i les següents mesures de desenrotllament i control del Pla de Millora.

1. Actuació corresponsable de la família en la formació i educació dels fills.

Malgrat la pressió social i mediàtica que pateixen les famílies per a cedir a les pretensions del “mercat”, cal dir, una i cent vegades, que la transmissió d'hàbits i de valors (cultura de l'esforç, gust per les coses ben fetes, lloc adequat per a l'estudi, reforçament de les bones actituds, etc.) comença a casa. És important, doncs, i en primer lloc, la formació dels pares (**escola de pares**) per tal que tinguin estratègies per a enfrontar-se al desenvolupament físic i psíquic dels fills.

En segon lloc, és fonamental una bona comunicació entre el professorat i la família. Al respecte, el professorat del nostre centre té a la seua disposició un **quadern de comunicació**. Aquesta mesura efectiva junt amb **fulls de seguiment** (signatura del professorat en cada classe), setmanal, quinzenal, etc., de l'alumnat més problemàtic o amb més dificultats i, per últim, el **telèfon**, podria millorar les coses.

2. Consideració dels resultats del nostre alumnat de 1r cicle en l'assignatura de Ciències Naturals. Les assignatures del Departament de Ciències Naturals en l'ESO (Ciències Naturals, Biologia & Geologia) no mostren percentatges (en general hi ha un 60% d'aprovat) escandalosament negatius, tenint en compte les consideracions fetes en la introducció de més amunt. No obstant això, és evident que aquest percentatge disminuiria si en l'avaluació entrem a considerar l'**ortografia** valenciana i castellana per exemple. Amb això no volem dir que no avaluem continguts procedimentals, com ara la **sintaxi, l'ordre i neteja, la capacitat de raonament, d'anàlisi i de síntesi de textos**, etc. Proposem doncs, **continuar i augmentar si cal aquestes aspectes en les activitats diàries i dels exàmens, en el desenrotllament dels currícula.**

3. Ensenyaments mínims de les nostres assignatures (Real Decret del Ministeri) i millora de les competències matemàtica i lingüística. Les nostres assignatures no són sotmeses directament a avaluació diagnòstica però ens hem de preguntar que hi podem fer per a, en la nostra pràctica diària d'ensenyament i aprenentatge de les Ciències Naturals, millorar les competències de l'alumnat (**lectura comprensiva, cerca i anàlisi de la informació, exercicis de raonament i no simplement de memorització**, etc.). Ja ho hem dit en el punt anterior, cal lluitar contra al memorització pura i simple, i la superficialitat. **Cal proposar exercicis d'aprenentatge que no siguin de resposta "directa", que fomenten el raonament i la relació entre diferents elements.** Fent una ullada a les proves diagnòstiques, podem observar que majoritàriament es valora la comprensió i relació de texts i idees o l'aplicació matemàtica a problemes quotidians.

4. Metodologia de classe. Hem de fer una reflexió sobre els mètodes utilitzats a classe per a transmetre els coneixements. Per exemple:

● Fem servir les TIC?. Al Departament de Ciències tenim 2 equips portàtils amb ordinador i projector. Aquests equips es fan servir per tot el nostre professorat pràcticament. Per a què es fan servir? (connexió a Internet, visualització de documents i vídeos de recolzament o relacionats amb les currícula, visualització de treballs elaborats per l'alumnat com ara presentacions o documents amb il·lustracions i animacions, filmacions o fotografies fetes per ells, etc.) Podríem o hauríem d'augmentar el temps dedicat a treballar amb les TIC a classe? L'objectiu és la familiarització i la utilització raonable i efectiva d'aquests medis com a motor de recerca i selecció d'informació. No hem d'oblidar que un percentatge ben gran de l'alumnat té ordinador o un aparell (mòbil, PDA, etc.) amb capacitat de connectar a Internet i cercar i descarregar informació. Així doncs, cal aprofitar i fomentar aquesta tecnologia i per això és precís també una major implicació del professorat. Des del nostre Departament proposem la creació d'aules específiques de totes les assignatures. No parlem de laboratoris, sinó **d'aules que es puguin ambientar amb biblioteques d'aula i mitjans (canó de projecció i ordinador) tècnics de cerca i exposició de continguts.**

● **Instruments d'avaluació.** Cal obtenir informació del procés d'aprenentatge de l'alumnat, a través de la interpel·lació i participació d'aquest a classe. Cal donar-li més valor al quadern de l'assignatura, a allò que es construeix dia a dia i no només mitjançant les respostes a les activitats dels exàmens.

5. Coordinació del professorat.

● **Les reunions d'avaluació i de la Comissió de Coordinació Pedagògica, haurien de servir per comentar i debatre** sobre metodologia del professorat, per a valorar l'actitud i resultats de l'alumnat, i per a fer autocrítica de la nostra tasca com a docents. L'espectacle d'algunes reunions d'avaluació on es passa per alt percentatges superiors al 60% de fracàs, sense fer una mínima anàlisi autocrítica, no és acceptable.

● **Els equips educatius de cada grup haurien de reunir-se més sovint**, no només en les sessions d'avaluació sinó a petició d'una part dels seus membres, per exemple, per tal d'intercanviar informació sobre les metodologies, horaris de les assignatures (suggerències a la Prefectura d'Estudis per al curs següent), actitud de l'alumnat, mesures disciplinàries, etc.

● **Cal una major coordinació del professorat dels departaments, especialment quan imparteix la mateixa assignatura.** No és lògic que es donen greuges comparatius a causa de la major o menor magnanimitat del professorat. És important aprendre uns dels altres. En aquest sentit cal invitar al professorat més jove i als especialistes en les TIC, a què ens mostren les seues "innovacions pedagògicotècniques".

6. Seguiment i mesura de les propostes acordades i portades a terme. És aquest el punt més difícil de resoldre. Creiem que ens hauríem de dotar d'algun tipus de **taula d'ítems que ens ajudara a valorar l'aplicació de les propostes suggerides i acordades.** Pensem també que l'Administració té especialistes que ens poden ajudar en l'elaboració d'aquests instruments de seguiment i mesura (proves i enquestes per al professorat i per l'alumnat).

DEPARTAMENT DE MATEMÀTIQUES

A la vista dels resultats de l'avaluació diagnòstica, es poden traure diverses conclusions:

En primer lloc els resultats globals es poden considerar acceptables respecte a la mitjana de la Comunitat, no obstant això encara queden àrees que necessiten un reforç, especialment Estadística i Probabilitat

Les causes d'esta deficiència poden deure's a molts factors, per tant sense entrar a valorar-los, la qual cosa ací proposarem és reforçar el coneixement i aprenentatge d'estos coneixements específics en 1r i 2n d'ESO; esta manera de procedir ha obtingut bons resultats, ja que ja la vam posar en pràctica després de l'anterior avaluació diagnòstica, en concret en la competència de Geometria i els resultats han millorat notablement.

ESTADÍSTICA I PROBABILITAT:

OBJECTIUS: Aconseguir:

- a) que l'alumne siga capaç d'entendre i interpretar un enunciat llarg i relacionar-ho amb les dades d'un problema;
- b) que calcule amb agilitat els paràmetres més habituals que s'empren en estadística;
- c) que interprete correctament estadístiques amb percentatges;
- d) que aplique les mesures obtinguts al càlcul de problemes relacionats amb les mesures observades.

SUGGERIMENTS:

1. Practicar la interpretació de dades que apareixen habitualment en periòdics, Mitjans de comunicació etc.
2. Valorar aspectes fonamentals com són l'anàlisi de situacions on intervé l'atzar. Per exemple en la predicció de resultats de jocs, loteries, sortejos, etc
3. Incidir en la pràctica del càlcul mental i intuïtiu sense utilització de calculadora.

DEPARTAMENT DE GEOGRAFIA I HISTÒRIA

DISSENY DE MESURES DE MILLORA

El caràcter integrador de la matèria de **Ciències socials, geografia i història**, fa que el seu aprenentatge contribuïska a l'adquisició de diverses competències bàsiques. Per a aconseguir l'elaboració del pla de millora el Departament d'Història i Geografia es proposa potenciar-les de la manera següent:

MESURES DE MILLORA	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	GRUP I/O NIVELL
Millorar la comprensió de la realitat social, actual i històrica, i de l'evolució i organització de les societats, dels seus èxits i dels seus problemes.	Competència social i ciutadana	
Desenrotllar la percepció i coneixement de l'espai físic en què s'exercix l'activitat humana, tant en grans àmbits com en l'entorn immediat, així com la interacció que es produïx entre ambdós.	Competència Coneixement i la interacció amb el món físic	

Incentivar l'interés per conèixer i valorar les manifestacions del fet artístic.	Competència Expressió cultural i artística	
Intensificar la busca, obtenció i tractament d'informació procedent de l'observació directa i indirecta de la realitat, així com de fonts escrites, gràfiques, audiovisuals, tant si utilitzen com suport el paper com si han sigut obtingudes per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació.	Competència en el tractament de la informació i competència digital	
Potenciar la utilització de les diferents variants del discurs, en especial, la descripció, la narració, la dissertació i l'argumentació i es col·labora en l'adquisició de vocabulari el caràcter bàsic de la qual hauria de vindre dau per aquelles paraules que, corresponent al vocabulari específic, hagueren de formar part del llenguatge habitual de l'alumne o d'aquelles altres que tenen un clar valor funcional en l'aprenentatge de la pròpia matèria.	Competència en comunicació lingüística	
Utilitzar el més sovint que siga possible els aspectes quantitatius i espacials de la realitat, per mitjà d'operacions senzilles, magnituds, percentatges i proporcions, nocions d'estadística bàsica, ús d'escala numèriques i gràfiques, sistemes de referència o reconeixement de formes geomètriques, així com criteris de mesurament, codificació numèrica d'informacions i la seua representació gràfica.	Competència matemàtica	
Desenrotllar estratègies que permeten als alumnes utilitzar ferramentes que faciliten l'aprenentatge i els permeten tindre una visió estratègica dels problemes per a saber preveure i adaptar-se als canvis que es produïxen amb una visió positiva.	Competència per a aprendre a aprendre	
Afavorir el desenrotllament d'iniciatives de planificació i execució, així com processos de presa de decisions, presents més clarament en la realització de debats i de treballs individuals o en grup ja que implica idear, analitzar, planificar, actuar, revisar allò que s'ha fet, comparar els objectius previstos amb els aconseguits i extraure conclusions.	Competència Autonomia i iniciativa personal	

Per a dur-ho a terme es compta amb la iniciativa personal i inestimable dels membres del Departament, la dedicació e de la qual iniciativa estan fora de tot dubte.

■ DEPARTAMENT DE CASTELLÀ: LLENGUA I LITERATURA

El Departament de castellà, llengua i literatura considera que, per a portar cap amb eficàcia i satisfacció el pla de millora en la nostra assignatura, són necessaris i imprescindibles una sèrie de requisits. A saber:

1. Aplicació de **desdoblements**: En la mesura que esta assignatura és fonamental i necessària per al desenrotllament de les habilitats bàsiques comunicatives que afecten totes **les disciplines** del currículum, considerem que **és necessari desplegar** com més grups d'esta matèria amb prioritat sobre altres (sense menyspreu de les mateixes), que no són de caràcter instrumental.

2. Necessitem un fort **compromís i implicació** de tots els Departaments del Centre en la millora de les habilitats bàsiques (parlar, escriure, escoltar i llegir correctament), i en la bona presentació dels textos escrits, tant en suport paper com en digital, amb respecte a les normes ortogràfiques, gramaticals i tipogràfiques.

A més, este Departament centra la seua proposta de pla de millora en la insistència en els següents punts que ja **treballa** i que estan arreplegats en la Programació Didàctica:

- a) Ensenyar a llegir de manera comprensiva i plaent.
- b) Fomentar l'expressió escrita i la creativitat.
- c) Treballar la comprensió i expressió oral i el respecte.

Per a la consecució de dites apartats, el Departament de Llengua castellana i Literatura, incidirà, **encara més**, en els següents aspectes, segons blocs de contingut:

Bloc 1. Escoltar, parlar i conversar:

– Treball amb textos periodístics d'actualitat - per a això necessitem suficients exemplars dels mateixos-.

– Reforç de la comprensió lectora i de la interacció entre els alumnes per mitjà dels textos.

– Breus exposicions orals a partir d'un guió elaborat, sobre un tema determinat.

Bloc 2. Llegir i escriure:

– Treball amb textos escrits de diversa índole per a reforçar la comprensió lectora. Ocupació d'estos textos per a reforçar el coneixement sobre els aspectes formals de cada Tipus de text.

– Ús apropiat dels signes de puntuació.

– Coneixement del vocabulari i la seua utilització. Ús del diccionari.

– Elaboració de textos escrits de l'àmbit acadèmic i periodístic, especialment, i controlant la correcta presentació dels mateixos (marges, neteja, etc.)

– Control de lectura periòdic.

– Elaboració d'esquemes i resums de contingut que impliquen la distinció clara entre idees principals i secundàries.

– Reflexió sobre l'ús de la normativa ortogràfica a través dels dictats tradicionals.

Bloc 3. Educació literària:

- Lectura en classe de fragments literaris seleccionats per a reconèixer les principals característiques dels gèneres literaris i els seus subgèneres.
- Comentaris sobre cada lectura realitzada en el trimestre.

Bloc 4. Coneixement de la llengua:

- Reforç en la distinció de categories gramaticals a través de textos en què els alumnes distingisquen la categoria de cada paraula.
- Control periòdic de les formes verbals en diferents temps i modes.
- Anàlisi sintàctic d'oracions simples, (que es poden anar complicant per nivell), incorporant els elements que es vagen aprenent.

En l'actualitat, el Departament ja ha emprat un pla de millora xifrat en l'animació a la lectura i que hem titulat “*Jo llig, escric i opino, i tu?*”, a través del qual pretenem que els alumnes transmeten les seues experiències de lectoescriptura i les col·loquen en els taulers col·locats “ad hoc” en el nostre centre, per a compartir-les.

El Departament de castellà, de totes maneres, troba dificultats en el desenrotllament d'algunes de les propostes indicades. Una vegada més, pensem que els resultats de tots els nostres alumnes – que en este cas, són tots-, no milloraran en tant que no hi haja una “ràtio” lògica i efectiva que afavorisca el nostre treball.

DEPARTAMENT DE FRANCÉS

El pla de millora de l'assignatura de FRANCÉS ha d'abordar-se des de dos aspectes diferents i indispensables: EL PEDAGÒGIC – ACTITUDINAL I EL MATERIAL.

Les premisses necessàries des del nostre punt de vista per a obtindre una bona qualitat d'ensenyança:

Per molt enginyosos que siguen els recursos didàctics i els llibres de text, tenen poc valor si se'ls compara amb el factor humà: les capacitats i la dedicació del professor, LA PARAULA. El professor ha de preparar a fons les lliçons buscant qüestions d'actualitat, i si les exposicions estan plenes de vida el professor trobarà alumnes compromesos.

La GRAMÀTICA ha de ser desenrotllada basant-se en exemples inventats exclusivament per a este propòsit, entre els que cal incloure els que ajuden a corregir els errors més corrents. Per experiència sabem que la gramàtica és la part més àrida i rebutjada per l'alumne, doncs bé, cal enginyar un sistema amé de transmissió de la mateixa. És un treball difícil inculcar regles gramaticals, per això no cal dedicar-li molt de temps en una sessió: en una hora de classe és recomanable PRACTICAR LES QUATRE DESTRESES i no cansar l'alumne amb la monotonia d'una sola pràctica. Sent important, la gramàtica no suposa el contingut principal de les lliçons: la conversació, els exercicis de redacció, el relat del professor, les lectures dirigides, ajuden a fer una classe completa.

Els documents autèntics són essencials en les classes d'idiomes. Quantes vegades hem escoltat dels alumnes “este llibre de text m'ha fet perdre interès per l'assignatura”. El professor ha de prescindir de la part monòtona, avorrida i no obcecar-se a seguir un llibre que probablement no desperta emocions en els alumnes. El llibre ens ajuda que s'ha de seguir la progressió de la programació d'aula, però hauríem d'allunyar-nos d'ell de tant en tant i obrir la finestra al món real, recorrent a documents literaris extrets de llibres que deixen l'alumne meravellat amb la història que hi ha en el seu interior. Com es posa en pràctica?

Seleccionem un text MOLT BONIC d'un llibre MOLT BONIC que transmeta sentiments, comptem l'argument, donem la informació de l'autor, època i context social i ens fem de ple en el text que "esmicolarem" estudiant a partir d'ell la gramàtica, la redacció, la memorització d'un fragment i la realització d'una fitxa que serà avaluada. L'èxit està assegurat.

Altres documents autèntics: la visualització de pel·lícules de què s'elaboren fitxes per a avaluar l'expressió oral i escrita. Les cançons, sempre seleccionades pensant en el gust dels xavals, amb lletres que aprendran de memòria i cantaran en classe. Representacions de "rols" després d'haver visualitzat situacions reals: en el restaurant, en l'estació, en el carrer....

Una activitat molt enriquidora, sens dubte, són els VIATGES A FRANÇA, és el motor que impulsa molts alumnes durant mesos que s'ha de seguir les classes de francès amb interès i il·lusió i el vehicle per a estudiar i practicar les situacions reals amb què es podrien trobar.

L'oportunitat de relacionar-se amb alumnes del Liceu francès és, sens dubte, la verdadera pràctica de l'idioma. Hem lloc en pràctica junt amb un professor de matemàtiques del liceu francès UN PROJETE que tindrà continuïtat en cursos futurs: Els alumnes resolen problemes de matemàtiques (assessorats pels professors) i reben classes de matemàtiques en francès impartides pel professor del liceu, d'esta manera fan una immersió en l'univers de les matemàtiques a França. Posteriorment prepararan una obra de teatre amb els alumnes del liceu i farem una eixida en què coneixeran les instal·lacions i el funcionament d'este.

El contacte amb francesos també podria emportar-se a la pràctica portant als alumnes on pogueren parlar o entrevistar elaborant un qüestionari...

Mitjans materials:

El professorat de francès hauria de poder RECICLAR-SE sense cap cost per a este a França i posar-se al dia en les últimes tècniques d'estudi.

La millora d'un idioma s'ha d'orientar cap a l'aprenentatge de l'ORAL: les tecnologies constitueixen una ferramenta útil per a aconseguir els nostres objectius. Internet és una font inesgotable de recursos, com a material real, fitxes d'activitats o programes informàtics gratuïts. L'ús de les TIC provoca una gran motivació en l'alumne. La immensa majoria dels alumnes coneix el seu ús. El nivell d'identificació de l'estudiant amb estos recursos és molt elevat, la qual cosa contribueix a crear en l'aula una bona dinàmica.

Els alumnes es poden relacionar amb xavals francesos a través d'Internet, i inclús realitzar una pràctica experimentada per primera vegada este curs: ESTUDI d'un autor francès contemporani VIU (prèvia lectura d'un text), PRESENTACIÓ de l'esquema per a redactar una carta, LOCALITZACIÓ de l'adreça de correu electrònic i ENVIAMENT d'un escrit o carta, elaborat pels alumnes en grup. (Hem rebut contestació). OBJECTIU complit.

S'ha de restablir l'autoritat del professor en les aules baremant la disciplina, incloent-hi la puntuació acordada a l'actitud en la programació d'aula.

Fer reunions, una vegada al trimestre com a mínim, entre l'equip psicopedagògic i pares.

No podem pretendre una millora de la destresa oral òptima sense tindre UN LABORATORI D'IDIOMES.

Hem deixat per al final una de les "condicions" més importants, IMPRESCINDIBLES, sense el compliment de la qual tot l'anteriorment exposat no es pot dur a terme. No podem ensenyar un idioma en aules massificades. S'ha de desplegar a partir de 20 alumnes. La millora del francès exigeix MENYS ALUMNES PER AULA I A PARTIR D'ACÍ JA PODEM MILLORAR.

DEPARTAMENT D'ANGLÈS

Analitzats els resultats de l'Avaluació Diagnòstica, s'aprecia que els majors problemes residixen en l'àmbit de la comprensió lectora i l'expressió escrita, que, per tant, serà el principal objectiu de les mesures que a continuació es ressenyen per a la seua millora:

➤ **COMPREENSIÓ LECTORA**

a) Adquirir riquesa lèxica. Per a este fi es posarà en marxa el pla de foment de la lectura en l'assignatura, que contempla no sols la lectura extensiva sinó també la intensiva, utilitzant tant llibres de lectura com a articles de revistes, publicats en internet, cançons, etc. Entre els aspectes positius que aporta la lectura en anglés al procés d'aprenentatge de l'idioma estranger podríem destacar els següents:

- Adquirir vocabulari sobre temes molt variats i assimilar el significat de paraules pel context.
- Activar el coneixement previ i usar-ho per a entendre el text que se'ls presenta.- adquirir fluïdesa en l'idioma en relació a la comprensió lectora.
- Reconéixer punts gramaticals i veure com funcionen en el context donat.
- Observar diferents estils d'escriptura i format.
- Adquirir informació sobre la cultura anglosaxona.
- Obtindre diversió, entreteniment i sobretot, motivació per a continuar aprenent l'idioma.

Quan se li ensenya una llengua estrangera a un alumne se li està donant a conèixer la cultura d'un altre país diferent del seu; per tant l'assignatura d'anglés per si sola ja complix amb esta competència. A més d'eixe fet, s'inclouen una sèrie d'activitats que posen més de manifest si és possible la cultura i l'art. Les cançons són, per exemple, un gran vehicle cultural i artístic, igual que els textos dels grans escriptors en este idioma.

b) Explotar el text al màxim i aconseguir que l'alumnat servici partit del que està treballant. Per a aconseguir açò, el tipus d'activitats ha de ser molt variat. És a dir, cada vegada que es treballa un text el tipus d'activitats ha de ser diferent per a no caure en la rutina i arribar a avorrir l'alumnat. Sempre ha d'estar present el factor sorpresa per a tindre l'alumnat motivat i aconseguir que lligen els textos sense resultar-li un esforç.

Alguns exemples d'activitats per a treballar textos són els següents:

- ✓ Ordenar els paràgrafs d'un text, relacionar textos amb fotografies.
- ✓ Crear dibuixos a partir de la lectura d'un text.
- ✓ Continuar històries.
- ✓ Escriure un correu electrònic a l'autor del text donant la seua opinió sobre el text.
- ✓ Crear una escena de teatre a partir d'un text, etc.
- ✓ Fomentar la creativitat de l'alumnat a partir de la lectura d'un text és una pràctica prou positiva per a aconseguir que es motiven cap a la lectura.

El que també és important per a la motivació de l'alumnat és la forma de treballar en l'aula. És obvi que la pràctica de la lectura és una tasca individual però la distribució en l'aula per a l'elaboració de les activitats sempre s'ha de realitzar en parelles o en grup, ja que d'esta manera sempre col·laboren molt més i s'integren més satisfactòriament en el desenrotllament de les activitats proposades.

➤ **EXPRESSIÓ ESCRITA**

— Escriure distints tipus de text, amb distints propòsits, sobre temes ja desenrotllats en l'aula, açò afecta les competències números 1, 3, 5,7 i 8, tenint en compte que es referix a la utilització del llenguatge com a instrument de comunicació escrita, de representació, interpretació i

comprensió de la realitat, de construcció i comunicació del coneixement i d'organització i autoregulació del pensament, les emocions i la conducta.

- Desenrotllar tècniques d'expressió i organització per a escriure un text
- Aconseguir una actitud favorable cap a la utilització de la correcta ortografia. A més del que s'ha dit en el paràgraf anterior, aquí es pot tirar mà dels dictats, els jocs de paraules, sopes de lletres, mots encreuats, etc. També hi ha una tasca molt comuna dins de la classe d'anglès, que és el fet de buscar paraules en el diccionari.
- Millorar la presentació dels textos per mitjà de l'ús de marges, plantilles, etc. També en este cas es veuen implicades totes les competències bàsiques.
- Aprendre l'ús de connectors per a cohesionar les distintes parts del text, la qual cosa afecta per igual a totes les competències bàsiques. Açò s'aconseguirà per mitjà de distints exercicis com, per exemple, ordenar textos seguint una seqüència, emparellar frases, etc.

ACCIONS QUE MILLORARIEN AMB DÓS COMPETÈNCIES

- Augmentar l'horari lectiu d'ensenyança de l'anglès, així com de l'ensenyança d'altres assignatures en llengua anglesa. Una vegada més estan implicades totes les competències bàsiques, perquè totes elles es veurien afectades.
- Reduir el nombre d'alumnes per aula en tots els nivells de l'ESO, la qual cosa, com és clar, afectaria les 8 competències clau.
- Desplegar totes les classes d'anglès.
- Tindre accés a les plataformes digitals de comunicació. Accedir de manera senzilla i immediata a la informació que es pot trobar en esta llengua, alhora que es té la possibilitat de comunicar-se utilitzant-la. A més, es facilita la comunicació personal a través del correu electrònic en intercanvis amb joves d'altres llocs i, la qual cosa és més important, crega contextos reals i funcionals de comunicació. Esta competència consistix a disposar d'habilitats per a buscar, obtenir, processar i comunicar informació, i per a transformar-la en coneixement. Les habilitats aquí implicades van des de l'accés a la informació fins a la seua transmissió en distints suports una vegada tractada, incloent-hi la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació com a element essencial per a informar-se, aprendre i comunicar-se. Implica ser una persona autònoma, eficaç, responsable, crítica i reflexiva al seleccionar, tractar i utilitzar la informació i les seues fonts, així com les distintes ferramentes tecnològiques; també, tindre una actitud crítica i reflexiva en la valoració de la informació disponible, i respectar les normes de conducta per a regular l'ús de la informació i les seues fonts en els distints suports.

3. CALENDARI D'ACTUACIÓ.

L'aplicació de les mesures de millora plantejades pels distints departaments didàctics es desenrotllarà al llarg del curs. Per a comprovar l'eficàcia d'estes mesures es realitzaran dos proves, una als alumnes que van realitzar la prova diagnòstica i que este curs la majoria es troben matriculats en 3r AIXÒ. La segona prova es passarà als alumnes de 2n AIXÒ. Els continguts i plantejaments d'estes proves serà semblant al de l'avaluació diagnòstica. La primera prova se celebrarà en el mes de febrer i la segona en el mes de juny.

Els resultats d'ambdós proves permetrà fer una avaluació de les mesures adoptades.

Aplicació de les mesures	Proves	Avaluació
De novembre a juny	febrer i juny	juny

XI. PLA DE TRANSICIÓ DE L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

1. JUSTIFICACIÓ

El pas de Primària a Secundària suposa per a l'alumnat de 6t de primària un canvi d'etapa, i també de centre educatiu, i açò fa necessari que este trànsit siga tractat de forma adequada per a minimitzar els problemes que pogueren produir-se.

És, per tant, necessari dissenyar un programa que tracte d'oferir a tots els elements implicats en la comunitat educativa activitats que permeten un millor coneixement de la nova etapa i de tots els elements afectats per este canvi.

Per tot això i atenent a *l'Orde 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació*, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària ala Educació Secundària obligatòria en la Comunitat valenciana, hem elaborat un pla que facilite la transició entre els CEIPs "Bec de l'Àguila", "Miguel Hernández" i "Raspeig" i l'I.E.S. "Sant Vicent" a qui estan adscrits, amb l'objectiu d'aconseguir que el pas una etapa a una altra siga el més satisfactori possible.

Per a la seua elaboració hem tingut en compte:

- les característiques i situacions personals dels alumnes,
- la continuïtat de forma graduada d'una etapa a una altra,
- les necessitats educatives ordinàries i específiques dels alumnes,
- la prevenció per a una bona integració i adaptació escolar.

2. OBJECTIUS

Els objectius del present pla de transició són els següents:

1. Desenrotllar els processos de coordinació entre els centres de primària i el centre de secundària a què estan adscrits, intercanviant tota la informació que siga necessària de forma col·legiada.
2. Garantir la continuïtat entre les dos etapes adaptant i adequant la progressió curricular dels alumnes.
3. Afavorir l'adaptació de l'alumnat al nou centre.
4. Respondre a les necessitats i expectatives de l'alumnat de primària per part del centre de secundària.
5. Orientar les famílies i a l'alumnat de primària sobre l'educació secundària, l'organització del centre de secundària, les formes de suport als alumnes, els projectes que en la seua aplicació afecten el procés educatiu i les normes de convivència.
6. Coordinar el desenrotllament de les actuacions tutorials entre els centres de primària i secundària i facilitar l'intercanvi d'informació entre tutors de forma directa.

3. CONTINGUTS

AMB RELACIÓ A L'ALUMNAT

1. Afavorir el coneixement de si mateix, de les seues capacitats, interessos i motivacions.
2. Informar els alumnes sobre l'estructura del Sistema Educatiu.
3. Proporcionar a l'alumnat de Primària informació sobre l'ESO.
4. Propiciar el coneixement de l'IES: dependències, aules, horaris, normes, professorat...
5. Facilitar informació sobre les distintes opcions acadèmiques.
6. Iniciar l'alumnat en el coneixement del món laboral.
7. Afavorir l'acollida, per part dels alumnes d'ESO, dels alumnes de nou ingrés en l'Institut.

AMB RELACIÓ A LA FAMÍLIA

1. Informar les famílies sobre l'estructura del Sistema Educatiu i sobre la nova etapa.
2. Proporcionar el coneixement de l'Institut: organització i funcionament, normes de convivència, recursos que oferix...
3. Donar a conèixer el desenrotllament psicosocial de l'alumnat d'esta edat.

4. ACTUACIONS

DIRECTES AMB L'ALUMNAT I LES SEUES FAMÍLIES:

- a. Xarrada d'orientació acadèmica sobre secundària als alumnes de 6t per part del servici psicopedagògic del centre de primària. **Principi del tercer trimestre.**
- b. Visita guiada al centre de secundària acompanyats pels professors tutors de primària. **Mitjan del tercer trimestre.**
- c. Visita del cap d'estudis i coordinadora de secundària al centre de primària a fi d'informar els alumnes sobre la distribució curricular del 1r d'ESO i les normes de convivència. **Finals del tercer trimestre.**
- d. Reunió dels pares i mares de l'alumnat de 6t amb la Direcció del centre de secundària. En el **mes de maig.**

De l'equip de transició:

- a. Constitució de l'equip de transició. En el **mes de setembre.** Estarà format pels Caps d'Estudis dels centres de Primària i Secundària, la coordinadora de secundària, el cap del Departament d'Orientació de l'IES, especialistes en orientació educativa dels centres de primària, els tutors de 6t i de 1r d'ESO, els mestres de Pedagogia Terapèutica d'ambdós etapes i els caps de departament de les matèries instrumentals d'ESO. Les seues funcions són:
 1. La confecció del pla de transició.
 2. La supervisió del seu desplegament i compliment.

3. L'avaluació durant la seua aplicació i al final de la mateixa.
 4. La modificació del pla de transició en funció de l'avaluació i les propostes de millora realitzades.
- b. Reunió entre els tutors de 6t de Primària del curs anterior i els tutors de 1r AIXÒ del curs actual, amb l'objectiu de rebre informació detallada sobre els alumnes de nova incorporació a l'IES. En el **mes de setembre**.
 - c. Reunió de coordinació entre els tutors de 6t de Primària i els Caps de Departament de les àrees instrumentals (Castellano, Valencià i Matemàtiques), a fi d'adequar la progressió curricular de l'alumnat. En el **2n trimestre del curs**.
 - d. Elaboració per part dels Departaments de Castellano, Valencià i Matemàtiques de l'IES dels objectius i continguts mínims que els alumnes de 6t han d'aconseguir en les àrees mencionades.
 - e. Reunió de coordinació entre els tutors de 6t de Primària i els Caps de Departament de Castellano, Valencià i Matemàtiques de l'IES a fi de consensuar la progressió curricular de l'alumnat. En el **2n trimestre del curs**.
 - f. Reunió del Departament d'Orientació (orientadores, mestres de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge) de l'IES amb els tutors de 6t de Primària, mestres de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge dels centres de Primària. **A final de curs**.

3. AVALUACIÓ

L'avaluació del pla de transició es basarà en els criteris següents:

1. L'observació del grau de progressió i adaptació de l'alumnat.
2. La valoració de la convivència dels alumnes en el nou centre.
3. Els resultats que deriven de les diferents avaluacions de l'alumnat en el 1r d'ESO, sobretot en el 1r trimestre.
4. La valoració del nivell d'eficàcia i millora del pla de transició.

4. MEMÒRIA ANUAL

Al finalitzar cada curs l'equip de transició elaborarà una memòria anual detallant les actuacions dutes a terme, així com l'avaluació del pla de transició i les propostes de millora, incloent-la en la memòria final de curs de cada un dels Centres.

ANNEX

1. INFORMACIÓ A LES FAMÍLIES

2. RECOMANACIONS A LES FAMÍLIES

1. DADES D' EQUIP DIRECTIVU I ORIENTACIÓ

- **Director:** Francisco Arcos López
- **Vicedirector:** Juan Quesada Martínez
- **Caps d' Estudis:** Francisco Maciá Quesada
Joaquín Pastor Pina
- **Cap d' Estudis de F.P.:** Fernando Ruiz
- **Secretari:** Jesús Cabrera Sánchez
- **Vice-secretari:** Juan Ignacio Cabanes Andreu
- **Coordinadora de Secundària:** Teresa Henarejos
- **Orientadora:** Carmen Ramos

2. OFERTA EDUCATIVA DE L'INSTITUT

- *Educació Secundària Obligatòria.*
- *Batxillerat de les modalitats de :*
 - Humanitats i Ciències Socials
 - Ciències i Tecnologia.
- *PQPI (Programa de Qualificació Professional Inicial):*
 - Informàtica i comunicació.
 - Administració i gestió.
- *Formació Professional Bàsica*
- *Cicles formatius de Grau Mitjà:*
 - Sistemes microinformàtics i xarxes
 - Gestió administrativa
- *Cicles formatius de Grau Superior:*
 - Desenvolupament d'aplicacions multiplataforma
 - Administració de sistemes informàtics en xarxa
 - Administració i finances

ALGUNES IDEES PER A AFRONTAR EL PAS DE LA PRIMÀRIA A LA SECUNDÀRIA

► La secundària implica més dificultat:

- Més assignatures.
- Más professorat, majors exigències.
- Major pes dels exàmens enfront del treball diari.

iiiTreball més intens!!!

Alguns estudiants comencen a tindre problemes amb els estudis

- Entre el 25 i el 30% dels xiquets i xiquetes que van bé en l'escola Primària suspenen assignatures al passar a l'institut

La secundària coincideix amb l'adolescència: Es fan majors, però encara no són adults

- Busca de la identitat, a vegades a través de comportaments estranys, modes i fins a de l'enfrontament i l'oposició amb els adults.

- Exigència de major llibertat: "ja no sóc una xiqueta o un xiquet menut".

- Gran influència del grup d'iguals o de la colla enfront de la dels pares.

- Nous interessos: el carrer, els amics, els enamoraments... A vegades els resulta difícil fer-los compatibles amb l'estudi..

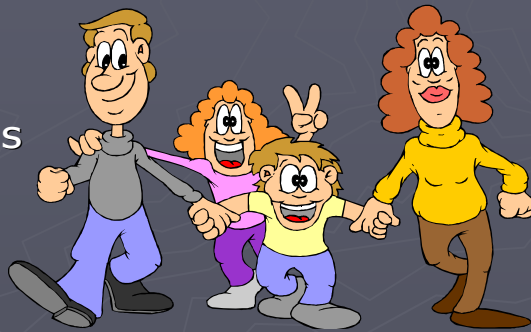
La relació entre pares i fills comença a canviar...

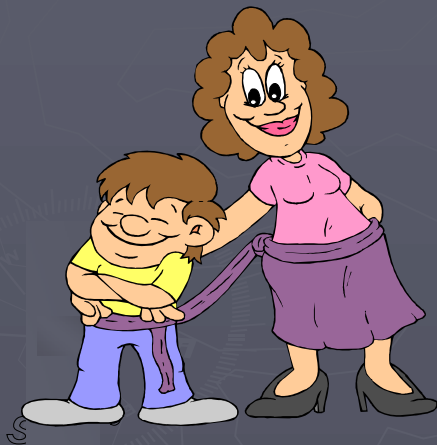
- ? Es tornen més esquerps i desobedients
- ? Són discutidors nats, experts a portar la contra
- ? Tracten d'allunyar-se del control familiar
- ? Noves influències: el grup d'amics
- ? Tendixen a evitar les responsabilitats

És fonamental que el pare i la mare...

- ▶ Actuen units
- ▶ Establisquen uns límits clars en la conducta dels seus fills i filles
- ▶ Ajuden als seus fills i filles a conèixer les conseqüències dels seus actes

¿Què són els límits?

- ? **Necessiten el control y la supervisió dels pares:**
 - Horaris, estudi, amistats, eixides.
 - Control de l'ús de la tele, ordinador o play.
 - En l'alimentació.
 - En les seues amistats.
- ? **Els pares i mares han de deixar clar el que està bé y el que està mal:**
 - En el seu comportament: Que sigen educats i respectuosos.
 - En l'estudi: Han de tindre un horari d'estudi fix.

Aspectes bàsics de l'educació familiar

- ▶ Tindre comunicació: i hay que hablar con ells/ellas!
- ▶ Els pilars de la bona educació són la exigència i l'afecte.
- ▶ Eviten el sentiment de culpa i el mite del pare amic.
- ▶ És impossible exercir de pare o de mare sense...
 - Ser pesat
 - Dir que no

Demanem als pares que ajuden als seus fills a...

- ▶ Tindre uns hàbits d'estudi adequats.
- ▶ Mantindre uns hàbits de vida necessaris per a l'aprenentatge.
- ▶ Ser educats i respectar als altres: importància de l'educació familiar.

EN ESTA NOVA ETAPA, ELS RECOMANEM...

- ? Mantindre contacte i col.laboració periòdica amb els tutors. Per a conèixer la marxa en els estudis i el comportament del Seu fill o filla en el centre.
Tindre bones expectativas respecte als seus estudis.
- ? Per al pròxim curs, vostre filla o fill ha de tindre a les Vesprades un horari d'estudi fix i dedicar almenas una o dos hores diàries a realitzar els deures i a repassar les assignatures
- ? L'estudi cal fer-ho en un lloc tranquil, sense música i amb la televisió o l'ordinador apagat per afavorir la concentració.
- ? Es important també que els xics i xiques vinguin desdejunats a l'institut.
- ? També és convenient que vinguin descansats , es recomana Per a estes edats que dorman unes 8 hores. Així estaran més atents y menys cansats.

XII. CRITERIS PER A L'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT DEL INSTITUT

L'organització i el funcionament de l'IES «Sant Vicent» té com a marc legal de referència, bàsicament, el Decret **234/1997**, de 2 de setembre, del govern valencià, pel qual s'aprova el R.O.F.; l'Orde de **31 de març de 2006**, de la Conselleria, per la qual es regula el pla de convivència dels centres docents; la Llei **Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació** (L.O.E.); el Decret **39/2008**, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents...i, finalment, les Resolucions de la Conselleria en matèria d'ordenació acadèmica i d'organització de l'activitat docent.

1. ÒRGANS DE GOVERN DEL CENTRE

● Els òrgans unipersonals de govern són: el director, el vicedirector, els Caps d'Estudis i el secretari i Vice-secretari. Tots ells constitueixen l'Equip Directiu.

● Els òrgans col·legiats de govern són: el Consell Escolar i el Claustre de professors.

— El Consell Escolar és l'òrgan de participació dels diferents sectors de la Comunitat Educativa en el govern del centre.

— El Claustre de professors, presidit pel director, és l'òrgan propi de participació del professorat en la vida acadèmica del centre.

● Els òrgans de coordinació docent són: el departament d'orientació, els departaments didàctics, la comissió de coordinació pedagògica, l'equip docent del grup, coordinat pel tutor, i el departament d'activitats complementàries i extraescolars.

● Altres òrgans de participació en la vida del centre són: l'Assemblea de classe, el Consell de delegats i l'Associació de Pares i Mares d'alumnes.

■ Les **funcions o competències dels òrgans de govern** mencionats i les **normes de funcionament de l'institut** estan regulades també en el **Reglament de Règim Interior**.

2. HORARI GENERAL DEL CENTRE

El Centre té establert un doble torn, diürn i vespertí, que s'inicien a les 07:55 i 15:00 hores, respectivament.

3. CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ DE L'HORARI DE L'ALUMNAT.

- L'horari escolar per als alumnes es distribuirà de dilluns a divendres.
- Cap grup d'alumnes podrà tindre més de set períodes lectius diaris.
- En cap cas podrà haver-hi hores lliures en l'horari lectiu dels alumnes.
- En cap cas les preferències horàries dels professors podran obstaculitzar l'aplicació dels criteris anteriorment exposats.

4. CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ DE L'HORARI DEL PROFESSORAT.

a) El professorat dedicarà al centre 30 hores setmanals. Estes hores comprendran els períodes lectius i complementaris arreglats en l'horari individual i les hores complementàries comptades mensualment. La resta, fins a les 37,5 setmanals, serà de lliure disposició del professorat per a la preparació de les activitats docents, el perfeccionament professional o qualsevol altra activitat pedagògica complementària.

b) Les hores complementàries d'obligada permanència en el centre seran assignades per la Direcció d'Estudis i s'arreglaran en els horaris individuals i en l'horari general, igual que els períodes lectius.

c) Els professors hauran d'impartir un mínim de 2 períodes lectius i un màxim de 5.

XIII. PARTICIPACIÓ DELS DIVERSOS ESTAMENTS DE LA COMUNITAT EDUCATIVA.

A. Els Delegats de grup i la Junta de delegats.

● Els **Delegats de grup** suposaran un vehicle de col·laboració amb el professorat pel que fa a l'aplicació del Reglament de Règim Interior, tant en el compliment de les mesures organitzatives com en el foment de la convivència entre els alumnes del seu grup, col·laborant amb el tutor i amb la junta de professors del grup en tot allò que afecte el funcionament d'este. S'anomenarà un delegat i un subdelegat per grup les funcions del qual quedaran regulades pel RRI i el Reglament Orgànic i Funcional dels Centres.

● La **Junta de Delegats** és un element de col·laboració amb els Òrgans de Govern dels Centres, especialment el Consell Escolar i l'Equip Directiu en relació amb l'elaboració de propostes i aportacions per a l'elaboració dels documents d'organització del centre i en la intermediació entre l'alumnat i el Consell Escolar, canalitzant la informació. La seua constitució i funcionament vindrà arreplegat en el RRI i tindrà en compte la seua regulació pel Reglament Orgànic de Centres. Es fixarà un lloc per a les seues reunions.

El Director del Centre, en representació de l'Equip Directiu, mantindrà una comunicació fluida amb l'alumnat a través del president de la Junta de Delegats. Les bases per a regular les dites reunions vindran arreplegades en el RRI. Els alumnes col·laboraran amb la resta de membres de la Comunitat Educativa a través dels seus representants en el Consell Escolar que formaran part com a membres de ple dret de la Junta de Delegats en la que s'informarà dels assumptes tractats en l'orde del dia, així com portaran a les reunions del Consell Escolar les propostes que dimanen de la Junta de Delegats. El règim de funcionament de la Junta de Delegats vindrà arreplegat en el RRI.

B. La col·laboració amb l'Associació de mares i pares (A.M.P.A.)

La A.M.P.A. mantindrà la col·laboració amb els òrgans de govern de l'Institut. D'una banda, a través dels seus representants en el Consell Escolar. D'un altre, establint al començament de cada curs un període de temps en què els seus representants es reuniran amb el director. Les reunions seran almenys de caràcter mensual i sempre que siga necessari. El funcionament de la A.M.P.A. vindrà arreplegat en el R.R.I. i tindrà en compte l'article pertinent del Reglament Orgànic de Centres. La A.M.P.A. tindrà un lloc propi per a dur a terme les seues funcions.

C. La col·laboració dels pares amb la resta de la Comunitat Educativa.

La via per a la dita col·laboració s'establirà no sols a través de l'AMPA, com a òrgan representatiu dels pares i les seues reunions amb l'Equip Directiu, sinó també a través d'altres llits:

— A través del Consell Escolar en què els seus representants canalitzaran la col·laboració amb els representants de la resta de la Comunitat Educativa.

— A través de les reunions tant col·lectives com individuals amb els Tutors

— A través de les reunions amb els professors de les respectives àrees i matèries.

— Mitjançant les hores d'atenció a pares previstes pel Departament d'Orientació.

— Amb el Director, el Cap d'Estudis i el Secretari del centre, que establiran en els seus horaris períodes lectius per a l'entrevista amb els pares que així ho sol·liciten. Així mateix, l'Equip Directiu mantindrà també reunions de caràcter col·lectiu amb els pares dels alumnes. El règim de funcionament i la forma en què esta col·laboració es canalitze quedarà fixada en el Reglament de Règim Interior.

D. Col·laboració del professorat amb els altres membres de la Comunitat Educativa.

S'impulsarà la col·laboració del personal docent amb els altres membres de la Comunitat Educativa a través dels llits següents:

- ✓ El Consell Escolar en què els seus representants mantindran el contacte amb la resta de representants de la Comunitat Educativa.
- ✓ Amb els pares d'alumnes a través del Tutor que tindrà una hora d'atenció setmanal.
- ✓ Mitjançant les reunions que cada professor pugui mantindre amb els pares, dins del llit assenyalat per la normativa vigent i el Reglament de Règim Interior.
- ✓ Amb l'alumnat directament mitjançant les hores dedicades a la docència específica de la seua matèria i de la manera que estipule el RRI i els Projectes Curriculars d'Etapa. De manera delegada a través del Tutor, que tindrà una hora setmanal de tutoria directa amb el grup.
- ✓ Amb el personal no docent a través del director i el secretari del Centre. La forma en què s'organitzarà la dita col·laboració vindrà arreplegada en el R.R.I.

E. Col·laboració dels professors/es entre si.

— La col·laboració entre els professors del mateix departament es canalitzarà a través de les reunions del Departament Didàctic, coordinades i presidides pel Cap del Departament. Es fixarà un període lectiu setmanal per a dur a terme la dita col·laboració.

— La col·laboració entre els professors dels diferents departaments es durà a terme a través dels següents mitjans:

- Claustre de Professors. Es determinarà un dia i hora per a dur a terme les reunions i quedarà reflectida en la Programació Anual.
- La Comissió de Coordinació Pedagògica, en la que es reuniran tots els Caps de Departament junt amb el director i la Direcció d'Estudis. Es fixarà un període lectiu setmanal per a dur a terme les dites reunions.
- Reunions d'Equip Docent. Es duren a terme almenys tres, coincidint amb els períodes d'avaluació i sempre que les circumstàncies ho requerisquen. Es determinarà el calendari de les reunions obligatòries en la Programació General Anual.
- Reunions dels tutors amb el Departament d'Orientació. A través de la tutoria, el Tutor col·laborarà amb el Departament d'Orientació en els plans i programes que s'establisquen i en els termes que es fixe en el RRI.

F. Col·laboració del personal no docent amb els altres membres de la Comunitat Educativa.

Es facilitarà i impulsarà a través dels següents mitjans:

- El Consell Escolar, en el que el seu representant estarà en contacte amb la resta de representants de la Comunitat Educativa.
- El Secretari del Centre com a representant de l'Equip Directiu.
- El Director del Centre com a representant del Centre.

L'organització de la dita col·laboració vindrà arreplegada en el RRI.

G. Col·laboració de l'Equip Directiu amb la resta de la Comunitat Educativa.

→ Del Director amb la resta de la Comunitat Educativa

S'estableixen els següents mitjans per a impulsar la col·laboració del director i la resta de la Comunitat Educativa:

➤ Amb l'Equip Directiu mitjançant les reunions que s'establiran a este efecte amb caràcter setmanal, segons es determine en el Reglament de Règim Interior i la Programació General Anual del Centre.

➤ Amb l'alumnat a través del president de la Junta de Delegats amb el podrà tindre reunions a petició del mateix i amb l'alumnat en general a petició de l'alumne interessat prèvia petició a través dels seus professors, tutors o Direcció d'Estudis. Per a això el director establirà dos períodes lectius setmanals per a dur a terme esta atenció

➤ Amb els pares, de manera col·lectiva almenys una vegada durant el curs i de manera individual a sol·licitud dels interessats. El director establirà dos períodes lectius setmanals per a dur a terme esta atenció.

➤ Amb l'AMPA per al que establirà un període d'una hora mensual.

➤ Amb els Caps de Departament en el si de la Comissió de Coordinació Pedagògica per a la qual cosa s'establirà un període lectiu de caràcter setmanal.

El calendari d'actuacions vindrà arreplegat en la Programació General Anual.

➤ Amb els professors en el si del Claustre.

➤ Amb el Personal d'Administració i Servicis, almenys dos vegades durant el curs i a petició de l'interessat.

➤ Amb l'Administració Municipal quan la situació ho requerisca.

➤ Amb tots els membres de la Comunitat Educativa en el si de les actuacions del Consell Escolar.

➤ Amb altres entitats o organismes quan la situació ho requerisca.

➤ El règim de funcionament i organització de la dita col·laboració vindrà arreplegat en el Reglament de Règim Interior.

→ Del Cap d'Estudis amb la resta de la Comunitat Educativa.

S'estableixen els següents mitjans per a impulsar la col·laboració del Cap d'Estudis i la resta de la Comunitat Educativa:

➤ Amb l'Equip Directiu, mitjançant les reunions que s'establiran a este efecte amb caràcter setmanal segons es determine en el Reglament de Règim Interior i la Programació General Anual del Centre.

➤ Amb els tutors i el Departament d'Orientació, d'acord amb el Pla d'Orientació Acadèmica i Professional i el Pla d'Acció Tutorial, per a la qual cosa s'establirà un període lectiu setmanal. Així mateix, podrà reunir-se amb els tutors per a tractar temes d'interés comú, segons s'establisca en el Reglament de Règim Interior.

➤ Amb els Caps de Departament en el si de la Comissió de Coordinació Pedagògica, per al que s'establirà un període lectiu de caràcter setmanal. Així mateix, podran reunir-se sempre que la situació ho requerisca, segons s'establisca en el Reglament de Règim Interior.

➤ Amb la resta de professorat en el si de les actuacions programades pel Claustre de professors i quan la situació ho exigisca, a petició del Cap d'Estudis o del professor, segons l'organització que s'establisca en el Reglament de Règim Interior.

➤ Amb el responsable de les Activitats Complementàries i Extraescolars, per al que s'establirà un període lectiu setmanal.

➤ Amb l'alumnat a través de la Junta de Delegats i amb la resta d'alumnes segons el règim que s'establisca en el Reglament de Règim Interior.

➤ Amb els pares en reunió col·lectiva almenys una vegada en el curs i en reunió particular a petició dels pares o del propi Cap d'Estudis, per al que s'establirà dos períodes lectius setmanals.

➤ Amb tots els membres de la Comunitat Educativa des de les actuacions previstes en el si del Consell Escolar.

➤ La regulació de les actuacions anteriorment mencionades vindrà arreplegada en el Reglament de Règim Interior.

➔ Del Secretari amb la resta de la Comunitat Educativa.

S'estableixen els següents mitjans per a impulsar la col·laboració del secretari i la resta de la Comunitat Educativa:

➤ Amb els professors en les actuacions previstes en el si del Claustre.

➤ Amb els Caps de Departament almenys tres vegades durant el curs i sempre que la situació ho requerisca a petició dels Caps de Departament o del secretari.

➤ Amb el personal no docent de manera mensual.

➤ Amb els pares i alumnes sempre que la situació ho requerisca.

➤ Amb tots els membres de la Comunitat Educativa en el si de les actuacions previstes pel Consell Escolar.

La regulació de les actuacions anteriorment mencionades vindrà arreplegada en el Reglament de Règim Interior.

H. Col·laboració amb l'Ajuntament.

Mitjançant el representant de l'Ajuntament de la localitat en el Consell Escolar es garanteix la participació i la fluïdesa de la informació i el plantejament d'inquietuds i demandes entre el Centre i la corporació local.

Així mateix, s'anomenarà un representant del centre en el Consell Escolar Municipal que permeti transmetre les opinions i inquietuds de la comunitat educativa en el marc de les competències del dit Consell.

El Departament d'Orientació i la Direcció d'Estudis seran els encarregats de facilitar la col·laboració dels Servicis Socials en la posada en acció i el seguiment dels plans d'actuació amb alumnat i famílies que requereixen la intervenció dels dits servicis.

XIV. LA COORDINACIÓ AMB ELS SERVICIS DEL MUNICIPI I LES RELACIONS PREVISTES AMB ALTRES INSTITUCIONS

● Centres d'Educació Primària adscrits a l'Institut.

En la localitat hi ha un sistema d'adscripció dels centres de Primària als de Secundària. Els Centres d'Educació Infantil i Primària adscrits al nostre Centre són els següents:

- CEIP “Bec de l'Àguila”
- CEIP “Miguel Hernández”
- CEIP “Raspeig”

● Altres centres educatius amb què es té relació.

L'oferta educativa del municipi de Sant Vicent en l'ensenyança secundària es completa amb altres tres instituts — IES “Haygón”, IES “Gaia”, IES NÚM. 5 — i un Centre Integrat Públic de Formació Professional —el CIPFP “Canastell”—.

● Coordinació amb els servicis socials i educatius, així com amb altres organismes de l'Ajuntament amb què es col·labora.

Pretenem que existisca una estreta col·laboració amb els servicis socials i educatius del municipi, amb el propòsit de facilitar la integració social i cultural de les persones que formen part de la nostra Comunitat Educativa, millorar la seua convivència i aconseguir la consecució dels nostres fins socials i educatius, així com els de l'ajuntament.

Amb l'Ajuntament la col·laboració s'establirà preferentment en tres àmbits: a) l'àmbit dels programes educatius que elabore l'ajuntament i el Centre i que es reflectiran en el Pla d'Acció Tutorial; b) l'àmbit assistencial a les famílies i alumnes amb dificultats d'integració social i cultural, desestructuració familiar i amb dificultats de comportament i aprenentatge, i c) el control de l'absentisme escolar, en col·laboració amb la Policia Local.

Des del punt de vista de la formació complementària dels nostres alumnes i alumnes i amb la finalitat de facilitar l'acció educativa de l'Ajuntament, s'establiran activitats de col·laboració principalment amb la Regidoria d'Educació, Regidoria de Cultura i Medi ambient, el Centre de Salut-I i el Patronat d'Esports.

● Universitat a què està adscrit l'Institut i departaments universitaris amb què es col·labora:

El I.E.S. «Sant Vicent» està adscrit a la Universitat d'Alacant. Es col·labora amb la Facultat d'Educació de la dita Universitat en la tutela dels alumnes que realitzen el *Practicum* del Màster en Professorat d'Educació Secundària. Seguint la normativa vigent, anualment s'anomenarà un coordinador i tutors en funció de l'alumnat i l'especialitat corresponent.

● Empreses o institucions en què l'alumnat dels Cicles Formatius podrà realitzar el mòdul de Formació en Centres de Treball:

— Activa Impuls Tecnològic	— A.D.A.M. Multimarques
— Camacho Recycling	— Cesser
— El Filó informàtica	— Hyundai
— Informàtica ROS	— JLC Creatius
— Mapfre	— MediaMarkt
— MIR Systems	— PcBox
— PC Cost	— PGS Programari
— PRL (Gabinet de Prevenció de Riscos Laborals)	— Valls Representacions

ANNEX I

PLA DE CONVIVÈNCIA

ÍNDICE

INTRODUCCIÓ	137
I. SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE	138
II. RESPOSTA DEL CENTRE DAVANT DE SITUACIONS DE CONFLICTE	138
III. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I ELS SERVICIS EXTERNS	140
IV. EXPERIÈNCIES I TREBALLS PREVIS REALITZATS EN RELACIÓ AMB LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE	140
V. NECESSITATS DE FORMACIÓ Y RECURSOS	141
VI. OBJECTIUS A ACONSEGUIR I ACTITUDS QUE PRET'EN AFAVORIR EL DESENVOLUPAMENT DEL PLÀ DE CONVIVÈNCIA	141
6.1. PRINCIPIS GENERALS	141
6.2. OBJECTIUS	142
6.3. ACTITUDS	142
VII. ACTIVITATS PREVISTES PER LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS	143
VIII. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ	146
8.1. PROCEDIMENTS DE PREVENCIÓ I MILLORA DEL CLIMA DEL CENTRE	146
8.2. PROTOCOL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE DIFICULTA LLEUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR	149
8.3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L' ALUMNAT QUE DIFICULTA GREU O MOLT GREUMENT LA CONVIVENCIA ESCOLAR	153
8.4. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR	156
8.5. CONDUCTES QUE ALTEREN LA CONVIVÈNCIA DE FORMA GREU I REINCIDENT: INSULTS, AMENACES, AGRESSIONS, BARALLES I/O VANDALISME	159
8.6. MALTRACTAMENT INFANTIL	162
8.7. VIOLÈNCIA DE GÈNERE	164
8.8. AGRESSIONS CAP AL PROFESSORAT I/O PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS	166
8.9. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES DAVANT DE QUALESVOL DE LES SITUACIONS PLANTEJADES EN ELS APARTATS 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, 8.8, SI ES PRODUÏXEN FORA DEL CENTRE	167

INTRODUCCIÓ

L'Institut és, junt amb l'àmbit familiar, el pilar fonamental en l'educació dels adolescents. Diàriament, transmetem coneixements des de les aules, però també fomentem actituds i som model per als nostres alumnes i alumnes. Hem de procurar formar persones capaces de conviure en societat, hem de formar **ciutadans**.

La societat canvia i l'escola és un reflex de la mateixa. Ens enfrontem a un augment de la violència i l'agressivitat en tots els àmbits; a adolescents que passen massa hores sols a casa; a horaris de treball que impedeixen als pares estar més temps amb ells; al triomf de determinades conductes com els diners fàcils, el luxe, l'ambició, la falta d'esforç...

Els centres educatius han passat de ser centres socialment i culturalment homogenis a centres heterogenis, on conviuen alumnes i alumnes de distintes nacionalitats, alumnes i alumnes amb distintes concepcions religioses, formes de vida, hàbits...

Els centres educatius han de ser espais oberts, no subjectes només al manteniment del concepte d'autoritat. L'autoritat dels docents no es redueix al pla legal i administratiu, dins del llit sancionador, és molt més. L'autoritat en sentit positiu s'aconsegueix quan es genera en l'alumnat un clima de confiança en si mateixos i un clima de responsabilitat compartida. La convivència consisteix a viure lliurement junt amb altres, respectant la seua llibertat. **La convivència basada en el respecte a les persones, als seus valors, principis i costums, dins d'unes normes bàsiques, és el fi del procés educatiu.**

És evident que, si la convivència és bona, el clima de treball és adequat i la qualitat educativa del centre millora. Les actituds violentes i distorsionadores d'un bon clima de convivència són perjudicials per a tots els membres de la comunitat educativa. La imatge del centre es ressent. **Aconseguir una bona convivència exigeix la implicació de tots els estaments educatius: pares i mares, professorat, alumnat, personal de servicis i inspecció educativa,** revisant i canviant en el dia a dia aquells aspectes susceptibles de millora.

És primordial **previndre** més que sancionar, desenrotllar una cultura de la **mediació** que ens eduque a nosaltres i als nostres alumnes i alumnes en la capacitat de **diàleg** i de **resolució pacífica dels conflictes** que puguen produir-se, llevat que la seua gravetat exigisca l'aplicació de determinades sancions.

El present document, elaborat i coordinat per l'Equip directiu amb la participació de la comissió de convivència, s'emmarca dins de l'Orde de 31 de març del 2006 de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, i el seu objectiu fonamental és la planificació d'accions formatives que contribuïsquen al foment i millora de la convivència en el centre. Per a aconseguir-ho partirem d'una anàlisi de la realitat del nostre institut i unes pautes que ens ajuden en la prevenció i resolució de conflictes.

Ara bé, perquè este Pla de Convivència siga efectiu, ha de ser assumit per tots els sectors i membres de la comunitat educativa, tots hem de contribuir, col·lectiva i personalment, al seu desenrotllament i per tant a mantindre en el Centre un ambient de treball, respecte, orde i disciplina, que permeta la convivència.

1. SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

El clima de convivència en el Centre és bo i el sistema de relacions entre els diferents sectors de la Comunitat educativa és correcte i respectuós.

Tal com reflecteixen els parts d'incidències i d'amonestació emesos fins al moment, el tipus de conducta problemàtica més freqüent i que correspon generalment als alumnes dels dos primers nivells de l'ESO, té a veure amb incompliments de deures o conculcació de drets de caràcter lleu. Estos comportaments s'esmenen fonamentalment amb el diàleg i amb l'aplicació de les correccions que el RRI contempla per a estos casos.

Amb una certa freqüència apareixen casos d'alumnes amb comportaments disruptivos en l'aula, que impedeixen que la classe es desenrotlle amb normalitat, interrompent al professor, inclús faltant-li al respecte. Estes conductes perturbadores del clima de classe se solen donar en els dos primers cursos de l' ESO I són pròpies d'un sector molt minoritari de l'alumnat (un 5% del total, aproximadament. Es tracta d'alumnes que per múltiples causes (hiperactivitat, falta d'interès i motivació, avorriment, trastorns d'aprenentatge, fracàs acadèmic, carència de normes, problemes familiars, etc.), volen cridar l'atenció. A vegades es pot resumir en l'existència d'un o més líders negatius.

Els professors manifesten majoritàriament que el comportament dels nostres alumnes és, habitualment, bo i respectuós. Es troben a gust en el Centre.

Les conductes més reprovades pel professorat són les que tenen a veure amb els alumnes que demostren poc interès per les seues classes, que no treballen, que no porten el material necessari, que no presten atenció o /i distrauen els seus companys, interrompent la marxa normal de la classe. Donen una importància especial al comportament de l'alumne que suposa falta de respecte al professor, quan esta s'acompanya d'un enfrontament públic i pot implicar menyscabament de l'autoritat del professor davant de la resta dels companys.

Altres conductes de més gravetat, com el deteriorament del mobiliari del centre, la sostracció de documents del centre o d'objectes d'algun membre de la comunitat educativa, actuacions racistes i xenòfobes, amenaces o agressions entre alumnes etc., ocorren molt esporàdicament, sobretot en els cursos inferiors, i el patró a qui responen està encara sense tipificar.

A les famílies els preocupa principalment aquells procederes dels alumnes i alumnes que interferisquen en el procés d'ensenyança–Aprenentatge dels seus fills, que impedeixen que les classes es desenrotllen en les millors condicions i no puguin aprofitar-se degudament.

Els alumnes i les alumnes concedeixen importància principal a què es respecten les seues pertinences i que el comportament dels companys o companyes no dificulte que les classes puguin impartir-se amb normalitat.

Fins al moment no ha existit mai un problema de conducta prou greu com per a incidir en l'ambient general del centre, ja que els conflictes s'aborden ràpidament i s'han aconseguit afrontar en un temps raonablement curt.

2. RESPOSTA DEL CENTRE DAVANT DE LES SITUACIONS DE CONFLICTE

Tant l'Equip directiu com el professorat i el personal no docent vetlem per mantindre un ambient d'orde i disciplina en el centre. El treball conjunt de totes les persones que treballem en el centre és el que provoca la detecció dels conflictes i fa possible la seua resolució. En este sentit, és fonamental l'actitud de la família davant del conflicte.

La major part d'elles adquireixen una postura de reconeixement dels fets i de col·laboració, de tal manera que l'actuació conjunta del centre escolar i la família provoca un canvi d'actitud per part de l'alumne/a, unes vegades més ràpida i altres més lenta, però que acaba desembocant en una millora de la conducta. Hi ha altres casos, no obstant això, en els que la família no reconeix el

procedir del seu fill o filla, menysprea la labor dels docents o no és capaç de mostrar la seua autoritat; en estos casos augmenta la probabilitat que l'actitud conflictiva persistisca.

Els distints sectors que componen la nostra comunitat educativa creiem fermament en la necessitat crear un clima de convivència i de desenrotllar estratègies educatives que procuren millorar-la continuament, i per a això es propugna fomentar el respecte mutu, el diàleg, la col·laboració, la solidaritat, l'orde i la disciplina.

Per a aconseguir açò, hem formulat huit **objectius generals** amb la consecució del qual procurem millorar el clima de convivència en el Centre:

1. Assegurar l'orde intern que permeta aconseguir els objectius educatius del Centre.
2. Divulgar i implantar entre tots els membres de la comunitat educativa el Reglament de Règim Interior (RRI), especialment pel que fa a les normes de convivència, a la disciplina, a la descripció i qualificació de les faltes i els procediments de correcció de les conductes que les incompleixen.
3. Conscienciar a tota la Comunitat Educativa de la necessitat conèixer i respectar els drets i deures de cada un dels seus membres.
4. Potenciar, dins del Pla d'Acció Tutorial, totes aquelles activitats que afavorisquen l'orde, la disciplina i el respecte mutu.
5. Desenrotllar l'interés pel treball cooperatiu i solidari.
6. Afavorir les situacions en què l'/l'alumne/a puga participar en l'organització, desenrotllament i avaluació dels diferents aspectes de la vida acadèmica del Centre.
7. Mantindre, per part del professorat, una línia de conducta coherent, uniforme i sistemàtica en el tractament de l'orde i la disciplina.
8. Propiciar la col·laboració Família–Centre a través d'un intercanvi constructiu d'informacions que permeta unir esforços per a aconseguir fins comuns.

Cada curs es prioritzarà algun d'estos objectius generals, i per a aconseguir-los s'establiran una sèrie d'accions, quins òrgans del Centre són els encarregats d'executar-los i quan.

Entre les accions seleccionades destaquem les que informen els alumnes sobre el funcionament del Centre i la seua organització; les que suposen la divulgació del RRI en tots els sectors de la comunitat educativa; els debats en classe sobre la convivència; la sol·licitud d'implicació als pares perquè animen als seus fills que s'ha de seguir conductes positives d'observança de les normes establides; la realització de campanyes de neteja del Centre, etc.

Un paper molt important en esta comesa ho protagonitza el **Pla d'Acció Tutorial** inclòs en el nostre Projecte Educatiu de Centre. En ell s'emfatitzen activitats amb els alumnes i alumnes que tenen com a objectiu entrenar-los en habilitats socials, per a fomentar la convivència, la integració i la participació de l'alumnat en la vida del Centre, per a analitzar i comentar els drets i deures, les normes de convivència i el RRI, entre altres. La Direcció d'Estudis, els tutors/s'i el Departament d'Orientació sumen el seu esforç per a dur a terme esta comesa i aconseguir els objectius proposats.

Junt amb esta labor eminentment formativa, d'interiorització, també es respon amb l'aplicació de les normes de convivència establides en el nostre **Reglament de Règim Interior** (RRI), procurant observar les normes i corregint o sancionant les conductes contràries a les mateixes o gravement perjudicials per a la convivència en el Centre.

3. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES I ELS SERVICIS EXTERNS

Les famílies es relacionen amb el Centre fonamentalment a través dels tutors, els que convoquen els pares, ben col·lectivament, almenys una vegada a l'any i a principis de curs, ben individualment, al llarg del mateix.

Hi ha una APA, la Junta Directiva De La Qual manté un estret contacte amb la Direcció Del Centre i ambdós organismes cooperen per a tot el que mútuament se sol·liciten.

Periòdicament, l'Equip Directiu comunica per escrit aquells aspectes que es consideren d'interès i que guarden relació amb l'educació dels alumnes i alumnes, i, sovint, inclou apartats que tenen a veure amb la convivència en el Centre.

També s'ha habilitat un tauler d'anuncis a l'entrada de l'institut destinat exclusivament a les famílies dels alumnes.

De qualsevol assumpte significatiu que tinga a veure amb l'actitud i el comportament d'un alumne, els pares tenen immediat coneixement, bé per escrit o per telèfon. La resposta de les famílies a este respecte és, en general, prompta, receptiva i de col·laboració.

4. EXPERIÈNCIES I TREBALLS PREVIS REALITZATS EN RELACIÓ AMB LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE

Entre les experiències i treballs previs realitzats podem destacar els següents:

1. A fi de conèixer la situació del centre, en anys anteriors es va dur a terme una autoavaluació entre tots els sectors de la comunitat educativa en relació al clima escolar existent en el centre. Es van obtenir uns resultats prou satisfactoris en tots els sectors.

2. Debats en classe sobre la conveniència que existisca un RRI que establisca unes normes que assegurin el funcionament correcte del Centre.

3. Elaboració i seguiment de normes específiques per al grup-classe que impliquen en la seua observança als alumnes i als professors dels mateixos.

4. Compliment de les normes internes de convivència i aplicació de les correccions que del seu incompliment es deriven.

5. Campanyes de neteja del pati i altres dependències del Centre.

6. Divulgació de l' RRI entre alumnes, pares/mares, professors i PAS

7. Activitats dirigides als alumnes dins del Pla d'Acció Tutorial, referides a habilitats socials, foment de la convivència, integració i participació en la vida del Centre.

8. Èmfasi especial a atallar qualsevol acte xenòfob/racista que puga donar-se en el Centre.

9. Revisió del RRI oberta a tots els sectors de la Comunitat Educativa i creació d'una comissió per al seu seguiment i aprovació pel Consell escolar.

5. NECESSITATS FORMACIÓ I RECURSOS

Encara que la convivència és una preocupació constant entre el professorat, són pocs els que han rebut una formació específica sobre este tema i, quasi sempre, el tractament que cada un fa davant d'un problema de comportament és conseqüència del sentit comú i experiència, o de l'aplicació del RRI, o del coneixement que d'ell es tinga.

Es fa necessari posseir estratègies que ens permeten detectar quines situacions són les que més afavoreixen els conflictes entre els alumnes i entre alumnes i professors per a previndre, i també és imprescindible saber com intervindre en els casos que estos conflictes es presenten.

L'Administració educativa ha d'establir un pla de formació efectiu, dirigit no sols al professorat, al departament d'Orientació i a l'Equip directiu, sinó també a l'alumnat i a les famílies, els objectius de les quals siguen:

- a) Identificar, abordar i resoldre conflictes, centrats fonamentalment en situacions racistes, xenòfobes i casos d'acaçament i intimidació.
- b) Elaborar plans antiassetjament.

La formació ha de contemplar que la reacció docent siga coherent en tot el professorat per a evitar confondre els alumnes i reforçar els missatges constructius sobre les seues conductes.

Atés que hi ha un percentatge significatiu de professors interins en el nostre Centre, convé articular els mitjans perquè de forma permanent es duguen a terme accions de divulgació i de formació relacionades amb temes que tinguen a veure amb la convivència en el Centre.

L'Administració ha de plantejar alternatives en l'escolarització d'alumnes totalment desmotivats per l'estudi i que constitueixen un significatiu focus de conflictes, podent arribar a alterar greument el desenrotllament educatiu de la resta d'alumnes.

És necessari, a més, establir convenis de col·laboració amb aquelles institucions que puguin ajudar al centre escolar tant en la prevenció com en la resolució dels dits conflictes. La nostra experiència ens permet afirmar que en l'actualitat les institucions a què es fan arribar estos assumptes resolen molt poc.

És també molt important que el centre compte amb la figura del mediador extern a la comunitat educativa, per a intervindre en la resolució de conflictes sempre que siga necessari.

6. OBJECTIUS A ACONSEGUIR I ACTITUDS QUE PRETÉN AFAVORIR EL DESENVOLUPAMENT DEL PLA DE CONVIVÈNCIA.

6.1. PRINCIPIS GENERALS

Els principis bàsics són:

- El Pla de Convivència del nostre Centre té com a objecte promoure i desenrotllar actuacions relatives al foment de la convivència.
- Pretenem amb ell desenrotllar adequadament les relacions entre tots els components de la nostra comunitat educativa.
- Desitgem afavorir la resolució pacífica i educativa dels conflictes que es presenten.
- Prioritzarem aquelles actuacions preventives destinades al coneixement previ dels drets i deures de tots els membres de la comunitat educativa i de les normes necessàries per a una convivència pacífica i respectuosa. Per a això utilitzarem el Pla d'Acció Tutorial i els Butlletins informatius per a les famílies, per a la seua divulgació i interiorització.
- Impliquem a tota la comunitat educativa (professors, pares/mares, alumnes i personal d'administració i servicis) en la difusió, aplicació i seguiment del Pla de Convivència, a fi d'evitar incoherències en les actuacions per a reforçar conductes positives.

6.2. OBJECTIUS

Este Pla de Convivència té com a **objectiu fonamental** previndre, detectar i resoldre conflictes plantejats amb alumnes i alumnes que presenten alteracions del comportament i situacions de possible intimidació i acaçament.

Per a aconseguir un ambient de convivència el més adequat possible i aconseguir un òptim desenrotllament de la labor educativa en el centre, s'estableixen els **propòsits següents**:

1. Facilitar als òrgans de govern i al professorat instruments i recursos en relació amb la prevenció, detecció i eliminació de totes les manifestacions de violència, especialment de la violència de gènere i de les actituds i comportaments xenòfobs i racistes.
2. Afavorir la integració de tot l'alumnat en l'aula i en el centre sense discriminació per raó de raça, sexe i/o edat.
3. Fomentar la implicació de les famílies.
4. Fomentar en els centres educatius els valors, les actituds i les pràctiques que permeten millorar el grau d'acceptació i compliment de les normes i avançar en el respecte a la diversitat i en el foment de la igualtat entre hòmens i dones.
5. Millorar les relacions entre tots els membres de la comunitat educativa
6. Educar en valors i en el respecte als drets humans.
7. Cultivar l'autoestima.
8. Actuar de manera immediata, aplicant el procediment adequat.
9. Facilitar la mediació per a la resolució pacífica dels conflictes.
10. Aplicar tractaments específics o orientar els alumnes amb dificultats de comportament o protagonistes de situacions d'intimidació i acaçament cap a entitats especialitzades.
11. Establir mesures de coordinació i col·laboració amb institucions i organismes de l'entorn pròxim, que ajuden a modificar conductes conflictives.
12. Evitar la judicializació de l'àmbit escolar.

6.3. ACTITUDS

El Pla de Convivència pretén afavorir en la comunitat educativa valors de:

- Col·laboració.
- Solidaritat.
- Respecte.
- Tolerància.
- No violència.
- Responsabilitat.

7. ACTIVITATS PREVISTES PER A LA CONSECUCIÓ DELS OBJECTIUS

1. ACTIVITAT. Presentació del Pla de convivència al principi de curs als pares, mares, alumnes i professors.

● **Responsables:** Equip directiu, tutors i Departament d'Orientació.

● **Recursos:** Material imprés amb el més significatiu del Pla de Convivència i les normes de convivència, disquets o instal·lació del seu contingut en els ordinadors de la Sala de professors.

● **Metodologia:** Es convocarà els pares a una xarrada-col·loqui sobre el tema. S'editarà un Butlletí Informatiu per a les Famílies monogràfic sobre el tema. Es penjarà el Pla de convivència en la nostra pàgina Web. Inclusió de la presentació del Pla de convivència en el Pla d'Acció Tutorial. S'informarà del Pla al professorat.

● **Espais físics:** Aules de tutoria. Sala de Professors. Aula d'usos múltiples.

● **Temporalització:** Primer trimestre.

2. ACTIVITAT. Debat i revisió del Pla de Convivència.

● **Responsables:** Una comissió de seguiment per a la revisió del Pla de Convivència formada pel director, el Cap d'Estudis, el Departament d'Orientació i un professor de cada cicle.

● **Recursos:** El Pla de Convivència elaborat per l'Equip directiu.

● **Metodologia:** La comissió de seguiment analitzarà la legislació vigent i presentarà una proposta a la comunitat educativa. Analitzada la proposta i incorporades les modificacions oportunes, la comissió de seguiment elabora una segona proposta procurant integrar totes les sensibilitats, proposta que es portarà al Consell Escolar per a la seua aprovació.

● **Espais físics:** Despatx de Direcció. Aula de tutoria. Sala de Professors.

● **Temporalització:** Durant el mes de novembre.

3. ACTIVITAT. Desenrotllament d'un Programa de reforç d'Habilitats Socials.

● **Responsables:** Departament d'orientació i tutors.

● **Recursos:** El programa especifica els seus objectius, els continguts i la temporalització.

● **Metodologia:** L'Orientadora del centre, en les reunions amb els tutors corresponents, informa dels programes i es prenen decisions sobre la seua realització. Els tutors aplicaran els programes en els seus respectius grups en les hores de tutoria.

● **Espais físics:** Sala de Professors. Departament d'Orientació.

● **Temporalització:** Les unitats que consta el programa es reparteixen entre els 3 trimestres.

4. ACTIVITAT. Divulgació i debat dels Estatuts Europeus per als centres educatius democràtics sense violència.

● **Responsables:** Tutors i Departament d'Orientació.

● **Recursos:** Legislació vigent.

● **Metodologia:** Cada tutor informa els alumnes d'estos estatuts i provoca un debat, seguint les indicacions de la reunió prèvia entre l'orientadora i els tutors.

● **Espais físics:** Aules de tutoria.

● **Temporalització:** Una sessió de tutoria amb els alumnes.

5. ACTIVITAT. Establiment d'un clima de classe adequat des de l'inici per a mantindre-ho durant tot el curs.

● **Responsables:** Tots els professors.

● **Recursos:** Normes de convivència del Reglament de Règim Interior.

● **Metodologia:** S'estableixen els límits que separen les conductes acceptables de què no ho són mitjançant un procés, on el professor procura recordar les normes de convivència i les aplica de forma immediata, evitant que els alumnes més problemàtics assagen conductes que no són acceptables.

● **Espais físics:** Tot el Centre, especialment les aules.

● **Temporalització:** Mes de desembre.

6. ACTIVITAT. Actuació coherent de tot el professorat en matèria de convivència per a evitar ambigüitats i contradiccions que puguin confondre l'alumnat i propiciar diferents comportaments segons el professor present.

● **Responsables:** Tot el professorat.

● **Recursos:** Decisió presa per la Direcció del centre per a dur a terme una actuació coherent de tot el professorat. Ser conseqüents amb la responsabilitat contreta. Pla de convivència i Normes de Convivència del RRI

● **Metodologia:** En sessions periòdiques del Cap d'Estudis amb l'equip docent de cada grup es debatrà sobre la conveniència d'unificar criteris d'actuació per a reforçar les conductes dels alumnes. Quan els alumnes protagonitzen conductes contràries a les normes de convivència, el professor actuarà ajustant-se a les mesures previstes en el RRI.

● **Espais:** Aules. Aula d'usos múltiples

● **Temporalització:** Tot el curs.

7. ACTIVITAT. Assemblees de classe per a analitzar la marxa de la convivència en cada un dels grups i proposar actuacions de millora, i comunicació de les conclusions en la Junta d'Avaluació.

● **Responsables:** Tutors, Departament d'Orientació i Direcció d'Estudis.

● **Recursos:** Qüestionari sobre la convivència i posterior debat.

● **Metodologia:** El Departament d'Orientació i la Direcció d'Estudis elaboren un qüestionari sobre la convivència en classe. El tutor aplica el qüestionari als seus alumnes i a fi de que cada un reflexione sobre els ítems hi inclosos. A continuació, es realitza un debat sobre els temes que afecten la classe. Es trauen conclusions i s'acorden mesures de millora. El/la tutor/a porta les conclusions i les propostes de millora a la Junta d'Avaluació perquè els professors del grup les coneguen i puguin contribuir a millorar el clima de la classe.

● **Espais físics:** L'aula de tutoria i el lloc on es reunisca la Junta d'Avaluació.

● **Temporalització:** Una vegada al final de cada trimestre en una reunió del Cap d'Estudis i l'Orientadora amb els tutors; en l'última sessió de tutoria prèvia a la Junta d'Avaluació i en la Junta d'Avaluació trimestral.

8. ACTIVITAT. Creació d'un grup de treball sobre Educació per a la igualtat de gènere i millora de la convivència en el Centre, amb objecte, entre altres, de fomentar este valor democràtic, elaborant activitats per als distints nivells i organitzant una jornada escolar d'Educació per a la igualtat de gènere i millora de la convivència en el Centre.

● **Responsables:** Equip Directiu, professors del grup de treball i resta del claustre.

● **Recursos:** Material recopilat sobre el tema. Activitats elaborades.

● **Metodologia:** Una vegada constituït el grup de treball i analitzada la documentació sobre el tema, s'elaboren activitats per als diferents grups i nivells d'alumnes que seran incloses en els Plans d'Acció Tutorial anuals. Així mateix, se seleccionaran aquelles activitats que els alumnes vagen a realitzar en la Jornada que se celebrarà en el 3r trimestre del curs sobre igualtat de gènere i millora de la convivència en el Centre.

● **Espais físics:** Sala de professors i aules del Centre.

● **Temporalització:** 2n i 3r trimestres segons el projecte del grup de treball.

9. ACTIVITAT. Informació a les famílies sobre el maltractament entre iguals.

● **Responsables:** Equip Directiu i Departament d'Orientació.

● **Recursos:** "Programa de sensibilització contra el maltractament entre iguals"

● **Metodologia:** Es convocarà les famílies a una xarrada-col·loqui sobre el maltractament entre iguals i el paper de la família davant del dit maltractament. S'informarà en la mateixa sobre els conceptes bàsics, s'estudiaran casos i es debatrà sobre què caldria fer si un dels seus fills estiguera en una situació de maltractaments entre iguals, com a víctima, agressor o espectador.

● **Espais físics:** Sala d'usos múltiples.

● **Temporalització:** Una sessió al llarg del curs.

10. ACTIVITAT. Celebració del "Dia Escolar de la Pau i la No-violència".

● **Responsables:** Equip Directiu, Comissió de Convivència, Departament d'Orientació, tutors i tots els professors que ho desitgen.

● **Recursos:** Normes de convivència. Documents escrits i audiovisuals que parlen de la pau i de la no-violència.

● **Metodologia:** L'Equip Directiu i la Comissió de Convivència recorden la data de celebració del "*Dia escolar de la no-violència i de la pau*", i animen a tot el professorat perquè en classe els alumnes realitzen activitats relacionades amb esta efemèride: lectures, visionat de pel·lícules i documentals, debats, composicions escrites, plàstiques, musicals, exposició de murals i altres creacions plàstiques, etc.

● **Espais físics:** Aules de tutoria i aules específiques. Expositors dels corredors.

● **Temporalització:** 2 a quinzena del mes de gener i 30 de gener.

8. PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ

Les actuacions dutes a terme per a intentar resoldre conflictes en un centre escolar no poden abordar-se com a mecanismes de resposta incident-solució, ja que influeixen factors com les característiques dels alumnes involucrats i les peculiaritats de les famílies.

A l'hora de resoldre conflictes, serà imprescindible:

- El treball conjunt centre escolar-família.
- El diàleg i raonament amb els alumnes implicats.
- Que la sanció aplicada siga proporcional a la conducta i contribuísca tant al seu procés educatiu com al dels seus companys/es.

■ Els **procediments generals d'actuació** en l'IES «Sant Vicent», sense excloure alguna variació pròpia de l'institut, per a situacions puntuals on s'observen alteracions del comportament i maltractament entre companys, es guiaran fonamentalment per l'Orde de 31 de març del 2006, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport, per la que es regula el pla de convivència dels centres docents.

En concret, ens referim als procediments d'actuació que figuren com a model orientatiu en l'annex I de l'esmentada Orde:

1. Procediment d'actuació orientat a la prevenció i a aconseguir un adequat clima de convivència en el centre.
2. Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten lleument la convivència escolar.
3. Model d'actuació respecte a l'alumnat que presenta alteracions conductuals que dificulten greument la convivència escolar.
4. Model d'actuació davant de situacions de possible acaçament escolar (*bullying*).

■ Els **procediments específics d'actuació** per a mantindre un bon clima de convivència en el centre, es derivaran de les **normes de convivència** del **Reglament de Règim Interior** del centre, d'acord amb el **Decret 39/2008**, de 4 d'abril, de la Conselleria sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de tots els sectors de la Comunitat Educativa.

8.1. PROCEDIMENTS DE PREVENCIÓ I MILLORA DEL CLIMA DEL CENTRE

8.1.1. L'ENTORN FAMILIAR

La progressiva diversitat de les famílies i la incorporació de la dona al món del treball fomenten que certes famílies disposen de poc de temps per a realitzar un seguiment diari de la problemàtica quotidiana dels seus fills/es. Este centre educatiu és sensible a les noves necessitats i realitats socials. L'Equip Directiu i la Comissió de Convivència del Consell escolar seran els encarregats de coordinar les actuacions següents:

1. Deixar clar les famílies que no som elements oposats en l'educació dels seus fills/es, sinó que necessitem col·laborar en la seua formació personal i acadèmica.
2. Fomentar la participació i la col·laboració dels pares i mares en l'Institut, a través de l'APA i del Consell Escolar.

3. Elaboració d'un pla d'acollida a les famílies de l'alumnat de nova incorporació al centre. Eixe pla inclourà:
 - ✓ Una reunió inicial de l'Equip Directiu amb les famílies, on s'explicaran el funcionament del centre, les normes de convivència i els procediments de participació en l'institut. També es realitzarà una visita a algunes dependències del Centre.
 - ✓ Una reunió de caràcter general, a principi de curs, dels pares i mares amb els tutors o tutores del grup. Esta reunió tindrà lloc després de la preavaluació.
 - ✓ Reunions exploradores individuals de cada tutor/a amb les famílies del seu grup.
 - ✓ Potenciar, com a canal de comunicació amb les famílies, la pàgina *web* del centre.
4. Augmentar i agilitzar la comunicació amb les famílies mitjançant el telèfon.
5. Incrementar la comunicació amb les famílies mitjançant reunions individualitzades.
6. Informar els pares i mares de les faltes i incidències dels seus fills/es.
7. Elaborar, junt amb l'APA, un document firmat pels pares, en el moment de realitzar la matrícula, en el que es comprometen a:
 - ✓ Acudir al centre sempre que se'ls requerisca per un motiu justificat.
 - ✓ Acceptar el principi d'autoritat i veracitat dels professors.
 - ✓ Col·laborar en l'aplicació de les mesures correctores que s'establisquen.
 - ✓ Justificar les absències o retards dels seus fills/es dins del termini fixat.
 - ✓ Reparar o pagar la reparació dels danys ocasionats pels seus fills en les instal·lacions del centre o els béns de qualsevol membre de la comunitat escolar.
 - ✓ Tornar firmats els butlletins de notes després de cada avaluació.
 - ✓ Imposar límits clars i raonables als seus fills/es. No tot està permès.
 - ✓ Col·laborar amb el centre en la detecció de conductes perilloses per a la seua salut, com el consum de drogues, alcohol o altres.
 - ✓ Col·laborar amb el centre en la detecció de possibles casos d'acaçament.
 - ✓ Buscar, si és necessari, ajuda d'especialistes externs al centre.
 - ✓ Participar activament amb l'APA de l'Institut.
8. La Direcció d'Estudis mantindrà comunicacions telefòniques i personals quan es produïsquen casos d'indisciplina reiterats o greus.
9. Les famílies podran demanar assessorament al gabinet psicopedagògic del centre quan, amb el vistiplau del tutor o equip directiu, estimen que és necessari per a establir mesures adequades per a la correcció de conductes antisocials.
10. Organitzar xarrades als alumnes, impartides per pares i germans majors d'alumnes que puguin parlar de les seues experiències.

8.1.2. L'AULA: PROFESSORAT I ALUMNAT

“El clima de centre passa en tot moment pel clima d'aula, la qual cosa situa l'aula en el lloc privilegiat com a focus de convivència”.

Per «clima de classe» s'entén el conjunt de condicions ambientals en què s'emmarquen les activitats d'aula. Per a aconseguir un bon clima d'aula hem de tindre en compte a l'alumnat i al professorat, la relació entre ambdós grups i el mig en què es mouen.

Des del principi del curs tot el professorat comptarà amb les normes bàsiques i pautes d'actuació en suport informàtic (annexos d'este document, PEC, RRI i distints models de documents d'ús habitual).

El professorat comptarà amb el suport de la Junta Directiva, el Departament d'Orientació i el Consell Escolar per a assessorar i col·laborar en la seua tasca.

Entre les mesures que contribueixen a millorar el clima de classe adoptarem les següents:

1. Establir límits al principi del curs, i mantindre durant tot el curs.
2. Incentivar l'orde al servici de l'aprenentatge.
3. Establir una relació basada en la reciprocitat, el respecte i l'empatia.
4. Crear un clima d'afecte en l'aula.
5. Treballar amb el grup les normes bàsiques de convivència, que regulen els comportaments, i completar-les amb altres, que seran consensuades pels alumnes de cada grup. Les normes han de ser explícites i clares, han de ser complides i han de ser modificades quan no complisquen la funció prevista.
6. S'intentarà crear una relació d'empatia amb l'alumnat.
7. Entrenar l'alumnat en les relacions de reciprocitat i en el respecte mutu.
8. Les relacions professors–Alumnes estaran regulades en gran manera pel principi que considera totes les persones com a sers iguals, amb els mateixos drets i obligacions, tenint en compte el paper conductor que té el professor/a dins de l'aula.
9. El professorat tractarà de conèixer els rols de l'alumnat (qüestionaris, conversacions informals, etc.) i afavorirà que contribuïsqen a la convivència i no la pertorben: l'aula és un on l'alumne busca un paper a la seua mesura. Cada alumne/a se comporta en classe interpretant un paper que li permeta autorrealitzar-se de forma satisfactòria.
10. S'animarà a l'alumnat a parlar i escoltar per al que es crearà un ambient distés. Es treballarà l'escolta activa, el no fer juís prematurs.
11. Es tractarà de detectar subgrups pertorbadors i reconduir la seua actitud. Els subgrups estan integrats per aquells que veuen la situació de la mateixa manera i tenen valors, interessos i pautes d'actuació molt semblants.

Una vegada coneguda la composició dels subgrups i dels papers que cada alumne o alumna exerceix dins d'estos, s'utilitzaran les estratègies següents:

- ✓ Impedir la seua formació.
- ✓ Anteposar els interessos col·lectius de la classe als del subgrup.

- ✓ Pactar amb els líders.
- ✓ Pactar amb els satèl·lits.
- ✓ Demanar solucions al subgrup.

Les sessions de **tutoria** són un marc privilegiat per a la prevenció de conflictes i la seua resolució en el cas que estos hagen tingut lloc.

En les sessions de tutoria s'insistirà sobre estos aspectes:

1. Normes del centre i òrgans de funcionament del mateix. Tractar que l'alumnat entenga les normes per a una millor convivència. Així mateix que coneguen com funciona el centre, compreguen quin és el seu paper i el dels seus representants en este engranatge ideat per a la millor convivència entre tots. Se'ls animarà així a la participació en la vida de l'institut.
2. Sessions encaminades a crear un millor clima dins del grup-classe, a partir de valors com els drets humans o la solidaritat entre altres. S'incidirà que, perquè hi haja un bon ambient de classe, és essencial la participació de tot l'alumnat. Es treballaran objectius concrets (neteja, cooperació, campanyes de sensibilització, medioambiente,...) en tots els grups, i s'incidirà en la convivència i solidaritat entre tots els membres del centre.
3. Treball dedicat a la millora de l'autoestima dels alumnes, i el seu autoconeixement. Si els alumnes tenen una bona imatge de si mateixos i se senten segurs i valorats és més fàcil que la seua actitud en el centre siga constructiva.

Estos aspectes seran tractats al llarg del curs a través de diferents activitats en les sessions de tutoria. Per als tutors és una ajuda el disposar d'una bateria d'activitats que els facilite el treball en este camp. També sabem que cada membre del professorat té el seu estil de treball i, per tant, tenim com objectiu la creació de dos tipus d'activitats:

- a) Activitats a realitzar per escrit individualment o en xicotets grups.
- b) Activitats que permeten el joc, la dinàmica, la dramatització, etc.

L'Institut disposa d'un bústia on l'alumnat pot comunicar, directament als seus professors/s'i/o a l'Equip Directiu de manera anònima, qualsevol comportament o actitud negativa (també suggeriments i felicitacions).

8.2. PROTOCOL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE DIFICULTA LLEUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

Els conflictes lleus són les més freqüents en el nostre centre. El més important és que l'alumne compregua que eixes actituds no són les correctes. A més, la família ha d'estar informada de forma immediata sobre la situació.

Davant de les **conductes contràries a les normes de convivència** del centre (enumerades en l'article 35 del Decret 39/2008 i en l'article 65 del Reglament de Règim Interior), el procediment que s'ha de seguir és el següent:

1. S'arreglarà la informació sobre el fet o fets ocorreguts.
2. El/la professor/a que presència el fet haurà de considerar si realitza una amonestació verbal o ompli el comunicat d'amonestació corresponent, en el que descriurà clarament el succés ocorregut, indicant els detalls dels fets succeïts.

3. El dit part serà entregat a l'alumne perquè ho torne firmat pels seus pares a Direcció d'Estudis el següent dia lectiu. Una còpia del dit part serà entregat al tutor /a de l'alumne i una altra al Cap d'Estudis.

4. La Direcció del centre, oïda el professor/a, determinarà la gravetat de la conducta, amb la qual cosa se seguirà el procés corresponent. Per a això s'analitzarà la causa o causes que han provocat la conducta que ha alterat la convivència, tenint en compte si es tracta de disfuncions del propi procés d'ensenyança-aprenentatge, de factors de tipus familiar, socioambiental, psicològics o de marginalitat, entre altres.

8.2.1. MESURES EDUCATIVES CORRECTORES

Les mesures correctores que es prenguen s'ajustaran al tipus de falta que s'ha comés, tenint com a objectiu el manteniment i la millora del procés educatiu, i a les circumstàncies personals, familiars i socials de l'alumne o alumnes que han comés la falta, intentant que este tipus d'infracció no torne a produir-se, de manera que es reduïska en el centre el nivell de conflictivitat de caràcter lleu.

Davant de les conductes contràries a les normes de convivència del centre, les **mesures educatives correctores** que es poden aplicar, d'acord amb l'article 36 de l'esmentat Decret i l'article 66 del Reglament de Règim Interior, són les següents:

- a) Amonestació verbal o per escrit.
- b) Comparencia immediata davant del Cap d'Estudis o el director.
- c) El professor o la professora que ompli el comunicat cridarà immediatament a casa de l'alumne/a implicat i comunicarà els fets als pares.
- d) El tutor/a o el professor/a mantindrà conversacions amb l'alumne/a i amb els seus pares. I es prendran mesures de tipus acadèmic, realització de tasques, busca d'un compromís de conducta de l'alumne/a amb el seu/s professor/és en forma de contracte.
- e) Realització de tasques educadores, en el pati, per un període no superior a cinc dies.
- f) Privació del temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius.
- g) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries programades durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura correctora.
- h) Mediació en els casos que siga possible.
- i) Si el problema afecta tot el grup, es convocaran reunions amb els pares i s'aplicaran les mesures oportunes. L'acció tutorial es dirigirà al tractament del problema a través d'activitats que exercisquen les habilitats socials, la relaxació i l'autocontrol, l'autoestima..., activitats que s'arreglaran en el Pla d'Acció Tutorial.
- j) Revisar agrupaments, suports, reforços específics...
- k) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats durant el desenrotllament de les activitats de classe. Estos aparells seran depositats en Direcció d'Estudis i tornats als pares o tutors legals en presència de l'alumne o alumna. En el cas que l'alumne o alumna siga major d'edat se li tornarà quan es considere oportú.
- l) Davant de l'acumulació de tres amonestacions per escrit, i en funció de la gravetat de la conducta, el director del Centre podrà iniciar l'obertura d'expedient disciplinari seguint el procediment legal.

8.2.2. LA MEDIACIÓ

La **mediació** és un dels procediments d'actuació més eficaç en la resolució de conflictes generats per conductes contràries a les normes de convivència. Un sector del professorat del centre ha participat en un curs de formació, organitzat pel CEFIRE d'Alacant, que tracta, entre altres aspectes, dels grups de mediació en els centres educatius.

La mediació és un procés pel qual, una tercera persona, el mediador o mediadora, ajuda a dos o més persones en conflicte a què busquen una solució pactada, conjunta, al problema que les enfronta. El mediador no jutja ni arbitra. El que fa fonamentalment és marcar unes regles de joc i utilitzar unes tècniques que ajuden a fer que siguin les parts en conflicte les que verbalitzen els seus problemes i que pacten una solució i es comprometen a respectar-la.

Els **conflictes més freqüents** que solen arribar a mediació són:

- Rumors, insults, malnoms molestos, queixes, malentesos...
- Amistats deteriorades, disputes, baralles...
- Amenaces, persones que t'emprenyen o que t'aclaparen...
- Situacions que et desagraden o et pareixen injustes...

La mediació ha de ser **voluntària** i **confidencial** (les parts en conflicte trien els mediadors o mediadores, que es comprometen a guardar el secret de tot el procés), i ha de basar-se en **compromisos pedagògics i de convivència en forma de contracte**, no sols amb l'alumnat sinó també amb les famílies.

Entenem que la mediació és un servei que el Centre ofereix als alumnes, professors, pares i altres membres de la comunitat educativa, que ajuda a millorar les relacions interpersonals i ensenya a dialogar de manera constructiva. D'esta manera, els conflictes són experiències d'aprenentatge que ens aporten maduresa i riquesa personal. Però també és una filosofia que, a poc a poc, anirà calant en el centre i en el context social on s'imparteix.

Entenem també que ser mediador comporta una sèrie de valors que transcendeix l'àmbit educatiu i queden instaurats en la relació interpersonal. Ser mediador significa que:

- ✓ Descartem la violència com a instrument vàlid per a solucionar els problemes.
- ✓ Acceptem els conflictes com a part natural de la vida.
- ✓ Totes la persones som diferents i valuoses, i que la nostra diversitat de sentiments, pensaments i cultures és font de riquesa per a la humanitat.
- ✓ Les sancions no són la millor solució: és preferible mostrar-se responsable davant de les pròpies accions i reparar voluntàriament les possibles conseqüències negatives.
- ✓ No ens quedem indiferents quan un company/a té problemes i ho passa malament.
- ✓ Actuem preventivament, abans que es genere un conflicte més greu.
- ✓ Tot el món pot eixir guanyant en el conflicte.
- ✓ hi ha moltes formes de lluitar contra les injustícies, i la mediació és una d'aquestes.

↪ **COMUNICACIÓ ALS PARES, MARES O TUTORS LEGALS**

El Professor/a, el Tutor/a, el Cap d'Estudis o el director del Centre decidiran si és procedent contactar immediatament amb la família de l'alumne/a implicats, requerir la presència dels pares/ mares o tutors de l'alumne o l'adopció de mesures de correcció de la conducta. En qualsevol cas la persona que ha realitzat el comunicat cridarà a casa de l'alumne/a.

El professor/a afectat, el tutor/a o el Cap d'Estudis, si ho considera oportú, informará la família o famílies de l'alumnat implicat en el procés de tota la informació arreplegada i del pronòstic inicial de la situació, mesures i/o actuacions d'estil pedagògic proposades en cada cas; així com de la col·laboració i suport que fa falta per part del mig familiar.

La imposició de les mesures correctores previstes haurà de ser comunicada formalment als pares, mares o tutors legals de l'alumnat.

↳ COMPETÈNCIA PER A APLICAR LES MESURES CORRECTORES

1. Correspon al director del Centre, en l'àmbit de les seues competències, afavorir la convivència, garantir la mediació en la resolució dels conflictes i imposar les mesures disciplinàries que corresponguen als alumnes i alumnes, en compliment de la normativa vigent, d'acord amb el que estableix el Decret de Drets i Deures dels alumnes vigent, en el Reglament de Règim Interior del Centre i en este Pla de Convivència, sense perjudici de les competències atribuïdes a este efecte al Consell Escolar del centre.

2. No obstant això, el director del centre, a fi d'agilitzar l'aplicació de les mesures educatives correctores contemplades i que estes siguen el més formatives possibles i afavoridores de la convivència en el centre podrà delegar tals competències.

3. En cas de delegació per part del director, este ha d'informar el Claustre de professors i al Consell escolar.

↳ CONSTÀNCIA ESCRITA I REGISTRE DE LES MESURES EDUCATIVES CORRECTORES. PRESCRIPCIÓ I RECLAMACIÓ

1. Les conductes contràries a les normes de convivència prescriuran al cap de finalitzar el curs acadèmic.

2. L'alumne o l'alumna, els seus pares o els seus tutors legals, podran presentar reclamació en el termini de dos dies hàbils a partir de l'endemà que es va produir la comunicació, davant del director del centre, que haurà de resoldre en el termini de tres dies i comunicar-ho als reclamants.

8.3. PROTOCOL D'ACTUACIÓ RESPECTE A L'ALUMNAT QUE DIFICULTA GREU O MOLT GREUMENT LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

8.3.1. CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

Davant de les **conductes greument perjudicials per a la convivència en el Centre** (enumerades en els *articles 42 i 43* del Decret 39/2008, i en l'*article 72* del Reglament de Règim Interior), les mesures disciplinàries que poden imposar-se són les següents:

a) Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries programades durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.

c) Canvi de grup o classe de l'alumne o alumna per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

d) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés entre sis i quinze dies lectius. A fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El Cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

e) Suspensió del dret d'assistència al centre durant un període comprés entre 6 i 30 dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li imparteix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificant la persona encarregada de dur-ho a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o alumna sancionada.

f) Canvi de centre educatiu. En el cas d'aplicar esta mesura, als alumnes i alumnes que es troben en edat d'escolaritat obligatòria, l'Administració Educativa els proporcionarà una plaça escolar en un altre centre públic, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

↪ RESPONSABILITAT PENAL

La Direcció Del Centre comunicarà al Ministeri fiscal i a la Direcció Territorial de Cultura, Educació i Esport qualsevol fet que puga ser constitutiu de delictes o falta penal. Tal comunicació no serà obstacle per a l'inici, i si és el cas continuació i resolució de la instrucció del corresponent expedient disciplinari.

↪ APLICACIÓ I PROCEDIMENTS

1. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el Centre només podran ser objecte de sanció amb la prèvia instrucció del corresponent expedient disciplinari.

2. Correspon al director del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat educativa, els referits expedients a l'alumnat.

3. La decisió sobre l'obertura de l'expedient disciplinari s'acordarà en el termini màxim de dos dies lectius del coneixement dels fets.

4. El director del centre farà constar per escrit l'obertura de l'expedient disciplinari que haurà de contindre:

- El nom i cognoms de l'alumne.
- Els fets imputats.
- La data en què es van produir els mateixos.
- El nomenament de la persona instructora
- El nomenament d'un secretari o secretària, si és procedent per la complexitat de l'expedient, per a auxiliar l'instructor o instructora.

5. La decisió d'obertura de l'expedient disciplinari ha de notificar-se a la persona instructora, a l'alumne o a l'alumna presumptament autor o autora dels fets i als seus pares o tutors, quan l'alumne o l'alumna siguen menors d'edat.

6. L'alumne/a major d'edat, o els seus pares o tutors, poden plantejar davant del director la recusació de la persona instructora anomenada a este efecte en el termini de dos dies lectius comptats a partir del següent al de la notificació, quan puga inferir-se falta d'objectivitat en la instrucció de l'expedient. El director haurà de resoldre de forma motivada si estima o no la recusació l'endemà lectiu a què li siga notificada la mateixa.

7. Només els que tinguen la condició legal d'interessats en l'expedient tenen dret a conèixer el seu contingut en qualsevol moment de la seua tramitació.

↪ INSTRUCCIÓ I PROPOSTA DE RESOLUCIÓ

1. L'instructor o instructora de l'expedient, una vegada rebuda la notificació de nomenament, practicarà les actuacions que estime pertinents per a l'esclariment dels fets succeïts, així com per a la determinació de les persones responsables. Una vegada instruït l'expedient, formularà una proposta de resolució.

2. Prèviament a la proposta de resolució cal practicar, en el termini de 10 dies hàbils, el tràmit de vista i audiència. En este termini, l'expedient estarà accessible perquè l'alumne/a i els seus pares o tutors, si és menor d'edat, puguin presentar al·legacions, així com aquells documents i/o justificacions que estimen pertinents.

3. La proposta de resolució haurà de contindre:

- a) Els fets imputats a l'alumne o alumna en l'expedient.
- b) La tipificació que a estos fets es pot atribuir, segons el que preveu el decret.
- c) La valoració de la responsabilitat de l'alumne o de l'alumna amb especificació, si és procedent, de les circumstàncies que poden agreujar o atenuar la seua acció.
- d) La sanció aplicable entre les previstes en l'article corresponent del decret.
- e) L'especificació de la competència del director del centre per a resoldre.

↪ MESURES PROVISIONALS

1. Quan siga necessari per a garantir el normal desenrotllament de les activitats del centre, a l'incoar-se un expedient o en qualsevol moment de la seua instrucció, el director del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructora o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives.

2. L'adopció d'una mesura cautelar procedirà si els elements fonamentals que el director presa en consideració a l'hora de resoldre-la tenen aparença de solidesa.

3. Les mesures provisionals podran consistir en:

- a) Canvi provisional de grup.
- b) Suspensió provisional d'assistir a determinades classes.
- c) Suspensió provisional d'assistir a determinades activitats del centre.
- d) Suspensió provisional d'assistir al centre.

4. Estes mesures podran establir-se per un període màxim de 5 dies lectius.

5. Davant de casos molt greus, i després de realitzar una valoració objectiva dels fets, el director del Centre podrà decidir, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor/a i Oïda La Comissió de Convivència del Consell Escolar del Centre, de manera excepcional i tenint en compte la pertorbació de la convivència i l'activitat normal del Centre, els danys causats i la transcendència de la falta, prolongar el període màxim de la mesura provisional que s'adopte, sense arribar a superar en cap cas els quinze dies lectius.

6. El director podrà revocar, en qualsevol moment, les mesures provisionals adoptades.

7. En el cas que l'alumne o l'alumna que ha comés presumptament els fets siga menor d'edat, estes mesures provisionals s'hauran de comunicar immediatament als seus pares o tutors legals.

8. Quan la mesura provisional adoptada comporte la suspensió temporal d'assistència al Centre, el tutor/a entregarà a l'alumne/a un pla detallat de les activitats acadèmiques i educatives que ha de realitzar i establirà les formes de seguiment i control durant els dies de no assistència al Centre per a garantir el dret a l'avaluació contínua.

9. Quan es resolga l'expedient, si la mesura provisional i la sanció tenen la mateixa naturalesa, els dies que es van establir com a mesura provisional, i que l'alumne o l'alumna va complir, es consideraran a compte de la sanció a complir.

NOTIFICACIÓ I RECLAMACIÓ

1. La resolució de l'expedient disciplinari per part del director del Centre i la notificació de la mateixa s'efectuarà en un termini màxim de tres dies lectius des que va rebre la proposta de resolució per part de l'instructor o la instructora.

2. La resolució que haurà d'estar prou motivada, contindrà:

- a) Els fets o conductes que s'imputen a l'alumne o alumna.
- b) Les circumstàncies atenuants o agreujants, si les haguera.
- c) Els fonaments jurídics en què es basa la correcció imposada.
- d) El contingut de la sanció i data d'efecte de la mateixa.
- e) L'òrgan davant el qual cal interposar reclamació i termini del mateix.

3. Els alumnes o les alumnes, o els seus pares o tutors en cas de ser menors d'edat, poden interposar reclamació davant de la Direcció Territorial de Cultura, Educació i Esport en el termini de cinc dies hàbils a partir de ser notificada la resolució.

MESURES D'INTERVENCIÓ

A partir de la informació arreplegada, la Direcció Del Centre, després de consultar a la Comissió de Convivència, proposarà les mesures d'intervenció adequades. Podran aplicar-se les següents mesures, que no són excloents entre si:

 Posada en marxa del que estableix la legislació vigent sobre drets i deures dels alumnes, pel que fa a mesures cautelars, obertura d'expedient disciplinari, etc., i si és procedent es comunicarà el cas a la Fiscalia.

 Mesures d'intervenció educativa que reduïsquen al màxim la probabilitat d'incórrer en accions antisocials i que afavorisquen la seua socialització, incloses en el pla d'acció tutorial i en el pla d'atenció a la diversitat, o activitats específiques que reforcen les habilitats socials, l'autocontrol, la recuperació de l'autoestima, etc. Estes activitats, segons el perfil de l'alumne infractor, podran desenrotllar-se treballant amb l'alumne, en el si del grup-classe, en un grup reduït d'alumnes de conducta disruptiva, o de forma combinada amb l'alumne i paral·lelament amb el grup i/o amb la família.

 Realització de tasques útils a la Comunitat Escolar.

 En cas de faltes molt greus, i si se creu convenient, altres mesures de suport i ajudes externes al Centre, en col·laboració amb altres Administracions i Institucions.

ELABORACIÓ D'UN INFORME I COMUNICACIÓ DEL PROCÉS SEGUIT

De tot l'anterior, el director del Centre elaborarà un informe individualitzat que arreplegue les accions proposades anteriorment, l'optimització en l'aplicació de les mateixes i si és procedent accions de continuació i/o seguiment. De tot això s'informarà els pares o tutors i a l'Administració Educativa per al seu trasllat a l'Observatori de la Convivència.

8.4. PROCEDIMENTS D'INTERVENCIÓ DAVANT DE SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR [ANNEX I, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

8.4.1. Assetjament escolar i ciberassetjament

8.4.1.1. L'assetjament escolar

L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics d'orientació o identitat/sexual) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma, reiterada i al llarg d'un període de temps determinat.

L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i marginació social, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta o directa, la intimidació, les amenaces i o el xantatge, entre altres.

Es important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre els alumnes i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern.

Característiques

- a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.
- b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no constitueix un fet aïllat i la víctima la patirà de forma continuada.
- c) Hi ha desequilibri de poder. Es produeix una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.
- d) Es produeix indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un sol alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.
- e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. En la majoria de situacions, no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.
- f) Normalment, apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament, usualment, són conegudes per terceres persones que no contribueixen prou perquè cessament l'agressió. Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

8.4.1.2. El ciberassetjament

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que es val de mitjans electrònics i que rep el nom de ciberassetjament.

Esta conducta es defineix com a assetjament entre iguals en l'entorn de les tecnologies de la informació i de la comunicació, d'ara en avant TIC, i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic.

El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a la seua prevenció i abordatge.

Característiques

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol existir contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usar mitjans TIC: sms, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

8.4.1.3. Protocol d'actuació davant de l'assetjament i/o ciberassetjament

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o ciberassetjament sobre algun alumne o alumna ho ha de comunicar a un professor o professora, al tutor o la tutora o a l'equip directiu. En tot cas, el receptor o receptora de la informació sempre ha d'informar l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

a) Equip directiu.

L'equip directiu es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats i, assessorats pels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, arreglarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que procedisca.

b) L'equip d'intervenció.

L'equip d'intervenció planificarà de forma ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, el moment i el lloc de reunió amb els agressors, la víctima i els espectadors, sempre que siguin alumnes del centre.

c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mig o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió pantalla, còpia SMS), sense lesionar els drets de tota persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els descansos, recreacions, menjador, banys, vestuaris, entrades i eixides del centre.

b) Avisar a les famílies de la víctima, i de l'acaçador o acaçadors.

c) Explicar-li a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que ha de canviar contrasenyes i revisar les mesures de privacitat. S'insistirà en el fet que no facen desaparèixer les proves físiques de què disposen.

e) Es demanarà a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa, o agressió que reba i se li oferiran els mecanismes i vies perquè ho faci amb la major discreció possible.

f) Una vegada oït a l'alumne acaçador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries, a través del procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.

g) Valorada la situació, la direcció del centre decidirà aplicar o no les mesures educatives correctores i/o disciplinàries i, si és procedent, s'iniciarà el procediment d'obertura de **expediente disciplinari**, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

a) La direcció del centre informarà de la situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja, o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, s'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i/o intervenció de la Unitat d'Atenció i Intervenció del PREVAIG VORE de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i/o representants legals de tots els implicats

a) La direcció del centre realitzarà les entrevistes necessàries, preferentment de forma individual.

b) La direcció del centre informarà les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.

c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de realitzar denúncia a les Forces de Seguretat de l'Estat.

d) Tal com consta en el Decret 39/2008, article 41, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considerara que esta conducta causa greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb el la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definir mesures de tractament individualitzat amb la víctima, l'agressor o agressors i de sensibilització amb observadors, les famílies i la resta de l'alumnat

a) Estes mesures i actuacions es referiran, tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Hauran de garantir el tractament individualitzat tant de la víctima, de la persona o persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

b) Amb caràcter orientatiu, en la web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, es proposaran mesures i actuacions per a treballar l'assetjament escolar en les seues diferents tipologies. Enllaç pàgina web <http://www.cece.gva.es/eva/és/previ.htm>.

8.5. CONDUCTES QUE ALTEREN LA CONVIVÈNCIA DE FORMA GREU I REINCIDENT: INSULTS, AMENACES, AGRESSIONS, BARALLES I/O VANDALISME [ANNEX II, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a nivell general, del protocol d'actuació específic, quan els alumnes que provoquen estos incidents presenten problemes greus de conducta i/o trastorns.

8.5.1. Alumnat que altera greument la convivència

Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten a través de conductes disruptives greus i reincidents, com a insults, amenaces, agressions, baralles sobre algun alumne o alumna, o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o observe una situació de conductes disruptives molt greus, insults, amenaces, agressions, baralles i/o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o sobre el centre i les seues instal·lacions, tractarà de conèixer els fets i la situació i la comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

- a) La direcció arreplegarà i analitzarà la informació, prenent les mesures que considere necessàries.
- b) La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la incidència produïda a les famílies i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general.

Mesures educatives correctores i/o disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o alumnes, o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre i per tant s'actuarà aplicant mesures educatives correctores i/o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril. Mesures i accions que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre.

La direcció del centre, arreplega la informació i oïda la comissió de convivència, categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores i/o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

- a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.
- b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries, per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del Decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als serveis d'altres administracions i institucions: entre altres, els serveis socials municipals, serveis especialitzats d'atenció a la família i la infància (d'ara en avant

SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (d'ara en avant UPC), les unitats de conductes addictives (d'ara en avant UCA), així com els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que estiguen implicades.

8.5.2. Alumnat amb alteracions greus de conducta

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties, VAIG CIAR-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat i/o impulsivitat, trastorn disocial en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques i/o alcohol, alteracions de la conducta alimentària, entre altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, generant un deteriorament en les relacions familiars o socials.

Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que ho patix i per al mig en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci.. Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables, són conductes que impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament.

En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques, derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta i requereixen d'aprenentatges i recursos excepcionals.

B) Procediment d'intervenció específic

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible i sempre que no estiguen a càrrec d'un altre o altres alumnes, se li acompanyarà a la zona de despatxos. S'informarà el director del centre, cap d'estudis o al personal dels servicis psicopedagògics escolars, al departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió de un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi contínua, es cridarà en primer lloc a la família perquè acudisquen al centre. En cas de no obtindre resposta de la família i en els supòsits de perill greu i imminent, es cridarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització i/o revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne/a.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne, l'equip de professors i el personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne.

c) Avaluació psicopedagògica. Es realitzarà i/o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica. En ella haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

d) Sol·licitud de mesures de suport. La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre; entre altres, amb els serveis socials municipals, el SEAFI, la UPC, la UCA, els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (d'ara en avant USMIJ), amb centres hospitalaris i/o associacions especialitzades.

e) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial que queden regulades en l'Orde del 16 de juliol de 2001 (DOGV 4087, 17.09.2001) en Educació Infantil i Primària, i en l'Orde del 14 de març de 2005 (DOGV 4985, 14.04.2005) en Educació Secundària.

f) Mesures educatives correctores i/o disciplinàries. La direcció del centre analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne/a, aplicarà les mesures correctores i/o disciplinàries que estime convenientes, respectant quant es regula en el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de la incidència

a) La direcció del centre informará de la situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassara la capacitat d'actuació del centre, s'haurà d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i/o intervenció de la Unitat d'Atenció i Intervenció del PREVAIG VORE, de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats

a) S'informará les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu. Preservant la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i/o disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes menors d'edat.

c) Tal com consta en el Decret 39/2008, article 41, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considerara que esta conducta causa greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de l'inspector/a del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

8.6. MALTRACTAMENT INFANTIL [ANNEX III, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

8.6.1. Maltractament infantil

El maltractament infantil es definix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un menor de diu anys d'edat, que és realitzada pel seu progenitor o cuidador principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenaça l'adequat desenrotllament del xiquet.

Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i/o emocional, com els maltractaments passius, com la negligència física i/o emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

Protecció en l'àmbit escolar

Els quatre escalons de protecció de la població infantil són els pares, els ciutadans, els professionals de les administracions i l'entitat pública competent en matèria de protecció infantil.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor, en la detecció, la notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels xiquets i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts menors que patixen el maltractament en l'àmbit familiar a edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en què ho han patit.

Gravetat i presa de decisions

La valoració d'urgència de la situació estarà determinada per la gravetat del succés observat i per la probabilitat que torne a repetir-se (nivell de risc), si no es prenen les mesures de protecció oportunes.

Un cas serà greu si corre perill la integritat física o psicològica del menor (existència de palisses, castics físics forts, sospita d'abús sexual, etc.), si el xiquet és un bebé o té menys de cinc anys, o si patix una minusvalidesa que li impedisca autoprotegir-se o demanar ajuda. La urgència determinarà el tipus d'actuació del professional de l'educació, el protocol a posar en marxa i la prioritat de la mateixa. L'avaluació exhaustiva correspon als serveis socials o al servei de protecció de menors.

8.6.2. Protocol d'actuació davant d'una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho posarà de l'equip directiu.

2. Actuacions immediates.

Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que procedisca.

3. Notificació.

L'equip educatiu omplirà el full de notificació que apareix en l'Orde 1 2010/, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

4. Comunicació de la situació.

a) La direcció del centre enviarà l'original del full de notificació als serveis socials municipals de la localitat on residix el menor, arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne/a i remetrà una altra còpia a la direcció general competent en matèria de protecció de menors, de la Conselleria de Benestar Social.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja i sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, s'haurà d'informar la Inspecció Educativa, qui sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

d) La comunicació a la família es realitzarà una vegada s'haja informat les autoritats competents i la realitzarà la direcció del centre.

Procediment d'urgència

1. Davant d'un alumne que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'equip directiu o personal docent en qui es delegue, li acompanyarà al centre de salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

2. La direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà:

El full de notificació que apareix en l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al **ministerio fiscal**, s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII d'esta orde.

3. La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i/o intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

Enllaç pàgina web de Benestar Social: **<http://www.bsocial.gva.es/web/menor>**.

8.7. VIOLÈNCIA DE GÈNERE [ANNEX IV, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

S'entén per «violència de gènere» aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels hòmens sobre les dones, s'exercix sobre ella pel fet de ser-ho. Esta violència comprén qualsevol acte de violència basada en gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a conseqüència, perjuí o patiment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant en la vida pública com a privada, són comportaments violents per raó de gènere.

8.7.1. Tipus de violència de gènere

a) Violència física: qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió físic o dany. Estos actes de violència física contra la dona poden ser exercits per hòmens amb els que tinga o haja tingut relacions de parella, o per hòmens del seu entorn familiar, social i laboral.

b) Violència psicològica: es considera tota conducta que produísca desvaloració o patiment en la dona a través d'amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o submissió, coerció, insults, aïllament, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Estos comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, inclús sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per hòmens en el seu entorn familiar, social i laboral.

c) Violència econòmica: consistix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de la convivència de parella.

d) Violència sexual i [abusos](#) sexuals: qualsevol acte de naturalesa sexual, forçada per l'agressor i no consentida per la dona és un acte de violència sexual. La violència sexual comprén qualsevol imposició, per mitjà de la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor guarde o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

8.7.2. Protocol d'actuació davant d'una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la direcció del centre.

a) Recollida d'informació. Després d'esta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat, amb els servicis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que procedisca.

b) Actuació. En els supòsits de perill greu i imminent i si la situació ho requerix, es cridarà al 112 i es traslladarà a la persona agredida a l'hospital de referència. La direcció del centre, podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre. Si es considerara necessari s'establirà comunicació amb el SEAFI, els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, o els centres d'acollida i entitats especialitzades.

c) Aplicació de mesures disciplinàries. En el cas que les persones agressores siguen alumnes del centre, oïda la comissió de convivència, s'actuarà segons es regula en el Decret 39/2008, de 4 d'abril, articles del 42 al 49.

2. Comunicació de la situació.

- a) La direcció del centre informarà de la situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.
- b) En el cas que la incidència poguera ser constitutiva de delictes o falta penal, la direcció del centre ho comunicarà per fax al [ministerio fiscal](#). Per a això utilitzarà l'annex VII de la present orde. Esta comunicació anirà dirigida a la sala de la Fiscalia que corresponga:
 - 1) Si l'agressor o la víctima són menors, es dirigirà a la Fiscalia de Menors.
 - 2) Si l'agressor o agressors són majors d'edat i la víctima [menor](#) d'edat, es dirigirà a la Fiscalia de Violència de Gènere.
 - 3) Si l'agressor o agressors i les víctimes són majors d'edat, es dirigirà a Fiscalia de Violència de Gènere.
- c) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa i podrà sol·licitar l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

- a) La direcció informarà les famílies dels implicats del fet de violència, i de les mesures i accions adoptades.
- b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de realitzar denúncia a les forces de seguretat.
- c) Tal com consta en el Decret 39/2008, article 41, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o l'alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

8.8. AGRESSIONS CAP AL PROFESSORAT I/O PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS [ANNEX V, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

8.8.1. Agressions cap al professorat i/o personal d'administració i servicis

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent, d'administració o servicis, tal com queden arreplegats en l'article 4 de la Llei 15/2010, de la Generalitat Valenciana, d'Autoritat del Professorat, pel que fa als drets del personal docent. Este protocol d'actuació va dirigit als equips docents, personal d'administració i personal de servicis en els centres docents públics o concertats no universitaris de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues funcions.

8.8.2. Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant d'agressions, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte al personal docent, al d'administració o al de servicis té l'obligació de posar-ho de la direcció del centre.

b) Si els fets pogueren ser constitutius de delictes o falta, presentarà una denúncia davant del [ministerio fiscal](#), el jutjat de guàrdia o les Forces i cossos de seguretat de l'Estat.

c) El professorat o personal d'administració i servicis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General de la Generalitat Valenciana, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la direcció del centre. S'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector/a de zona elaborarà un informe i tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, que ho elevarà a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la informació següent: dades personals del interessat, telèfon de contacte, relat dels fets, quants elements de prova es disposen, amb cita de testimonis i, si és possible, dels seus testimonis. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia, del part d'assistència mèdica i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció del sol·licitant.

e) El director o directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVAIG VORE.

f) La direcció del centre realitzarà els tràmits previstos en este protocol amb la major celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal. La Direcció General de Personal Docent, a la vista de la documentació remesa pel sol·licitant d'assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe que es referix l'article 11.2 de la [Ley 10/2005, de 9 de desembre](#), d'Assistència Jurídica a la Generalitat. El dit informe indicarà si es complixen els requisits previstos en l'esmentada llei perquè el sol·licitant pugui rebre l'assistència de l'Advocacia General de la Generalitat Valenciana. La direcció general traslladarà de tot allò que s'ha fet i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb allò que disposa l'article 11.2 de la [Ley 10/2005, de 9 de desembre](#), d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i li'l comunicarà a l'interessat. La facultat concedida a l'interessat per este article no menyscaba el seu dret a designar advocat que li assistisca o a sol·licitar que este li siga designat d'ofici, segons l'article 12.3 de la citada [Ley 10/2005](#).

8.9. CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES, DAVANT DE QUAalsevol DE LES SITUACIONS PLANTEJADES EN ELS ANNEXOS, SI ES PRODUÏXEN FORA DEL CENTRE [ANEXO VI, ORDE 62/2014 de 28 de juliol]

8.9.1. Actuacions en general

Segons s'arregla en l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de forma general els protocols d'assetjament i ciberassetjament escolar, conductes que alteren la convivència de forma greu i reincident: insults, amenaces, agressions, baralles i/o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere, si estes situacions es produïx fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les dutes a terme fora del recinte escolar però que estiguen motivades o directament relacionades amb la vida escolar. Serà tractada segons el reglament de règim intern de cada centre.

8.9.2. Actuació davant d'una situació de violència de gènere fora del centre

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguirà els procediments de l'annex IV d'esta orde. En este cas, si la persona que patix l'agressió és menor i es considera que existix desprotecció, es podrà utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Orde 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social per a la comunicació de la situació a Benestar Social i a Fiscalia de Menors.

2. Davant de la situació descrita en el punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà únicament després de les actuacions que s'arreglen en els apartats 2.b i 2.c de l'annex IV d'esta orde, amb els que s'informa les autoritats competents.

8.9.3. Procediment davant d'actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut, en l'entorn escolar

L'acordde col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana seguirà el procediment següent:

a) La direcció del centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles i/o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat que siguen competents.

b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionada amb problemes de convivència o atempte contra persones o instal·lacions, en les proximitats del centre escolar, l'equip directiu, arreglarà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, o si és el cas a qui tinga l'atribució de competències en matèria de convivència, per correu electrònic convivencia@gva.es.

c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe la Delegació del Govern, a través de l'Àrea de l'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració citat, la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i a la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. En cas de no haver-se realitzat cap comunicació d'incidències, la mateixa direcció general informarà també d'esta circumstància.

ANNEX II

REGLAMENT DE RÈGIM INTERIOR

ÍNDEX

PREÀMBUL	169
TÍTOL PRELIMINAR: PRINCIPIS GENERALS	170
TÍTOL I: GOVERN I PARTICIPACIÓ EN LA VIDA DEL CENTRE	171
CAPÍTOL I: ÒRGANS UNIPERSONALS DE GOV-ERN	171
1.1. L'EQUIP DIRECTIU	171
1.2. EL DIRECTOR/A	172
1.3. EL VICEDIRECTOR/A, EL CAP D'ESTUDIS, EL SECRETARI/A I EL VICE-SECRETARI/A	173
CAPÍTOL II: ÒRGANS COL·LEGIATS DE GOVERN	177
2.1. EL CONSELL ESCOLAR	177
2.2. EL CLAUSTRE DE PROFESSORS	179
CAPÍTOL III: ÒRGANS DE COORDINACIÓ DOCENT	181
3.1. EL DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ	181
3.2. ELS DEPARTAMENTS DIDÀCTICS	182
3.3. LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA	187
3.4. EL TUTOR. LA JUNTA DE TUTORS. L'EQUIP DOCENT	187
CAPÍTOL IV: ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ	190
TÍTOL II: DRETS I DEURES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA	194
CAPÍTOL I: DRETS I DEURES DEL PROFESSORAT	194
CAPÍTOL II: DRETS I DEURES DE L'ALUMNAT	
CAPÍTOL III: DRETS I DEURES DELS PARES O TUTORS DELS ALUMNES	
CAPÍTOL IV: DRETS I DEURES DEL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS	
TÍTOL III: NORMES DE CONVIVÈNCIA	
CAPÍTOL I: NORMES DE CONVIVÈNCIA	
CAPÍTOL II: CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA MESURES CORRECTORES	
CAPÍTOL III: CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE. MESURES DISCIPLINÀRIES	
TÍTOL IV: RECURSOS MATERIALS	
CAPÍTOL I: ÚS DELS ESPAIS I INSTAL·LACIONS DEL CENTRE	
CAPÍTOL II: ÚS DEL MATERIAL DEL CENTRE	
TÍTOL V: RÈGIM ADMINISTRATIU	
CAPÍTOL I: ADMISSIÓ I MATRICULACIÓ D'ALUMNES	
CAPÍTOL II: EVALUACIÓ DELS ALUMNES	
TÍTOL VI: ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS	

PREÀMBUL

En l'educació es transmeten, adquireixen i exerciten els valors i hàbits que fan possible la vida en societat. Per això, la formació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals, així com en l'exercici de la tolerància, dins dels principis democràtics de convivència, és un dels fins primordials que ha de perseguir el sistema educatiu.

A l'èxit de tal objectiu ha de contribuir no sols la transmissió de continguts formatius, sinó també, i molt especialment, el règim de convivència establert en el Centre.

D'esta manera, les normes que regulen els drets i deures dels membres de la comunitat educativa han de propiciar el clima de responsabilitat, treball i esforç necessaris perquè tots els alumnes puguin obtenir els millors resultats en el seu procés educatiu, a més d'adquirir els hàbits i actituds arreplegats en la legislació vigent.

El present Reglament de Règim Interior constitueix l'instrument que facilita la consecució de les condicions de convivència i de treball necessàries per aconseguir els fins i objectius proposats en el Projecte Educatiu del I.E.S. «Sant Vicent».

El Reglament de Règim Interior regula l'estructura organitzativa i el funcionament del Centre, defineix les funcions dels òrgans unipersonals i col·legiats del mateix, així com els drets i deures dels distints estaments de la comunitat educativa, estableix les normes de convivència que garantisquen el correcte desenvolupament de les activitats acadèmiques, així com les mesures correctores i disciplinàries i les garanties procedimentals, i tracta de facilitar a tots els membres de la comunitat educativa la participació en la vida del centre i la utilització dels servicis, instal·lacions i materials de l'institut, mitjançant el desenvolupament d'unes normes clares i senzilles de funcionament.

Este Reglament es fonamenta bàsicament en el següent **marc legal**:

✓ **Decret 234/1997**, de 2 de setembre, del Consell de la Generalitat Valenciana pel que s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional dels Instituts d'Educació Secundària.

✓ **Llei Orgànica 10/2002**, de 23 de desembre, de Qualitat de l'Educació (**L.O.C.E.**).

✓ **Llei Orgànica 2/2006**, de 3 de maig, d'Educació (**L.O.E.**).

✓ **Decret 39/2008**, de 4 d'abril, del Consell de la Generalitat Valenciana (DOCV del 09.04.2008), sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis.

A estes lleis i decrets generals cal afegir les **Resolucions** de la Conselleria d'Educació que regulen, cada curs, el funcionament dels centres de Secundària.

TÍTOL PRELIMINAR: PRINCIPIS GENERALS

Article 1

L'activitat educativa del I.E.S. «Sant Vicent», orientada pels principis i valors de la Constitució, tindrà els **fins següents**:

- a) El ple desenrotllament de la personalitat de l'alumne.
- b) La formació en el respecte dels drets i llibertats fonamentals i en l'exercici de la tolerància i de la llibertat dins dels principis democràtics de convivència.
- c) L'adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, així com de coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i estètics.
- d) La capacitació per a l'exercici d'activitats professionals.
- e) La formació en el respecte de la pluralitat lingüística, religiosa i cultural d'Espanya.
- f) La preparació per a participar activament en la vida social i cultural.
- g) La formació per a la pau, la cooperació i la solidaritat entre els pobles.

Article 2

1. L'acció docent haurà de concebre's com una direcció de l'aprenentatge de l'alumnat, encaminada a aconseguir els objectius generals que la legislació estableix per a cada etapa de l'Educació Secundària. Tendrà a despertar i fomentar la iniciativa, l'originalitat i la creativitat i s'instruirà a l'alumnat en tècniques de treball intel·lectual, individual i en equip.

2. Els mètodes d'ensenyança seran predominantment actius i hauran d'atendre a l'educació personalitzada, amb especial incidència en l'atenció a la diversitat d'interessos i motivacions dels alumnes en l'etapa d'Ensenyança Secundària Obligatoria.

3. Una finalitat fonamental de la tasca educativa és la de crear aptituds per a la convivència i vigoritzar el sentit de pertinença a la comunitat. Això només és possible per mitjà d'una labor conjunta, compenetrada, solidària, entre les famílies i el Centre.

4. La labor conjunta de les famílies i el Centre només es pot dur a terme mitjançant la participació de tots els membres de la Comunitat Educativa en la vida acadèmica i mitjançant el necessari contacte de professors, alumnes, pares i personal d'administració i servicis.

5. Tots els professors, alumnes, pares i integrants del personal de l'administració i servicis tenen dret a què es respecten les seues persones i les seues conviccions. Això implica que ningú podrà ser objecte de vexacions, burles o discriminació per la seua forma de ser, pensar o comportar-se; i igualment suposa, d'altra banda, que les crítiques i reclamacions hauran de formular-se serenament i positivament, de manera que no atempten contra les persones o grups.

Article 3

Tot el material moble i immoble del Centre pertany a la Comunitat Educativa per al seu aprofitament per les successives generacions d'alumnes i alumnes. Això obliga a prestar la deguda atenció a la seua conservació i, en la mesura que siga possible, a la seua millora.

TÍTOL I: GOVERN I PARTICIPACIÓ EN LA VIDA DEL CENTRE

CAPÍTOL I: ÒRGANS UNIPERSONALS DE GOVERN

Article 4

1. Els òrgans unipersonals de govern de l'institut són: el director, el vicedirector, els Caps d'Estudis, el secretari i el vicesecretari en els centres amb doble torn. Tots ells constitueixen **l'Equip Directiu**, actuant de forma coordinada en l'exercici de les seues funcions.
2. El mandat dels òrgans unipersonals de govern serà de quatre anys comptats a partir del seu nomenament i corresponent presa de possessió.
3. Els òrgans unipersonals de govern vetllaran perquè les activitats del mateix es desenrotllen d'acord amb els principis i valors de la Constitució, per l'efectiva realització dels fins de l'educació establits en les lleis i les disposicions vigents, i per la qualitat de l'ensenyança, i contribuiran al desenrotllament de l'escola valenciana, compromesa en la normalització lingüística i cultural pròpia de la Comunitat Valenciana.
4. Els òrgans unipersonals de govern vetllaran per la protecció dels drets de l'alumnat i pel compliment dels seus deures, i garantiran l'exercici dels drets i deures del professorat, pares i mares d'alumnes i personal d'administració i servicis, i afavoriran la participació de tota la comunitat educativa del centre en la seua gestió i en la seua avaluació.
5. Són funcions de **l'Equip Directiu**:
 - a) Assessorar el director en les matèries de la seua competència.
 - b) Elaborar el Projecte Educatiu del Centre i coordinar l'elaboració de la Programació General Anual i de la Memòria anual.
 - c) Establir els criteris per a l'elaboració del projecte del pressupost.
 - d) Elaborar propostes per a afavorir la participació de tota la comunitat educativa en la vida del centre.
 - e) Proposar a la comunitat educativa actuacions de caràcter preventiu que afavorisquen les relacions entre els seus distints membres i milloren la convivència en el centre.
 - f) Adoptar les mesures necessàries per a l'execució coordinada de les decisions del Consell escolar i del Claustre en l'àmbit de les seues competències respectives.
 - g) Aquelles altres funcions que delegue en ell el Consell Escolar, en el seu àmbit competencial.

1.2. EL DIRECTOR O DIRECTORA

Article 5

Les competències del director, regulades en l'article 15 del ROF, són les següents:

1. Dirigir i coordinar totes les activitats de l'institut cap a la consecució del projecte educatiu del mateix, d'acord amb les disposicions vigents i sense perjudici de les competències atribuïdes al Consell escolar de l'institut i al seu Claustre.

2. Ostentar la representació del centre i representar a l'Administració educativa en l'institut, sense perjuí de les atribucions de les altres autoritats educatives.
3. Complir i fer complir les lleis i la resta de disposicions vigents.
4. Col·laborar amb la Conselleria d'Educació en tot el que es referix a l'èxit dels objectius educatius de l'institut.
5. Designar el cap o cap d'estudis, al secretari o secretària, així com a qualsevol altre òrgan unipersonal de govern que puga formar part de l'equip directiu, proposar els seus nomenaments i cessaments a l'Administració educativa, així com designar i cessar als caps de departament i als tutors/es, d'acord amb el procediment establert en el ROF.
6. Exercir la direcció de tot el personal adscrit a l'institut, així com dirigir la gestió dels mitjans materials del mateix.
7. Afavorir la convivència en el centre i imposar les correccions que corresponguen, d'acord amb allò que s'ha establert per la Conselleria d'Educació, i en compliment dels criteris fixats pel Consell escolar de l'institut.
8. Convocar i presidir els actes acadèmics i les reunions de tots els òrgans col·legiats de govern de l'institut, i executar els acords adoptats en l'àmbit de la seua competència.
9. Autoritzar els gastos d'acord amb el pressupost de l'institut, ordenar els pagaments i visar les certificacions i documents oficials de l'institut.
10. Realitzar les contractacions d'obres, servicis i subministraments d'acord amb el legalment establert.
11. Coordinar i fomentar la participació dels distints sectors de la comunitat escolar, procurant els mitjans precisos per a la més eficaç execució de les seues respectives atribucions.
12. Elaborar amb l'equip directiu el projecte educatiu i la programació general anual de l'institut, d'acord amb les directrius i els criteris establerts pel Consell escolar, les propostes formulades pel claustre, l'associació de pares i mares d'alumnes i el consell de delegats.
13. Promoure les relacions amb els centres de treball per a la formació de l'alumnat i la seua inserció professional.
14. Promoure l'ús vehicular i social del valencià en les activitats de l'institut.
15. Impulsar i promoure les relacions de l'institut amb les institucions del seu entorn.
16. Presentar la memòria anual de les activitats i la situació general de l'institut al director o directora territorial d'Educació.
17. Garantir i facilitar la informació sobre la vida de l'institut als distints sectors de la comunitat escolar i a les seues organitzacions representatives.
18. Garantir i facilitar el dret de reunió del professorat, alumnat, pares i mares d'alumnes i personal d'administració i servicis, d'acord amb la legislació vigent.
19. Facilitar l'adequada coordinació amb altres servicis educatius de la seua demarcació.
20. Subministrar la informació que li siga requerida per les autoritats educatives competents.

21. Proposar actuacions anuals al Consell escolar i al Claustre de professors que desenrotllen les línies bàsiques del programa presentat per a la seua elecció, presentant un informe al final del curs sobre la realització de les mateixes.

22. El director o directora i l'equip directiu, realitzaran informes trimestrals de les activitats i situació general de l'institut dirigits al Claustre de professors i al Consell escolar.

23. Qualsevol altra que legal o reglamentàriament se li atribuisca.

Article 6

En cas d'absència o malaltia del director o directora, es farà càrrec provisionalment de les seues funcions el vicedirector o vicedirectora, si ho haguera, el cap o cap d'estudis o, si no n'hi ha, el professor o professora que designe el director/a, adonantse d'això al Consell escolar quan es preveja una absència o malaltia amb una duració superior a quinze dies.

1.3. EL VICEDIRECTOR/A, EL CAP D'ESTUDIS, EL SECRETARI/A I EL VICESECRETARI/A.

Article 7

1. Les persones que ocupen el càrrec de vicedirector o vicedirectora, cap o cap d'estudis, secretari o secretària i vicesecretari o vicesecretària seran professors funcionaris de carrera, en situació de servei actiu, amb destí en l'institut, designats pel director o directora, prèvia comunicació al Consell escolar, i anomenats pel director o directora territorial d'Educació.

2. No podran ser anomenats vicedirector o vicedirectora, cap o cap d'estudis, secretari o secretària ni vice-secretari o vice-secretària els professors que es troben en la situació prevista en l'apartat 3.1 de l'article 9 d'este Reglament.

3. El nomenament i la presa de possessió s'efectuarà pel director o directora territorial d'Educació i es realitzaran amb efectes d'1 de juliol següent a l'elecció del director o directora, excepte en el que preveu l'apartat 2 de l'article 24 del ROF.

Article 8

Són competències del **vicedirector o vicedirectora**:

1. Substituir el director o directora en cas d'absència o malaltia.
2. Organitzar els actes acadèmics conjuntament amb el director/a i el cap o cap d'estudis.
3. Vetlar, junt amb el cap o cap d'estudis, pel compliment de les especificacions del pla de normalització lingüística pel que fa a l'ús acadèmic i social del valencià.
4. Coordinar la realització de les activitats complementàries extraescolars, segons les directrius aprovades pel Consell escolar de l'institut.
5. Coordinar, quan no existisca direcció d'estudis de Formació Professional, el programa de formació de centres de treball de l'alumnat que cursa cicles formatius o programes de garantia social, junt amb el cap del departament de pràctiques formatives.
6. Qualsevol altra funció que li siga encomanada pel director o directora, dins del seu àmbit de competències.

Article 9

Són competències del **cap o cap d'estudis**:

1. Substituir el director o directora en cas d'absència o de malaltia, de no existir vicedirector o vicedirectora.
2. Coordinar i vetlar per l'execució de les activitats de caràcter acadèmic, d'orientació i complementàries del professorat, en cas de no existir vicedirector o vicedirectora, i de l'alumnat en relació amb el projecte educatiu de l'institut, els projectes curriculars i la programació general anual.
3. Confeccionar els horaris acadèmics de l'alumnat i del professorat, d'acord amb els criteris establits pel claustre de professors i aprovats pel consell escolar i amb l'horari general inclòs en la PGA, així com vetlar pel seu estricte compliment.
4. Coordinar les activitats pedagògiques dels caps de departament.
5. Coordinar l'acció dels tutors, amb la col·laboració, si és el cas, del departament d'orientació i de la comissió de tutories i orientació del consell escolar de l'institut, i d'acord amb el pla d'orientació i d'acció tutorial inclòs en els projectes curriculars.
6. Organitzar els actes acadèmics.
7. Buscar l'aprofitament òptim de tots els recursos didàctics i dels espais existents en l'institut.
8. Fomentar la participació dels distints sectors de la comunitat escolar, especialment en el que es refereix a l'alumnat, facilitant i orientant la seua organització i recolzant el treball de la junta de delegats.
9. Vetlar junt amb el vicedirector o vicedirectora pel compliment de les especificacions del pla de normalització lingüística pel que fa a l'ús acadèmic i social del valencià.
10. Coordinar les activitats de perfeccionament del professorat, així com planificar i organitzar les activitats de formació de professors realitzades per l'institut, tenint en compte les propostes i directrius elaborades pel claustre i les propostes realitzades pels departaments didàctics.
11. Afavorir la convivència en l'institut i garantir el procediment per a imposar les correccions que corresponguen, d'acord amb les disposicions vigents, amb el que estableix el Reglament de Règim Interior i els criteris fixats pel Consell Escolar.
12. Qualsevol altra funció que li siga encomanada pel director o directora, dins del seu àmbit de competències.

Article 10

Són competències del **secretari o secretària**:

1. Ordenar el règim administratiu del centre, d'acord amb les directrius del director/a.
2. Actuar com a secretari/a dels òrgans de govern col·legiats de l'institut, amb veu però sense vot, alçar les actes de les sessions i donar fe dels acords amb el vistiplau del director o directora.
3. Custodiar els llibres i arxius oficials de l'institut.
4. Expedir les certificacions que requerisquen les autoritats i els interessats o els seus representants legals en la llengua oficial que les sol·liciten.

5. Realitzar l'inventari general de l'institut i mantindre-ho actualitzat, amb la col·laboració dels caps de departament.
6. Custodiar i organitzar la utilització de la biblioteca, mitjans audiovisuals, material didàctic i qualsevol altre material inventariable.
7. Exercir, sota l'autoritat del director, la direcció del personal d'administració i servicis.
8. Elaborar el projecte de pressupost de l'institut.
9. Ordenar el règim econòmic de l'institut, de conformitat amb les directrius del director o directora, segons el pressupost aprovat pel Consell escolar.
10. Realitzar la comptabilitat i retre comptes davant del Consell escolar i autoritats pertinents.
11. Vetlar pel manteniment material de l'institut en tots els seus aspectes.
12. Vetlar pel compliment de les especificacions del pla de normalització lingüística pel que fa a l'ús del valencià.
13. Participar en l'elaboració de la proposta de PGA, junt amb la resta de l'equip directiu.
14. Difondre públicament i prou a tota la comunitat educativa, la informació sobre normativa, disposicions legals i assumptes d'interés general o professional que arribe al centre.
15. Diligenciar, ordenar el procés d'arxiu i custodiar els expedients acadèmics, els llibres d'escolaritat i tots els documents oficials sean que generats en l'institut.
16. Qualsevol altra funció que li encomane el director/a, dins del seu àmbit de competències.

Article 11

1. El vicedirector/a, el cap d'estudis, el secretari/a i el vice-secretari/a cessaran en les seues funcions al terme del seu mandat o al produir-se alguna de les circumstàncies següents:
 - a. Renúncia motivada acceptada pel director/a de l'institut, oïda el Consell escolar.
 - b. Concurrència de les causes que, segons l'*art. 19* ROF, hagueren impedit el seu nomenament.
 - c. El director/a territorial d'Educació cessarà o suspèndrà a qualsevol dels membres de l'equip directiu designats pel director/a, quan incompliren greument les seues funcions, amb un informe previ raonat de la mateixa i oïda el Consell escolar, donant audiència a l'interessat.
 - d. Trasllet voluntari o forçós, passe a la situació de servicis especials, excedència voluntària o forçosa i suspensió de funcions d'acord amb el que disposa la legislació vigent.
 - e. Quan cessament el director o directora i es produísca el nomenament del nou director/a.
 - f. A proposta del director o directora, mitjançant informe raonat, prèvia comunicació al Consell escolar de l'institut i audiència de la persona interessada.
2. En cas de cessament del vicedirector o vicedirectora, cap o cap d'estudis, secretari o secretària o vicesecretari o vicesecretària per alguna de les causes assenyalades en el punt anterior, el director/a designarà els nous titulars del càrrec o càrrecs vacants en el termini d'un mes, d'acord amb el procediment i criteris indicats en l'article 19 del ROF.

3. En cas d'absència o malaltia del cap o cap d'estudis, es farà càrrec provisionalment de les seues funcions el cap o cap d'estudis adjunt o de l'altre torn, si ho haguera, que designe el director o directora. En aquells instituts on no existisquen caps d'estudis d'altres torns, la designació recaurà en el professor que designe el director o directora, prèvia comunicació al Consell escolar de l'institut.

4. En cas d'absència o malaltia del secretari/a, es farà càrrec de les seues funcions el professor que designe el director o directora, prèvia comunicació al Consell escolar de l'institut.

Article 12

El **cap d'estudis dels Cicles Formatius** tindrà les competències següents:

1. Establir contactes amb els centres de treball de l'entorn relacionats amb les ensenyances que s'imparteixen en l'institut, a fi de promoure les relacions que afecten la formació pràctica de l'alumnat i a la seua inserció professional i preparar, sota l'autoritat del director o directora, els convenis de col·laboració.

2. Coordinar l'actuació dels tutors dels grups de Formació Professional respecte als mòduls de formació en centres de treball, i a este efecte disposarà dels recursos necessaris per al seu efectiu seguiment i posterior avaluació.

3. Coordinar l'activitat pedagògica dels caps de família professional i pràctiques formatives.

4. Organitzar la utilització i el funcionament dels tallers i laboratoris d'ús comú.

5. Elaborar i coordinar amb els caps de departament de família professional, les propostes de necessitats material per a l'elaboració del projecte de pressupost.

6. Coordinar als professors-tutors dels diferents grups de cada un dels cicles formatius, quant a la realització de la formació en centres de treball.

7. Qualsevol altra funció que li siga encomanada pel director, dins de les seues competències.

CAPÍTOL II: ÒRGANS COL·LEGIATS DE GOVERN

Article 13

Els òrgans col·legiats de govern són: el Consell escolar i el Claustre de professors. Tenen les següents funcions bàsiques:

1. Vetlar perquè les activitats del centre es desenrotllen d'acord amb els principis i valors de la Constitució, per l'efectiva realització dels fins de l'educació establits en les lleis i les disposicions vigents, i per la qualitat de l'ensenyança.

2. Contribuir al desenrotllament de l'escola valenciana, compromesa en la normalització lingüística i cultural pròpia de la Comunitat Valenciana.

3. Vetlar per la protecció dels drets de l'alumnat, així com pel compliment dels seus deures i garantir, en l'àmbit de la seua competència, l'exercici dels drets i deures del professorat, pares i mares d'alumnes i personal d'administració i servicis.

4. Afavorir la participació efectiva de tots els membres de la comunitat educativa de l'institut en la seua gestió i en la seua avaluació.

2.1. EL CONSELL ESCOLAR

Article 14

1. El **Consell Escolar** és l'òrgan de participació dels diferents sectors de la Comunitat Educativa en el govern del centre.
2. El Consell Escolar de l'IES «Sant Vicent» està compost pels membres següents:
 - El director, que serà el seu president.
 - El Cap d'Estudis diürn.
 - Huit representants del professorat triats pel claustre.
 - Cinc representants dels pares i mares d'alumnes, més un proposat per l'AMPA més representativa del Centre.
 - Cinc representants de l'alumnat.
 - Un representant del personal d'administració i servicis.
 - Un representant de l'Ajuntament de Sant Vicent del Raspeig.
 - El secretari del centre, que actuarà com a secretari del Consell, amb veu però sense vot.
3. El procediment d'elecció o renovació per a cobrir les vacants dels membres del Consell Escolar, així com la seua constitució s'ajustarà al que estableix l'art. 34, del ROF.

Article 15

1. Les reunions del Consell Escolar se celebraran en dia hàbil per a les activitats docents, una vegada finalitzada la jornada escolar. A l'efecte de celebració de sessions, deliberacions i presa d'acords, serà necessària la presència del president/a i del secretari/a i de la mitat, com a mínim, dels membres amb dret de vot.
2. El Consell escolar es reunirà, com a mínim, una vegada al trimestre i sempre que el convoque el director o ho sol·licite, almenys, un terç dels seus membres. En tot cas, serà preceptiva, a més, una reunió a principi de curs i una altra al final del mateix. L'assistència a les sessions del Consell escolar serà obligatòria per a tots els seus membres.
3. No podrà ser objecte de deliberació o acord cap assumpte que no figure inclòs en l'orde del dia, llevat que estiguen presents tots els membres de l'òrgan col·legiat i siga declarada la urgència de l'assumpte pel vot favorable de la majoria absoluta.
4. En les reunions ordinàries, el director enviarà els membres del Consell escolar la convocatòria de la reunió amb una antelació mínima d'una setmana. Podran realitzar-se, a més, convocatòries extraordinàries amb una antelació mínima de 48 hores, quan la naturalesa dels assumptes que hagen de tractar-se així ho aconsellen.

Article 16

Són competències del **Consell escolar**:

1. Establir les directrius per a l'elaboració del projecte educatiu de l'institut, aprovar-ho una vegada elaborat i avaluar-ho, sense perjudi de les competències que el claustre de professors té atribuïdes en relació amb la planificació i organització docent. Així mateix establir els procediments per a la seua revisió quan la seua avaluació interna ho aconselle.
2. Decidir sobre l'admissió de l'alumnat, d'acord amb el que estableixen les lleis vigents.

3. Resoldre els conflictes i imposar les correccions amb finalitat pedagògica que corresponguen a aquelles conductes de l'alumnat que perjudiquen greument la convivència en el centre, d'acord amb les normes que regulen els drets i deures del mateix.
4. Aprovar el projecte de pressupost de l'institut i la seua execució.
5. Adoptar criteris per a l'elaboració de la programació general anual de l'institut, aprovar-la i avaluar-la, respectant els aspectes docents que competeixen al claustre de professors.
6. Elaborar les directrius per a la programació i el desenvolupament de les activitats escolars complementàries, aprovar les dites activitats en el pla general anual i avaluar-les en la memòria anual.
7. Establir relacions de col·laboració, amb fins culturals i educatius, amb altres centres, entitats i organismes.
8. Promoure la renovació de les instal·lacions i de l'equipament escolar i vigilar la seua conservació.
9. Supervisar, analitzar i valorar l'activitat general de l'institut en els aspectes administratius i docents.
10. Informar la memòria sobre les activitats i la situació general de l'institut que amb caràcter anual present l'equip directiu.
11. Analitzar i avaluar l'evolució del procés d'ensenyança i aprenentatge en el centre, a través dels resultats de les avaluacions i de l'anàlisi que realitze el claustre de professors.
12. Analitzar i avaluar qualsevol informe i els resultats de les avaluacions que, sobre el centre, realitze l'Administració educativa.
13. Conèixer i informar els projectes de convenis de col·laboració entre l'institut i els centres de treball en relació a la formació de l'alumnat i a la seua inserció professional.
14. Aprovar el pla de normalització lingüística del centre, i, si és el cas, el disseny particular del programa d'educació bilingüe que tinga autoritzat el centre.
15. Establir els criteris sobre la participació en activitats culturals, esportives i recreatives, i aquelles accions assistencials a què el centre poguera prestar la seua col·laboració.
16. Aprovar el reglament de règim interior.

2.2. EL CLAUSTRE DE PROFESSORS

Article 17

1. El Claustre de professors és l'òrgan col·legiat propi de participació del professorat en el govern de l'institut.
2. El Claustre serà presidit pel director i estarà integrat per tots els professors que presten serveis en el centre.
3. El Claustre es reunirà, com a mínim, una vegada al trimestre i sempre que el convoque el director o ho sol·licite un terç, almenys, dels seus membres. Serà preceptiva, a més, una sessió del Claustre al principi del curs i una altra al final del mateix. L'assistència a les sessions del Claustre és obligatòria per a tots els seus membres.

4. Les convocatòries podran ser ordinàries i extraordinàries. La convocatòria extraordinària es farà amb una antelació mínima de 48 hores. L'orde del dia inclourà els temes que s'han de tractar amb caràcter urgent. No és preceptiu en estes reunions incloure el punt de lectura i aprovació de l'acta anterior, ni el de precís i preguntes.

5. Les decisions s'adoptaran per majoria simple i els acords es faran públics en les 72 hores següents a la celebració del claustre. En l'apartat «precís i preguntes» no podrà aprovar-se cap proposta, llevat que tots els components del claustre estiguen d'acord.

Article 18

Són competències del **Claustre de professors**:

1. Realitzar propostes per a l'elaboració i modificació del projecte educatiu de l'institut, de la programació general anual, del pla de normalització lingüística i de les activitats complementàries i extraescolars.

2. Aprovar i avaluar els projectes curriculars d'etapa, conforme al projecte educatiu del centre i decidir les seues posteriors modificacions.

3. Aprovar i avaluar els aspectes docents, conforme al projecte educatiu del centre i de la programació general anual i informar-la abans de la seua presentació al Consell escolar.

4. Promoure iniciatives en l'àmbit de l'experimentació, investigació i innovació pedagògica i formació del professorat de l'institut.

5. Triar els seus representants en el Consell escolar del centre.

6. Conèixer les candidatures a la direcció i els programes presentats pels candidats.

7. Establir els criteris per a l'assignació i coordinació de tutories i de les activitats d'orientació de l'alumnat.

8. Establir els criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat.

9. Aportar a l'equip directiu criteris pedagògics sobre distribució horària del professorat i alumnat, i utilització racional dels espais comuns i de l'equip didàctic en general.

10. Analitzar i avaluar l'evolució del procés d'ensenyança i aprenentatge a través dels resultats de les avaluacions i elevar l'anàlisi al Consell escolar.

11. Analitzar i avaluar els resultats de les avaluacions que sobre el centre realitze l'Administració educativa, sense perjudici de les competències atribuïdes al consell escolar.

12. Informar sobre les relacions del centre amb les institucions del seu entorn i les empreses.

13. Aportar al Consell escolar criteris i propostes per a l'elaboració del RRI.

Article 19

1. El claustre es reunirà, com a mínim, una vegada cada dos mesos i sempre que el convoque el director o directora o ho sol·licite, almenys, un terç dels seus membres.

2. Serà preceptiva una sessió de claustre al principi del curs i una altra al final del mateix.

3. L'assistència a les sessions del claustre serà obligatòria per a tots els seus membres.

CAPÍTOL III. ÒRGANS DE COORDINACIÓ DOCENT

Els òrgans de coordinació docent són: el departament d'orientació, els departaments didàctics, la comissió de coordinació pedagògica, l'equip docent del grup, coordinat pel tutor, i el departament d'activitats complementàries i extraescolars.

3.1. EL DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ

Article 20

1. El departament d'orientació està compost pels membres següents: la psicopedagoga, els professors de pedagogia terapèutica i els professors que tenen a càrrec seu la formació professional específica i l'orientació laboral.

2. Són **competències** del departament d'orientació:

a) Elaborar, d'acord amb les directrius establides per la comissió de coordinació pedagògica, i en col·laboració amb els tutors, les propostes d'organització de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, així com el pla d'acció tutorial, i elevar-les a la COCOPE per a la seua discussió i posterior inclusió en els projectes curriculars d'etapa.

b) Coordinar, d'acord amb el que estableixen els projectes curriculars d'etapa, l'orientació educativa, psicopedagògica i professional de l'alumnat, especialment en el que concerneix als canvis de cicle o etapa, i a l'elecció entre les distintes opcions acadèmiques, formatives i professionals.

c) Contribuir al desenrotllament del pla d'orientació educativa i psicopedagògica, així com del pla d'acció tutorial, d'acord amb el que estableix els projectes curriculars d'etapa, i elevar al Consell escolar una memòria sobre el seu funcionament al final del curs.

d) Elaborar la proposta de criteris i procediments previstos per a realitzar les adaptacions curriculars apropiades per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, i elevar-la a la COCOPE, per a la seua discussió i posterior inclusió en els projectes curriculars d'etapa.

e) Promoure la investigació i proposar activitats de perfeccionament del professorat.

f) Col·laborar amb el professorat de l'institut en la prevenció i detecció de problemes d'aprenentatge, i en la planificació i realització d'activitats educatives i adaptacions curriculars dirigides a l'alumnat que presente els dits problemes.

g) Realitzar l'avaluació psicològica i pedagògica prèvia dels alumnes per als que es proposen els programes de diversificació curricular i planificar en col·laboració amb els departaments didàctics estes ensenyances, d'acord amb allò que s'ha establert per al currículum d'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana.

h) Assumir la docència dels grups d'alumnes que els siguen encarregats, d'acord amb les normes que es dicten amb esta finalitat.

i) Participar en l'elaboració del consell orientador que, sobre el futur acadèmic i professional de l'alumne o alumna, ha de formular-se al terme de l'Educació Secundària Obligatòria.

j) Coordinar l'orientació laboral i professional i col·laborar amb aquelles altres Administracions o institucions competents en la matèria.

k) Elaborar propostes per al pla d'activitats del departament i, al final del curs, una memòria en què s'avalua el desenrotllament del mateix.

Article 21

1. El Cap del Departament d'Orientació serà designat pel director i actuarà sota la dependència directa del Cap d'Estudis i en estreta col·laboració amb l'Equip Directiu.
2. El Cap del Departament d'Orientació cessarà en les seues funcions, d'acord amb el que preveu l'article 93 del Reglament Orgànic i Funcional dels centres de Secundària.
3. Són **competències** del Cap o Cap del Departament d'Orientació:
 - a) Participar en l'elaboració del projecte curricular d'etapa.
 - b) Redactar el pla d'activitats del departament i vetlar pel seu compliment i la memòria de final de curs.
 - c) Dirigir i coordinar les activitats del departament.
 - d) Convocar i presidir les reunions ordinàries del departament i les que, amb caràcter extraordinari, fora necessari celebrar.
 - e) Coordinar les activitats de suport i les adaptacions curriculars necessàries per a alumnes amb necessitats educatives especials.
 - f) Elaborar i donar a conèixer els alumnes i alumnes la informació relativa a les activitats del departament.
 - g) Promoure l'avaluació de la pràctica docent del seu departament i dels distints projectes i activitats del mateix.
 - h) Col·laborar en les avaluacions que sobre el funcionament i les activitats de l'institut promouen els òrgans de govern del mateix o l'Administració educativa.
 - i) Coordinar l'organització d'espais, i instal·lacions, l'adquisició i el manteniment del material i de l'equipament específic assignat al departament, a fi d'obtenir la major rendibilitat dels recursos assignats.
 - j) Assumir la docència dels grups d'alumnes que se li assignen d'acord amb les instruccions que es dicten; esta docència no suposarà en cap cas disminució de tasques assignades al departament d'orientació, que tindran caràcter prioritari.

3.2. ELS DEPARTAMENTS DIDÀCTICS

Article 22

1. Els departaments didàctics són els òrgans bàsics encarregats d'organitzar i desenrotllar les ensenyances pròpies de les àrees, matèries o mòduls formatius que tinguen assignats, i les activitats que els siguen pròpies, dins de l'àmbit de les seues competències.
2. Els Departaments didàctics de l'IES «Sant Vicent» són els següents:
 - Llengua castellana i literatura.
 - Valencià.
 - Anglès.
 - Francès.
 - Llatí.

- Grec.
- Filosofia.
- Geografia i Història.
- Economia.
- Matemàtiques.
- Física i Química.
- Ciències Naturals.
- Tecnologia.
- Arts plàstiques.
- Música.
- Educació física i esportiva.
- Religió.
- Informàtica.
- Administració.
- El departament de formació i orientació laboral.
- El departament de pràctiques formatives.

3. Els departaments didàctics estaran compostos per tot el professorat que imparteixi l'ensenyament propi de les àrees, matèries o mòduls formatius assignats al departament. Estaran adscrits funcionalment a un departament els professors que, encara pertanyent a un altre, imparteixen algun àrea o matèria del primer.

a. Aquells professors que posseïsquen més d'una especialitat o que ocupen una plaça associada a diverses especialitats, pertanyeran al departament a què corresponga la plaça que ocupen per concurs de trasllats.

b. En els departaments en què s'integren professors de més d'una de les especialitats establides, la programació i impartició de les àrees, matèries o mòduls de cada especialitat correspondrà al professorat respectiu.

Article 23

Són **competències** dels Departaments didàctics:

1. Formular propostes a l'Equip directiu i al Claustre relatives a l'elaboració del projecte educatiu de l'institut, la programació general anual, el reglament de règim intern i el projecte de règim econòmic del centre.
2. Formular propostes a la comissió de coordinació pedagògica relatives a l'elaboració i modificació dels projectes curriculars d'etapa, així com per a fomentar l'ús del valencià com a llengua vehicular en les àrees corresponents.
3. Elaborar, abans del començament del curs acadèmic, la programació didàctica de les ensenyances corresponents a les àrees, matèries i mòduls integrats en el departament, davant la coordinació i direcció del cap o cap del mateix, i d'acord amb les directrius generals establides per la comissió de coordinació pedagògica.

4. D'acord amb l'article 106 del Reglament Orgànic i Funcional dels centres, la Programació Didàctica inclourà, necessàriament, els aspectes següents:

a) En la E.S.O., l'adequació dels objectius, continguts i criteris d'avaluació de l'àrea o matèria al cicle o curs i als alumnes amb necessitats educatives especials.

b) En el Batxillerat i en els Cicles Formatius, els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació per a cada curs.

c) La distribució temporal dels continguts curriculars.

d) La metodologia didàctica que es va a aplicar.

e) Els procediments i instruments previstos per a avaluar l'aprenentatge de l'alumnat i seguir la seua progressió, així com els criteris de qualificació i promoció, amb especial referència als mínims exigibles.

f) Les activitats de recuperació per als alumnes de Batxillerat amb assignatures pendents i les aprofundiments i reforços per a aconseguir la dita recuperació.

g) Els materials i recursos didàctics que es vagen a utilitzar.

h) La concreció dels temes transversals del *currículum*.

i) Les activitats complementàries i extraescolars que es pretenen realitzar des del departament didàctic.

j) Els mínims que han de complir les adaptacions curriculars.

5. En el cas que algun professor decidisca incloure alguna variació respecte de la programació del departament consensuada pels seus membres, la dita variació, i la seua justificació, hauran de ser incloses en la programació didàctica del departament, respectant les decisions adoptades en el projecte curricular de l'etapa corresponent.

6. Promoure la investigació educativa i proposar activitats de perfeccionament dels seus membres, necessàries per a actualitzar la metodologia i la pràctica didàctica.

7. Col·laborar amb el departament d'orientació en la prevenció i detecció de problemes d'aprenentatge, programar i aplicar, en col·laboració amb el departament d'orientació, les adaptacions curriculars per als alumnes que ho precisen i determinar els continguts bàsics per a l'elaboració de programes individualitzats de diversificació curricular.

8. Organitzar i realitzar activitats complementàries en col·laboració amb la direcció d'estudis.

9. Organitzar i realitzar les proves necessàries per a alumnes de Batxillerat o de cicles formatius amb matèries o mòduls pendents, així com altres proves per a l'obtenció de títols.

10. Resoldre, en primera instància, les reclamacions derivades del procés d'avaluació que els alumnes formulen al departament i dictar els informes pertinents.

11. Elaborar, al final del curs, una memòria en què s'avalua el desenrotllament de la programació didàctica i els resultats obtinguts, de conformitat amb la legislació vigent.

12. Proposar matèries optatives dependents del departament, que seran impartides pel professorat del mateix.

Article 24

1. La Direcció de departament serà exercida per un professor o professora que pertanga al mateix amb la condició de catedràtic, durant quatre cursos acadèmics.

a. Quan en un departament hi haja més d'un professor/a amb la condició de catedràtic, la direcció serà exercida pel de major antiguitat en la condició. En el cas que concórrega la mateixa antiguitat en la condició, la designació correspondrà al director/a.

b. En els departaments que no hi haja cap professor/a amb la condició de catedràtic, el director, oïda el departament, designarà com a cap de departament a un professor/a del cos de professors d'ensenyança secundària que pertanga al mateix.

c. El cap de departament de família professional i el de pràctiques formatives serà designat pel director, oïda el departament, d'entre el professorat que impartisca els cicles formatius.

2. Són competències dels caps dels departaments didàctics:

a) Participar en l'elaboració del projecte curricular d'etapa, coordinar i redactar la programació didàctica de les àrees, matèries o mòduls que s'integren en el departament i la memòria final de curs.

b) Dirigir i coordinar les activitats acadèmiques del departament.

c) Convocar i presidir les reunions ordinàries del departament i les que, amb caràcter extraordinari, fora necessari celebrar.

d) Elaborar i donar a conèixer l'alumnat la informació relativa a la programació, amb especial referència als objectius, els mínims exigibles i els criteris d'avaluació.

e) Convocar i presidir, en coordinació amb el cap o cap d'estudis, la realització dels exercicis corresponents a l'alumnat de Batxillerat o de cicles formatius amb matèries o mòduls pendants, alumnes lliures i de les proves extraordinàries, i avaluar-los en col·laboració amb la resta de membres del departament.

f) Vetlar pel compliment de la programació didàctica del departament i la correcta aplicació dels criteris d'avaluació.

g) Coordinar l'organització d'espais i instal·lacions, l'adquisició i el manteniment del material i de l'equipament assignat al departament amb vista al seu millor aprofitament.

h) Promoure l'avaluació de la pràctica docent del seu departament i dels distints projectes i activitats del mateix.

i) Col·laborar en les avaluacions que sobre el funcionament i les activitats de l'institut promouen els òrgans de govern del mateix o l'Administració educativa.

j) Formular propostes a la comissió de coordinació pedagògica per a fomentar l'ús del valencià com a llengua vehicular en les àrees corresponents.

k) Prestar suport a la formació i a l'exercici de les seues funcions als delegats d'aula.

3. Són competències dels caps dels departaments de família professional:

a) Coordinar la programació dels cicles formatius.

b) Col·laborar amb el cap d'estudis i amb els departaments corresponents en la planificació de l'oferta de matèries i activitats d'iniciació professional en l'ESO i de matèries optatives de Formació Professional de base en el Batxillerat, així com en la realització de les proves d'accés als cicles formatius de grau mitjà o superior.

c) Col·laborar amb l'equip directiu i el cap del departament de pràctiques formatives en el foment de les relacions amb els centres de treball que participen en la formació pràctica de l'alumnat.

4. Són **competències** específiques del **departament de pràctiques formatives**:

a) Coordinar la utilització i el funcionament dels Tallers i Laboratoris d'ús comú als diferents cicles formatius.

b) Coordinar amb el secretari o secretària la realització de l'inventari anual de les aules-taller i laboratoris.

c) Coordinar amb els caps de departament de família professional, les propostes de necessitats material, per a l'elaboració del projecte de pressupost, en el cas d'absència del cap o cap d'estudis de Formació Professional.

d) Col·laborar amb el cap d'estudis en la coordinació dels professors-tutors dels diferents grups de cada un dels cicles formatius, quant a la realització de la formació en centres de treball.

e) Col·laborar amb el cap o cap d'estudis, en les relacions amb les empreses encaminades a la inserció professional dels alumnes de Formació Professional específica i la realització de pràctiques formatives.

f) Informar el director o directora, sobre el desenrotllament dels distints convenis subscrits per a la realització de pràctiques formatives en centres de treball.

g) Mantindre reunions periòdiques amb els representants dels alumnes de l'institut, a fi de valorar i analitzar el desenrotllament de les pràctiques formatives, en coordinació amb els professors-tutors.

Article 25

1. Els caps dels departaments didàctics, de família professional i de pràctiques formatives cessaran en les seues funcions al produir-se alguna de les circumstàncies següents:

a) Finalització del seu mandat.

b) Quan, per cessament del director que els va designar, es produïska la nova elecció de director.

c) Trasllat a un altre institut.

d) Renúncia motivada, acceptada pel director o directora.

2. Així mateix, els caps dels departaments didàctics, de família professional i de pràctiques formatives podran ser cessats pel director o directora de l'institut, per incompliment de les seues funcions, amb audiència prèvia de l'interessada i oïda el departament.

3. Produït el cessament del cap del departament, el director de l'institut procedirà a designar el nou cap del departament, d'acord amb el que estableix l'article 91 d'este Reglament. La nova designació serà pel mateix període que reste al mandat del director/a.

3.3. LA COMISSIÓ DE COORDINACIÓ PEDAGÒGICA

Article 26

1. La Comissió de Coordinació Pedagògica està integrada pel director, que és el seu president, el Cap d'Estudis i els Caps de departament. Actuarà com a secretari/a el Cap de departament de menor edat.
2. Són **competències** de la Comissió de Coordinació Pedagògica:
 - a) Analitzar, des del punt de vista educatiu, el context cultural i sociolingüístic de l'institut a fi de proposar a l'equip directiu el pla de normalització lingüística i el disseny del programa d'educació bilingüe que aplique el centre, per a la seua inclusió en el projecte educatiu.
 - b) Establir les directrius generals per a l'elaboració i revisió dels projectes curriculars d'etapa, oïda el claustre.
 - c) Coordinar l'elaboració i responsabilitzar-se de la redacció dels projectes curriculars d'etapa i les seues possibles modificacions.
 - d) Analitzar i informar el claustre sobre la coherència entre el projecte educatiu del centre, els projectes curriculars d'etapa i les seues possibles modificacions, la programació general anual i el conjunt de programes d'atenció a la diversitat que el centre establisca.
 - e) Establir les directrius generals per a l'elaboració de les programacions didàctiques dels departaments, del pla d'orientació educativa, psicopedagògica i professional i del pla d'acció tutorial, inclosos en el projecte curricular d'etapa.
 - f) Proposar al claustre de professors per a la seua aprovació els projectes curriculars i el pla d'avaluació dels mateixos.
 - g) Coordinar el desenrotllament dels projectes curriculars d'etapa en la pràctica docent.
 - h) Promoure i col·laborar amb el cap d'estudis en la coordinació de les activitats de perfeccionament del professorat.
 - i) Proposar al claustre la planificació de les sessions d'avaluació, d'acord amb les decisions incloses en els projectes curriculars d'etapa, i el calendari d'exàmens.
 - j) Promocionar l'ús del valencià en totes les activitats que li competeixen.

3.4. EL TUTOR. LA JUNTA DE TUTORS. L'EQUIP DOCENT

Article 27

1. La tutoria i orientació de l'alumnat formen part de la funció docent. Cada grup d'alumnes tindrà un tutor, que serà designat pel director, a proposta del cap d'estudis, preferentment entre el professorat que imparteix docència a tot el grup, d'acord amb els criteris establits pel Claustre per a l'assignació i la coordinació de les tutories i de les activitats d'orientació de l'alumnat.
2. La Direcció d'Estudis coordinarà el treball dels tutors i mantindrà les reunions periòdiques necessàries per al bon funcionament de l'acció tutorial.

Article 28

Són funcions del professor/a tutor/a:

- a) Participar en el desenrotllament del pla d'acció tutorial i en les activitats d'orientació, davall la coordinació del Cap d'Estudis i en col·laboració amb el Departament d'Orientació.
- b) Coordinar als professors del seu grup en tot el referent al procés d'aprenentatge de l'alumnat del mateix.
- c) Controlar, amb la col·laboració del professorat del grup i de la Direcció d'Estudis, les faltes d'assistència de l'alumnat, informar puntualment els pares i rebre i custodiar les justificacions pertinents.
- d) Procedir a l'elecció del delegat/da i subdelegat/a del grup.
- e) Organitzar i presidir les sessions d'avaluació del seu grup i alçar acta de les mateixes.
- f) Facilitar la integració dels alumnes en el grup i fomentar la seua participació.
- g) Orientar i assessorar l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i sobre les seues possibilitats acadèmiques i professionals.
- h) Col·laborar amb el Departament d'Orientació.
- i) Canalitzar les demandes i inquietuds dels alumnes i mediar, en col·laboració amb el delegat i subdelegat del grup, davant de la resta dels professors i l'Equip directiu en els problemes que es plantegen.
- j) Coordinar les activitats complementàries dels alumnes del grup.
- k) Convocar al començament de curs als pares del grup d'alumnes per a informar-los de:
 - L'horari de classes.
 - El professorat responsable de cada àrea o matèria.
 - Les hores de tutoria.
 - El reglament de règim interior.
 - Les faltes d'assistència i la seua justificació.
 - La presentació de reclamacions de notes.
 - Els objectius, programes escolars i criteris d'avaluació...
- l) Informar els alumnes del grup de l'existència i contingut d'este Reglament de Règim Interior (drets i deures dels alumnes, normes de convivència, mesures correctores que genera el seu incompliment...).
- m) Mantindre contactes periòdics amb els pares o tutors legals dels alumnes del grup, a fi d'informar-los del seu rendiment acadèmic i/o de la seua actitud i comportament, i prendre conjuntament les mesures pertinents.
- n) Fomentar la cooperació entre el professorat i els pares o tutors legals dels alumnes i les alumnes.
- o) Omplir i custodiar la documentació oficial del grup (parts de faltes d'assistència i justificants, parts d'incidències, parts d'expulsió de classe, butlletins de notes, informes individualitzats de rendiment i conducta o qualsevol altra documentació que els competisca).

1. Els **tutors** dels grups de **Cicles Formatius**, a més de la coordinació del mòdul de formació en centres de treball, assumiran les funcions següents:

- a) L'elaboració del programa formatiu del mòdul, en col·laboració amb el professor de formació i orientació laboral i amb el responsable designat pel centre de treball.
- b) L'avaluació del dit mòdul, que haurà de tindre en compte l'avaluació dels restants mòduls formatius i, sobretot, l'informe elaborat pel responsable designat pel centre de treball sobre les activitats realitzades pels alumnes en el dit centre.
- c) La relació periòdica amb el responsable del centre de treball per al seguiment del programa formatiu.
- d) L'atenció periòdica en l'institut als alumnes durant el període de formació en el centre de treball, a fi d'atendre als problemes d'aprenentatge que es presenten i valorar el desenrotllament de les activitats.

Article 29

La **Junta de tutors**, presidida pel Cap d'Estudis i assessorada pel Departament d'Orientació, estarà integrada per tots els tutors del nivell corresponent. Es reunirà periodicament i sempre que ho sol·licite el Cap d'Estudis o 1/3 dels seus components. La seua funció és establir criteris comuns d'actuació en el desenrotllament de les tutories i Junes d'Avaluació.

Article 30

1. L'Equip **docent** està compost pel conjunt del professorat que imparteix docència al grup o classe. Serà coordinat pel tutor/a i es reunirà en les dates fixades en els calendaris d'avaluació establits per la Direcció d'Estudis, i sempre que siga convocat pel propi Cap d'Estudis a proposta, si és el cas, del tutor.

2. Són **funcions de l'Equip docent**:

- a) Dur a terme l'avaluació i el seguiment dels alumnes del grup, establint les mesures necessàries per a millorar el seu aprenentatge, d'acord amb la legislació específica sobre avaluació.
- b) Establir les actuacions necessàries per a millorar el clima de convivència del grup.
- c) Tractar coordinadament els conflictes que sorgisquen en el grup, establint les mesures adequades per a resoldre'ls.
- d) Procurar la coordinació de les activitats d'ensenyança i aprenentatge proposades al grup.
- e) Conèixer i participar en l'elaboració de la informació que, si és el cas, es proporcione als pares o tutors de cada un dels alumnes del grup.
- f) Qualsevol altra que establisca el Reglament de Règim Interior.

CAPÍTOL IV. ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ

4.1. L'ASSEMBLEA DE CLASSE

Article 31

1. L'assemblea **de classe** és el mode de participació directa de l'alumnat en la vida del centre. A través de la coordinació establida en la Junta de Delegats es garanteix que en els assumptes d'interès general la informació arribi a tots els interessats i la presa de decisions es faci d'una manera democràtica.
2. Podran convocar l'assemblea de classe el tutor/a o el delegat/da a petició d'un terç almenys dels seus components. Al començar l'assemblea ha d'acordar-se per majoria dels presents l'orde del dia de la reunió, i si es van a prendre acords.
3. Els tutors dels grups podran organitzar assemblees de classe en l'hora destinada a tutoria sempre que la seua celebració no interferisca amb les altres tasques assignades a la labor de tutoria des del Departament d'Orientació i la Direcció d'estudis.
4. Per a la celebració d'assemblees de grup en les recreacions o una vegada finalitzades les classes, els requisits seran la comunicació prèvia, amb una antelació de 24 hores com a mínim, a la Direcció d'estudis i el coneixement de l'orde del dia. Per a tots aquells casos en què la celebració d'una assemblea supose l'ús d'una part de l'horari lectiu aliena a l'hora de tutoria és imprescindible l'autorització de l'Equip Directiu.
5. Les decisions sobre els punts de l'orde del dia d'una assemblea podran prendre's per consens o per votació. Els acords presos a través d'una votació hauran de ser referendats per una majoria simple dels alumnes presents.
6. Ha de garantir-se en tot moment el dret de tots els membres d'una assemblea a expressar-se lliurement dins dels límits imposats per este Reglament.
7. Els acords d'una assemblea podran ser vinculants per als seus components, sempre que no suposen una vulneració dels drets dels membres de la Comunitat Educativa, i si no contravenen la normativa del Reglament de Règim Interior.
8. Els acords presos en una assemblea d'alumnes que afecten el funcionament del Centre, hauran de comunicar-se al Professor/a tutor/a o a Direcció d'estudis amb la major rapidesa possible, amb expressió de la forma en què s'haja adoptat tal acord. La comunicació podrà realitzar-se també a través de la Junta de Delegats de l'Institut.

4.2. EL CONSELL DE DELEGATS

Article 32

1. El Consell de delegats estarà integrat per representants de l'alumnat dels distints grups, pels representants de l'alumnat en el consell escolar i per dos membres de l'associació d'alumnes del centre.
2. El Consell de delegats podrà reunir-se en ple o, quan la naturalesa dels problemes ho faci més convenient, en comissions que reunisquen als delegats d'un curs o d'una de les etapes educatives que s'impartisquen en l'Institut.

3. Cada grup d'estudiants triarà, per sufragi directe i secret i per majoria simple, al començament del curs escolar, un delegat o delegada de grup, que formarà part del consell de delegats. Es triarà també un subdelegat o subdelegada que substituirà al delegat o delegada en cas d'absència i ho recolzarà en les seues funcions.
4. Les eleccions de delegats seran organitzades i convocades pel cap d'estudis, en col·laboració amb els tutors dels grups, els representants de l'alumnat en el consell escolar i les associacions d'alumnes.
5. Els delegats i subdelegats podran ser revocats, amb un informe previ raonat dirigit al tutor o tutora, per la majoria absoluta de l'alumnat del grup que els va triar. En este cas, es procedirà a la convocatòria de noves eleccions en un termini de 15 dies.
6. Són funcions dels **delegats de grup**:
 - a) Assistir a les reunions de la Junta de Delegats i participar en les seues deliberacions.
 - b) Exposar els suggeriments i reclamacions del grup a què representen.
 - c) Fomentar la bona convivència entre els alumnes del grup i del Centre.
 - d) Col·laborar amb el Tutor i la Junta de professors del grup en el seu bon funcionament.
 - e) Cuidar de l'adequada utilització del material i instal·lacions de l'Institut.
 - f) Col·laborar amb els professors en el bon funcionament del Centre.
7. Són funcions del **Consell de delegats**:
 - a) Elevar a l'equip directiu propostes per a l'elaboració del projecte educatiu de l'institut i la programació general anual.
 - b) Informar els representants dels alumnes en el consell escolar dels problemes de cada grup o curs.
 - c) Rebre informació dels representants dels alumnes en el dit consell sobre els temes tractats en el mateix, i de les confederacions, federacions estudiantils i organitzacions juvenils, legalment constituïdes.
 - d) Elaborar informes per al consell escolar a iniciativa pròpia o a petició d'este.
 - e) Elaborar propostes de modificació del RRI, dins de l'àmbit de la seua competència.
 - f) Informar els estudiants de les activitats del dit consell.
 - g) Formular propostes de criteris per a l'elaboració dels horaris d'activitats docents i extraescolars.
 - h) Debatre els assumptes que vaja a tractar el Consell escolar en l'àmbit de la seua competència i elevar propostes de resolució als seus representants en el mateix.
8. Quan ho sol·licite, el Consell de delegats, en ple o en comissió, haurà de ser oïda pels òrgans de govern i de coordinació de l'institut, en els assumptes que, per la seua naturalesa, requerisquen la seua audiència i, especialment, pel que fa a:
 - ⇒ Celebració de proves d'exàmens.
 - ⇒ Exercici d'activitats culturals, recreatives i esportives en l'institut.

- ⇒ Presentació de reclamacions per abandó o incompliment de les tasques educatives.
 - ⇒ Al·legacions i reclamacions sobre l'objectivitat i eficàcia en la valoració del rendiment acadèmic dels alumnes.
 - ⇒ Proposta de sancions als alumnes i/o alumnes per la comissió de faltes que comporten la incoació d'expedient disciplinari.
 - ⇒ Altres actuacions i decisions que afecten de manera específic als alumnes i alumnes.
9. Els membres de la Junta de delegats tenen dret a la llibertat d'expressió sense perjudici dels drets de tots els membres de la comunitat educativa i el respecte que mereixen les institucions d'acord amb els principis i drets constitucionals.
10. Els delegats no podran ser sancionats per l'exercici de les seues funcions com a portaveus dels alumnes, en els termes de la normativa vigent.
11. Els membres de la Junta de delegats tindran dret a conèixer i a consultar les actes de les sessions del Consell Escolar, o qualsevol altra documentació administrativa del Centre que els afecte, excepte aquella la difusió de la qual poguera anar contra el dret a la intimitat de les persones, o afectar el normal desenrotllament dels processos d'avaluació acadèmica.

4.3. LES ASSOCIACIONS DE PARES I MARES D'ALUMNES

Les **associacions de pares i mares** d'alumnes i alumnes són entitats per a la participació i col·laboració en el funcionament del centre, a través dels òrgans que els són propis: la presidència i la junta directiva legalment constituïdes.

Article 33

El president/a de l'associació de pares i mares d'alumnes podrà:

1. Col·laborar amb l'equip directiu per al bon funcionament del centre.
2. Presentar al consell escolar propostes per a facilitar i fomentar la participació coordinada de tota l'activitat educativa en la vida del centre.
3. Participar en els procediments d'avaluació de les distintes activitats i projectes del centre i col·laborar en les avaluacions externes del seu funcionament.
4. Proposar a la comunitat escolar actuacions que afavorisquen les relacions entre els distints col·lectius que la integren i milloren la convivència en el centre.
5. Facilitar l'execució coordinada de les decisions del consell escolar.
6. Proposar criteris per a l'elaboració del projecte de pressupost.
7. Elaborar propostes per al PEC, la PGA i la memòria de fi de curs.
8. Aquelles altres funcions que s'establisquen reglamentàriament.

Article 34

La Junta directiva de l'associació de pares i mares d'alumnes podrà:

1. Elevar al Consell escolar propostes per a l'elaboració del PEC i de la PGA.
2. Informar el Consell escolar d'aquells aspectes del funcionament del centre que considere oportú.
3. Informar els pares i mares de l'alumnat, de les activitats que estiga desenrotllant.
4. Rebre informació del consell escolar sobre els temes tractats en el mateix, així com rebre l'ordre del dia de les convocatòries de les seues reunions per a formular propostes.
5. Elaborar informes per al Consell escolar a iniciativa pròpia o a petició d'este.
6. Elaborar propostes de modificació del Reglament de Règim Interior.
7. Rebre un exemplar del projecte educatiu, del projecte curricular d'etapa, i, si és el cas, de les seues modificacions, així com un exemplar de la programació general anual.
8. Fomentar la col·laboració entre els pares, alumnes i professors per al bon funcionament del centre.
9. Participar en els procediments d'avaluació de les distintes activitats i projectes del centre i col·laborar en les avaluacions externes del seu funcionament.
10. Conèixer els resultats acadèmics i la seua valoració per part del consell escolar.
11. Rebre informació sobre els llibres de text i els materials didàctics adoptats.
12. Utilitzar les instal·lacions del centre en els termes que s'establisca.
13. Formular propostes per a la realització d'activitats complementàries.

TÍTOL II: DRETS I DEURES DE LA COMUNITAT EDUCATIVA

CAPÍTOL I: DRETS I DEURES DEL PROFESSORAT EN L'ÀMBIT DE LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR

1.1. DRETS DEL PROFESSORAT

Article 35

Al professorat se li reconeixen en l'àmbit de la convivència escolar els següents **drets**:

1. A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.
2. A rebre la col·laboració necessària per part dels pares i mares (en la realització de les tasques escolars a casa, control d'assistència a classe, assistència a tutories, informació necessària per a l'adequada atenció de l'alumne o alumna), per a poder proporcionar un adequat clima de convivència escolar i facilitar una educació integral per als seus fills/es.
3. A desenrotllar la seua funció docent en un ambient educatiu adequat, on siguen respectats els seus drets, especialment el seu dret a la integritat física i moral.
4. A exercir les competències que en l'àmbit de la convivència escolar els siguen atribuïdes per part d'este decret i la resta de la normativa vigent.
5. A tindre autonomia en la presa de decisions per a mantindre un adequat clima de convivència durant les classes assegurant el desenrotllament de la funció docent i discent, així com durant les activitats complementàries i extraescolars.
6. A rebre l'ajuda i col·laboració de la comunitat educativa per a millorar la convivència en l'institut.
7. A participar en l'elaboració de les normes de convivència del centre, directament o a través dels seus representants en els òrgans col·legiats del centre.
8. A expressar la seua opinió sobre el clima de convivència en el centre, així com a realitzar propostes per a millorar-ho.
9. A rebre, per part de l'administració, els plans de formació previstos en l'article 14.2 del Decret de Drets i Deures, així com la formació permanent conforme a l'article 102 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació.
10. A tindre la consideració d'autoritat pública, en l'exercici de la funció docent, a l'efecte del que disposa l'esmentat Decret.
11. A la defensa jurídica i protecció de l'administració pública en els procediments que se segueixen davant de qualsevol orde jurisdiccional, com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions o càrrecs públics, d'acord amb la Llei d'Assistència Jurídica.
12. A conèixer el projecte educatiu del centre, així com el seu caràcter propi.

1.2. DEURES DEL PROFESSORAT

Article 36

El professorat té en l'àmbit de la convivència escolar les responsabilitats següents:

1. Respectar i fer respectar el projecte educatiu del centre, així com el seu caràcter propi.
2. Complir amb les obligacions establides per la normativa sobre la convivència escolar i les derivades de l'atenció a la diversitat dels seus alumnes i alumnes.
3. Exercir, de forma diligent, les competències que en l'àmbit de la convivència escolar els atribueixen el Decret de Drets i Deures i la resta de la normativa vigent.
4. Respectar i donar un tracte adequat als membres de la comunitat educativa.
5. Imposar les mesures correctores que els corresponga en virtut de l'esmentat Decret.
6. Inculcar als alumnes el respecte per tots els membres de la comunitat educativa.
7. Fomentar un clima de convivència en l'aula i durant les activitats complementàries i extraescolars, que permeten el bon desenrotllament del procés d'ensenyança– Aprenentatge.
8. Informar els pares, mares, tutors o tutores dels alumnes i alumnes de les normes de convivència establides en el centre, dels incompliments d'estes per part dels seus fills i filles, així com de les mesures educatives correctores imposades.
9. Informar els alumnes i a les alumnes de les normes de convivència establides en el centre, fomentant el seu coneixement i compliment.
10. Establir en la programació aspectes relacionats amb la convivència escolar i amb la resolució pacífica de conflictes.
11. Controlar les faltes d'assistència, així com els retards dels alumnes i les alumnes i informar puntualment d'això els pares, mares, tutors o tutores.
12. Actuar amb diligència i rapidesa davant de qualsevol incidència rellevant en l'àmbit de la convivència escolar i comunicar-ho al tutor/a de manera que s'informe convenientment els pares, mares, o representants legals i es puguin prendre les mesures oportunes.
13. Informar els pares, mares, tutors o tutores de les accions dels alumnes contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència.
14. Formar-se en la millora de la convivència i en la solució pacífica de conflictes.
15. Guardar reserva i sigil professional sobre la informació sobre les circumstàncies personals i familiars dels alumnes i alumnes, sense perjudici de l'obligació de comunicar a l'autoritat competent les circumstàncies que puguin implicar l'incompliment dels deures i responsabilitats establits per la normativa de protecció de menors.
16. En el cas de ser membres de l'Equip Directiu, exercir les competències que en l'àmbit de la convivència escolar els siguen atribuïdes per part de la normativa vigent i informar la Conselleria d'Educació de les alteracions greus de la convivència en els termes que preveu l'Orde de 12 de setembre del 2007.
17. Informar els responsables del centre de la situació familiar de l'alumne o alumna.

18. Guardar reserva i sigil professional sobre els continguts de les proves ordinàries i extraordinàries programades pels centres docents i de les planificades per l'Administració .
19. Fomentar la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge.
20. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a fins educatius.
21. Vetlar pel bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
22. Atendre adequadament pares, mares, tutors, tutores, alumnes i alumnes.
23. Assistir i participar en les reunions a què li'ls convoque reglamentàriament.
24. Ser puntuals en les entrades i eixides de classe i en qualsevol altra activitat arreplegada en el seu horari (tutories, guàrdies, reunions, sessions d'avaluació, claustres, etc.).
25. Informar els alumnes i als seus pares o tutors legals de la programació: objectius, continguts mínims exigibles i criteris d'avaluació de la matèria que imparteixen.
26. Realitzar la seua activitat docent dins de les directrius que s'acorden en la programació didàctica del Departament a què pertanguen.
27. Facilitar als alumnes la revisió dels seus exàmens i proves escrites d'avaluació, explicant-los les fallades que hagen pogut tindre, justificant la qualificació atorgada i aconsellant-los les oportunitats tasques i estratègies de recuperació, si és el cas.
28. Respectar i fer respectar el present Reglament de Règim Interior, així com les decisions que d'acord amb ell siguen adoptades pels òrgans competents.

1.2.1. ELS PROFESSORS DE GUÀRDIA

Article 37

1. Els professors de guàrdia són els responsables d'atendre ràpidament als alumnes i alumnes que, circumstancialment, no tinguen professor, així com de mantindre l'orde i el bon funcionament del Centre.
2. Els professors de guàrdia han de procurar que, en hores de classe, els alumnes i les alumnes no romanguen en els corredors, pati, cantina i altres dependències diferents de la seua aula. Els alumnes que no tinguen classe acudiran a la Biblioteca. El professor de guàrdia de biblioteca vetllarà per la deguda reparació, silenci i orde de l'alumnat.
3. El professor de guàrdia que substituïska el professor d'aula ha de passar llista i anotar les faltes d'assistència dels alumnes, orientar les seues activitats i vetlar per l'orde en la classe. A fi de facilitar la tasca dels professors de guàrdia, si algun professor preveu que faltarà a classe, ha d'entregar en Direcció d'Estudis activitats perquè els seus alumnes les realitzen durant la seua absència. El professor de guàrdia depositarà en el caseller del professor absent el comunicat de faltes i els treballs per a la seua posterior correcció i avaluació.
4. Si falta algun professor que tinga docència compartida o suport amb un altre en un grup, el professor present s'encarregarà de tot l'alumnat del grup, excepte en els casos en què la classe estiga desplegada de forma permanent al llarg de la setmana.

5. Les guàrdies de recreació tenen també com a objectiu principal mantindre l'orde i previndre accidents o qualsevol tipus d'incidents («assetjaments», baralles, jocs perillosos, maltractament del material de l'edifici...). Els professors de guàrdia de recreació tindran assignades les zones de vigilància i hauran de respectar eixa distribució per a evitar situacions «conflictives».

6. En cas d'indisposició, malaltia o accident d'algun alumne/a, el professor, davall la custòdia del qual es trobe l'alumne/a, haurà d'actuar amb la diligència que el cas aconselle i posar el fet en coneixement del professor de guàrdia o d'algun membre de l'Equip directiu, que s'encarregarà de la comunicació als pares. Si la gravetat del cas així ho exigira, es procedirà a cridar a una ambulància o al trasllat immediat de l'alumne al Centre de Salut.

7. A fi de facilitar la realització de les guàrdies i assegurar l'orde en el Centre, els professors que estiguen realitzant algun examen impediran que els alumnes que hagen acabat abandonen l'aula fins al final de la prova. Com a norma general, cap alumne ha d'abandonar la seua aula fins que sone el timbre que assenyalava el final del període lectiu.

8. El professor de guàrdia de l'Aula de Convivència, ubicada en un compartiment de la Biblioteca, haurà de fer-se càrrec dels alumnes expulsats de classe.

9. Tots els professors de guàrdia hauran de firmar en el comunicat de guàrdia després d'anotar en ell les absències del professorat, així com qualsevol altra incidència que haguera pogut produir-se.

1.2.2. INCIDÈNCIES EN L'AULA. L'AULA DE CONVIVÈNCIA

Article 38

1. El professor d'aula és el responsable del manteniment de l'orde i la disciplina i qui ha de solucionar els problemes que es presenten en la classe.

2. Separar l'alumne/a de la resta de la classe enviant-ho a l'aula de convivència ha de ser una **mesura excepcional**, només aplicable si la conducta de l'alumne/a *pertorba greument i impedeix el desenvolupament de la classe*. El professor/a que no tinga més remei que adoptar esta mesura ha d':

— Omplir un comunicat, anotant clarament els motius.

— Especificar en el comunicat el treball que l'alumne/a ha de realitzar en l'Aula de Convivència.

► A través del Delegat del grup, el professor de guàrdia arrebregarà el comunicat i acompanyarà l'alumne a la Biblioteca per a la realització de les tasques encomanades. D'este part quedara constància en Direcció d'Estudis.

► El professor de guàrdia de la Biblioteca anotarà en el comunicat de guàrdia les dades reflectides en el comunicat i vetlarà perquè l'alumne treballe en orde i en silenci.

► Si l'alumne o alumna acumulara en un període curt tres o més parts parts, el professor o professors afectats comunicaran els fets als pares mitjançant citació personal, a fi de prendre les mesures pertinents. Si l'alumne no modifica la seua conducta, la Direcció d'Estudis aplicarà la sanció que corresponga, d'acord amb la llei.

3. De tota actuació amb alumnes o pares, relatives a qüestions de convivència i disciplina, quedarà constància escrita.

CAPÍTOL II: DRETS I DEURES DE L'ALUMNAT

2.1. DRETS DELS ALUMNES I ALUMNES

Article 39. *Dret a una formació integral*

1. Tots els alumnes i les alumnes tenen dret a rebre una formació integral que contribuïska al ple desenrotllament de la seua personalitat.
2. Per a fer efectiu este dret, l'educació dels alumnes i les alumnes inclourà:
 - a) La formació en els valors i principis arreplegats en la normativa internacional, en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
 - b) La consecució d'hàbits intel·lectuals i socials i estratègies de treball, així com dels necessaris coneixements científics, tècnics, humanístics, històrics i d'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació.
 - c) La formació integral de la persona i el coneixement del seu entorn social i cultural i, en especial, de la llengua, història, geografia, cultura i realitat de la societat actual.
 - d) La formació en la igualtat entre hòmens i dones.
 - e) La formació en el respecte de la pluralitat lingüística i cultural de la societat actual.
 - f) La formació ètica o moral que estiga d'acord amb les seues pròpies creences i conviccions, i, en el cas d'alumnat menor d'edat, amb la dels seus pares, mares, tutors o tutores; en tot cas, de conformitat amb la Constitució.
 - g) L'orientació educativa i professional.
 - h) La capacitat per a l'exercici d'activitats professionals i intel·lectuals.
 - i) La formació per a la pau, cooperació i solidaritat entre els pobles.
 - j) L'educació emocional que els permeta afrontar bé les relacions interpersonals.
 - k) L'educació que assegure la protecció de la salut i el desenrotllament de les capacitats físiques i psíquiques.
 - l) L'adequada organització del treball dins de la jornada escolar ajustada a l'edat de l'alumnat, a fi de permetre el ple desenrotllament de la seua personalitat i capacitats intel·lectuals.
 - m) La formació en l'esforç i el mèrit.
 - n) La formació de l'oci i temps lliure.
 - o) La formació en els bons hàbits del consum.
 - p) Qualsevol altres qüestions que els reconega la legislació vigent.
3. Els alumnes i alumnes tenen dret a què els seus pares o tutors vetlen per la seua formació integral, col·laborant amb la comunitat educativa, especialment en el compliment de les normes de convivència per a afavorir l'esforç i l'estudi.

Article 40. *Dret a l'objectivitat en l'avaluació*

1. Els alumnes i les alumnes tenen dret a què la seua dedicació, esforç i rendiment escolar siguen valorats i reconeguts amb objectivitat.
2. Així mateix, tindran dret a ser informats, a l'inici de cada curs, dels criteris d'avaluació, de qualificació i de les proves a què seran sotmesos, d'acord amb els objectius i continguts de l'ensenyança en cada curs o període d'avaluació.
3. Els alumnes i les alumnes podran sol·licitar revisions respecte a les qualificacions d'activitats acadèmiques o d'avaluació tant parcials com finals de cada curs.
4. Els alumnes i les alumnes podran reclamar contra les qualificacions obtingudes i les decisions de promoció o obtenció del títol acadèmic que corresponga.
5. Estos drets podran ser exercits, en el cas d'alumnat menor d'edat, pels seus pares, mares, tutors o tutores.

Article 41. *Dret al respecte de les pròpies conviccions*

El respecte a les pròpies conviccions de l'alumnat comprén els següents drets:

- a) A què es respecte la seua llibertat de consciència i les seues conviccions religioses, ètiques, morals i ideològiques, d'acord amb la Constitució.
- b) A rebre informació sobre el projecte educatiu del centre, així com sobre el caràcter propi d'este. En el cas d'alumnes i alumnes menors d'edat, este dret també correspondrà als seus pares, mares, tutors o tutores.
- c) Qualsevol altres reconeguts per la legislació vigent.

Article 42. *Dret a la integritat i la dignitat personal*

El dret a la integritat i la dignitat personal de l'alumnat implica:

- a) El respecte a la seua identitat, intimitat i dignitat personals.
- b) El respecte a la seua integritat física, psicològica i moral.
- c) La protecció contra tota agressió física, sexual, psicològica, emocional o moral, no podent ser objecte, en cap cas, de tractes vexatoris o degradants.
- d) El desenvolupament de la seua activitat educativa en adequades condicions de seguretat i higiene.
- e) La disposició en el centre educatiu d'un ambient que fomenti el respecte, l'estudi, la convivència, la solidaritat i la camaraderia entre els alumnes i les alumnes.
- f) La confidencialitat de les seues dades personals i familiars, d'acord amb la normativa vigent.

Article 43. *Dret de participació*

Els alumnes i les alumnes tenen dret a participar en el funcionament i en la vida del centre, de conformitat amb el que disposen les normes vigents.

Article 44. Dret d'associació i de reunió

El dret d'associació i de reunió comprén els següents drets:

1. A associar-se, amb la possibilitat de creació d'associacions, federacions i confederacions d'alumnes i alumnes.
2. A associar-se una vegada acabada la seua relació amb el centre o al terme de la seua escolarització, en entitats que reunisquen els antics alumnes i alumnes i col·laborar a través d'elles en el desenrotllament de les activitats del centre.
3. A reunir-se en el centre educatiu, d'acord amb la legislació vigent i respectant el normal desenrotllament de les activitats docents.
4. Les associacions d'alumnes podran utilitzar els locals dels centres docents per a la realització de les activitats que els són pròpies, a l'efecte dels quals, el director/a facilitarà la integració de les dites activitats en la vida escolar, tenint en compte el normal desenrotllament de la mateixa.

Article 45. Dret d'informació

1. Els alumnes i les alumnes tenen dret a ser informats pels seus representants en els òrgans de participació en què estiguen representats i per part de les associacions d'alumnes i alumnes, tant sobre les qüestions pròpies del centre com sobre aquelles que afecten altres centres docents i al sistema educatiu en general.
2. Els alumnes, o els seus pares o tutors, quan aquells siguen menors d'edat, tenen dret a ser informats, abans de l'arreglada de les seues dades, del destí dels dades personals que se'ls sol·liciten en el centre, de la finalitat amb la qual seran tractats, del seu dret d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació i de la ubicació en la qual podran exercitar-ho, en els termes indicats en la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

Article 46. Dret a la llibertat d'expressió

Els alumnes i alumnes tenen dret a manifestar lliurement les seues opinions, sense perjudici del respecte dels drets dels membres de la comunitat educativa i d'acord amb els principis i drets constitucionals i dins dels límits establits per la legislació vigent.

Article 47. Dret d'ajudes i suports

El dret d'ajudes i suports comprén els següents drets:

1. A rebre les ajudes i suports precisos per a compensar les carències i desavantatges de tipus personal, familiar, econòmic, social i cultural, especialment en el cas de presentar necessitats educatives especials.
2. A l'establiment d'una política de beques i servicis de suport adequats a les necessitats dels alumnes i les alumnes.
3. A la protecció social, en l'àmbit educatiu en el cas d'infortuni familiar o accident.
4. A qualssevol altres que s'establisquen en la legislació vigent.

2.2. DEURES DELS ALUMNES

Article 48. *Deure d'estudi i d'assistència a classe*

1. L'estudi és un deure bàsic dels alumnes i les alumnes, que comporta el desenrotllament i aprofitament de les seues aptituds personals i dels coneixements que s'impartisquen.
2. La finalitat del deure a l'estudi és que els alumnes i les alumnes adquirisquen, per mitjà de l'aprenentatge efectiu de les matèries que componen els currículums, una formació integral que els permeta aconseguir el màxim rendiment acadèmic, el ple desenrotllament de la seua personalitat, l'adquisició d'hàbits intel·lectuals i tècniques de treball, la preparació per a participar en la vida social i cultural, i la capacitat per a l'exercici d'activitats professionals.
3. Este deure bàsic, que requereix de l'esforç, de la disciplina i de la responsabilitat per part dels alumnes i les alumnes, es concreta en les obligacions següents:
 - a) Tindre una actitud activa, participativa i atenta en classe sense interrompre ni alterar el normal desenrotllament de les classes.
 - b) Participar en les activitats formatives orientades al desenrotllament del currículum.
 - c) Assistir al centre educatiu amb el material i equipament necessaris per a poder participar activament en el desenrotllament de les classes.
 - d) Realitzar les tasques encomanades pel professorat en l'exercici de les seues funcions.
 - e) Realitzar l'esforç necessari en funció de la seua capacitat, per a comprendre i assimilar els continguts de les distintes àrees, assignatures i mòduls.
 - f) Respectar l'exercici del dret i el deure a l'estudi dels altres alumnes i alumnes.
 - g) Respectar l'exercici del dret i el deure a la participació en les activitats formatives dels altres alumnes i alumnes.
 - h) Romandre en el recinte escolar durant la jornada lectiva.
 - i) Atendre a les explicacions, manifestar esforç personal i de superació per a traure el màxim rendiment.
 - j) Qualsevol altres establides per la normativa vigent.
4. Els alumnes i les alumnes tenen així mateix el deure assistir a classe amb puntualitat.

Article 49. *Deure de respecte als altres*

1. Els alumnes i alumnes tenen el deure de respectar l'exercici dels drets i les llibertats de tots els membres de la comunitat educativa.
2. Este deure es concreta en les obligacions següents:
 - a) Respectar la llibertat de consciència, i les conviccions religioses, morals i ideològiques dels membres de la comunitat educativa.
 - b) Respectar la identitat, la integritat, la dignitat i la intimitat de tots els membres de la comunitat educativa.

- c) Col·laborar amb el professorat en la seua responsabilitat de transmissió de coneixements, principis, valors i normes.
- d) Complir les normes i seguir les pautes establides pel professorat.
- f) No discriminar cap membre de la comunitat educativa per raó de naixement, raça, sexe, llengua o per qualsevol altra circumstància personal o social.

Article 50. <i>Deure respectar les normes de convivència</i>

1. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de respectar les normes d'organització, convivència i disciplina del centre educatiu.
2. Este deure es concreta en les obligacions següents:
 - a) Participar i col·laborar en la promoció d'un adequat ambient de convivència escolar, així com conèixer el pla de convivència del centre.
 - b) Respectar el dret de la resta dels alumnes i alumnes a què no siga pertorbada l'activitat educativa.
 - c) Justificar de forma adequada i documentalment, davant del tutor o tutora, les faltes d'assistència i de puntualitat. En el cas que siga menor d'edat, es justificarà per part dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne i alumna.
 - d) Utilitzar adequadament les instal·lacions, materials i recursos educatius del centre.
 - e) Respectar els béns i pertinences dels membres de la comunitat educativa.
 - f) Complir el reglament de règim interior del centre.
 - g) Respectar i complir les decisions dels òrgans unipersonals i col·legiats del centre, sense perjudi de fer valdre els seus drets quan considere que alguna de les decisions vulnere algun d'ells, d'acord amb el procediment que establisca el reglament de règim interior del centre i la legislació vigent.
 - h) Complir les normes de seguretat, salut i higiene en els centres docents, considerant expressament la prohibició de fumar, portar i consumir begudes alcohòliques, estupefaents i psicòtrops.
 - i) Respectar el projecte educatiu, o el caràcter propi del centre, d'acord amb el que estableix la legislació vigent.
 - j) Responsabilitzar-se de les comunicacions que s'establisquen entre la família i el centre educatiu, i viceversa.
 - k) Utilitzar l'equipament informàtic, programari i comunicacions del centre, inclòs Internet, per a fins estrictament educatius.
 - l) Respectar el que estableix el reglament de règim interior del centre respecte als usos i prohibicions en la utilització de les noves tecnologies (telèfons mòbils, aparells reproductors, videojocs, etc.), tant en l'activitat acadèmica com quan no servisquen als fins educatius establits en el projecte educatiu del centre.

CAPÍTOL III: DRETS I DEURES DELS PARES, MARES, TUTORS O TUTORES DELS ALUMNES

3.1. DRETS DELS PARES, MARES, TUTORS O TUTORES

Article 51

Els pares, mares o representants legals dels alumnes i alumnes tenen dret:

1. A ser respectats, rebre un tracte adequat i ser valorats per la comunitat educativa, i per la societat en general, en l'exercici de les seues funcions.
2. Que els seus fills i filles reben una educació amb la màxima garantia de qualitat, conforme amb els fins i drets establits en la Constitució, en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en les lleis Educatives.
3. A participar en el procés d'ensenyança i aprenentatge dels seus fills i filles, sense detriment de les competències i responsabilitats d'altres membres de la comunitat educativa.
4. A conèixer els procediments establits pel centre per a una adequada col·laboració.
5. A estar informats sobre el progrés de l'aprenentatge dels seus fills i filles.
6. A rebre informació sobre les normes que regulen la convivència en el centre.
7. A participar en l'organització, funcionament, govern i avaluació del centre educatiu.
8. A ser informats del procediment per a presentar queixes, reclamacions i suggeriments.
9. A ser oïdes en les decisions sobre l'orientació acadèmica o professional dels seus fills/es.
10. Que els siguen notificades les faltes d'assistència i retards.
11. Que els siguen notificades les mesures educatives correctores i disciplinàries en les que puguin veure's incursos els seus fills i filles.
12. A ser informats del projecte educatiu del centre, i del caràcter propi del centre.
13. A presentar per escrit les queixes, reclamacions i suggeriments que consideren oportunes.

Article 52. Dret d'associació dels pares, tutors dels alumnes.

1. Els pares o tutors dels alumnes tenen garantida la llibertat d'associació en l'àmbit educatiu.
2. Les associacions de pares, mares, tutors o tutores d'alumnes i alumnes assumiran, entre altres, les finalitats següents:
 - a) Assistir als pares o tutors legals dels alumnes en tot el que concerneix a la seua educació.
 - b) Col·laborar en les activitats educatives dels centres docents.
 - c) Promoure la participació dels pares, mares, tutors o tutores dels alumnes i alumnes en la gestió del centre.
3. Les associacions de pares i mares d'alumnes i alumnes podran utilitzar els locals dels centres docents per a la realització de les activitats que els són pròpies, a l'efecte dels quals, el director del centre facilitarà la integració de les dites activitats en la vida escolar.

3.2. DEURES DELS PARES, MARES O TUTORS

Article 53

Els pares, mares o representants legals dels alumnes i alumnes tenen el deure de:

1. Inculcar el valor de l'educació en els seus fills i el de l'esforç i estudi per a l'obtenció dels millors rendiments acadèmics en el procés d'aprenentatge.
2. Assumir la responsabilitat que tenen de complir amb l'escolarització dels seus fills i filles i atendre correctament les necessitats educatives que sorgisquen de l'escolarització.
3. Col·laborar amb el centre educatiu. Quan per acció o omissió no col·laboren amb el centre educatiu, es procedirà d'acord amb els disposat en l'art. 41.2 del Decret de Drets i Deures.
4. Escolaritzar els seus fills/es. Els pares o tutors dels alumnes que permeten l'absentisme, l'administració educativa, amb un informe previ de la inspecció, informará a les institucions públiques competents els fets, a fi que adopten les mesures oportunes per a garantir els drets de l'alumne i alumna continguts en el *capítol I del títol II* de l'esmentat Decret.
5. Involucrar-se en l'educació dels seus fills i filles al llarg del procés educatiu.
6. Fomentar el respecte dels seus fills i filles cap a les normes de convivència del centre i el respecte per tots els components de la comunitat educativa.
7. Ensenyar als seus fills i filles a cuidar dels materials i instal·lacions del centre i respondre dels desperfectes causats en estos, en els termes de l'*article 31.1* de l'esmentat Decret.
8. Vetlar per l'assistència i puntualitat dels seus fills i filles en el centre escolar.
9. Proporcionar al centre la informació que siga necessària conèixer per part del professorat.
10. Comunicar-se amb l'equip educatiu sobre el procés d'ensenyança i aprenentatge dels seus fills i filles i el seu desenrotllament personal, socioeducatiu i emocional.
11. Cooperar amb els professors i l'equip directiu en la resolució de conflictes en què els seus fills o filles estiguen implicats.
12. Proporcionar els recursos i les condicions necessàries per al progrés escolar.
13. Adoptar les mesures necessàries, o sol·licitar l'ajuda corresponent en cas de dificultat, perquè els seus fills i filles cursen les ensenyances obligatòries i assistisquen regularment a classe.
14. Estimular-los perquè duguen a terme les activitats d'estudi que els encomanen.
15. Participar en les activitats que s'establisquen per a millorar el rendiment dels seus fills.
16. Conèixer, participar i recolzar l'evolució del seu procés educatiu, en col·laboració amb els professors, professores i el centre docent.
17. Respectar i fer respectar les normes establides pel centre i les indicacions del professorat.
18. Ensenyar als seus fills i filles a desenrotllar una actitud responsable en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, vigilar el tipus d'informació a què els seus fills i filles accedeixen a través de les noves tecnologies i mitjans de comunicació.
19. Respectar el projecte educatiu del centre, així com el caràcter propi del centre.

CAPÍTOL IV: DRETS I DEURES DEL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS

4.1. DRETS DEL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS

Article 54

El personal d'administració i servicis, com a membres de la comunitat educativa, i en l'exercici de les seues funcions legalment establides, té dret:

1. A ser respectat per la resta de membres de la Comunitat Educativa, tant en la seua dignitat personal com en les seues idees morals, religioses o polítiques.
2. A participar, a través del seu representant en el Consell Escolar, proposant totes les suggeriments que estimen oportunes.
3. A participar en el Centre, a expressar opinions i a elevar propostes a l'Equip Directiu sobre les seues funcions i l'exercici de les seues activitats.
4. Que es canalitzen les seues necessitats, interessos i problemes a través de l'Equip Directiu.
5. A ser informat i/o consultat davant de qualsevol canvi que li afecte dins del Centre.
6. A utilitzar l'edifici, material i instal·lacions per al desenrotllament del seu treball.
7. A ser informat de les comunicacions oficials que li afecten.
8. A exercir els drets sindicals i els que es contemplen en els respectius convenis o en la llei de la Funció Pública.
9. A rebre defensa jurídica i protecció de l'Administració Pública en els procediments que se seguiscuen davant de l'orde jurisdiccional com a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions, d'acord amb la Llei d'Assistència Jurídica.

4.2. DEURES DEL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVICIS

Article 55

1. Són deures del **personal d'administració**:
 - a) Arreplegar, gestionar i custodiar les beques, preinscripcions i matrícules, i quanta documentació administrativa siga necessària per al bon funcionament del centre.
 - b) Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació per a fins estrictament administratius o relacionats amb el seu lloc de treball.
 - c) Vetlar pel bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.
 - d) Arreplegar i gestionar les beques, preinscripcions i matrícules.
 - e) Col·laborar amb el professorat i la Direcció en la gestió i enviament de comunicats als pares.
 - f) Complir i fer complir el que preveu la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal i en la Llei de Propietat Intel·lectual.
 - g) Col·laborar amb el centre per a establir un bon clima de convivència en este.

- h) Guardar reserva i sigil respecte a l'activitat quotidiana del centre escolar.
- i) Comunicar a la direcció del centre totes les incidències suposen violència que exercida sobre persones i béns, i que perjudiquen greument la convivència en el centre.
- j) Realitzar aquelles tasques que, sense desviar-se de la naturalesa del seu lloc de treball, els encomane l'Equip Directiu.

2. Són deures dels **conserges**:

- a) Custodiar les claus del Centre, i obrir i tancar les portes d'accés al Centre en les hores indicades per la Direcció.
- b) Atendre les telefonades i les visites, i controlar l'entrada de persones alienes al Centre.
- c) Vigilar corredors i neteges en els canvis de classes i les portes d'accés al Centre.
- d) Atendre urgències junt amb el professor de guàrdia.
- e) Manejar les màquines (fotocopiadores, enquadernadora, etc.) d'acord amb les normes vigents en el centre i notificar en Secretaria qualsevol anomalia en les mateixes.
- f) Realitzar fotocòpies per a l'alumnat en les recreacions.
- g) Realitzar encàrrecs i arregar i repartir el correu diari del Centre.
- h) Traslladar de lloc materials quan siga necessari.
- i) Informar el secretari del material deteriorat i cridar el tècnic en cas necessari.
- j) Supervisar la neteja i encarregar els productes necessaris per a això.
- k) Encendre i apagar les llums i la calefacció quan siga necessari.
- l) Realitzar altres tasques que, sense desviar-se de la naturalesa del seu treball, els encomane el secretari o el director.

2.1. El conserge que habite en la vivenda del centre haurà de complir, a més, estes funcions:

- a) Obrir i tancar les portes i vigilar el Centre en temps no lectiu.
- b) Encendre l'alarma al finalitzar les activitats del dia i apagar-la a l'inici de les classes.
- c) Informar el director de les incidències que es produïsquen en el centre.
- d) Programar i controlar el funcionament de la calefacció, electricitat, alarma, etc.
- e) Rebre encàrrecs i atendre assumptes urgents en caps de setmana.

TÍTOL III: NORMES DE CONVIVÈNCIA

CAPÍTOL I: PLA DE CONVIVÈNCIA

Article 56

1. De conformitat amb el que disposa l'Orde de la Conselleria de 31 de març del 2006, l'equip directiu del I.E.S. «Sant Vicent» ha elaborat, amb la participació del Consell Escolar i l'assessorament, si és el cas, de la psicopedagoga del centre, un **PLA DE CONVIVÈNCIA**, com a model d'actuació planificada per a la prevenció i la intervenció davant de conductes que alteren lleument o perjudiquen greument la convivència en el centre.
2. El pla de convivència té com a objectius prioritaris:
 - a. Determinar amb la més precisió possible quins són els comportaments problemàtics més comuns en el centre, així com les seues causes i les circumstàncies en què apareixen.
 - b. Proposar mesures o actuacions (tallers específics ?D'habilitats socials, d'autocontrol, de recuperació de l'autoestima, programes de mediació escolar, etc.?), encaminades a previndre i reduir al màxim les alteracions conductuals que dificulten lleu o greument la convivència escolar.
 - c. Aconseguir la col·laboració i/o suport de les famílies i d'altres instàncies externes al centre (socials, sanitàries, judicials...).
3. El pla de convivència contribuirà a afavorir un bon clima de treball, la millora dels rendiments acadèmics, el respecte mutu i la prevenció dels conflictes entre tots els membres de la comunitat educativa.
4. El director podrà proposar als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes o les alumnes, i si és el cas a les institucions públiques competents, l'adopció de mesures dirigides a millorar aquelles circumstàncies personals, familiars o socials que puguin ser determinants de conductes contràries a les normes de convivència.

CAPÍTOL II: NORMES DE CONVIVÈNCIA

Article 57

Per a crear un bon clima de convivència és necessari establir les **normes següents**:

1. El Centre s'obrirà a les 07:45 h. I romandrà tancat durant tota la jornada lectiva.
2. Els alumnes i alumnes tenen l'obligació de portar sempre damunt el Carnet Escolar.
3. Dins de l'horari lectiu **no es permetrà a cap(a) alumne(a) l'eixida del Centre** sense l'autorització dels pares i d'algun membre de l'Equip directiu.
4. Només es permetrà l'eixida del Centre als alumnes afectats/des per l'absència **del professor a última hora de classe**, sempre que hagen sigut autoritzats pels seus pares o tutors legals. Els alumnes no autoritzats i els que usen el transport escolar romandran en la Biblioteca acompanyats per un professor de guàrdia.
5. **L'assistència a classe és obligatòria per a tots els alumnes i alumnes.** Cada professor/a anotarà diàriament els retards i les faltes d'assistència dels seus alumnes.

6. Quan un alumne o alumna arribe vesprada a classe haurà de **justificar** davant del professor o professora **la causa del retard**, a fi que se li permeta l'entrada en l'aula. Si el retard és reiterat i injustificat, el professor/a farà comparéixer a l'alumne en Direcció d'Estudis a fi de prendre les mesures pertinents.

7. **El tutor/a comunicarà als pares les faltes d'assistència** a classe del seu fill/a, cada quinze dies (si l'alumne/a és d'ESO) i cada mes (si és de Batxillerat). Si les absències són reiterades i injustificades, el tutor/a se posarà en contacte immediat amb els pares per a aclarir la situació i ho posarà de la Direcció d'Estudis.

8. **Les faltes d'assistència a classe hauran de ser justificades pels pares o tutors legals en el termini màxim de tres dies** des de la incorporació de l'alumne/a al Centre. L'alumne/a ensenyarà el justificant als professors/s'a les classes del qual haja faltat i se l'entregarà al tutor/a per a la seua custòdia. Les faltes previsibles d'assistència es comunicaran amb antelació al tutor/a.

9. **Les faltes d'assistència a classe degudament justificades** pels pares o tutors legals dels alumnes, no tindran altres conseqüències que les derivades de la **pèrdua de les activitats d'aprenentatge** que s'hagen realitzat en l'aula durant la seua absència.

10. Si la falta d'assistència afecta la realització d'una **prova o examen, l'alumne/a, o els seus pares o tutors legals, hauran de justificar documentalment la seua absència, si és per causa de força major** (accident, malaltia, hospitalització...). Si la falta està **degudament justificada**, el professor/a proveirà la forma en què s'avaluarà a l'alumne/a.

11. Davant de la detecció de faltes sense justificar, **el tutor/a citarà els pares** per a tractar el tema. Si les **absències** són **reiterades i injustificades**, el Cap d'Estudis remetrà a les famílies una **amonestació** per escrit, advertint-los que esta conducta, a més de considerar-se com a conducta greument perjudicial per a la convivència en el Centre, podria impossibilitar el procés d'aprenentatge i l'aplicació dels criteris d'avaluació contínua.

12. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de **tractar amb respecte i consideració** a tots els membres de la comunitat educativa i **no discriminar a ningú** per raó de naixement, raça, sexe o qualsevol altra circumstància personal o social.

13. Els alumnes tenen l'obligació de **portar i traure en classe el material de treball** necessari per a poder seguir les Explicacions del professor i poder realitzar en condicions adequades les tasques o activitats encomanades pel professor/a.

14. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de **no pertorbar el desenrotllament de les activitats de classe i respectar el dret a l'estudi dels companys i companyes**.

15. En els **períodes entre classes** els alumnes i les alumnes han de **romandre en l'aula**. En cas d'absència **del professor**, els alumnes i alumnes han d'esperar en l'aula, **en orde i en silenci**, l'arribada del **professor de guàrdia**.

16. Els **desplaçaments** a altres aules han de fer-se també ordenadament i en silenci. Ràpid, però sense córrer ni cridar.

17. Els alumnes i/o alumnes **que no tinguen classe a una hora determinada** per faltar el professor o per altres circumstàncies, no poden romandre en els corredors, en la cantina o en el pati: hauran d'anar a la Biblioteca acompanyats per un professor de guàrdia. **Només es permetrà l'estada dels alumnes en el pati si ho autoritza la Direcció d'Estudis**.

18. Durant els dos períodes de recreació els alumnes i les alumnes **no poden romandre en les aules ni en els corredors**. És responsabilitat dels professors **tancar les aules amb clau** en prevenció de problemes no desitjats.

19. Els alumnes tenen el deure de **respectar les pertinences dels companys/s'o de qual-sevol altre membre de la comunitat escolar**. El Centre no es responsabilitza dels objectes personals de cada alumne/a. Són els propis alumnes i alumnes els que han de vetlar per la seua custòdia. Per tant, **es recomana no portar al Centre objectes de valor** que no siguen necessaris per a l'activitat acadèmica en prevenció de pèrdues o sostraccions no desitjades.

20. **Es prohibeix l'ús de mòbils, ràdios i altres aparells electrònics** durant el desenrotllament de les activitats de classe. L'incompliment d'esta norma comportarà la seua confiscació i entrega en Direcció d'Estudis. Els alumnes i/o alumnes tenen també el deure de **no gravar ni fotografiar** en el centre per a altres fins que no siguen els estrictament «educatius».

21. **No es permet menjar ni beure en les aules i altres dependències del Centre** que no siguen la cantina o el pati en els dos períodes de recreació.

22. Els alumnes i les alumnes tenen el deure de **cuidar i utilitzar correctament els béns i instal·lacions del centre, així com de mantindre netes les aules i els espais d'ús comú** (corredors, escales, patis...)

23. Els alumnes no han de realitzar activitats perjudicials per a la salut ni incitar a elles. D'acord amb la legislació vigent, dins del recinte escolar **estan prohibits els jocs perillosos i la venda i consum d'alcohol, tabac i altres substàncies nocives per a la salut**.

Article 58. Incompliment de les normes de convivència

1. Podran ser objecte de mesures correctores o disciplinàries les conductes tipificades en els arts. 35 i 42 de l'esmentat Decret, dins del recinte escolar, durant la realització d'activitats complementàries i extraescolars o durant la prestació dels servicis de transport escolar.

2. Igualment podran ser corregides o sancionades aquelles accions o actituds que, encara que dutes a terme fora del recinte escolar, estiguen motivades o directament relacionades amb la vida escolar i afecten algun membre de la comunitat educativa.

Article 59. Aplicació de mesures correctores i disciplinàries

1. Les mesures correctores i disciplinàries per incompliment de les normes de convivència tindran un caràcter educatiu i rehabilitador, garantiran el respecte als drets dels alumnes i alumnes i procuraran la millora en les relacions de convivència. En cap cas, els alumnes i les alumnes podran ser privats de l'exercici del seu dret a l'educació, ni en el cas de l'educació obligatòria, del seu dret a l'escolaritat.

2. No podran imposar-se mesures educatives correctores ni disciplinàries que siguen contràries a la dignitat ni a la integritat física, psicològica o moral dels alumnes i les alumnes.

3. La imposició d'estes mesures respectarà la proporcionalitat amb la conducta de l'alumne i de l'alumna i haurà de contribuir a la millora del procés educatiu.

4. Quan els fets imputats pogueren ser constitutius de delictes o falta, hauran de comunicar-se a l'autoritat judicial, prenent les mesures cautelars oportunes.

Article 60. Gradació de les mesures educatives correctores i disciplinàries

1. En la instrucció de l'expedient o imposició de mesures correctores, hauran de tindre's en compte les circumstàncies personals, familiars o socials, i l'edat de l'alumne/a.

2. A l'efecte de la gradació de les mesures educatives correctores i de les mesures educatives disciplinàries, es tindran en compte les següents **circumstàncies atenuants**:

- a) El reconeixement espontani de la conducta incorrecta i la petició d'excuses o disculpes.
 - b) La no comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de convivència.
 - c) L'oferiment d'actuacions compensadores del dany causat.
 - d) La falta d'intencionalitat.
 - e) El caràcter ocasional de l'acte en la conducta i comportament habitual.
3. Als mateixos efectes es tindran en compte les següents **circumstàncies agreujants**:
- a) La premeditació, la provocació, la reiteració i la publicitat.
 - b) Qualsevol conducta discriminatòria per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, discapacitats físiques o psíquiques, o qualsevol altra circumstància personal o social.
 - c) Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa es realitzi contra qui estiga en situació d'inferior edat, minusvalidesa, recent incorporació al centre o situació d'indefensió.
 - d) La realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat.

Article 61. *Reparació de danys materials*

1. Els alumnes que individual o col·lectivament causen de forma intencionada o per negligència danys a les instal·lacions o a qualsevol material del centre, així com als béns dels membres de la comunitat educativa, estan obligats a reparar el dany causat o fer-se càrrec del cost econòmic de la seua reparació.
2. Els alumnes o les alumnes que sostragueren béns en el centre hauran de restituir els béns sostrets, o reparar econòmicament el valor d'estos.
3. Els pares, mares, tutors o tutores seran responsables civils en els termes previstos per la legislació vigent, en relació al que disposen els apartats 1 i 2.
4. La reparació econòmica del dany causat no serà eximent del possible expedient disciplinari per l'actuació comesa.

Article 62. *Pràctica i recepció de les comunicacions*

1. Els alumnes o alumnes, o els seus pares, mares, tutors o tutores en cas de ser menors d'edat, estan obligats a facilitar, a l'inici del curs o en el moment de la incorporació a un centre docent, l'adreça postal del seu domicili, a fi de ser notificades, si és el cas, les comunicacions relacionades amb les conductes que alteren la convivència escolar.
2. Els canvis de domicili o de número de telèfon que es produïsquen al llarg del curs escolar, hauran de ser comunicats al centre en el moment en què es facen efectius.

Article 63. *Les faltes d'assistència i l'avaluació*

Sense perjudi de les mesures educatives correctores que s'adopten davant de les faltes d'assistència injustificades, en el present reglament de règim interior s'establirà els procediments extraordinaris d'avaluació per als alumnes i alumnes que mantinguen un cert absentisme escolar, tenint en compte que la falta d'assistència a classe de mode reiterat pot fer impossible l'aplicació de l'avaluació contínua.

Article 64. Decisions col·lectives d'inassistència a classe

1. De conformitat amb la *Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació*, les decisions col·lectives adoptades pels alumnes i les alumnes a partir del tercer curs de l'Educació Secundària Obligatòria, respecte a la inassistència a classe, no tindran la consideració de faltes de conducta ni seran objecte de sanció quan estes hagen sigut resultat de l'exercici del dret de reunió i siguin comunicades prèviament a la Direcció del centre.
2. Les decisions col·lectives d'inassistència a classe adoptades pels alumnes i alumnes hauran de disposar de la corresponent autorització dels seus pares, mares, tutors o tutores, en el cas que els alumnes o alumnes siguin menors d'edat.
3. Les decisions col·lectives d'inassistència a classe, a les que es referix l'apartat anterior, hauran d'estar avalades per més de 20 alumnes o alumnes, de conformitat amb l'article 1.2 de la *Llei Orgànica 9/1983, de 15 de juliol, reguladora del Dret de Reunió*.
4. L'autorització del pare, mare, tutor o tutora de l'alumne o alumna per a no assistir a classe implicarà l'exoneració de qualsevol responsabilitat del centre derivada de l'actuació de l'alumne o alumna, tant amb la resta de l'alumnat com respecte a terceres persones.
5. En tot cas, la Direcció del centre garantirà el dret a assistir a classe i a romandre en el mateix degudament atés a l'alumnat que no desitge exercitar el seu dret de reunió en els termes que preveu la legislació vigent, així com als alumnes o les alumnes que no disposen de la preceptiva autorització dels seus pares, mares, tutors o tutores.
6. Les decisions col·lectives dels alumnes d'exercir el seu dret de reunió, que impliquen la inassistència a classe i l'autorització dels pares, mares, tutors o tutores dels alumnes, hauran de ser comunicades a la Direcció del centre amb una antelació mínima de cinc dies naturals. La direcció comunicarà als pares amb caràcter previ tals decisions.

CAPÍTOL III: CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA. MESURES CORRECTORES.

Article 65. Tipificació de les conductes

Es consideren **conductes contràries a les normes de convivència** del centre les següents:

1. Les faltes d'assistència i/o puntualitat injustificades.
2. Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.
3. Els actes d'indisciplina.
4. Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i les ofenses contra els membres de la comunitat educativa.
5. El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials o documentació del centre, i dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa.
6. Les accions que puguin ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de la comunitat educativa.
7. La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament del procés d'ensenyança-aprenentatge.

8. La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.
9. L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares per part del centre.
10. La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.
11. La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
12. L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre.
13. Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels companys/es.
14. La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
15. La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades.
16. L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.
17. La desobediència en el compliment de les normes del centre.

Article 66. *Mesures educatives correctores*

2. Davant de les conductes contràries a les normes de convivència del centre, tipificades en l'article anterior, les mesures educatives correctores que es poden aplicar són les següents:

- a) Amonestació verbal o per escrit.
- b) Compareixença immediata davant del cap d'estudis o el director.
- c) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats de forma reiterada durant les activitats que es realitzen en el centre. Es requisaran i seran tornats als pares o tutors legals en presència de l'alumne o alumna.
- d) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius.
- e) Incorporació a l'aula de convivència.
- f) Realització de tasques educadores per l'alumne o alumna en horari no lectiu, per un període no superior a cinc dies lectius.
- g) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries programades durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
- h) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període no superior a cinc dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El cap d'estudis organitzarà l'atenció a este alumnat.

2. Per a l'aplicació de les mesures educatives correctores, no serà necessària la prèvia instrucció d'expedient disciplinari.

Article 67. *Comunicació als pares/tutors legals de les mesures educatives correctores*

Totes les mesures correctores previstes en l'article anterior hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes o alumnes menors d'edat.

Article 68. *Competència per a aplicar les mesures educatives correctores*

1. Correspon al director del centre i a la Comissió de Convivència del Consell Escolar, en l'àmbit de les seues competències, afavorir la convivència i facilitar la mediació en la resolució dels conflictes. Al director li correspon, així mateix, imposar les mesures educatives correctores que corresponguen als alumnes o alumnes, d'acord amb la normativa vigent.
2. No obstant això, a fi d'agilitzar l'aplicació de les mesures educatives correctores i que estes siguen el més formatives possibles i afavoridores de la convivència en el centre, el Cap d'estudis o el professor o la professora d'aula, per delegació del director, podrà imposar les mesures correctores previstes en el present Reglament.

Article 69. *Constància escrita i registre de les mesures educatives correctores*

De les mesures correctores que s'apliquen quedarà constància escrita en el centre, que inclourà la descripció de la conducta que l'ha motivat, la seua tipificació i la mesura adoptada. Posteriorment el director o persona en qui delegue ho registrarà, si és procedent, en el Registre Central d'acord amb el que estableix l'*Orde de 12 de setembre del 2007*, de la Conselleria d'Educació.

Article 70. *Prescripció*

1. Les conductes contràries a les normes de convivència prescriuran en el termini d'un mes, comptat a partir de la data de comissió.
2. Les mesures educatives correctores adoptades per conductes contràries a les normes de convivència prescriuran en el termini d'un mes des de la seua imposició.

Article 71. *Reiteració de conductes contràries a la convivència i falta de col·laboració dels pares, mares o tutors legals*

1. En els supòsits en què, una vegada duta a terme la correcció oportuna, l'alumne o alumna continue presentant reiteradament conductes pertorbadores per a la convivència en el centre, s'aplicaran les mesures correctores que corresponguen prèvia comunicació als pares, mares, tutors o tutores legals.
2. En aquelles actuacions i mesures correctores en què el centre reclame la implicació dels pares o tutors legals de l'alumne/a i estos la rebutgen, el centre ho posarà de l'Administració Educativa, a fi que s'adopten les mesures oportunes per a garantir els drets de l'alumne/a continguts en el *capítol I del títol II del Decret de Drets i Deures* i el compliment de les obligacions arrellegues en el *capítol II del referenciat títol*.

CAPÍTOL IV: CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE. MESURES DISCIPLINÀRIES.

Article 72. Tipificació de les conductes

Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre:

- a)** Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del Decret de Drets i Deures.
- b)** L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.
- c)** Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes o les alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.
- d)** L'acaçament escolar.
- e)** La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.
- f)** La falsificació, deteriorament o sostracció de documentació acadèmica.
- g)** Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.
- h)** Els actes injustificats que pertorben greument el desenrotllament de les activitats del centre.
- i)** Les actuacions que puguin perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- j)** La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- k)** Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.
- l)** La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència.
- m)** La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores o
- n)** La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de conductes que dificulten greument la convivència en el centre.
- o)** L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.
- p)** Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu, així com al caràcter propi del centre.

Article 73. Mesures educatives disciplinàries

1. Les mesures disciplinàries que poden imposar-se per incórrer en les conductes tipificades en l'article anterior, lletres **h)**, **m)** i **n)**, són les següents:

- a)** Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries programades durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.

c) Canvi de grup o classe de l'alumne/a per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

d) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes entre sis i quinze dies lectius. A fi d'evitar la interrupció del procés formatiu, l'alumne/a romandrà en el centre realitzant els treballs acadèmics que li siguin encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El cap d'estudis de l'organitzarà l'atenció a este alumnat.

2. Les mesures disciplinàries que poden imposar-se per incórrer en les conductes tipificades en l'article anterior, excepte les lletres **h)**, **m)** i **n)**, són les següents:

a) Suspensió del dret d'assistència al centre durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, l'alumne o alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li imparteix docència. La direcció del centre determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés.

b) Canvi de centre educatiu. En el cas d'aplicar esta mesura disciplinària a l'alumnat en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre públic, amb garantia dels servicis complementaris necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

Article 74. Responsabilitat penal

La Direcció del centre comunicarà, simultàniament al Ministeri Fiscal i a la Direcció Territorial d'Educació d'Alacant, qualsevol fet que puga ser constitutiu de delictes o falta penal, sense perjudici d'adoptar les mesures cautelars oportunes.

Article 75. Aplicació i procediments

1. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre només podran ser objecte de mesura disciplinària amb la prèvia instrucció de l'expedient disciplinari.

2. Correspon al director del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar, els referits expedients a l'alumnat.

3. L'expedient s'iniciarà en el termini màxim de 2 dies hàbils del coneixement dels fets.

4. El director del centre farà constar per escrit l'obertura de l'expedient disciplinari, que haurà de contindre:

a) El nom i cognoms de l'alumne o alumna.

b) Els fets imputats.

c) La data en què es van produir els mateixos.

d) El nomenament de la persona instructora.

e) El nomenament d'un secretari o secretària, si és procedent per la complexitat de l'expedient, per a auxiliar l'instructor o instructora.

f) Les mesures de caràcter provisional que, si és el cas, haja acordat l'òrgan competent, sense perjudici de què puguin adoptar-se durant el procediment.

5. L'acord d'iniciació de l'expedient disciplinari ha de notificar-se a la persona instructora, a l'alumne presumpte autor dels fets i als seus pares o tutors, en el cas que l'alumne o alumna siga menor d'edat no emancipat. En la notificació s'advertirà als interessats que el termini màxim per a efectuar al·legacions sobre el contingut de la iniciació del procediment és de deu dies.

6. Només els que tinguen la condició legal d'interessats en l'expedient tenen dret a conèixer el seu contingut en qualsevol moment de la seua tramitació.

Article 76. Instrucció i proposta de resolució

1. L'instructor o instructora de l'expedient, una vegada rebuda la notificació de nomenament i en el termini màxim de deu dies hàbils, practicarà les actuacions que estime pertinents i sol·licitarà els informes que jutge oportuns, així com les proves que estime convenients per a l'esclariment dels fets.

2. Practicades les anteriors actuacions, l'instructor formularà proposta de resolució, que es notificarà a l'interessat, o a son pare, mare, tutor o tutora, si l'alumne o l'alumna és menor d'edat, concedint-los audiència pel termini de deu dies hàbils.

3. Es podrà prescindir del tràmit d'audiència quan no figuren en el procediment altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per l'interessat.

4. La proposta de resolució haurà de contindre:

a) Els fets imputats a l'alumne o a l'alumna en l'expedient.

b) La tipificació que a estos fets es pot atribuir, segons el que preveu l'article 42 del Decret de Drets i Deures.

c) La valoració de la responsabilitat de l'alumne o de l'alumna, amb especificació, si és procedent, de les circumstàncies que poden agreujar o atenuar la seua acció.

d) La mesura disciplinària aplicable entre les previstes en l'article 43 de l'esmentat decret.

e) La competència del director del centre per a resoldre.

5. Quan raons d'interés públic ho aconsellen, es podrà acordar, d'ofici o a petició de l'interessat, l'aplicació al procediment de la tramitació d'urgència, per la qual cosa es reduiran a la mitat els terminis establits per al procediment ordinari.

Article 77. Resolució i notificació

1. El termini màxim per a la resolució de l'expedient disciplinari des de la incoació fins a la seua resolució, inclosa la notificació, no podrà excedir un mes.

2. La resolució, que haurà d'estar motivada, contindrà:

a) Els fets o conductes que s'imputen a l'alumne o alumna.

b) Les circumstàncies atenuants o agreujants, si les haguera.

c) Els fonaments jurídics en què es basa la correcció imposada.

d) El contingut de la sanció i data d'efecte d'esta.

e) L'òrgan davant el qual cal interposar reclamació i termini del mateix.

3. La resolució de l'expedient per part del director del centre posarà fi a la via administrativa, per la qual cosa la mesura disciplinària que s'impose serà immediatament executiva, excepte en el cas de la mesura correctora prevista en l'article 43.3.b) del Decret de Drets i Deures que podrà ser recorreguda davant de la Conselleria d'Educació.

4. Les resolucions del director podran ser revisades en un termini màxim de 5 dies pel Consell Escolar a instància dels pares o tutors legals dels alumnes o alumnes, d'acord amb el que estableix l'article 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. A tals efectes, el director con-

vocarà una sessió extraordinària del Consell Escolar en el termini màxim de dos dies hàbils, comptats des que es va presentar la instància, perquè este òrgan procedisca a revisar, si és el cas, la decisió adoptada i proposar les mesures oportunes.

Article 78. Prescripció

Les conductes tipificades en l'article 42 de l'esmentat Decret prescriuen en el transcurs del termini de tres mesos comptats a partir de la seua comissió. Les mesures disciplinàries prescriuran en el termini de tres mesos des de la seua imposició.

Article 79. Mesures de caràcter cautelar

1. A l'incoar-se un expedient disciplinari o en qualsevol moment de la seua instrucció, el director del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructora o instructora i Oïda La Comissió de Convivència del Consell Escolar, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives, si així fóra necessari per a garantir el normal desenrotllament de les activitats del centre.
2. Les mesures provisionals podran consistir en:
 - a) Canvi provisional de grup.
 - b) Suspensió provisional d'assistir a determinades classes.
 - c) Suspensió provisional d'assistir a determinades activitats del centre.
 - d) Suspensió provisional d'assistir al centre.
3. Estes mesures podran establir-se per un període màxim de cinc dies lectius.
4. Davant de casos molt greus, i després de realitzar una valoració objectiva dels fets per part del director del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor/a i oïda La Comissió de Convivència del Consell Escolar, de manera excepcional i tenint en compte la pertorbació de la convivència i l'activitat normal del centre, els danys causats i la transcendència de la falta, es mantindrà la mesura provisional fins a la resolució del procediment disciplinari, sense perjudici que esta no haurà de ser superior en temps ni diferent de la mesura correctora que es propose, excepte en el cas que la mesura correctora consistisca en el canvi de centre.
5. El director del centre podrà revocar o modificar les mesures provisionals adoptades.
6. En el cas que l'alumne o alumna que ha comés presumptament els fets siga menor d'edat, estes mesures provisionals s'hauran de comunicar a son pare, mare o tutors.
7. Quan la mesura provisional adoptada comporte la no assistència a determinades classes, durant la impartició d'estes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre efectuant els treballs acadèmics encomanats per part del professorat que li imparteix docència. El cap d'estudis organitzarà l'atenció a este alumnat.
8. Quan la mesura provisional adoptada comporte la suspensió temporal d'assistència al centre, el tutor o tutora entregarà a l'alumne o alumna les activitats acadèmiques i educatives que ha de realitzar i establirà les formes de seguiment i control durant els dies de no assistència al centre per a garantir el dret a l'avaluació contínua.
9. Quan es resolga el procediment disciplinari, si la mesura provisional i la mesura disciplinària tenen la mateixa naturalesa, els dies que es van establir com a mesura provisional, i que l'alumne/a va complir, es consideraran a compte de la mesura disciplinària a complir.

TÍTOL IV: RECURSOS MATERIALS

CAPÍTOL I: ÚS DELS ESPAIS I INSTAL·LACIONS DEL CENTRE

Article 80

1. L'autorització per a l'ús dels espais, instal·lacions i equips del centre partirà en qualsevol cas i situació de l'Equip Directiu.
2. El personal amb permís per a retirar claus de les instal·lacions i espais del centre i tindre-les en el seu poder durant el temps que dure la utilització serà el personal docent sempre que no interferisca en el normal desenvolupament de les classes.
3. Els professors vetllaran pel correcte ús dels espais, instal·lacions i equips que utilitzen els seus alumnes i procuraran inculcar en estos la necessitat la seua utilització respectuosa.
4. Les visites per part de personal alié al centre als espais i instal·lacions hauran de seguir el llit habitual, mitjançant sol·licitud prèvia en Direcció d'Estudis o Direcció.

1.1. ÚS DE LES AULES GENERALS

Article 81

L'ús de les aules generals es regirà per les **normes següents**:

1. Els alumnes tenen l'obligació de conservar en bon ús i mantindre netes les aules i les seues proximitats (corredors i neteges).
2. Cada professor/a és responsable que, al final de la seua classe, l'aula quede neta i ordenada i tancada amb clau, bé si hi ha desplaçament a altres aules de tot el grup o bé a l'inici de la recreació.
3. Els alumnes només poden abandonar l'aula quan les classes s'impartisquen en aules especialitzades i de desplegue o reforç, quan ho autoritze la Direcció d'Estudis o el professor de guàrdia i quan comencen els dos períodes de recreació.
4. L'alumne/a que de forma intencionada o per negligència cause danys en les aules i altres instal·lacions del Centre haurà de reparar o rescabalar el dany causat. En els desperfectes l'autor dels quals no ha pogut ser identificat seran garants i responsables tots els alumnes del grup, sent els pares responsables civils en els termes que preveu la llei.

1.2. ÚS DE LES AULES ESPECÍFIQUES

Es consideren “**aules específiques**” les instal·lacions següents: el gimnàs, els vestuaris, les pistes esportives, el trinquet, la galotxa, el frontó, les aules de Dibuix, les aules de Música, les aules d'Informàtica, els tallers de Tecnologia, els laboratoris de Ciències Naturals i de Física i Química, les aules de Pedagogia Terapèutica, l'aula d'Usos Múltiples i la Biblioteca.

Article 82

L'ús de les aules específiques es regirà per les següents **normes generals**:

1. Les aules específiques només podran ser utilitzades pels alumnes durant els períodes lectius o, en cas de necessitat excepcional, durant les recreacions, amb l'autorització prèvia de la Direcció d'Estudis i sempre amb la presència i atenció d'algun professor/a.
2. Els professors/es que tinguen assignades aules específiques per al desenvolupament de la seua activitat docent tindran preferència en la seua utilització. Els Departaments didàctics establiran l'orde, horari i normes específiques per a l'ús d'estes aules.
3. Els professors i professores d'altres Departaments podran també utilitzar-les. Este ús es regularà per la Direcció d'Estudis a través de quadrants disponibles per a la seua consulta. Els professors/es que utilitzen estes aules seran responsables de l'ús correcte de les seues instal·lacions.

Article 83

L'ús dels espais i instal·lacions per al desenvolupament de les activitats d'EDUCACIÓ **FÍSICA** es regirà per les **normes següents**:

I. GIMNÀS

1. L'accés al gimnàs només tindrà lloc en hores de classe d'Educació Física.
2. Els professors d'Educació Física seran els encarregats d'obrir i tancar el gimnàs.
3. El Departament determinarà quins grups rebran les classes en el gimnàs.
4. El Departament desenvoluparà unes normes específiques per al correcte ús del gimnàs.
5. No es podran celebrar competicions esportives o d'una altra índole sense la presència d'un professor/a, que serà responsable del seu bon ús i que quede en perfectes condicions una vegada acabada l'activitat.

II. VESTUARIS

Els alumnes i les alumnes han d'atindre's a les **normes següents**:

1. No usar les dutxes i lavabos innecessàriament.
2. Els alumnes han de procurar que els vestuaris queden nets en tot moment.
3. No robar o sotraure roba, diners o altres pertinences que es queden dins del vestuari. És responsabilitat dels professors que vagen a impartir classe vetllar per la seua custòdia.

III. PISTES POLIESPORTIVES

1. La prioritat serà per a les classes d'Educació Física.
2. En les hores que falte algun professor d'Educació Física, la Direcció d'Estudis podrà autoritzar els alumnes a fer ús d'estes instal·lacions, sempre que no obstaculitzen el desenvolupament d'altres classes i hi haja un professor de guàrdia disponible per a controlar-los.
3. No es permetrà l'accés a les pistes a cap persona aliena al Centre.

4. Les instal·lacions podran cedir-se, excepcionalment, a institucions locals, fora de l'horari lectiu, amb la sol·licitud prèvia i permís de la Direcció Del Centre.
5. Si algú (grup o persona) fera ús indegut d'estes instal·lacions i causara algun desperfecte es farà càrrec dels danys causats.
6. En els períodes de recreació no es permetrà la pràctica de jocs peril·losos.

IV. TRINQUET:

1. Només es podrà accedir al pavelló en companyia del professor/a, qui ho obrirà i tancarà.
2. Es podrà utilitzar dins de l'horari lectiu per a alguna activitat d'Educació Física, si així ho determina el Departament, o fora de l'horari lectiu, si ho autoritza la Direcció.
3. El pavelló ha de quedar en bones condicions de neteja després del seu ús.

V. NORMES GENERALS:

1. Els professors o professores que impartisquen la matèria d'Educació Física són els únics que disposaran de claus especials d'accés al material, al gimnàs o al trinquet.
2. Per a la utilització de balons o qualsevol altre material haurà de demanar-se permís al professor/a..
3. Els alumnes autoritzats pel Cap d'Estudis a eixir al pati per absència d'algun professor/a també podran sol·licitar algun baló als conserges per a jugar al bàsquet, futbol o handbol, sempre que no interferisquen en el desenrotllament d'altres activitats i estiguen supervisats pel professor de guàrdia.
4. Les classes d'Educació Física finalitzaran amb el temps suficient perquè els / les alumnes puguin incorporar-se a la classe següent al toc de la sirena.

Article 84

L'ús de les **AULES DE DIBUIX** es regirà per les normes següents:

1. Tenint en compte que es tracta d'una aula específica amb instruments informàtics, mobiliari i materials molt especialitzats, el maltractament o deteriorament per ús indegut i mal intencionat comportarà la sanció que corresponga en proporció a la falta comesa, d'acord amb les normes de convivència establides en el present Reglament.
2. Al finalitzar cada classe, els alumnes i les alumnes procuraran deixar els taulers de les taules de dibuix completament nets, sense restes de goma d'esborrar ni altres brutícies. També hauran d'abstindre's de dibuixar o escriure sobre els taulers. Cada alumne/a serà responsable de la neteja i atenció de la seua taula.
3. Per a assentar-se davant de les taules de dibuix, s'utilitzaran els tamborets o banquetes a este efecte, deixant l'ús de les cadires per a les taules d'ordinadors.
4. Els /les alumnes no podran utilitzar la pica existent en l'aula, excepte autorització expressa del professor/a.
5. Cada professor/a és responsable de tancar l'aula amb clau al finalitzar la classe.

Article 85

L'ús de l'**AULA DE MÚSICA** es regirà per les normes següents:

1. Per a accedir al material per part de l'alumnat, serà necessari sol·licitar-ho al professor de música que serà l'encarregat de vetlar per la seua utilització correcta.
2. Els alumnes/as seran responsables del correcte ús del material durant el desenrotllament de les activitats de classe.
3. Els instruments, una vegada usats, hauran de ser tornats al lloc assignat per al seu emmagatzemament, bé pel propi professor, bé pels alumnes davall la seua supervisió.
4. Cap material haurà d'eixir de l'aula sense permís previ. En cas de donar-se este permís, el propi professor de música haurà de comunicar-ho al Departament, responsabilitzar-se de la seua restitució i revisar l'estat de l'esmentat material.
5. En cas de deteriorament o pèrdua d'algun material, el professor haurà de comunicar-ho al Cap del Departament que serà l'encarregat de prendre les mesures oportunes.
6. La clau d'accés a l'aula estarà a càrrec dels professors adscrits al Departament de Música, i seran responsables de l'obertura i tancament de l'aula. Al finalitzar el curs, les claus d'aquells professors que no siguen de plantilla seran arreplegades pel Cap de Departament, que les posarà a disposició del centre.

Cada professor serà responsable de vetlar per les condicions en què queda l'aula una vegada finalitzada l'activitat acadèmica del dia.

Article 86

La utilització de les **AULES D'INFORMÀTICA** es regirà per les normes següents:

A. ALUMNES

1. Cada alumne de cada grup, usuari habitual d'una aula amb ordinadors, tindrà assignat **sempre** el mateix equip. En els equips en què existisca gestió d'usuaris, cada alumne **només** podrà entrar amb **el seu usuari corresponent** i serà obligació seua que ningú conega la seua clau d'accés. El professorat s'encarregarà que estes disposicions es complisquen.
2. En les aules d'informàtica figurarà ben visible i a disposició del professorat un quadre resum amb els noms dels **usuaris assignats a cada aparell en cada hora** setmanal.
3. El professor que utilitze habitualment els ordinadors en les seues classes disposarà d'un **quadre resum** on tinga anotats els noms dels alumnes usuaris de cada equip.
4. Al principi de la classe es revisarà l'estat dels equips, i al final de la mateixa es comprovarà que tot segueix en orde.
5. Si es detecta algun tipus de deteriorament, el professor/a ho farà constar per escrit en un **comunicat d'incidències** i ho notificarà, tan ràpidament com siga possible, en la pàgina *web* del centre.
6. Cada alumne és **responsable** del bon funcionament de l'ordinador i de la resta de l'equip que maneja. L'alumne no ha de realitzar **cap** operació sense autorització del professor. L'incompliment d'esta norma comportarà l'aplicació d'una mesura correctora o disciplinària.

7. Els alumnes que individual o col·lectivament causen, de forma intencionada o per negligència, danys a les instal·lacions i equipaments informàtics, inclòs el programari, quedaran obligats a **reparar el dany causat** o fer-se càrrec del cost econòmic de la seua reparació o restabliment, quan no medie culpa *in vigilant* dels professors. Així mateix, hauran **de restituir els béns** sotrets, o reparar econòmicament el valor d'estos. En tot cas, els que exercisquen la pàtria potestat o la tutela dels menors d'edat seran responsables civils en els termes previstos per la legislació vigent [art. 8 Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'Autoritat del Professorat].

8. En cas de produir-se desobediència a les instruccions de maneig que done el professor, este podrà retirar l'alumne el **dret a utilitzar l'ordinador** durant el temps que crega oportú, mesura que podrà estendre's, en el supòsit de mal ús generalitzat, a tot un grup, que podrà quedar privat del dret a usar ordinadors durant el temps que siga oportú.

9. Els alumnes implicats en el deteriorament d'un equip **compartiran** les sancions.

10. Els alumnes i les alumnes **mai** hauran d'estar en les aules d'informàtica sense la supervisió d'un professor.

B. PROFESSORS

1. El professor haurà de portar un **registre** dels alumnes usuaris de cada equip i de les incidències que observe. Vetlarà també per que es respecten la resta de normes del dit apartat i dedicarà el principi i final de la seua classe a la comprovació dels equips.

2. L'únic que pot instal·lar o desinstal·lar programes en els ordinadors és el professor, sempre amb el coneixement del responsable del manteniment d'eixa aula.

3. S'ha de respectar la configuració original dels ordinadors, en la mesura que siga possible.

4. Abans d'apagar els ordinadors els alumnes hauran de tancar bé els programes. Quan estiga tot bé apagat, es desconnectarà l'interruptor general de les aules que disposen d'ell.

5. En l'accés a Internet és responsabilitat del professor evitar que els alumnes accedisquen a pàgines, que pel seu contingut, siguen inadequades. En tot cas, el professor determinarà davall la seua responsabilitat si els alumnes accedeixen o no a Internet.

6. En les aules té prioritat absoluta l'activitat **docent** dels grups de les classes d'Informàtica d'ESO i Batxillerat i dels mòduls dels cicles formatius. És també prioritària l'activitat del **responsable** del manteniment, així com les activitats relacionades amb la implantació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en les diferents àrees. Per al seu ús particular, el professorat disposa dels equips de la Sala de professors, dels Departaments o inclús de Direcció d'Estudis.

Article 87

La utilització dels **TALLERS DE TECNOLOGIA** es regirà per les **normes següents**:

1. A L'ENTRAR:

a) Esperar, si hi ha algun grup dins, que este isca.

b) No entrar fins que no arribe el professor/a corresponent i ho autoritze.

c) Entrar sense córrer, per a evitar accidents.

d) Esperar que es passe llista.

- e) Abans de començar a fer res, comprovar que el lloc està net i el panell de ferramentes complet. En cas d'estar tot bé, firmar en el full corresponent; si hi ha algun problema, comunicar-ho al professor/a.

2. EN EL TALLER:

- a) Utilitza les ferramentes del teu panell corresponent i, si necessites alguna més, demana-se-la al teu professor/a, no les coixes de cap altre lloc.
- b) Treballa amb seguretat: usa les ferramentes adequadament i, si és necessari, utilitza la protecció adequada.
- c) No usar cap ferramenta elèctrica, sense permís dels professors.
- d) Cuida el material i les ferramentes. El deteriorament per mal ús intencionat de ferramentes o materials serà abonat per l'alumne/a que ho cause.
- e) Treballa amb el teu grup, i en la teua taula no molestes als altres.
- f) Observar, pensar i investigar, abans de començar.
- g) Deixa parlar i participar als teus companys.
- h) Complir les normes generals de qualsevol aula: no menjar, no beure, no usar mòbils...

3. A L'EIXIR

- a) Arreplegar el projecte i la resta de material útil i guardar-ho en la taquilla corresponent. Tornar la clau al seu lloc.
- b) Col·locar les ferramentes en el panell corresponent i tornar-la si s'ha prestat alguna addicional.
- c) Desconnectar tots els aparells utilitzats i, si és el cas, guardar-los.
- d) Deixar el lloc net i ordenat i, sempre, els tamborets dalt. Firmar el full.
- e) Esperar, en la vostra taula de treball, que els professors ho comproven tot, i no eixir fins que ho autoritzen.

L'incompliment de les normes que garanteixen la seguretat dels alumnes i alumnes serà considerat conducta greument perjudicial per a la convivència en el centre i comportarà l'aplicació de la sanció corresponent.

Article 88

L'ús del **LABORATORI DE CIÈNCIES NATURALS** es regirà per les normes següents:

1. L'alumne/a desenrotllarà el treball propi del laboratori ocupant sempre el lloc de treball que li assigne el professor/a. Excepte autorització expressa del professor/a, no canviarà de lloc de treball.
2. El grup de treball respondrà dels desperfectes que ocorreguen en el material durant la realització del treball.
3. L'alumne/a seguirà expressament el mètode de cada pràctica, evitarà tota iniciativa pròpia, excepte autorització expressa del professor. D'esta manera es minimitzarà el risc que comporta per al material i per a l'usuari el treball de laboratori.

4. Sempre i en tot moment, **PENSAR ABANS D'ACTUAR**.
5. Els alumnes hauran de ser respectuosos amb l'entorn de treball.
6. Els alumnes han de seguir sempre les indicacions del professor/a.
7. Al finalitzar la pràctica, cada equip netejarà el material, deixant-ho en bones condicions.
8. Així mateix, totes les taules quedaran en complet orde i neteja. El material es guardarà en el lloc corresponent.

Article 89

L'ús del **LABORATORI DE FÍSICA I DE QUÍMICA** es regirà per les **normes següents**:

1. Les matèries optatives de caràcter experimental tindran preferència respecte a les altres.
2. Tindran preferència els cursos amb hores de desplegue sobre els quals no les tinguen.
3. Tindran preferència les assignatures impartides pel Departament de Física i Química.
4. El Departament coordinarà l'horari d'utilització dels laboratoris.
5. Al començament de curs es posarà al dia l'inventari dels laboratoris. El Departament farà un estudi de necessitats per a reposar material no inventariable.
6. El Departament sol·licitarà a la Direcció el material inventariable necessari.
7. Els laboratoris disposaran de farmacioles i un fullet amb les normes de seguretat.
8. Al finalitzar les sessions pràctiques es netejarà i arreglarà el material.

Article 90

L'ús de les **AULES DE PEDAGOGIA TERAPÈUTICA** es regirà per les **normes següents**:

1. En les aules de Pedagogia Terapèutica caldrà ajustar-se als alumnes amb necessitats educatives especials de la E.S.O. Estos alumnes tindran prioritat d'ús.
2. Els professors/es de Pedagogia Terapèutica hauran d'arreglar als seus alumnes en les aules del grup a què pertanguen.
3. Es vetlarà per la perfecta utilització de tots els materials i recursos didàctics integrats en la pràctica docent (jocs educatius, CDs, DVDs, llibres de lectura i materials de reforç per a treballar de forma específica les diferents problemàtiques que presenten els alumnes).
4. És responsabilitat del professor de Pedagogia Terapèutica tancar l'aula amb clau al finalitzar les activitats de classe.

Article 91

La utilització de l'**AULA D'USOS MÚLTIPLES** es regirà per les **normes següents**:

1. Com a norma general, l'aula d'usos múltiples s'utilitzarà per a activitats acadèmiques o d'un altre tipus organitzades pel Centre.
2. Hi haurà un quadrant en la pàgina *web* del centre per a reservar la seua utilització diàriament.

3. Els alumnes no podran accedir a l'aula d'usos múltiples sense la companyia del professor/a.
4. El professor/a vetlarà en tot moment per la neteja, atenció i manteniment de les instal·lacions i mobiliari.
5. És responsabilitat del professor/a que utilitzi l'aula d'usos múltiples tancar esta amb clau al finalitzar les activitats.

Article 92

La **BIBLIOTECA**, com a lloc d'estudi, treball i consulta, serà considerada dependència prioritària dins del conjunt dels espais de l'Institut, per la qual cosa s'aplicarà un especial atenció en el compliment de les **normes** que la regeixen:

1. La biblioteca romandrà oberta al llarg de tota la jornada lectiva. Els alumnes podran fer ús de la biblioteca dins de l'horari lectiu, i sempre amb la supervisió i el control del professor de guàrdia.
2. Els alumnes que no tinguin classe per vindre transportats, romandran en la Biblioteca, controlats pel professor/a de guàrdia.
3. **L'Aula de Convivència** està ubicada en un compartiment de la Biblioteca. En ella els alumnes realitzaran les tasques encomanades pel professor d'aula. El professor de guàrdia de la biblioteca anotarà en el comunicat de guàrdia les dades reflectides en el comunicat d'incidències de classe i vetlarà per que els alumnes treballen en orde i en silenci.
4. L'ús de la biblioteca consistirà en la consulta directa dels fons bibliogràfics en la mateixa o a través del préstec temporal dels mateixos. Per a facilitar este ús s'establirà un sistema d'índex i registre.
5. Hi ha professors encarregats de registrar, arxivar i ordenar els fons bibliogràfics.
6. En última instància el màxim responsable de les tasques de manteniment i control dels fons de la Biblioteca serà el secretari.
7. La consulta dels fons en la Biblioteca serà lliure.
8. Tots els llibres daus en préstec seran registrats. El préstec de llibres només podrà ser autoritzat i registrat pels professors encarregats de la Biblioteca. Els professors podran disposar dels fons de la biblioteca, havent de fer constar les dades bibliogràfiques, així com la data d'arreplega i devolució.
9. Els alumnes i les alumnes hauran de ser extremadament cuidadosos amb els llibres de la biblioteca. Aquells alumnes o alumnes que perden o espatllen greument un llibre hauran de reposar-ho o pagar el cost del mateix.
10. Tots els llibres que pertanguen al Centre hauran de ser registrats en els fons generals de la biblioteca. Els llibres adquirits pels Departaments hauran de depositar-se en la biblioteca en les estanteries corresponents a la matèria.
11. Abans de finalitzar el curs, el secretari i els professors/s'encarregats/es de la Biblioteca es preocuparan que tots els llibres prestats siguin tornats.
12. Tots els alumnes i les alumnes hauran de mantindre en la Biblioteca un comportament extremadament respectuós, romanent en orde i en silenci per a no conculcar el dret a l'estudi dels companys/es.

1.3. ÚS D'ALTRES DEPENDÈNCIES I INSTAL·LACIONS DEL CENTRE

Article 93

La **SALA DE PROFESSORS** es regirà per les **normes següents**:

1. Serà d'ús exclusiu del professorat del centre.
2. Qualsevol persona aliena al professorat del centre haurà de comptar amb el permís de la Direcció per a romandre en ella.
3. En la Sala de Professors existirà un tauler d'anuncis en què figuraran els avisos, notícies i informacions oficials per al professorat, tant de caràcter intern (horaris, avisos de la Direcció, Direcció d'Estudis, Secretaria, etc.) com de caràcter extern (comunicats de la Direcció Territorial, Inspecció, Conselleria d'Educació, Ministeri d'Educació, CEFIREs, etc.). S'ubicaran taulers específics d'informació sindical i altres per a avisos, notícies o informació de qualsevol altre tipus que subministre qualsevol professor del Centre.
4. Cada professor disposarà d'un caseller per a rebre les comunicacions o guardar efectes personals, llibres, exercicis, etc.
5. En les aules i en l'entrada principal del Centre hi haurà **taulers d'anuncis** en què s'exposarà informació que afecte l'alumnat.
6. L'ús de l'**ascensor** pels alumnes i alumnes queda restringit a aquells/es que tinguen una limitació física, temporal o permanent, que els dificulte utilitzar les escales.
7. El servei de la **CANTINA** només podrà ser utilitzat pels components de la Comunitat Educativa o les persones alienes al Centre l'entrada al mateix de les quals haja sigut autoritzada per la Direcció. D'acord amb la legislació vigent, està prohibida la venda i consum de tabac, begudes alcohòliques i altres substàncies nocives per a la salut. **Els alumnes i les alumnes no podran fer ús del servei de la cantina en hores de classe.**
8. Les dependències del Centre podran ser utilitzades per qualsevol membre de la Comunitat Educativa en horari no lectiu, amb la sol·licitud prèvia a la Direcció de l'institut. Esta sol·licitud es realitzarà per escrit, indicant finalitat, integrants, responsable i horari d'utilització.

CAPÍTOL II: ÚS DEL MATERIAL DEL CENTRE

Article 94

1. Tenint en compte les possibilitats espacials del centre, els **mitjans audiovisuals** d'ús comú romandran en la Sala de Professors, despatx de Direcció o en els magatzems del centre. El professor que determine l'ús d'estos mitjans els reservarà en el quadrant de reserves de la pàgina *web* del centre. Els alumnes i les alumnes no podran manipular cap dels aparells, que només podran se ser manejats pel professor o professora.
2. El maneig de les fotocopiadores, material de papereria i equips d'enquadrernació és competència i responsabilitat dels **conserges**, autoritzats per la Secretaria del Centre.
3. El servei de reprografia té com a objecte la reproducció o fotocòpia de documents. Les **màquines i el material de reprografia** s'usaran tenint en compte les normes següents:
 - a) Els treballs que es realitzen en reprografia seran de caràcter acadèmic o administratiu. No es podran realitzar fotocòpies de llibres o de material protegit per drets d'autor.

- b) El conserge encarregat dels servicis de reprografia portarà en compte els treballs que efectue i donarà informació dels mateixos amb regularitat al secretari.
 - c) La fotocopiadora només estarà a disposició dels alumnes durant les recreacions.
 - d) Els professors han d'encarregar les còpies amb antelació suficient per a evitar una acumulació excessiva i facilitar el treball dels conserges.
 - e) Queda prohibida a l'alumnat l'entrada en l'espai dedicat a la reprografia.
 - f) El secretari actuarà de supervisor del servici.
4. El **fax** i els **telèfons** del Centre seran per a ús exclusiu de les necessitats derivades de la pràctica educativa i de les tasques d'administració o funcionament general de l'institut. Els Departaments didàctics gestionaran i controlaran l'ús dels materials que tenen assignats. Tots els materials didàctics hauran de ser inventariats en el Llibre de Registre.
5. L'ús dels materials per a activitats d'altres Departaments i per a activitats complementàries i extraescolars serà controlat pel Departament corresponent.
6. La reparació del material, instal·lacions i dependències del centre que pogueren deteriorar-se per l'ús continuat es carregarà al pressupost general de l'Institut.

TÍTOL V: RÈGIM ADMINISTRATIU

CAPÍTOL I: ADMISSIÓ I MATRICULACIÓ D'ALUMNES

Article 95

1. La matriculació es realitzarà en dos terminis: un ordinari, durant els mesos de juny i juliol, i un altre extraordinari, dins de la primera quinzena del mes de setembre.
2. En els sobres de matrícula s'indicaran oportunament normes, documents i condicions per a formalitzar-la correctament.

Article 96

Els trasllats d'expedients ordinaris o amb matrícula viva són competències del director, sempre que es complisquen els requisits següents:

1. Trasllat de domicili dels pares o tutors a una altra localitat.
2. Petició raonada dels pares o representants legals dels alumnes.

Article 97

1. Les sol·licituds de dispensa parcial (adaptació curricular) d'Educació Física es dirigiran al director i hauran d'acompanyar-se del respectiu certificat mèdic en el moment de formalitzar la matrícula.
2. És competència del director la concessió de tals dispenses.
3. Els alumnes dispensats hauran d'incorporar-se a les classes d'Educació Física i realitzar els exercicis que el seu tractament els permeti, a la vista dels certificats mèdics, o exercir activitats compatibles amb la seua dispensa supervisats pel professor/a.

Article 98

A efectes oficials, només tenen validesa les qualificacions que consten en les Actes custodiades en Secretaria i els certificats emesos per esta.

Article 99

La promoció de curs i la titulació en l'ESO queda regulada pels criteris de promoció i titulació arreglats en la legislació vigent.

CAPÍTOL II: AVALUACIÓ DELS ALUMNES

Article 100

1. El nombre de sessions d'avaluació al llarg del curs acadèmic serà de tres, que es realitzaran en els dies anteriors a les vacances de Nadal, Setmana Santa i estiu, sempre que la distribució dels períodes siga equitativa. En el cas que la duració dels mencionats períodes fora desequilibrada, es modificarà la celebració de la Segona Avaluació. Els alumnes finalitzaran el curs en la tercera sessió d'Avaluació, que serà l'última.
2. Les sessions d'avaluació seran presidides i coordinades pel tutor o tutora del grup, qui redactarà l'Acta de la Sessió d'Avaluació, segons el format facilitat per la Direcció d'Estudis. És obligatòria l'assistència de tots els professors del grup a les sessions d'avaluació, excepte causa degudament justificada.
3. Els pares tindran informació dels resultats de l'avaluació dels seus fills a través d'un butlletí de notes que el tutor/a entregará a l'alumne. Este butlletí haurà de ser firmat pel pare, mare o representant legal de l'alumne i tornat al tutor/a en el termini d'una setmana.
4. En les sessions d'avaluació d'alumnes amb assignatures pendents serà el professor que al llarg de l'any haja atés sistemàticament els dits alumnes, o si no n'hi ha el Cap de Departament, el responsable de donar les qualificacions i firmar les actes.
5. Les qualificacions posades en l'acta no podran ser canviades, llevat que medie una reclamació per part dels pares o tutors legals.
6. Els exercicis i proves aplicats als alumnes del Centre, junt amb la documentació acadèmica que ofereix informació sobre el procés d'aprenentatge i rendiment acadèmic, seran conservats pel Departament fins a la finalització del curs acadèmic següent.

Article 101

1. En cas de **reclamacions contra qualificacions de proves parcials**, la resolució del director posarà fi al procediment de reclamació.
2. En cas de persistir la **reclamació contra qualificacions finals** el director tramitarà l'expedient al director Territorial d'Educació.
3. El procediment i terminis per a la resolució de reclamacions s'ajustaran al que establisca la legislació vigent.
4. Els motius que podrien donar lloc a una reclamació són:
 - a) La inadequació de la prova amb els objectius i continguts de la matèria.
 - b) L'aplicació incorrecta dels criteris d'avaluació i de qualificació establits.

TÍTOL VI: ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Article 102

1. Es consideren **activitats complementàries i extraescolars** aquelles que els Departaments Didàctics consideren necessàries per al desenrotllament de les seues matèries i que apareguen exposades i justificades en les seues respectives Programacions Didàctiques.
2. Per a participar en estes activitats és imprescindible l'autorització per escrit dels pares, mares o representants legals de l'alumnat.
3. Les activitats complementàries i extraescolars proposades pels departaments han de figurar en les corresponents programacions didàctiques elaborades pels departaments.
4. Les activitats complementàries i extraescolars hauran de ser gestionades pel vicedirector/a, assessorat pels delegats dels alumnes i pels pares i mares dels alumnes del centre.
5. **Normes d'organització d'activitats complementàries i extraescolars:**
 - a) El professor responsable haurà de presentar una programació de l'activitat al vicedirector amb antelació suficient, perquè puga ser degudament considerada.
 - b) En Direcció d'Estudis haurà d'entregar-se una llista del professorat i alumnat participant uns dies abans de la realització de l'activitat.
 - c) El professor o professors responsables hauran de comunicar amb antelació als professors del grup o grups afectats l'activitat que es va a realitzar .
6. **Normes de viatges i excursions per a l'alumnat:**
 - a) Per tractar-se d'activitats del Centre, a l'alumnat participant li serà aplicable durant l'exercici de l'activitat extraescolar quant s'arreplega en el present Reglament sobre drets i deures dels alumnes i alumnes i les corresponents correccions en cas de conductes inadequades.
 - b) A més de les sancions previstes, l'alumne/a quedarà exclòs temporalment o durant la seua permanència en el Centre de participar en determinades activitats futures.
 - c) L'alumnat que participe en este tipus d'activitats ha d'assumir el compromís d'assistir a tots els actes programats.
 - d) Els alumnes no podran absentar-se del grup o de l'hotel (en cas de pernoctar fora del domicili habitual) sense la prèvia comunicació i autorització dels adults acompanyants.
 - e) Les visites nocturnes a la ciutat hauran de fer-se en grups, estant totalment prohibit el consum de begudes alcohòliques i altres substàncies nocives per a la salut.
 - f) Els alumnes no podran desplaçar-se a localitats o llocs diferents dels programats, ni realitzar activitats que impliquen risc per a la seua integritat física o per als altres.
 - g) Dels danys causats a persones o béns aliens seran responsables els alumnes causants. De no identificar-los, la responsabilitat recaurà en el grup d'alumnes directament implicats o, si no n'hi ha, en tot el grup participant en l'activitat. En cas de minoria d'edat, seran els pares, com a responsables civils, els obligats a reparar els danys causats.

ANNEX III

PLA D'EVACUACIÓ DEL CENTRE

1. Situacions d'emergència.

En l'IES Sant Vicent han sigut considerades com a possibles situacions que poden donar origen a una emergència les següents:

- Incendi.
- Fuga de gas.
- Avís de bomba.
- Explosió.
- Terratrèmol.
- Accident de qualsevol persona que es trobe en el centre.
- Inundació.

2. Vies d'evacuació, eixides disponibles i accés de les ajudes externes.

- Les vies d'evacuació i les eixides disponibles en el centre vénen reflectides en els plans.
- L'accés de les ajudes externes es realitzarà per l'entrada del carrer Lillo Juan.

3. Punt de concentració.

Per a procedir al recompte de persones en una emergència general, s'ha considerat com a punt de concentració les pistes esportives.

4. Mitjans humans disponibles: equips d'emergència.

Els equips d'emergència del centre estaran formats pel personal següent:

■ COORDINADOR D'EMERGÈNCIES (CE) → El director del centre.

■ EQUIP D'ALARMA I EVACUACIÓ (EAE) → Els ocupants dels locals més pròxims als punts d'ubicació dels EAE assenyalats en els plans per a cada planta:

Punt	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Local	2BD	1ºA	Cons.	4ºC	3ºC	Inf4	2ºE	SEC	3ºE	3ºD	1ºBC	2ºBC	EPV1	TEC2

■ EQUIP DE PRIMERA INTERVENCIÓ (EPI) → Els docents que exercisquen les funcions de professors de guàrdia.

■ EQUIP DE PRIMERS AUXILIS (AU).

■ PERSONAL DE SUPORT (PA) → Els conserges del centre.

Les **funcions** de cada equip d'emergència vénen establides en les corresponents fitxes d'emergència:

Coordinadors d'Emergències (CE)	Fitxa núm. 1
Equip d'Alarma i Evacuació (EAE)	Fitxa núm. 2
Equip de Primera Intervenció (EPI)	Fitxa núm. 3
Equip de Primers Auxilis (AU)	Fitxa núm. 4
Personal de Suport (PA)	Fitxa núm. 5

5. Mitjans materials disponibles.

El centre disposa dels mitjans materials següents:

- Senyal d'alarma. Com a senyal d'alarma s'utilitzarà la sirena instal·lada a este efecte.
- Directori telefònic d'emergència. Es troba en el despatx de Direcció, i també en Consergeria penjoll al costat del telèfon, d'acord amb la fitxa núm. 11.
- Farmaciola portàtil. Es troba en Consergeria.
- Extintors. El centre posseeix 34 extintors repartits per tot l'edifici en els llocs reflectits en el pla. Existeixen de dos tipus:
 - Extintors de pols ABC
 - Extintors de CO₂
- Enllumenat d'emergència. Totes les plantes i tots els corredors del centre tenen enllumenat d'emergència.
- Boques d'Incendis Equipades (BIE). El Centre posseeix 23 bbiaix repartides segons s'indica en el pla.

6. Esquemes operacionals a seguir davant de cada una de les emergències.

Les actuacions que han de seguir tots els ocupants del centre davant d'una emergència estan reflectides en la fitxa núm. 6.

7. Instruccions generals d'actuació per a alumnes i personal del centre.

- Les instruccions generals per a l'alumnat s'arreglen en la fitxa núm. 9.
- Les instruccions generals per al personal del centre s'arreglen en la fitxa núm. 10.

Fitxa núm. 1

FUNCIONS GENERALS DEL COORDINADOR D'EMERGÈNCIES (CE).

- És el màxim responsable i la màxima autoritat en l'organització de les mesures d'emergència.
- Haurà d'estar sempre localitzable.
- Sempre serà avisat siga quin siga el tipus d'emergència.
- Rebrà informació i valorarà la gravetat de les emergències.
- Ordenarà que s'emeta el senyal d'alarma.
- Decidirà el moment, l'orde i les vies de l'evacuació de cada edifici en funció del tipus d'emergència.
- Decidirà el moment en què s'hagen de sol·licitar les ajudes externes.
- Mobilitzarà als diferents equips de les mesures d'emergència que estime necessaris.
- Dirigirà totes les accions a desenrotllar durant l'emergència.
- Rebrà informació en tot moment dels equips de les mesures d'emergència.

- Col·laborarà amb les ajudes externes quan estes arriben al centre.
- Omplirà l'informe del simulacre online.
- Realitzarà els informes d'emergència real “a posteriori”.
- 🚒 En cas d'**ACCIDENT**:
- Romandrà junt amb el ferit.
- Avisarà a l'equip de primers auxilis o ordenarà que se'ls avise.
- Avisarà o ordenarà avisar a les ajudes externes, quan ho estime necessari, a instàncies de l'equip de primers auxilis.
- Avisarà i informarà del succés als familiars del ferit.

Fitxa núm. 2

FUNCIONS DE L'EQUIP D'ALARMA I EVACUACIÓ (EAE)

- Estarà a les ordres del coordinador d'emergències (CE).
- No iniciarà l'evacuació fins a rebre l'orde del coordinador d'emergències.
- En cada planta donaran les ordres als ocupants de la mateixa per a l'inici de l'evacuació en el moment i per la via que li comuniqui el coordinador d'emergències.
- Mantindrà l'orde i controlarà l'evacuació comprovant que se segueixen les instruccions generals en cas d'evacuació.
- Romandrà en alerta davant de qualsevol situació que pugui dificultar l'evacuació.
- Controlarà que les eixides de planta o edifici romanguen permanentment obertes i sense obstacles fins a finalitzar l'evacuació.
- Els membres de l'equip de la planta baixa controlaran que el personal evacuat isca per les portes establides i es dirigeixi als punts de concentració assenyalats en cada cas.
- Impedirà que el personal evacuat faci ús dels ascensors.
- Verificarà que no quedi ningú en cap de les dependències de la seua planta.
- Comprovarà que totes les finestres i les portes de totes les dependències de la seua planta estiguen tancades.
- Serà l'últim a abandonar la planta, una vegada finalitzada l'evacuació.
- Una vegada acabada esta, ho comunicarà al coordinador d'emergències.

Fitxa núm. 3

FUNCIONS DE L'EQUIP DE PRIMERA INTERVENCIÓ (EPI)

- Estaran sempre davall les ordres i en contacte amb el coordinador d'emergències.
- Es dirigiran al focus de l'emergència.

- Mai acudiran al focus de l'incendi sols, havent de treballar en parelles.
- En cap cas posaran en perill la seua integritat física.
- Intentaran apagar el foc amb el mètode d'extinció més adequat i més pròxim, i en el cas de no poder apagar-ho, intentaran evitar la seua propagació, seguint els consells i instruccions que s'arreglen en la fitxa núm. 7.
- Col·laboraran amb l'ajuda externa, si el coordinador d'emergències ho considerara necessari.

Fitxa núm. 4

FUNCIONS DE L'EQUIP DE PRIMERS AUXILIS (AU)

- Estaran sempre a les ordres del coordinador d'emergències (CE).
- Prestarà, en tot cas, assistència a qualsevol ferit o accidentat, avaluant la lesió i informant el coordinador d'emergències.
- En cas d'evacuació, portaran al “punt de concentració” la farmaciola portàtil per a atendre les primeres capellans.
- Prepararan el trasllat del ferit si fóra necessari.
- Acompanyaran al ferit al centre sanitari, en cas de no estar presents els familiars.
- Anotaran en una llista d'accidentats el nom de la persona evacuada, causes de les lesions, si han acudit els familiars i si han sigut traslladats a algun centre sanitari. Esta informació la traslladaran el coordinador d'emergències.

Fitxa núm. 5

FUNCIONS DEL PERSONAL DE SUPORT (PA)

- Estaran sempre davall les ordres del coordinador d'emergències (CE).
- És el responsable de comunicar l'alarma i avisar a les ajudes exteriors, quan li l'ordene el coordinador d'emergències.
- És el responsable de desconnectar les instal·lacions generals del centre (elèctrica, gas) i de bloquejar els ascensors i muntacàrregues, cerciorant-se que no quede ningú dins. Únicament no es desconnectarà la instal·lació elèctrica en cas de fuga de gas, ja que l'acció podria provocar purges i un incendi o explosió.
- És el responsable d'obrir les eixides de l'edifici i de l'exterior del recinte escolar, si es troben tancades.
- Serviran d'enllaç entre el CE i la resta dels equips per a canalitzar d'una manera més ràpida i eficient les decisions i ordres del coordinador d'emergències (CE).

Fitxa núm. 6

ESQUEMA OPERATIU D'ACTUACIÓ PER ACCIDENT. Ve reflectit en el PLA D'EMERGÈNCIES que figura en la pág. web: www.iessanvicente.com

Fitxa núm. 7

ESQUEMA OPERATIU D'ACTUACIÓ PER EMERGÈNCIA. Ve reflectit en les MESURES D'EMERGÈNCIES que figuren en la p. web: www.iessanvicente.com

Fitxa núm. 8

INSTRUCCIONS PER A L'EQUIP DE PRIMERA INTERVENCIÓ (EPI) i CRITERIS PER A L'EVACUACIÓ. Ens remetem també a la citada pàgina web.

Fitxa núm. 9

INSTRUCCIONS GENERALS PER A L'ALUMNAT:

SI ES DETECTA UNA EMERGÈNCIA:

- Si detecta una emergència, mantindrà la calma i ho comunicarà al professor més pròxim.
- Retornarà a la seua aula el més ràpidament possible.
- Mantindrà l'orde i atendra les indicacions del professor.
- Esperarà l'orde d'eixida del professor.
- Eixirà ordenadament i sense córrer, respectant l'orde que s'establisca sense espantar.
- Es dirigirà a la via d'evacuació que li indique el professor.
- No es ressagarà a agafar objectes personals.
- No s'acatxarà ni es parará per a arreplegar objectes que hagen caigut.
- Intentarà no parlar durant l'evacuació.
- No utilitzarà mai els ascensors.
- Si hi ha fum, l'evacuació es realitzarà a arran de sòl.
- Es deixarà conduir fins al punt de concentració establert i no intentarà alterar l'itinerari d'evacuació que li corresponga.
- Romandrà en el punt de concentració fins a nova orde.
- Utilitzarà les eixides que se li indiquen.

Fitxa núm. 10

INSTRUCCIONS GENERALS PER AL PERSONAL DEL CENTRE:

SI ES DETECTA UNA EMERGÈNCIA:

- Mantindrà la calma i ho comunicarà al coordinador d'emergències (CE).
- Si és un accident, mantindrà la calma, romandrà junt amb el ferit i ordenarà avisar al coordinador d'emergències.
- Retornarà a la seua aula el més ràpidament possible.

SI ES REALITZA UNA EVACUACIÓ:

- Mantindrà l'orde.
- No es ressagarà, acatxarà ni es parará a agafar objectes personals.
- S'esperarà i atendrà el moment, la via d'evacuació i l'eixida que li indique l'equip d'alarma i evacuació (EAE) a vosté i al grup d'alumnes assignats.
- Vigilarà que els alumnes de l'aula o de les aules a càrrec seu complisquen les instruccions d'evacuació.
- S'encarregarà que les finestres i portes de l'aula o de les aules assignades queden tancades.
- Se cerciorarà de l'evacuació d'alumnes amb deficiències motores a través dels companys de classe de l'evacuat. En cas de la seua impossibilitat, optarà pel confinament i les mesures a adoptar si és el cas.
- No utilitzarà mai els ascensors.
- Si hi ha fum, l'evacuació es realitzarà a arran de sòl.
- Romandrà en el punt de concentració fins a nova orde, prèvia constatació que es troben en el mateix tots els alumnes a càrrec seu, comunicant-li'l al coordinador d'emergències quan este se'l requerisca.

Fitxa núm. 11

DIRECTORI TELEFÒNIC D'EMERGÈNCIA	
TELÈFON D'EMERGÈNCIES	112
BOMBERS. Parc mes pròxim.	085
COMPANYIA DEL GAS	
POLICIA LOCAL	092 / 965675040
GUÀRDIA CIVIL	062
PROTECCIÓ CIVIL	965670812
URGÈNCIES CENTRE DE SALUT	965678960

MODEL PER A AVISAR A AJUDES EXTERNES

Cride des de l'Institut Sant Vicent

Que està en el carrer Lillo Juan 128

A Sant Vicent del Raspeig

Tenim un (tipus d'incident: incendi, etc)

A (la planta no o lloc concret: biblioteca, etc.)

És (gravetat: molt de fum, molt de foc, etc.)

Hi ha (quantitat) **ferits**

I estem evacuant el centre

Sóc el/la (persona que flama: director, conserge, etc.)

En el centre tenim 1000 alumnes.

El nostre telèfon de contacte immediat és el 965660900

INFORME DEL SIMULACRE: DADES BÀSIQUES					
DADES PER A LA PLANIFICACIÓ DEL SIMULACRE:					
TIPUS D'EMERGÈNCIA:					
☐ Incendi	☐ Fuga de gas	☐ Accident	☐ Emerg. Exterior		
☐ Avís de bomba	☐ Terratrèmol	☐ Inundació	☐ Explosió		
LOCALITZADA EN:					
DETECTADA PER:					
☐ AULA	☐ MAGATZEM	☐ ARXIUS	☐ CUINA	☐ SUBTERRANI	☐ TOT EL CENTRE
☐ VISITANT		☐ PERSONAL DE L'EDIFICI		☐ SISTEMA DETECCIÓ	
EQUIPS A INTERVINDRE:					
☐ E.P.I.		☐ E.A.E.		☐ E.P.A.	
AJUDES EXTERIORS					
☐ NO ES RECORRERÀ		☐ ES RECORRERÀ A:		☐ BOMBERS	
				☐ SERVICIS SANITARIS	
				☐ POLICIA LOCAL	
ACCIONS A EFECTUAR:					
☐ EVACUACIÓ		☐ CONFINAMENT		☐ CAP (en cas d'accident)	
TEMPS ESTIMAT PER A LA REALITZACIÓ DEL SIMULACRE: minuts					
DATA:			HORA:		

INFORME DEL SIMULACRE: VALORACIÓ DEL PERSONAL			
Valoració de l'alumnat:	Bona	Regular	Roïna
Segueixen les indicacions del professorat?	SI	NO	
Deixen les finestres tancades?	SI	NO	
Mantenen l'orde i el silenci?	SI	NO	
Es dirigeixen al punt de concentració?	SI	NO	
Valoració del personal del Centre:	Bona	Regular	Roïna
Segueixen l'orde general d'evacuació?	SI	NO	
Segueixen les indicacions de l'EAE?	SI	NO	
Es realitza el recompte en el punt de trobada?	SI	NO	
Valoració dels equips d'emergència:	Bona	Regular	Roïna
L'Equip d'Alarma i Evacuació (EAE) és l'últim a abandonar la planta?	SI	NO	
L'Equip d'Alarma i Evacuació (EAE) revisa que no quede ningú en la planta?	SI	NO	
L'EAE comprova que s'han tancat portes i finestres?	SI	NO	
L'Equip de Primera Intervenció (EPI) acudeix al focus de l'incendi?	SI	NO	
El Personal de suport (PA) curta els subministraments d'electricitat i gas?	SI	NO	
El Personal de suport (PA) obri les eixides d'edifici?	SI	NO	
El Personal de suport (PA) obri les eixides del recinte?	SI	NO	
El Personal de suport (PA) avisa a les ajudes externes?	SI	NO	
El Personal de suport (PA) inutilitza els ascensors i muntacàrregues?	SI	NO	
L'AU acudeix al punt de concentració amb la farmaciola portàtil?	SI	NO	

INFORME DEL SIMULACRE: VALORACIÓ DELS MITJANS MATERIALS			
VALORACIÓ DE LES VIES D'EVACUACIÓ			
Es formen estretiments o taps durant l'evacuació?	SI	NO	
Estan lliures d'obstacles les vies?	SI	NO	
S'han inutilitzat els ascensors i muntacàrregues?	SI	NO	No existeix
Les eixides de planta són adequades?	SI	NO	
Les eixides d'edifici són adequades?	SI	NO	
El punt de concentració compleix la seua funció?	SI	NO	
VALORACIÓ DELS MITJANS DE PROTECCIÓ			
Funciona correctament l'alarma?	SI	NO	
Funcionen correctament els extintors?	SI	NO	No existeix
Funcionen correctament les boques d'incendi equipades (BIE)?	SI	NO	No existeix
Funciona correctament l'enllumenat d'emergència?	SI	NO	No existeix
L'accés al directori telefònic d'emergència és eficaç?	SI	NO	
La farmaciola està en condicions de ser usat?	SI	NO	
TEMPS DE REALITZACIÓ DEL SIMULACRE			
Temps mitjà d'evacuació per planta:			
Temps mitjà d'evacuació per edifici:			
Temps total del simulacre:			

INFORME D'EMERGÈNCIA REAL				
IDENTIFICACIÓ DE L'EMERGÈNCIA				
TIPUS D'EMERGÈNCIA:				
INCENDI: ☐	ACCIDENT: ☐	EMERGÈNCIA EXTERIOR: ☐		
PERSONA QUE LA DESCOBREIX DATA HORA				
LLOC:				
ANÀLISI DE L'EMERGÈNCIA				
CAUSA-ORIGEN DE L'EMERGÈNCIA:				
DESCRIPCIÓ DE DANYS A PERSONES I BÉNS:				
DANYS A PERSONES:				
DANYS A BÉNS:				
MITJANS UTILITZATS:				
EQUIPS INTERVINENTS:				
INTERNS:	E.P.I. ☐	E.A.E. ☐	E.P.A. ☐	
EXTERNOS:	BOMBERS ☐	POLICIA ☐	SANITARIS ☐	ALTRES ☐
COMPORTAMENT/EFFECTIVITAT	BUENO		ACCEPTABLE	NUL
DELS RECURSOS MATERIALS				
DELS EQUIPS INTERVINENTS				
DE LES MESURES D'EMERGÈNCIA				
MESURES CORRECTORES				
SOBRE LA CAUSA D'ORIGEN				
SOBRE ELS RECURSOS MATERIALS:				
SOBRE ELS EQUIPS INTERVINENTS:				
SOBRE LES MESURES ESTABLIDES:				

DISPOSICIONS ADDICIONALS

PRIMERA

- a)** Tots els membres de la Comunitat Educativa de l'I.E.S. «SAN Vicente» tenen l'obligació de conèixer el present Projecte Educatiu de Centre i els seus Annexos (Reglament de Règim Interior, Pla de Convivència i Pla d'Evacuació del Centre). El seu desconeixement no impedirà l'aplicació de la normativa establida en estos documents.
- b)** És responsabilitat de l'Equip Directiu, dels tutors o tutores i de la resta del professorat donar-ho a conèixer els alumnes i la resta de membres de la Comunitat Educativa. Hi haurà un exemplar a disposició del professorat o altres membres de la Comunitat Educativa en Direcció o Direcció d'Estudis i es penjara una còpia del mateix en la p. web del centre.

SEGONA

Quan existisca discrepància entre allò que s'ha arreplegat en este Projecte i la normativa legal vigent caldrà ajustar-se al que disposa esta última per ser de major rang.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queda derogat qualsevol Projecte Educatiu de Centre anteriorment aprovat i totes les normes que s'oposen al que disposa el present Projecte.

DISPOSICIONS FINALS

PRIMERA

- a)** S'autoritza al Consell Escolar perquè, a instància pròpia o dels altres òrgans col·legiats del Centre, pugua modificar el present Projecte Educatiu de Centre.
- b)** El Consell Escolar haurà de vetlar per que el contingut d'este Projecte no contradiga a la legislació vigent. Quan açò ocorrega, o quan aparega nova normativa, s'haurà de proposar al Consell Escolar les modificacions necessàries.

SEGONA

El present Projecte Educatiu de Centre entrarà en vigor l'endemà de la seua aprovació pel Consell Escolar. Té una vigència anual i la seua pròrroga es considerarà tàcita, sempre que l'actualització o modificació d'algun aspecte siga aprovat prèviament pel Consell Escolar.

EL CONSELL ESCOLAR DE L'I.E.S. «SAN VICENTE», EN VIRTUT DE LES ATRIBUCIONS QUE LI ATORGUEN LES LLEIS QUE REGULEN EL SISTEMA EDUCATIU I ELS REGLAMENTS I NORMATIVA QUE LES DESENROTLLEN, APROVA ESTE PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE AMB DATA 09 DE MARÇ DE 2011.

Sant Vicent del Raspeig, a 10 de març de 2011